

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2PD19383	ImageGroup:	I2PD19385
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ། dbu ma 'jug pa'i rang 'grel/
Author:	ལྷ་བ་གྲགས་པ། zla ba grags pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	l+ha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

༄༅། །དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགེལ།

མཛད་པ་པོ། རྒྱུ་དཔོན་རྒྱ་པ་གཤམ་པ།

མཛད་པོ་ལྷན་དུ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱུ་དཔོན་རྒྱ་པ་གཤམ་པ།

སྒྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་མེད་ཕྱིར་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་པོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལོང། བ་སྐྱེལ་ཆུན་དང། མ་བྲག་སྤུན་གཉིས་
ནས་མཆོད་པའི་པོད་མེད་ཐོག་མ་ཕྱུང་བ་ནས་བཟུང། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་འདྲ་
མིན་གྱི་ཅུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་མཁས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་ཤོར་བཅན་སྒྲུལ་བཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གར་གི་མཁུན་བཅུ་ལྟེན་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། པོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲོན་ཁྲུང་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང། འཇིག་རྟེན་དང། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་རི་མཚར་རྒྱད་ཏུ་
བྱུང་བའི་པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྐོལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱའི་པན་བདེའི་གཞི་ཅན་ནང་
ཆོས་པོད་ཏུ་བརྒྱུར་འགོ་བཙུམས་པ་དང། དུས་རབས་བརྒྱུད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་ཤོར་པེ་བཅན་གྱིས་
བསམ་ཡས་སུ་སྟངས་མི་བརྒྱན་གྱིས་ཐོག་དྲུལ་རབ་བྱུང་གི་ལྟ་དང། སྤྱི་བརྒྱུར་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་
བཅུགས་ནས་སྤྱོད་རིག་བཟླ་བའི་ལོ་རྒྱུ་ལ་གསོ་སྦྱོར་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
རིག་པ་གཙོ་བོར་བྱུར་བའི་རིག་གཞུང་སྟོར་བཅུད་སྤྱི་ཆོས་སྤྱོད་ས་འདིར་དར་སྐེལ་མཛད་དེ། ཤེས་
རིག་མཛོད་བརྒྱུད་པའི་སྤྱོད་ལས་པར་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ཁུལ་ཁམས་
འདིར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་བླུང་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མཆོད་དམ་པ་རི་སྟོད་
ཁྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གླིང་པོད་ཡིག་ཏུ་བརྒྱུར་ཅིར་གནས་ལ་སལ་བ་དང། གསར་ཅོམ་མཛད་པའི་
བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅུག་ལྟ་བུས་ཆོ་གར་ངལ་བ་བརྟེན་ནས་བགྲངས་ཀྱང་བགྲང་བར་དཀའ་
བས། པོད་ལུལ་གྱི་གཡུང་རབ་སྤྲེགས་བམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ན་རི་རྒྱལ་རྒྱུན་པོའི་

དཔལ་ལའང་སྒྲེང་ས་པ་སྟེར་ནུས་སོ་ཞེས་སྒྲུས་ཀྱང་འདྲ་བུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུང་མེད་རིག་གཞུང་མོངས་
 པའི་ནད་བརྟུ་འཛེམས་པའི་སྒྲུབ་མཆོག་བདུན་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བཅུད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 རུ་ཤོག་བུ་སྒྲུབ་ཆོས་བཞིན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྱུ་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་གེས་
 རབ་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དགེ་བཅུའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བུམས་དང་སྟོང་
 རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལོང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྟོན་རང་ཆས་སུ་ལྟན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
 འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་བྱས་སྤྱང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུའང་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིད་འབྱོར་རིག་གསུམ་སྦྱི་དང་། ཡར་སྒོས་ཆོན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྱུ་དག་གི་མི་སྡེ་
 གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་གྲོ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
 ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྦྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བཅུའི་གོད་ཆགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་ཡུལ་ན་ཡང་སྒྲུ་ཐབས་བུལ་བའི་
 གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲད་ལོན་ཏེ། གསུང་རབ་པར་གིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྩ་ལྟའི་ལལ་དུ་
 ཡུལ་ཐེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རུས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲིད་
 བས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེང་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་
 ཤ་སྟག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྒྲུབས་རིག་གནས་དངོས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་
 དགོས་སྟེན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྒྲུབ་ལམ་དུ་བསྟར་མ་བུལ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་རི་
 བཞིན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་ས་སྟེང་དུ་རྩ་བརྟུག་
 མི་གཏོར་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀྱན་བདག་སྤྱང་གནད་ལེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆོན་གླིང་དང་ལྟ་ལྟན་གཞུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་
 བང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛུལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྦྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཅུགས་ནས་ད་བར་

བགང་བྱ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་
 ཙམ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དཀོན་སྒྲུབ་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྒྲབས་སྒྲོབ་གཉིས་པའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་
 རྩད་ནོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ལན་པོད་འབྲེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲུབ་ཟིན་
 པ་དང་། དཀོན་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་འཛོར་ཞུས་ཏེ། རྒྱལ་བཙུན་ལ་སྤྱི་
 རྒྱད་དེས་མེད་སེར་སྒྲུ་ཐོས་བསམ་ཙན་རྣམས་གྱི་བྱགས་འདུན་སྒྲོར་ཐབས་ཞུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་སྤྱིའི་ནང་ངོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 རས་གཟིགས་སྒྲོར་བླ་ན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་གིང་། ལྷག་བསམ་
 དྲུང་ལྟར་དཀར་པའི་སྒྲུས་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛོག་ཆོད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 ལྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་གྱིས་མཛོན། ང་ཆོར་བྱར་བ་བྱ་འདེགས་གྱིས་ལྟད་མེད་རྒྱལ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྤྱིང་དབུས་ནས་བྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་སེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་བྱུར་པའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་བྱ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་པའི་རིག་གཞུང་དག་གྱང་རིམ་བས་པར་སྒྲུབ་ཞུ་རྒྱུའི་འདུན་པ་སྤྱིང་བཙངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྷག་བསམ་རྣམ་དཔྱོད་ཙན་གྱི་རིས་མེད་སེར་སྒྲུ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་
 ཕ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་མ་ལུང་ལྷག་སྟེལ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཞུའོ། །

སེར་གཙུག་ནང་བཙུན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བ་ལྷ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

༡ རྩོན་བརྩོད།	3
༢ བར་བསྐྱུན་གསལ་བཤད།	9
༣ དཀར་ཆག	11
༤ གཞུང་གི་ས་བཅད།	407
སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ། རབ་རྩུ་དགའ་བ།	11
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ། དི་མ་མེད་པ།	33
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོད་བྱེད་པ།	47
སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ། འོད་འཕྲོ་བ།	63
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ། སྤང་དཀར་པ།	69
སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། མདོན་དུ་བྱོགས་པ།	73
སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ། རང་དུ་སོང་བ།	333
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པ། མི་གཡོ་བ།	335
སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པ། ལེགས་པའི་བློ་བློས།	341
སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པ། ཚས་ཀྱི་སྒྲིན།	343
༡ ས་དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	345
༢ འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ།	351

ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།

སངས་རྒྱལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་གིང་།

སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཟློད་དང་།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ། ༡

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་གོང་ན་མེད་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་མངའ་བས། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་
 དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པས་ཀྱང་དབང་ལྷག་དམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དེའི་བཀས་མངའ་བསྐྱར་བའི་བྱིར། སངས་
 རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་ཐུབ་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ལས་ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པ་དག་སྐྱེས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་བསྐྱར་པའོ།

ཇི་ལྟར་ཞེན། སངས་རྒྱལ་རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པ་ན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
 བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱིར་ལ། དེ་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་།
 སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་མོས་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཉན་པ་ཁོ་
 ན་ལས་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་མཁས་སུ་ཟེན་གྱང་། མཐོང་བའི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཟུ་
 དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་བ་པ་
 བོད་གཞི་གིས་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་ངས་པའི་འབྲས་སུ་ལྟར་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་མངོན་
 པར་འདོད་པའི་འབྲས་སུ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་གོར་མ་ཆག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ལྟས།

དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །ཕྱང་ན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། -

སྒྲེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལས་ཀྱང་།

ཚྲོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན།།

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གི་འབྲས་ཁུ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་
སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་འབྲས་ཁུའི་མཚོག་གམ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚྲོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ལམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ཐོས་ནས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་
སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས་དག་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་པ་སྒྲ་དཀར་པོའི་མདོ་ལས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་ལྟར།།

བྱང་རྒྱུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི།།

བྱང་རྒྱུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་རྒྱ་བརྒྱན་དོ།།

དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ།།

ཞེས་རི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་རྒྱུབ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་ཡང་མི་
སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུབ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་། རང་

སངས་རྒྱལ་དང་། སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གསུམ་ཅར་ལ་
 ཡང་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱལ་དག་བསྟན་དོ། ། དེ་དག་
 བློ་བཟོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་
 པར་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་པས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲིང་ངོ་། ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
 རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པས་རང་སངས་རྒྱལ་སོ། ། ཁྲི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉན་
 ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་
 དེས་པར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་དབང་ལས་སྦྱེས་སོ། །

ཡང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་རྣམས་གང་ལས་བལྟམས་ཤི་ན།

སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། ། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྦྱེས་པར་བྱུང་བས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཡིན་
 རམ། དེའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 ལས་འབྱུངས་ཤི་ན། འདི་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་དག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་སོ། །

དེ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གནས་སྐབས་ནི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། ཡང་དག་
 པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ལས་ནི། རི་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔར་ཐུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོན་རྩལ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་
ཏུ་བཅུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འབྲས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱ་
གཙོ་བོར་ཐུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལས་འབྱུངས་པར་བཟླ་ན་རྟོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་ཆེས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། རྒྱ་ལ་མཆོད་པ་བཞེད་པས་བྱང་འབྲས་སུ་ལ་མཆོད་པ་དོན་གྱིས་
འཕངས་པར་དགོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་སྤྲུག་གི་ལྷན་
ཤིང་ཆེན་པོ་འབྲས་སུ་ངེས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེར་བ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་མཐོ་ཞིང་ལོ་མ་
འངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐུར་པ་ལྟར་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་
ཏུ་བཟླ་ན་པར་བྱ་ཞིང་། ཏུས་དེར་ཉེ་བར་ཐུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ཐུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་བཟླ་གས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་བ་ཆེས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ལྟར་ཉ་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས།
དེ་བཞིན་དུ་གང་དག་ང་ལ་རབ་ཏུ་དད་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་ཕྱག་བྱའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ངོ་། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཞེན།

སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྤྱུང་སྤྱུང་སྤྱུང་གི་རྒྱ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ནི། བཅེ་བ་སྟེ་འདི་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོང་ནི། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཇགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བགྱིའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའོ། །སྟོང་བྱང་དུ་བྱུང་བ་མི་གནས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་རབ་བགྱི་བ་ཅམ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཤེས་རབ་བགྱི་བ་ཅམ་དུ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་སྟེ་མ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སེམས་གང་སྟེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སེམས་དང་། སྤྱན་མེད་པའི་སེམས་དང་། བྱམས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེས་མི་སྟོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བས་འགྱུད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྒྲོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་ཇི་སྟངས་བརྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ནི། སྙིང་རྗེ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟངས་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་བ་ལས།

དེ་ཡི་ཙ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་།
 རྩོགས་མཐའ་གཏུགས་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས།
 ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་ཚོས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བརྟན་པ་ནི།)

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ཡང་སྟིང་རྩེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྟིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྟན་པར་འདོད་པས།

གང་བྱིར་བཅེ་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་ལོ་ཐོག་སྤྱན་རྟོགས་འདི་ཡི།

ས་བོན་དང་ནི་སྤྲེལ་ལ་རྒྱ་ལྟ་ཡུན་རིང་དུ།

ལོངས་སྟོད་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་འདོད་ལྟར་པ།

དེ་བྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟིང་རྩེ་བརྟན་པར་བབྱ། ༡

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་འབྲུལ་སྟོགས་པ་སྤྱན་སྟུང་རྟོགས་པ་ལ།
 ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། བམ་རྒྱམས་སུ་ས་བོན་དང་། རྒྱ་དང་། སྤྱོད་པ་རྒྱམས་གཙོ་
 བོ་ཉིད་དུ་ལྟར་པས་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟིང་རྩེ་ཁོ་ན་དུས་གསུམ་
 ཅར་དུ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ལོ་ཐོག་སྤྱན་སྟུང་རྟོགས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཉིད་དུ་རྟོན་པ་
 ཡིན་ནོ།

འདི་ལྟར་སྟིང་རྩེ་ཅན་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་སྤྱག་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་མ་ལྟས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར། གདོན་མི་
 ཟ་བར་བདག་གིས་འཛིག་རྟེན་འདི་མཐའ་དག་སྤྱག་བསྐལ་ནས་བརྟོན་ཏེ། སངས་
 རྒྱུ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བས་བྱའོ་སྟུང་དུ་ངེས་པར་སེམས་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། །དམ་
 བཅའ་བ་འདི་ཡང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པས་སྐྱབ་པར་མི་རྒྱས་པས་

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་སྟེ། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ནི་སྟོང་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

རི་རྒྱད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ་ལས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྟོང་ཆེ་སྟོན་བཅུད་སྟོད་པ་ཀུན་།།

ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་བཤད་པ། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྟོད་།།

ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྟོང་
ཆེའི་རྒྱལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྩས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་བུའི་ཆོགས་ཡངས་པ་མ་
བསགས་པ་འདི་ངེས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་གནས་
རྒྱལ་ས་ཐོབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས་སྟོང་ཆེའི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་བུལ་བར་
གྱུར་ན་ནི་འདི་དུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པའི་
འབྲས་བུའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་རིམ་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་བར་མ་ཆད་
པ་ཡུན་རིང་པོར་མངོན་པར་འཁེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་བཞོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོང་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཆེ་ལ་བསྟོད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཆེའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་
པར་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱག་འཆལ་བ་བརྩམ་པར་འདོད་པས།

དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཞིང་།།

བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ།།

མོ་ཆུན་འབྱུན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི།།

འགྲོ་ལ་སྤྱིང་རྗེས་ཐུར་གང་དེ་ལ་འདུད། ༡ །ཅེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།།

འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་བདག་གིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྤྲོ་རྒྱུ་ཉིད་ཏུ་ངར་འཛིན་པས་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟུམ་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་འདི་ཉིད་ཏུ་བདེན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་། འདི་ནི་བདག་གི་ལོ་སྟུམ་ཏུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་གཞན་
པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་བདག་
གིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཐག་པས་ཆེས་
དམ་ཏུ་བསྟུམས་པ། འབྲུལ་འཁོར་བསྐྱོར་མཁན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་པ་ལ་རག་
ལས་པར་འཇུག་པ། འཁོར་པའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་སྤྱིད་པའི་རྩེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པ་ལ་
སྟག་པ་ཟབ་ལ་བར་མེད་པར་འབྱུན་པ། རང་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུར་ཏུ་འགྲོ་བར་འཇུག་
པ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་བྱང་བར་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
ལས་དང་། སྤྱི་པའི་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོ་མ་དང་། བྱི་མ་དང་།
བར་བྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་མི་ཟེན་པ། ཉི་མ་རེ་རེ་ཞིང་སྟུག་བསྟུལ་བྱི་སྟུག་བསྟུལ་དང་།
འབྱུར་པའི་སྟུག་བསྟུལ་ཉིད་དག་གིས་གཙོག་པའི་བྱིར་མོ་ཆུན་ཁྱུང་མོའི་གནས་སྐབས་
ལས་མ་འདས་པར་གནས་པ་ཞིག་སྟེ། གང་གི་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་དེའི་སྟུག་
བསྟུལ་བྱིས་སྟུག་བསྟུལ་བ་དེ་ལ་གིན་ཏུ་སྤྱིང་རྗེས་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པར་སྒྲོ་བ་དེའི་
བྱིར་ཆེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བཅོམ་ལྟན་འདས་མ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བྱག་འཛུལ་
ལོ། །འདི་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་མེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ།།

(གཉིས་པ་ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་ནི།)

ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར།

འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཚུལ་ནང་གི་སྒྲ་བ་ལྟར།

གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་པར་མཐོང་བ་ཡིས།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྒྲིང་ཆེར་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་བྱ་བ་དེ་དང་གྱུར་བར་
བྱའོ། །འདི་ལྟར་ཚུ་བྱིན་ཏུ་དངས་པ་རྒྱུད་དེ་བོར་དག་པོ་མ་ཡིན་པས་ཆ་གས་བསྐྱབས་
པས་ཁྱབ་པའི་ནང་དུ་སྒྲ་བའི་གཟུགས་བརྟན་སྟེར་དམིགས་པའི་རྟེན་གྱི་ཕུལ་དང་།
ལྟན་ཅིག་འཛིག་པ་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཤར་བ་ན།
དམ་པ་དག་གིས་གཉིས་པོ་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་གནས་
པར་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟངས་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲིང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྒྲིང་ཆེའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚོར་མ་རིག་པའི་ཚོས་ཀྱི་
བདུད་ཅིའི་རོ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་རྟོག་པ་མཐའ་དག་པའི་
མཚན་ཉིད། འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་ཚུ་སྟོན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་གི་ལས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མདུན་ན་གནས་པ་རྣམས་སྟངས་ཅིག་རེ་རེ་ལ་མི་རྟག་པའི་སྟག་
བསྐལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་དག་གི་མི་
རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་
ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་ལྟག་པའི་མཚན་ཉིད།
འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་
ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་སྒྲིང་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་
ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བདུད་ནས།

(གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ས་དང་། འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ས་བརྩུ་དངོས་དང་། དེ་དག་གི་
ཡོན་ཏན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྩ། རབ་རྩ་དགའ་བ། སྤི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་
བ། ལྷུང་དགའ་བ། མངོན་དུ་གྱུར་པ། སྤང་དུ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ། ལྷུང་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བརྟན། ལྷུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཆུག་བརྩུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།)

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་བརྗོད་
པར་འདོད་པས། དེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

རྒྱལ་པའི་སྤྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས།

རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བྱིར་སྤྲིང་རྗེའི་དབང་གྱུར་ཞིང་། ༡

ཀྱན་རྩ་བཟང་པོའི་སྒོན་ལམ་རབ་བསྐྱོས་དགའ་བ་ལ།

རབ་རྩ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་
ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ཉིད་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་
ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར་རོ།

དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པ་དང་།
སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡ་རོལ་རྩ་བྱིན་པ་གྲགས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འཕེལ་བའི་
བྱེ་བྲག་གིས་ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
བརྩུར་གཞག་གི། །འདི་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་ལྷན་པར་གྱིས་བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱན་དུ།

རི་ལྷོར་བར་སྤྲང་བྱ་རྗེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

བཟོད་པར་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤུང་གི་སྤུང་ཀྱང་།

བཟོད་མི་རྒྱས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ཡིན་ལ། མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱ་པོ།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རང་བཞིན་མེད་
པར་མཐོང་བ་སྤྱིང་རྗེའི་བྱུང་པར་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་སེམས་གང་སྤྱིང་རྗེའི་གཞན་
ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་སྤྱོན་ལམ་གྱིས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོས་པ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་
ཅན་གྱི་འབྲས་བུས་ཉེ་བར་མཆོན་པ་དེ་ལ་ནི། དང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བཟོད་དོ།

དེ་ལ་སྤྱོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོན་ལམ་འབུམ་སྟག་གྲངས་མེད་པ་སྟག་
བརྒྱ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་སྤྱོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱོན་ལམ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྒྱ་བཟང་པོའི་སྤྱོན་ལམ་བྱང་
པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ལ་གནས་
པའི་དབྱེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བརྒྱད་རྣམ་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྒྱ་ཡིན་ནོ།

ཡང་རི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པ་

ནི། འབྲས་ལྷ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
འབྲུང་བར་འབྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕང་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོ་
ལས། མོས་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
ཐོབ་པར་གནས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མ་བསྐྱེད་པའི་
སའོ་ཞེས་ངེས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་པ་ཡང་། རིགས་གྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་མིའི་མདོག་ལས་ནི་འདས་ལ། ལྷའི་མདོག་ནི་མ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕང་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་གིན་ཏུ་འདས་ལ། རོན་དམ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་
དང་། གཙོ་བོར་སྤྱིན་པའི་ཡར་སྤྱོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་། རོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་གང་གི་ཆོ་འདི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ས་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ།

དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་དེ་ཐོབ་གྱུར་པ་ཡིས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕང་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། ॥ ५

སེམས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོའི་སྟེ་བོའི་ས་ལས་འདས་པའི་གནས་
སྐབས་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་གཞན་
གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

ངེས་པ་དུ། བཙམ་ལྟན་འདས་མ་ཉིས་སྟོང་ལྟ་བུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚིག་སྒྲ་དགས་ཏེ། གང་གིས་ཚས་
 ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་ལོ། རི་ལྟར་ཤེས་ཤི་ན། མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་
 དག་པར་མ་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པ་དང་། དེ་དག་རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲ་བོའི་
 བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་ལྟར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲ་བོས་རྟེན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ལོ། བྱང་ཆུབ་ནི་མ་བསྐྱབས་
 པ་ལོ། བྱང་ཆུབ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལོ། །རབ་ཀྱི་ཙལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་བརྟེས་པ་མེད་དེ། ཚས་ཐམས་ཅད་མ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཚས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། རི་རྒྱད་བརྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་ཙལ་གྱིས་རྣམ་
 པར་གཏོན་པ། གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་འདི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་དུ་བདག་ཅག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 དེ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཚྭ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲ་བར་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྒྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེ་ན། སེམས་སུ་མངོན་པར་ཞེ་ན།
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་བྱང་
 ཆུབ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ལོ། །གང་གིས་
 འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། ཡང་རི་རྒྱད་བརྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ནོ། །རབ་ཀྱི་ཙལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། ཚས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཀྱི་ཙལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏོན་པ། གང་ལ་ལ་ཞིག་ཚས་
 འདི་མ་ཤེས་ཤིང་རྗེས་སུ་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རིང་བ་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་རྒྱམས་ལས་རིང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་གིས་ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྒྱམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྒྱམ་པར་གཞོན་པ། འདི་ནི་གང་གི་ལས་ཙམ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྟེ་
བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི།)

རི་སྐད་དུ། བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྒྲ་ཁོན་ས་བརྗོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདྲ་སྟེས་པ་སྟེ།

འདི་ཡི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གྱུར།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་རུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། ། ༦

སོ་སའི་སྟེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་
ལམ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་
སྟེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོག་ང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་འདི་ནི་

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མི་སྦྱེ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྦྱོབ་དགས་པ་ལས་འཛིག་ཚོགས་སུ་
 ལྟ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དེ་ལམ་གཞན་དུ་འང་འགྲོ་བ་སྤིད་པ་
 ཞིག་ན་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་ལ་ཞུགས་པས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་
 དང་། སའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་
 བའི་ཁྱད་པར་སྦྱེས་པས་རབ་རྟ་དགའ་བ་མང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 དེ་ནི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་སྤེལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རབ་རྟ་དགའ་བ་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ས་འདིས་ནི་རབ་རྟ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡང་རྟེན་
 བར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་བསྦྱོད་པར་ཡང་རྣམས་སོ། །

(གཉིས་པ་ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ས་ནས་སར་གཞོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་རྟ་འགྲོ་བར་འགྱུར།

དེ་ཆོ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའི་ལམ་རྣམས་མཐའ་དག་འགགས་པར་གྱུར།

དེ་ཆོ་འདི་ཡི་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་ས་ར�མས་ཐམས་ཅད་ཟད།

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། ཡ

ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ལ་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་
 གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ཕྱིར་ས་ནས་སར་གཞོན་པ་ན་གོང་
 དུ་རབ་རྟ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

མདོར་ན་རི་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
 འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ལས་སྦྱོན་དང་བྲལ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་ལ་ཡང་ས་རྟོགས་པ་ལས་རང་དང་འཚམ་པའི་

ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་དང་། སྒྲིན་ཟད་པར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་དཔེ་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་དང་པོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྒྲིང་རྩི་ལྷག་བསམ་གྱིས་དང་། བདུན་པ་ནས་སྒྲིང་སྒྲིབས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ནུས་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འདི།

རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་།

ཐུབ་དབང་གསུང་སྒྲིས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི།

བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ལམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ།

ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡིན་ཏེ།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལས། རིགས་ཀྱི་ལུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་ཕ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྒོན་པོའི་ཆོགས་རྒན་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། སྒྲིང་རྩིའི་དབང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་ལུ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ཡིང་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་ཕུ་གུ་སྐྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་གསོག་པའི་རྒྱུ་གསུགས་དང་། མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་

དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་ཡང་དག་པར་བྱང་
བ་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་གི་དབང་པོ་ཆེན་པོའི་སྤྱུ་གུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་པའི་གཤེག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་རོལ་གནོན་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་བདུན་པ་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི།)

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ༡

འཕགས་པ་ས་བརྒྱུལ་ལས་ཀྱང་། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྟེས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་རྒྱལ་བའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྟེས་པ་ཙམ་
གྱིས་རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་
སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་
དེའི་ཆེ་རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
པ་ཡིན་ནོ།

ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དག། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་
ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཟེལ་གྱིས་གནོན་གྱི། རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་རང་གི་
ཡུལ་གྱིས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ལས་གིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རིང་དུ་སོང་བ་ཁོ་ན་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་
རང་གི་སྒྲིའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དག་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱིས་པར་
བྱའོ། །ཡུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་གྱིས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ན་དཔོན་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྱིས་པ་དང་བྱལ་བའི་ཕྱིར། འཛིག་
རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་
འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་བྲ་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་
དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པར་
ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་བོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་རྒྱུད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ལས།

རི་སྟོན་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྟོན་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཉིད།

ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡི།

ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེཡི།

དགྲིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡན་ཚུན་གྱི། རྒྱ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར།།

དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། འདྲུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་མ་ཐོབ་ཕྱིར།།

རང་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། རྟེན་ས་ལས་དང་སྦྱེ་བ་དང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ།། ཡང་།

ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་འཛིན་བྱེད་པ།།

དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྟེན་ལེ་ཡུལ་དག་འཛིན་པར་བྱེད།།

དབང་པོ་དང་ནི་དབང་དོན་རྣམས། འབྱུང་བ་ལྡེ་ལི་རང་བཞིན་འདོད།།

འབྱུང་བ་སོ་སོར་དོན་མེད་པས། འདི་དག་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

འབྱུང་རྣམས་སོ་སོར་ཐ་དད་ན། ལུང་གིང་མེད་པའི་མེར་ཐལ་འགྱུར།།

འདྲུས་ན་མཚན་ཉིད་མེད་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ངེས།།

དེ་ལྟར་འབྱུང་རྣམས་རྣམ་གཉིས་སུ་འང་། དོན་མེད་པས་ན་འདྲུས་དོན་མེད།།

འདྲུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

རྣམ་ཤེས་ཚོར་དང་འདྲ་ཤིས་དང་། འདྲ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ།།

སོ་སོར་བདག་ཉིད་དོན་མེད་ཕྱིར། རྟེན་པའི་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ།།

ཇི་ལྟར་སྟུག་བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་ལ། དོན་དུ་བདེ་བར་ར་རྒྱལ་བྱེད།།

དེ་བཞིན་བདེ་འཛོམས་བྱུང་བ་ལ། སྟུག་བསྐལ་དུ་ཡང་ར་རྒྱལ་བྱེད།།

དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། བདེ་དང་ཕྱད་པའི་སྤྱེད་པ་དང་།།

སྟུག་བསྐལ་བལ་བའི་སྤྱེད་པ་སྤོང་། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གྲོལ།།

གང་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་ལ་བཞེད།།
 སེམས་འགྱུར་མེད་པར་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཕྱིར་ན་ཡོད་མི་འདོད།།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་རིམ་བཞིན་དུ། །འགོ་བའི་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི།།
 རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་ཕྱ་ངན་འདལ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནར་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྙད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་རིམ་ལྟར་ཤེས་ཤི་ན། བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། མཐུག་ཐོགས་ཁོ་ནར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད།།
 འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟིང་རྩེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྤྱིད་མཚམས་སྦྱར།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་
 རྒྱུ་བ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱལ་བ་ལྟར་བཞིན།།
 འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན།།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་ལྟུང་ཏོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབྱ་བ་དོས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྟར་དང་། སྒྲིག་རྒྱལ་བ་
 དང་། རྒྱ་ཤིང་གི་སྤང་བོ་དང་། སྦྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་

ངེས་པར་དབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་སྒྲིམ།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད།།

ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁུན་པས་ཀྱང་ལྷ་ཡིན་ཡོ།།

གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀ་དགག་པ་མཛད།།

ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ན་དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་
སེམས་པ་དེའི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་
སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དང་། ཡ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟོ་བ་
དང་། ཆོགས་གཉིས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་
དུ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲེང་བ་ལས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་།།

སྟོད་པ་ཡོངས་བཟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གལ་འགྱུར།།

བྱང་རྒྱུ་སྟོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ།།

ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བསྟན་པ་ཡང་རིགས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱལ་པར་བསྟན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་མཆོན་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་
ཟད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ། གློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱིས།

མཆོན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས།།

དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞར་ལ་འོངས་པས་ཆོག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གློ་མ་དུ་གྲགས་པ་
ནམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་ནུས་པས་དུས་མ་ཉིད་
བརྗོད་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ། ས་དེར་སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན།
ཞར་ལ་སྤྱིན་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་
པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཆོན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར།།

དང་པོ་སྤྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྲུར།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལ། སྤྱིན་པ་དང་། ཆུ་ལ་ཁྲིམས་
དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་།
ཐབས་དང་། གློན་ལམ་དང་། གློབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བརྩ་བོ་དག་ལས་སྤྱིན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལྷག་པར་ཡོད་པར་འགྲུར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་
ནམས་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་དེ་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
དང་པོ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེས་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མཚན་པ་ནི།)

རང་ག་སྟེར་ལའང་གྲུས་པར་བྱས་པ་ཡི།།

སྒྲུང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱར་ཡང་གྱུར།། ༧

དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་སྒྲུང་མ་ཡིན་པས་རྟོགས་པ་ལ་
སྟོགས་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུང་གི་དང་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་སྒྲུང་
བའི་བྱུང་པར་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད་ལས་གསལ་བར་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
དུ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ལས་མེ་ལ་སྟོགས་པ་དག་བཞིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བཟླགས་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་
པའི་རྒྱ་མཚན། གཏོང་བའོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
བདེ་བ་སྟེད་པ། རྒྱལ་ཕྱས་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་སྟེད་པ། དེ་དག་གི་དོན་བཟུང་བ། རྒྱལ་ཕྱས་ལ་བདེ་བ་
སྟེད་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་དང་ལྟོ།། འདྲ་བོ་ནི།)

རི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་དང་།
མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་རྟོགས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོའི་སྟེ་པོ་
དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟག་བཟུལ་ལྟེར་བཅོས་པ་དང་།
གཏན་དུ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླན་པར་འདོད་པས།

སྟེ་བོ་འདི་ཀྱན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་།།

མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྟོན་མེད་མིན་ལ།།

ལོངས་སྟོན་གྲང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཆིན་ནས།།

བྱུང་བས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ།། ༡༠

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་པ་ལ། བཀྲེས་པ་དང་། སྟོམ་པ་དང་། ཉན་དང་། བྱང་བ་ལ་སྟོགས་

པའི་གཉེན་པོ། སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་ཙམ་གྱིད་པའི་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འཛིང་
 བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ཉེ་བར་བརྟགས་པས། ཉེ་བར་འཛོལ་
 བསལ་བ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆེས་མངོན་པར་
 ཞེན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་དེའི་བདེ་བ་སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པ་
 ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སྤྱོད་སྐྱག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་
 སྤྱོད་པར་མ་དམིགས་སོ། །སྐྱག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་
 སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་བའི་དངོས་པོ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་མི་འབྱུང་
 ངོ་སྤྲུལ་དུ་མཁྱེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་བསམ་པའི་རང་བཞིན་
 མཁྱེན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་རྣམས་པས་ཆེས་ཐོག་མར་སྤྱིན་པའི་
 གཏམ་ཉིད་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་གཏོང་བ་པོ་དང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྤྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
 བསྐྱེད་པ་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་ཁྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སྤོང་བ་པོའི་མེམས་ཙན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རང་གི་བྱ་བ་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་སྤྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞུགས་པར་བའི་ཕྱིར།

སྤོང་རྗེ་དཔལ་ཞིང་གིན་རྟུ་རྟུ་བ་མེམས་ཙན།

རང་དོན་ལྟར་ལེན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་།

དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས།

སྐྱག་བསྐྱེད་ཉེར་ཞིའི་རྒྱར་གྱུར་སྤྱིན་ལས་བྱུང་། ༡༡

ཞེས་བྱ་བ་སྤོས་ཏེ། གང་དག་ཆོང་བ་བཞིན་དུ་ཞོར་ཆེས་ཏུང་དུ་བཏང་བ་ལས་འབྲས་
 བུ་ཞོར་གྱི་སྤང་བོ་ཆེས་ཡངས་པ་འདོད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་དོན་དུ་

གཉེར་བར་གྱུར་ཅིང་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྱས་ཀྱི། བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྐུ་
 རྣམས་ལྟར་སྦྱིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་ཁོ་
 རར་སྦྱིན་པར་འདོད་པའི་དགའ་ལྷོན་མངོན་པར་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་།
 སྦྱིན་པའི་སྦྱོན་འཛིན་པ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་བྱོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་གཡེར་བག་
 ཐོབ་པ་དེས། ལོངས་སྤྱོད་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ལུན་ལུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྐྱག་
 བསྐལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བཀྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་
 སྐྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི།)

གང་ཞིག་སྦྱིང་རྗེ་དང་བུལ་བས་རང་གི་སྐྱག་བསྐལ་བྱིར་བཙོས་པ་ལ་ལྷོས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་སྦྱིན་པར་འདོད་པར་གྱས་པ་འདི་ཡང་།

འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ཚོ།

འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་དང་ཐད་སྒྲུར་དུ་འཐོབ།

དེ་ནས་མིད་རྒྱན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ།

དེ་ཡི་རྒྱ་ཅན་ཞི་བར་འགོ་བར་འགྱུར། ༡༩ །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།

སྦྱིན་བདག་གཉོང་བ་པོའི་ཐད་དུ་དམ་པ་དག་གིས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་
 བའི་བྱིར། སྦྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་སོས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་སྤྱེ་བོ་
 དང་ཐད་པས་དེས་ཉེ་བར་བསྐྱན་པ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རིག་ཅིང་།
 འཕགས་པའི་ལམ་དྲི་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་སྐྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་མ་རིག་
 པ་སྤངས་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱན་སྤྱེ་བ་དང་། འཆི་བག་ཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག་པ་དོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་
 པས་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ལས་འངའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལའོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།)

འགྲོ་བ་ཡན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས།།

སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་ཐོབ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་སྤྱིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྦྱིན་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཡང་ཡོངས་སུ་ཆོས་པར་བྱས་པ་ལས། མངོན་པར་འདོད་པའི་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཆོག་དུ་དགའ་བ་འཆང་ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་སྦྱིན་པ་ལ་དགའ་བར་འབྱུར་རོ།།

(བཞི་བ་དེ་དག་གི་དོན་བཟུང་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་བྱིས།

གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་བརྟེ་བདག་མ་ཡིན་པ།།

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རྒྱ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན།། ༡༩

(ལྷ་པ་རྒྱལ་སྤྱུང་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཆུལ་ཕྱེ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། ལྷག་བསྐལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱུར་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

གང་ལས་དེ་རྣམས་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལ་གུས་པར་འབྱུང་བ། རོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ལོངས་སྟོང་གིས་རྣམ་པར་འགོད་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དགའ་བའི་བྱང་པར་སྒྲུབ་གོ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅིན། བརྗོད་
པར་བྱ་སྟེ།

རི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་ཐོས་པ་སམས་ལས།།

རྒྱལ་ལྷས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་བྱུང་རྣམས་ལ།།

ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱིན་མིན་ན།།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༡༤

རེ་ཞིག་རོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཐོས་པ་ཉིད་སེམས་
པར་བྱེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འདི་དག་ནི་བདག་ལ་སྦྱང་བ་ཞིག་གོ་
སྟམ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་མུ་རན་ལས་
འདས་པའི་བདེ་བ་བས་ཀྱང་ལུའ་དུ་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་
པོ་བཏང་བས། རོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒྲུ་ཐོ་ཆེས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།

(གཉིས་པ་སྟག་བསྐལ་འབྱུང་ཡང་གཞན་རོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱུང་བ་ནི།)

ཡང་ཅི་གང་ལས་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་བྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་གཉོང་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་ཡང་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན། བཤད་པ།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ནི་སེམས་མེད་པ་རྣམས་བཅད་པ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་སྟག་
བསྐལ་འབྱུང་བ་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛོན་
ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་སྟེ་ལ་ཆེན་པོའི་ཆལ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེར་འགའ་ཞིག་
འོངས་ནས་སྟེ་ལ་གཅིག་བཅད་པ་ན། དེར་ཤིང་སྟེ་ལ་ལྟག་མ་དེ་རྣམས་འདི་སྟམ་དུ་
འདི་ནི་བཅད་པའོ། །བདག་ཅག་ནི་མ་བཅད་པའོ་སྟམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ལ་

ཆེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད་དོ། །རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་མཆོག་རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རི་སྐྱེད་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །རིན་
པོ་ཆེའི་ཕྱེད་པ་ལས་ཀྱང་།

དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་མེད། །ཡིད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ག་ལ་ཡོད། །

དེ་ནི་སྤྱིར་རྗེས་འཛིག་རྟེན་སྐྱག་ །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡུན་རིང་གནས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་གནས་སྐྱབས་མ་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་ལ་
ལུས་གནས་པ་དང་འགལ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་པར་བབས་པས་ལུས་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་
གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དག་ལ་ཆེས་ལྷག་
པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས། །

གཞན་དག་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །

སྐྱག་བསྐྱེད་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ། །

དེ་གཙང་བྱ་བྱིར་སྐྱར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཚོས། ། ༡༥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཅན་དཔྱུལ་བ་དང་། ཉུང་
འགྲོའི་སྟེ་གནས་དང་། གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་མི་བཟོད་པར་
ཆུད་པ་བར་མཆོམས་མེད་པར་སྐྱག་བསྐྱེད་ཆེས་དྲག་པས་ལུས་འཛོམས་པ་རང་གི་
ལུས་གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་བས་སྟོང་འགྲུར་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་
སྐྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་རང་གི་སྐྱག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་
བན་རང་གི་ལུས་གཙོད་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ལ། ཕྱིས་མེད་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐྱེད་གཙོད་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རྗེས་སྐྱར་དུ་

བརྩོན་འགྲུས་ཚུམ་མོ།།

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་དང་། མ་འདས་པའི་སྒྲིན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པོས་སྟོང་།།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་ཞེས་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕར་འགྲམ་
དང་རོགས་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་
མངའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཡ་རོལ་རྩ་སོན་པ་ནི་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཆོག་ཕྱི་མ་ཡོད་ན་མི་མངོན་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་འདིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་མི་མངོན་པར་མ་བྱས་པས་གཟུགས་སུ་འགྱུར་བ་ལམ། བྱོལ་དང་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཅན་ཉིད་དུ་གཞག་གོ། ཤེས་རབ་བརྒྱུད་ནས་བྱེ་བྲག་
རྩ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དང་འབྲས་བུ་ཡ་
རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཡ་རོལ་རྩ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་
པར་གཞག་ནས་ནི་སྒྲིན་པས་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་ནོ། །རྩུལ་
ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡ་
རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིན་པ་འདི་ཡང་སྒྲིན་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་པོ་དང་།
སྒྲིན་པ་པོར་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡ་
རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཙམ་ལུན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་
ལས་གསུངས་ཏེ། མི་དམིགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ལ། དམིགས་པ་
ནི་ཐ་སྟོན་གྱི་བདེན་པས་བསྟུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་མི་ལུས་
སོ།།

(གཉིས་པ་མ་འདས་པའི་སྒྲིན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྒྲིས་གྱུར་པས་དེ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་པ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༥

སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ཞེས་
བྱ་བར་བསྟན་དོ།།

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐུག་བསྟུང་བ་ནི།)

ད་ནི་རི་རྒྱད་བརྗོད་པའི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྤྱལ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡོན་
ཏན་རིས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་གིང་།

དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྟེན་གྱུར་པའི།

དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་རྒྱུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ།

སྤུང་བ་སྤྱག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ།། ༡༦

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་གྱི་སྤྱལ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
བྱིར་རོ། །དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སའི་མིང་ཡང་དག་པར་སྒྲུགས་པའོ། །རྒྱལ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱས་ནས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་ནི་
ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་བྱིར་
མཐོན་པོར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤུང་

པ་སྒྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་པར་བསལ་ཏེ་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །འི་སྒྲིད་བཤད་
པའི་དོན་ཉིད་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲུས་བཞི། མོར་སྒྲུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་སྤྱ
ཞེས་བྱ་བའོ།

དབྱུག་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་པོའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(Footnotes)

¹ མ་དཔེར་རྒྱུད་དེ་ཐོར་གསལ་ཡང་རྒྱུད་དལ་པོ་ཡིན་ནམ་སྙམ།

(གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། ཞར་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཟླགས་པ་བཤད་པ་དང་། སའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་དེ་མཐུག་བལྟ་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

དེ་རྒྱལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་བྱིས་སའི་མ་སྤངས།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། ས་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིག་
པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་མེ་ཞི་བས་བསེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རམ། བདེ་བའི་རྒྱལ་ཡོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པ་དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏེ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོས་གསུམ་པོ་མ་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དེ་དག་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་བརྟུར་རྣམ་པར་བཤད་དོ།

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་
པར་དག་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དག་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ཞེས་བྱ་བར་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་

སེམས་དཔའ་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་མི་གོས་བའོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ། མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་རྒྱལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་རྒྱལ་ལོ། དང་པོ་ལ། མི་དགེ་བ་བརྟུ་སྤངས་པས་དག་རྒྱལ་དང་། ས་དང་པོ་བས་དག་རྒྱལ་དང་། དཔེའི་སྒོ་ནས་དག་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་རི་ལྟར་ན་དེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་པས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི།

ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་དག་གྱུར་པས།།

དམ་པའི་ལས་ལམ་བརྩ་ཆར་སོགས་པར་བྱེད།། ༡

རི་སྐད་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གཉིས་པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤངས་དག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སློག་གཙོད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་པ་སྤངས། མཚོན་ཆ་སྤངས། ལའོན་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། འཛམ་བ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཞུགས་པས། དེ་སློག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་། བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། སློག་ཆགས་ལ་རྣམ་པར་འཚོ་བར་མི་བྱེད་ན། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདྲ་གིས་གིང་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། ལུས་གྱི་མཐོ་འཚམས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་བ་ལྟ་ཅི་སློས།

མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་གྱིས་ཚོག་གིས་གིང་སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་བག་བྱེད་པས་དེ་གཞན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་དངོས་པོ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། ཀློ་
མེམས་ཉེ་བར་གཞག་སྟེ་ཐ་ན་རྒྱ་དང་ལོ་མ་ཙམ་ཡང་མ་བྱིན་བར་མི་ལེན་ན། འཚོ་
བའི་ཡོ་བྱད་གཞན་དག་ལྟ་ཅི་སྟོས།

འདྲོད་པ་ལ་ལོག་བར་གཡེམ་པ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་རྒྱང་མས་ཆོག་
ཤེས་ཤིང་། གཞན་གྱི་རྒྱང་མ་ལ་འདྲོད་པ་མེད་པས། དེ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བའི་བྱད་
མེད་གཞན་གྱི་རྒྱང་མ་དང་། རུས་དང་། མཚན་དང་། ཆོས་གྱིས་བསྐྱངས་པ་རྣམས་ལ་
ཆགས་མེམས་ཀྱང་མི་བསྐྱེད་ན། ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དམ།
གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོད་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བརྒྱན་ཏུ་སྤྲོ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་སྤྲོ་ཞིང་ཡང་དག་པར་སྤྲོ་ལ། རུས་
སྤྲོ་སྟེ། རི་སྐད་སྤྲོས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །དེ་ཐ་ན་མི་ལམ་ན་ཡང་ལྟ་བ་དང་བཟོད་
པ་དང་འདྲོད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་བསྐྱར་ཏེ། བསྐྱེད་བའི་བསམ་པས་བརྒྱན་གྱི་ཆོག་མི་
སྤྲོ་ན། ཆེད་ཏུ་བསམས་ཏེ་སྤྲོ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བྱ་མའི་ཆོག་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། མེམས་ཙན་རྣམས་ལ་དབྱེན་མི་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པར་
མི་འཚོ་བ་ལ་ཞུགས་པས། དེས་དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གི་ལས་ཐོས་ནས་ཐ་གིར་སྟོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཐ་གི་ལས་ཐོས་ནས་རྒྱ་གིར་སྟོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདུམ་པ་རྣམས་མི་འབྱེད་ཅིང་། བྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མི་གནོན་ཏེ། མི་འདུམ་པ་ལ་
དགའ་ཞིང་མི་འདུམ་པ་ལ་མོས་པ་མ་ཡིན་པས། བདེན་ནམ་བརྒྱན་ཡང་མི་འདུམ་པར་
བྱ་བའི་ཆོག་མི་སྤྲོ་ལོ།

ཆོག་རྩལ་མོ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེར་འདེབས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་དང་། གཞན་ལ་
གནོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་མཚན་འབྲུ་བ་དང་། ཁྱོད་མའི་ཆོག་དང་། མ་རབས་ཀྱི་ཆོག་

རོར་བཅོད་པ་དང་། རོར་བཅོད་པར་གཞོལ་བ་དང་། བརྟན་དང་ནར་མི་སྟན་པ་དང་།
 ཁྱོའིང་གཤེ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བས་སྟོང་ན་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཡིད་གཏུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་རུངས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤངས་ཏེ། གང་འདི་མཉེན་
 པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བརྟན་དུ་མིན་པ་དང་། རྣར་སྟན་པ་
 དང་། སྟོང་དུ་སྟུག་པ་དང་། གྲོང་ཁྱིམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་སྟིང་དུ་སྟུག་པ་དང་།
 སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཆིམ་པར་བྱེད་
 པ་དང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བར་བྱེད་པའི་
 ཆོག་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་བཅོད་དོ།

ཆོག་འབྲུལ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལན་ལེགས་པར་སྒྲོན་པའི་ཆོག་དང་། དུས་སུ་སྐྱ་
 བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱ་བ་དང་། རྟོན་སྐྱ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱ་བ་དང་། རིགས་པར་སྐྱ་
 བ་དང་། དུལ་བར་སྐྱ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དུས་དང་མེད་དང་བཅས་
 པའི་ཆོག་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐ་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་སྤོང་ན། ཆོག་གིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས།

བརྟན་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཞན་གྱི་ནོར་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་ཇས་དང་། ཡོ་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ལ། བརྟན་སེམས་མི་
 བསྐྱེད་ལ། ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལ། མི་སྒྲོན་ཏེ། ཆགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ།

གནོད་སེམས་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་
 དང་། ཡན་པའི་སེམས་དང་། སྟིང་རྗེའི་སེམས་དང་། བདེ་བའི་སེམས་དང་། འཇམ་
 པའི་སེམས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཁོང་
 ཁྱོེ་བ་དང་། ལའོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། དི་མ་དང་། གནོད་སེམས་དང་།

ཁོང་ཁྱོ་བ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་སྤངས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་ལྷན་པ་
གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ།།

ལོག་པར་ལྟ་བ་སྤངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བར་གྱུར་ལ་ཡང་དག་པའི་
ལམ་ལ་གནས་ཤིང་། དགེ་མཚན་དང་བྱ་གེས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་
ངན་པའི་ལྟ་བ་ཅན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བྱང་ཁིང་གཡོ་མེད་ལ་སྦྱ་མེད་པས།
སངས་རྒྱས་དང་། ཚེས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསམ་པ་ངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བར་
ཀྱི་བཞི་ནི་ངག་གིས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགེ་བའི་ལས་
ལམ་བརྩ་ཆར་ཡང་སོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ས་དང་པོ་བས་དག་རྒྱལ་ནི།)

ཡང་ཅི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔས་
མི་སོག་གམ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་སོག་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་།

དགེ་བའི་ལས་འདི་ལྟ་ཞིག་བརྩ་ཆར་ཡང་།།

དེ་ལ་གྲགས་ཏེ་གིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར་།།

དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དཔེའི་སྒྲོན་ནས་དག་རྒྱལ་ནི།)

སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་ཏེ།།

ཞི་འོད་ཆགས་པར་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛོས།། ༡

ཞིབ་ནི་དབང་པོ་བསྐྱམས་པའོ། །འོད་ཆགས་པ་ནི་ལྷ་མ་མེར་གསལ་བའི་ལུས་ཅན་
ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱིས་མ་རྒྱུ་ལ། དངོས་པོར་ལྷ་ན་རྒྱལ་བྱིས་མ་དག་
པ། རྒྱལ་སྐྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བཞུན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྷ་རྒྱལ་བྱིས་མ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཡང་།

གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིས་པ་དག་རང་བཞིན་ལྟ།

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་པ་དག་མི་འགྱུར།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། འདི་
ལ་དགོ་སྤྲོད་ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་བར་པའི་སྒྲིམ་པས་
བསྐྱམས་ཤིང་གནས། ཆོག་དང་སྤྱོད་ལུས་སྤྱན་སྐྱུ་མཆོག་པ། ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྲ་རབ་
རྒྱུས་ལ་ཡང་འཛིག་པར་ལྟ་བ། ཡང་དག་པར་སྤངས་ཏེ་བསྐྱུ་བའི་གཞི་རྒྱུས་ལ་
སྤྱོད་ཅིང་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པས་
འཆོབ་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། འོད་སྤངས། དེ་ནི་རྒྱལ་བྱིས་
འཆལ་བ། རྒྱལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ལྷ་པོ་བཅོས་པ་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། འོད་སྤངས།
གཞན་ཡང་འདི་ལ་དགོ་སྤྲོད་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩམས་པའི་དག་པར་
སྤངས་ཀྱང་། དམིགས་པར་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། དར་འཛིན་པ་དང་དམིགས་པར་ལ་
གནས་པ་དེ་ནི། འོད་སྤངས། རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་བ་རྒྱལ་བྱིས་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
པོ་བཅོས་པ་བཞི་བ་ལྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་སྐྱུ་ཀྱི་རྒྱལ་བྱིས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བཞུན་པ་ནི།)

དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལ་འདང་།

གཉིས་སྒྲོའི་རྒྱ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར། ༡

མེམས་ཅན་གང་དག་ལ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་དང་གང་གིས་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་ཅར་ལའང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ཁར་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་མེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དཔྱེ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་པ་དང་། རན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྤྱོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རན་སོང་ཏུ་ལྟར་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་པ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནོ།)

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པར་བརྩོན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་བྱིར།

སྤྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་རན་ནའང་།

སྤྱི་བོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱུ་བ་ཉམས་ལ་འབྱུང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱིན་པ་གང་ཁོན་ལས་སྤྱིན་བདག་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལ། ལྟ་དང་མི་དག་གི་ནང་ཏུ་བྱུང་བར་ཏུ་འཕགས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་བྲལ་བ་ལས་རན་འགྲོའི་འགྲོ་བར་ལྟར་བ་ཉི་ཆེ་བའི་མེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་དང་། བ་ཡང་དང་། ཉ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་དང་། སྤུང་དང་། གྲུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྩ་འབྲལ་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་

སྐྱེས་པ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གས་པ་སྣ་ཚོ་གས་འབྱུང་བ་
ཁོ་ནར་འབྱུར་ཏེ།

(གཉིས་པ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་མི་ཚྭ་གས་པ་དངོས་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

བསྦྱོད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན།།

ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འབྱུར།། ༤

གང་ཞིག་ས་བོན་ཆེས་ཉུང་ཏེ་བཏབ་ནས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་རྟེན་ཅིང་།
སྤར་ཡང་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་མང་པོའི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་
དེ་ལ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚྭ་སྐྱེས་ཆེན་པོ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འཕེལ་བས་རིམ་པ་
རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པ་ཡོང་གི་དུ། བྱས་པ་རྒྱུད་གསལ་པའི་རྒྱལ་ཕན་གང་ཞིག་སྦྱོར་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་བྱིས་ས་བོན་ཙམ་ཡང་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ནི་སྦྱོད་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་འདུ་བ་ཡང་ཟད་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་འབྲས་བུ་ཕུན་
སུམ་ཚྭ་གས་པ་སྦྱེ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གནས་
མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་སྦྱོར་པས་སྤར་མེད་པའི་འཕེན་
པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་འཕངས་པ་མ་ལུས་པར་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་
ཕྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་འབྱུང་བ་མི་གྲིད་པར་འབྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་དན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྦྱོན་ནི།)

རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཀྱང་པ་དང་བྲལ་བ་འདིའི་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཚྭ་གས་པ་གིན་ཏུ་
རྟེན་པར་དཀའ་བ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དན་འགྱོར་སོང་བས་དན་འགྱོ་ལས་ལྷང་
བ་ཡང་གིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པས།

གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།

གཡང་སར་ལྷང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ།

དེ་ལ་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ༥

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འདི་དེའི་ཚེ། དཔའ་བོ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལྟར་འདོད་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་འཇུག་ཅིང་། ལྷ་
དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་ན། བདག་ཉིད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན།
དཔའ་བོ་བཅིངས་ནས་དེ་སྤུལ་ཆེས་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བ་ལྟར། རན་འགོར་སོང་བ་དེ་ཕྱི་
ནས་གང་གིས་འདོན་པར་འགྱུར། དེས་ན་གནོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རན་འགོ་ཁོ་ནར་
ངེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ནས་གལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ན་ཡང་
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཉིས་མངོན་པར་སྐྱབ་ཏུ། ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཟླས་པ་ལ། སྒྲིན་པའི་འོག་དུ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་
པའི་རྒྱ་མཚན། རྒྱལ་བྱིས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཟླས་པ། སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོངས་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བཟླས་པ་གསུམ། དང་བོ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་མཆོད་པ་ཉེས་པའི་ཚོགས་གིན་དུ་མང་པོའི་གནས་
སྤྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྒྲིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས།

རྒྱལ་བྱིས་མཛེས་འགྲེལ་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲིག་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལས་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བའི་སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པའི་གཏམ་ཀྱི་དུས་ཀྱི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་གཏམ་ཁོ་ན་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར།

ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞིང་ཏུ་རྣམ་འཁེལ་ན།

འབྲས་ཁུ་ཉེར་སྟོང་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། ༤

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉིད་ཀྱི་ཞིང་རོ། །དེར་
སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་འཁེལ་བ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་ཁུ་བརྒྱད་
པ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་རིམ་པ་རྣམ་པར་མ་ཆད་པའི་སྟོན་ས་འབྲས་ཁུའི་སོགས་ཉེ་བར་
འཁེལ་ཞིང་། ཏུས་རིང་པོར་ཉེ་བར་ལོངས་སྟུང་པར་རུས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་སྟེ་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་འདིས།

སོ་སོའི་སྟེ་པོའི་རྣམས་དང་གསུང་སྟེས་དང་།

རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་།

རྒྱལ་ཁྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་།

མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། ༥

རི་རྒྱན་ཏུ། མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བསྟེན་པ་དང་། མང་ཏུ་བྱས་
པའི་གས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །འབྲིང་གིས་ནི་
ཏུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །རྒྱང་ཏུས་ནི་གཤིན་ཇེའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་རྒྱར་
འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་པས་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་བྱིད་དོ། །ཏུང་འགྲོའི་སྟེ་གནས་ལ་

བ་དང་། གཡོ་སྒྲུ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་མི་དག་གི་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་
 ཆད་མེད་པ་སྤྲད་པར་འགྱུར་གྱིས། དག་གི་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བྲུངས་
 པའི་རྒྱས་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིད་པའི་ཆེ་མོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་གོང་དུ་དག་གི་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ནི་ཆེ་བའི་སེམས་
 དང་། བསམས་གསུམ་པས་སྒྲག་པའི་ཡིད་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། གཞན་
 ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟེ་སྐྱེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གཤམ་རབ་གྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་
 སུ་བསྒྲུམས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་
 གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་དང་། རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་བྱ་བ་དང་། སྙིང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐབས་མཁའ་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་ཉིད་འདི་ལ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་གོང་དུ་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཆད་མེད་པའི་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་། སྙིང་རྩེ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁའ་པས་བསྐྲུས་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་བཟབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་
 དམིགས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་།
 པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིས་དག་གི་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཅི་
 དེགས་པར་མངོན་པར་མཐོ་བའི་འཁོར་བའི་བདེ་བ་དང་། དེས་པར་ལེགས་པ་བདེ་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཐོབ་

པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

(གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་ནི།)

གང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི།

ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་།

བཟ་གིས་སྒྲ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན།

དེ་ལྟར་རྩལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ།

དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད་དོ། ། ༡

སྒྲ་ནག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཟ་མི་གིས་པའི་རྣམ་གངས་སོ། །

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།)

ཇི་རྒྱུད། བཤད་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་ཡ་རོལ་རྩ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི།

གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ།

གསུམ་རྩ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་རྩལ་ཁྲིམས་དེ།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཡ་རོལ་བྱིན་ཞེས་བཤད།

རྩལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་གསུམ་རྩ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡ་རོལ་བྱིན་པའོ་
ཞེས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྤོང་དེ་འཛིག་རྟེན་འདས། ། ༢

རྩལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཇི་རྒྱུད་བཤད་པའི་གསུམ་པོར་དམིགས་པ་མེད་ན་ནི་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ཡ་རོལ་བྱིན་པའི་ཞེས་བཤད་དོ། །

(གསུམ་པ་པའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྤྱོན་དང་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཁུག་བསྟན་པ་ནི།)

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སའི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐོན་ས་ཚུལ་བྱིས་མ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཆད་པ་ནི།

རྒྱལ་སྐས་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བྱིན་མིན་བྱིན་པ་ཡི།།

དབལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་།།

སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་བའི་འདྲ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ།།

འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ༡༠ །ཞེས་བྱ་བ་ལོ།།

དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་བརྩེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་གནིས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་མིང་རོ།།

ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀའི་ལྷ་བའི་འདྲ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་སྐས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཡང་འཆལ་བའི་
རྒྱལ་བྱིས་མ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
ལམ་བའི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་བྱིན་པའི་དབལ་ཏེ། ཡོན་
ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིང་བཞིའི་
དབང་ལྷག་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱམ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་
པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གནིས་པ་ལོ།།

(གསུམ་པ་འོད་ཟླ་དུང་པ་བཤད་པ་ལ། ཟུང་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཟུང་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དེ་མཁུག་བསྟུ་བའོ། ཏང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་འི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་སྟག་པའི་མེ།

འོད་འབྱུང་བྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི།

འོད་བྱེད་པ་སྟེ་.....

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། འོད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་
པའི་མིང་རོ། །ཡང་འདི་ཅིའི་བྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེན། རྟོན་དང་མཐུན་པ་ཉིད་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། དེའི་ཚེ་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་པ་སྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་ཞི་བའི་
བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འོད་འབྱུང་བའི་བྱིར་ས་འདི་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བཤད་དོ།

སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་

.....བདེ་གཤེགས་གྲས་དེ་ལ།

དེ་ཚེ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྤང་བ་འབྱུང་། ༡

རི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་སྤྲོ་ལ་དུ་ཟངས་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་
ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་དེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་རོ།

(གཉིས་པ་ཟུང་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཞོད་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཐྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། པར་བྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཚོགས་དང་
འབྲས་སའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། ཏང་པོ་ལ། ས་དེར་བཞོད་པའི་པར་བྱིན་ལྟག་པར་བསྟན།
ཞར་ལ་བཞོད་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་
པ་ལོ། ཏང་པོ་ལ། སྤང་རྗེས་བཞོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཞོད་པ་ལོ། ཏང་པོ་ནི།)

ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟེན་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ། བཟོད་པའི་ལ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི།

ལུས་ལས་གྲ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ།

སྤང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཁྱད་དེའི།

བཟོད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟག་པར་སྟེ། ༡ །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། དེ་
ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། གང་གིས་གཞན་དག་གི་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་རུས་
གསུམ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་དོགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དང་
དག་དང་ཡིད་འཇུག་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་ན། གལ་ཏེ་གནས་
མིན་འབྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །ཞེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་སོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེའི་ལུས་ལས་གྲ་
རུས་པ་དང་བཅས་པ་སྤང་རེ་རེ་ནས་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་ཡུན་རིང་པོར་གཙོད་ཁྱད་།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྟིག་པའི་ལས་དེའི་རྟེན་ཅན་དཔལ་བའི་སྟག་
བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ་ཆེས་ལྟག་
པར་བཟོད་པ་ཉིད་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་བཟོད་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ལ།

གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཆེ་ལྟར་གཙོད།

གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར།

མཐོང་བ་དེས་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། ३

སྒྲིག་པའི་ལས་དེའི་རྒྱུ་ཅན་དབྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐལ་ལ་ལྟག་པར་
དམིགས་ནས་ཆོས་ལྟག་པར་བཟོད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གང་གི་
ཕྱིར་དེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བར་མཐོང་ཞིང་། བདག་དང་
བདག་གི་བའི་འདྲ་བྱེད་དང་བྱལ་བ་འདིའི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པ་
ཉིད་དོ། །ཀྱང་གི་སྐྱས་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ་བསྐྱབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྐྱགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཁོང་ཁོའི་ཉེས་དམིགས། བཟོད་པའི་ཡན་
ཡོན། དེས་ན་ཁོང་ཁོ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཛིག་རྟེན་འདིར་དོན་
མེད་པ། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་འགལ་བ། འདི་དང་པོ་རོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྐྱར་
པའོ། །དང་པོ་ནི།)

བཟོད་པ་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཆོམ་པའི་ཆོས་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བསྐྱང་བའི་རྒྱ་ཡང་
ཡིན་པས་མི་བཟོད་པ་དང་ལྟན་པ་ལྟར་ཁོ་བ་ལས་ལྡོག་པར་རིག་པར་འཆད་པ་ནི།

གཞོད་པ་བྱས་པས་གལ་ཏེ་དེར་བཞོད་ན།

དེ་ལ་བཞོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྡོག་གམ་ཅི།

དེ་ཕྱིར་དེ་བཞོན་དེས་པར་འདིར་དོན་མེད།

འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། ॥ ॥

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཁོང་འབྱུགས་པའི་སྐབས་སྟེར་བ་འདི་གཞོད་པ་བྱས་
པ་གཞན་ལ་ཁོ་ན་དེའི་ཆེ་གཞོད་པ་བྱས་ཟིན་པ་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་

དམིགས་པའི་ཞེ་འཁམ་པ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་
བཀོན་པ་དང་ལྷ་དགོས་པ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་དྲུ་མ་ཟད་གྱི། འཛིག་རྟེན་ལ་རྩོལ་དང་
ཡང་འགལ་བར་འབྱུར་དེ། ཁོང་ཁོ་བ་སྐྱེས་པ་ཡིན་དང་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡིད་དུ་མི་
འོང་བ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་ལ་རྩོལ་དང་འགལ་བ་ལ། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། ཡུན་
རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

གང་ཞིག་རང་གིས་ཉེས་པར་སྐྱད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་འཁྲུག་པར་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་
བཞིན་དུ་གཏི་མུག་པས་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་དེ་བྱས་སོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་
ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་ལ། ལན་དུ་གཞོད་པ་བསྐྱེལ་བས་དེའི་གཞོད་པ་
ཕམ་པར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཐོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་གང་།།

ཟད་པར་བྱེད་པར་བཞེད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གོ།།

གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་ནི་ཁོ་བས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཕྱིར་།།

ས་བོན་ཉིད་དུ་རི་ལྷ་བྱར་ན་ཁྲིད་པར་བྱེད།། ༥

གང་ཞིག་མཚོན་ཆ་རྣོན་པོའི་སོ་བབས་པས། །དེ་ལ་ལུས་ལ་གཞོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
ཆས་ཆེ་བ་དག་དག་གིས་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པ་དེ་ནི། འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་ཐ་མ་སྟོག་
གཙོད་པའི་ལས་ཐོན་བྱས་པ་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་།
གཤིན་རྗེའི་འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་སུ་དྲག་པ་ཉམས་སུ་
ཐྱོད་པར་སྐྱུར་ཅིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ལུས་པ་ལྟོག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་རི་ལྷ་རྒྱར་
ཡང་རྣམ་པར་འབྱུར་པས་སྤྲན་གྱི་བརྒྱུང་བ་ཐ་མ་ཁོང་ན་ཡོད་པའི་ནད་གསོ་བའི་རྒྱ་

ལྷ་ཁོང་ནས་འབྱུག་པ་དང་། གཞན་ལ་གནོད་པ་དག་གིས་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་
བ་འདས་ཟེན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་གནོད་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ཉིད་དུ་བཀྱི་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེས་སྤྲོད་པ་ནད་གསོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་
གཙགས་ཆ་རྣོན་པོའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་ལྟར། འབྲས་སུ་སྤྲོད་པ་སྤེལ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
ལ་ཆེས་གིན་ཏུ་བཟོད་པར་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ནི།)

མི་བཟོད་པ་ནི་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིས་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་
སྤངས་པ་འཕེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ལ་ཁོ་བ་ཡིས།།

སྤྲོད་དང་ཁྲིམས་འབྱུང་དག་པ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར།།

བསགས་པ་སྒྲད་ཅིག་གིས་འཛམས་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྤིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༥

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་གང་
ཟག་གི་ཁྱད་པར་དུ་ངེས་པ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་ལ། ངེས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཉོན་
མོངས་པ་གོམས་པ་ལ་རག་ལས་ནས་འདུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མེམས་བསྐྱེད་
པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པ་དང་། བདེན་པར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་པ་ལྷག་
པར་སྒྲོ་བཅུགས་ནས་ཁོང་ཁོ་བའི་བསམ་པ་སྒྲད་ཅིག་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། དེ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤར་བསྟན་
པའི་སྤྲོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲོད་པ་གོམས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་འཛམས་
པར་འགྱུར་ན། བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་

བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཚུད་ཚད་སྒང་གྲངས་ཀྱིས་ངེས་པར་
 མི་རྒྱས་པ་ལྟར། དེར་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པའི་མཚམས་ངེས་པར་མི་རྒྱས་སོ། །དེའི་བྱིར་དེ་
 ལྟར་ན་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིག་
 པ་ནི་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འཇམ་དཔལ། ཁོང་ཁྱོད་ལ། ཁོང་ཁྱོད་བཞེས་བྱ་བ་ནི། བསྐྱེད་པ་
 བརྒྱར་བསགས་པའི་དགེ་བ་ཉེ་བར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེའི་བྱིར། ཁོང་ཁྱོད་ལ། ཁོང་
 ཁྱོད་བཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་འདི་དང་པ་ལོལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་མི་བཟོད་པ་གཞན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་བདག་
 ཉིད་ཁོ་ན་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། རྒྱས་པ་སྒྲིང་རྗེ་མེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་
 གཞན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་སྒྲིལ་པ་ཉིད་ཀྱིས།

མི་སྲུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་དགྱི།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་མིན་གཤམ་པའི་རྒྱམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།

དུས་ཁྱིམ་རིགས་མཐུན་པ་བཏང་ནས།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་སྒྱར་དུ་ངན་འགྲོར་སྒྱར་བར་བྱེད་།

(གཉིས་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།)

གལ་ཏེ་མི་བཟོད་པའི་སྒྲོན་དེ་དག་ཡིན་ན་དེ་དང་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་པ།

བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། ༥

བཟོད་པས་མཛེས་གིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ།

པངས་དང་ལྷགས་དང་ལྷགས་མིན་གིས་པ་ལ།

མཁས་པར་གྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འག་ཏུ་ནི།

ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་སྤྲིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། ༦

མི་བཟོད་པ་ལ་སྐྱོན་གང་དག་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
བཟོད་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྐྱོམ་པར་གདམས་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར།

སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་གསལ་གྱིས།

ཁྱོད་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ།

མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

བསྐྱགས་པའི་བཟོད་པ་ཏྲག་ཏུ་སྤྱར་བ་སྤྲོན་བྱ། ༧

ཁྱོད་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཁྱོད་དང་བཟོད་པའོ། སྐྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་ནི་སྐྱོན་དང་
ཡོན་ཏན་ཏེ། ཁྱོད་དང་། བཟོད་པ་དག་གི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་
རྣམ་པར་སྤྱར་རོ། །ཁྱོད་པའི་སྐྱོན་ནི་རི་སྐད་བཤད་པ་དང་སྒྲིག་པའི་སྐྱོན་ས་བཟོད་པའི་
ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། མི་བཟོད་པ་སྤངས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བཟོད་
པ་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྐྱེད་པ་ནི།)

ད་ནི་བཟོད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཚོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བཟོས་ཀྱང་།།

གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའོ།།

སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། གང་བཟོད་པ་དང་། གང་གིས་
བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་ལ་བཟོད་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་
ན། བཟོད་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ།།

དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱིས།།

འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞེས་བསྟན།། ༡༠

(གཉིས་པ་སྤངས་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

ས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་པར་དག་པར་རི་
ལྟར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་མངོན་གྱིས་དང་།།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར།།

དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི།།

འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར།། ༡༡

བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲ་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པའི་དོན་ཏེ། ལྷོ་མས་
པར་འཇུག་པ་དང་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ།།

རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།
འདོད་པ་རྣམས་ལས་དཔེན་པ། ཐྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ལས་དཔེན་པ། རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་

ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བུལ་
 ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། མེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་
 མེད་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བས་བཏང་སྟོམས་ལ་
 གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྟན་པ་བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་
 བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྤྲོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་ཡང་རྒྱབ་པས། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་
 སྟོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
 རྒྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་། སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་
 གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
 ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
 སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ།
 འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་སྟེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
 མིན་སྟེ་མཆེད་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་

པར་འཇུག་པ་བཞིའོ།

ཚད་མེད་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་བྱ་ཆེན་
 བོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཚད་མེད་པ། འཁོན་མེད་པ། འགན་ལྷ་མེད་པ། སྤྱི་བ་
 མེད་པ། གནོད་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པ། ཉམ་
 མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཛིག་རྟེན་བྱལ་བར་
 བྱས་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་
 ལྡན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཡངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་མ་
 བཞིན་ཞོ།

མདོན་བར་གཤམ་པ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་རྒྱ་འབྱུལ་བྱ་བ་ནམ་པ་དུ་མ་སྟོང་བར་བྱེད་
 དེས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་བོར་འགྱུར་རོ། །མང་བོར་གྱུར་
 བ་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིག་པ་ལ་
 ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ། །ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་འགྲོ། །རི་ལ་ཡང་མི་ཐོགས་པར་ཐད་ཀར་
 འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཞོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་སྤྱི་ལ་མོ་གྱུང་
 གིས་འགྲོ་སྟེ་དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་བ་བཞིན་ཞོ། །ས་ལ་ཡང་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དང་
 བྱིལ་འཇུག་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཞོ། །རྩ་ལ་ཡང་མི་རྩལ་བར་འགྲོ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ས་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ཞོ། །དུ་བ་འབྱུལ་བར་ཡང་བྱེད་འབར་བར་ཡང་བྱེད་དེ།
 དཔེར་ན། མའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་བཞིན་ཞོ། །བདག་གི་ལུས་ལ་རྩའི་རྩན་ཆེན་པོ་འབྱིན་
 ཏེ། དཔེར་ན། སྤྱིན་ཆེན་པོ་བཞིན་ཞོ། །རྩའི་རྩན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
 ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཀུན་ཏུ་འབར་ཞིང་རབ་ཏུ་འབར་ལ། ཀུན་ཏུ་རབ་
 ཏུ་མཆོད་ཅིང་འབར་ཏེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་འདི་
 ལྟར་རྒྱ་འབྱུལ་ཆེ་བ་འདི་ལྟར་མཐུ་ཆེ་བ་འདི་གཉིས་ལ་ཡང་ལག་པས་འཛིན་ཞིང་ཀུན་

ཏུ་ཉུག་པར་བྱེད་དོ། །ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་གཤེས་པའོ། །དེ་ལྟའི་རྩ་བའི་ཁམས་རྣམ་
 པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་མི་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །ལྷ་བ་དང་།
 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གང་དག་རིང་ཡང་རུང་ཉེ་ཡང་རུང་། ཐུན་སྦྲང་བྱ་དང་། གསྦྲང་དང་།
 བྱང་བ་དང་། སྤོན་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཡང་ཐོས་སོ། །འདི་ནི་ལྟའི་རྩ་བའི་མངོན་པར་གཤེས་
 པའོ། །དེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 གཤེས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་
 བཅས་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་
 བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྩུང་བ་
 དང་། ཡངས་པ་དང་། ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། བསྐྱས་པ་དང་།
 རྒྱས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་དང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྦྱོན་ཅན་དང་། སྦྱོན་མེད་པ་དང་། སེམས་
 རགས་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་
 སོ། །སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སེམས་རགས་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་
 པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་
 ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་གཤེས་
 པའི་མངོན་པར་གཤེས་པའོ། །དེ་སྦྱོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྱེད་ཏེ། ཆེ་རབས་
 གཅིག་གྱུང་རྗེས་སུ་བྱེད་ནོ། །ཆེ་རབས་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྷ་དང་།

བརྟུང་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། ལྷུ་མ་ཅུ་དང་། བཞི་བརྟུང་དང་། ལྷ་བརྟུང་དང་། བརྟུང་དང་སྟོང་
 ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཚེ་རབས་བརྟུང་ཕྱག་རྟུ་མ་དང་ཚེ་རབས་སྟོང་ཕྱག་རྟུ་མ་དང་། ཚེ་
 རབས་འབུམ་ཕྱག་རྟུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྱག་རྟུ་མ་དང་། ཚེ་རབས་བྱེ་བ་
 བྱག་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྱག་རྟུ་མ་དང་། འཛིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་
 དང་། འཛིག་པ་དང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ་རྟུ་མ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བསྐྱལ་པ་
 བརྟུང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བསྐྱལ་པ་སྟོང་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བསྐྱལ་པ་འབུམ་དང་།
 བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྟུང་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་སྟོང་དང་།
 བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་འབུམ་ནས་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བྱག་ཁྱིམ་འབུམ་ཕྱག་རྟུ་མའི་བར་རྟུ་
 རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། ཚེ་གོ་མོ་ཞིག་ན་བདག་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། རུས་ནི་འདི་
 ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཟ། ཚེ་ནི་འདི་ཅམ་ཞིག་
 སྤྱབ། ལུན་ནི་འདི་སྤིང་ཅིག་གནས་གནས། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 མྱོང་ངོ་། །བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕྱོས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་རྟུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་འཕྱོས་
 ནས་འདི་ར་སྐྱེས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་དང་བཅས་དན་རྟགས་དང་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
 པར་ཐོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་རྟུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །དེ་ནི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་
 པའི་མངོན་པར་གྲེས་པ་ལོ། །དེས་ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་
 སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་མདོག་སྤྱག་པ་དང་མདོག་མི་སྤྱག་པ་དང་བདེ་
 པར་སོང་བ་དང་རན་པར་སོང་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་རན་པ་རྣམས་མཐོང་ངོ་། །ལས་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་ཉི་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟུ་
 རབ་རྟུ་གྲེས་སོ། །

ཁྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པ་དང་ལྡན་པ། དག་གི་ཉེས་
 པར་སྟོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྟོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་
 སྐར་པ་འདེབས་པར་སྟོད་པ་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་

དག་པར་བྱངས་པའི་རྒྱལ་ལུས་ཞིག་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་ངན་མོང་ངན་འགྲོ་རྣམ་པར་
ལྟང་བ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཀྱི་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། དག་གི་
ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱི་ལེགས་པར་སྐྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་
བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པའི་རྒྱལ་ལུས་ཞིག་སྟེ་གི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་
རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་གིས་རྟེ། དེ་ལྟར་ན་
ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་
མདོག་སྐྱག་པ་དང་མདོག་མི་སྐྱག་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དང་བཅས་
དན་རྟགས་དང་བཅས། རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པར་མཐོང་སྟེ། ལས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་གྲང་རབ་ཏུ་གིས་སོ། །དེ་བས་མ་གཏན་དང་རྣམ་
པར་ཐར་པ་དང་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་། རྟོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་ལ་རྟོམས་པར་
འཇུག་ཅིང་རྣམ་པར་ལྡང་ཡང་། གང་དག་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
འབྱུར་བར་མཐོང་བ་དེར་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སྟོན་ལམ་བཟབ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས་པ་
མ་གཏོགས་པར་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་
རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐབས་མཐས་པས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་
ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་འདིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
དཔའ་ལས་བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་གིས་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །

ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འབྱུར་ཞེ་
ན། དང་གི་རྒྱལ་ནི་མ་སྟོས་པ་བསྐྱབས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེ་དེའི་གཏི་མུག་གྲང་ཡོངས་སུ་
ཟད་པར་འབྱུར་རོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ཡང་མདོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟེ། རི་སྐད་དུ། དེས་

ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་
 འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་དེ་བས་ཀྱང་གས་ཆེར་འདོད་པའི་འཆིང་བ་ཐམས་
 ཅད་བསྐབས་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་གྲིད་པའི་འཆིང་
 བ་དང་མ་རིག་པའི་འཆིང་བ་བསྐབས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའི་འཆིང་བ་
 རྣམས་ནི་སྤྲ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་འོད་བྱེད་པ་འདི་ལ་
 གནས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཏུ་མ་དང་བསྐྱལ་པ་སྟོང་
 ཕྱག་ཏུ་མ་དང་། བསྐྱལ་པ་འབུམ་ཕྱག་ཏུ་མ་དང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་ཏུ་མ་ནས་
 བསྐྱལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་ཏུ་མར་ལོག་པའི་འདོད་ཆགས་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་
 ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཞེ་སྤང་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་གཏི་མུག་འགྲིབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་
 ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅི་ལྟར་རྟག་ཏུ་འཛིག་རྟོན་གྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་
 འགྱུར་ཞེན། ཇི་སྟན་ཏུ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
 གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་སྤལ་ཆེར་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ལྟའི་བདག་པོ་དབང་པོར་གྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་རྣམ་པར་བརློག་པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱང་བ་
 དང་། གཙུབ་པོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁའས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་དེ་ནི་འཛིག་རྟོན་གྱི་
 འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པར་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

(གསུམ་པ་ཡར་བྱིན་གྱི་རྟོན་དང་ཚོགས་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པར།
བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པ་
དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། མཛོན་པར་གྲེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་གདོན་མི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོལ་སྒྲུབ་བརྟན་ནས། དེ་ནི་བཟོད་
པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་།
ཆོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསལ་
པར་བྱ་བའི་བྱིར། བཤད་པ།

སྦྱོན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་པལ་མོ་ཆེར།།

བདེ་བར་གཤེགས་པས་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བཟླགས།།

བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད།།

སངས་རྒྱུས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱ་ཡི་རྒྱ། ༡༩

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ན་རི་རྒྱན་བཤད་པའི་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་
ཡིན་མོད་གྱི། དེ་ལྟར་ཡང་བྱིམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དབྱེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་
གཉིས་བྲིད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་རྒྱད་ཏུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་པལ་ཆེར་
སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྦྱབ་པར་སྤྲུལ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་
ནི་བརྟོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ་ཅིག་སོས་དག་ལ་གཅིག་
མི་བྲིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱའི་ཆོགས་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། གང་འདི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ།།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །བརྟོན་འགྲུས་ནི་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་
ཡིན་ནོལེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་
འདས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆུང་དུ་བྱུང་ཞིང་
བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་དང་ལུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།)

ད་ནི་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེ་བར་བརྗོད་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་གསུམ་པའི་སྐྱ་བསམ་རྫོགས་པར་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི།།

རང་གཏོགས་མུན་ནམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས།།

འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་མངོན་པར་འདོད།།

ས་འོད་བྱེད་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཉི་མ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་རང་གི་རྟེན་
ལ་ཡོད་པའི་མི་ཤེས་པ་བདག་ཉིད་འབྱུང་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིན་པའི་
གནས་སྐྱབས་ཉིད་དུ་བསལ་ནས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལས་དེ་ལས་
གཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུམ་པ་འབྱུང་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མུན་པ་འཛོམས་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི།

ས་འདིར་གྱིན་ཏུ་རྫོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁོ་མི་འགྱུར།། ༡༩

དེ་ནི་ཉེས་པའི་མུན་པ་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཙུམ་པས་ཉི་མ་ལྟར་ཆེས་རྫོ་
བར་འཇུག་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་སྒྲོན་དང་ལུན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། བཟོད་པ་
ལ་ཆེས་ལྟག་པར་གོམས་པའི་ཕྱིར་དང་སྙིང་རྗེས་རྒྱུད་རྒྱུམ་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དབྱུང་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །

(བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒྲོན་ས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། སའི་མིང་དོན་
དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་སྒྲིན་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་པས་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་ས་མེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་།

བསོད་ནམས་སྒོ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ།

བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་འགྱུར་བ་ཡི།

ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། ༡

དགེ་བའི་ལས་ལ་སྒྲོ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་
པ་དག་ལ་འཇུག་པ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་ལ། སྤར་ཉེ་བར་
བཞོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསགས་པ་སྒྲོས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་
འཕེལ་བ་དང་ཐོབ་པ་སྲིད་པས་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་རྒྱ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བརྩོན་འགྲུས་དེ་རང་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྒྲོན་ས་ས་གང་ཞིག་ཏུ་ལྷག་པར་འབར་བ་འཆང་བ་དེ་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་དོན་དང་།
སྤར་ས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར། འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིང་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར།

དེར་ནི་བདེ་གསེགས་སྤྲུལ་ལ་རྫོགས་པ་ཡི།།

བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་ལས་སྐྱེས་པའི།།

སྤྱང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་།།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། འདི་ལྟར་ས་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་བ་དུན་བསྐྱེད་སྤྲུལ་པ་ལས་སྤྱང་བ་ཤད་པའི་ཟངས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བས་ལྷག་
པའི་སྤྱང་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེའི་འོད་འབྱུང་
བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འོ།།

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྲུལ་རྩ་རྩ་བ་དུན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲོང་བ་བཞི་དང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ་བཞི་དང་།

དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྒྲོབས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱ་བོ།།

དེ་ལ་དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ཀྱུ་ཀྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་
དང་ཤེས་བཞིན་དང་དུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། འཛིག་རྟེན་ལ་བརྒྱབ་སེམས་དང་
ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲོངས་ཏེ། བྱང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་
སོ། །བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་དུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས་འཛིག་རྟེན་
ན་བརྒྱབ་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲོངས་ཏེ། ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་
རྩེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲ་མ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
དུན་པ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནས། བྱང་གི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིའི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་།
ནང་དང་ཕྱིའི་ཆོར་བ་རྣམས་དང་། ཁྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་

དང་། རང་དང་། ཕྱི་ལོ་སེམས་ལ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བ་དང་། རང་གི་ཚོས་རྣམས་
དང་། ཕྱི་ལོ་ཚོས་རྣམས་དང་། རང་དང་ཕྱི་ལོ་ཚོས་རྣམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་
པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་པོ།

ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྦྱེས་པ་
རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་དོ། །ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་གྱི། སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་
ཚོས་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་མ་
སྦྱེས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཚོས་སྦྱེས་པ་
རྣམས་གནས་པ་དང་མི་ཉམས་པ་དང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་
དང་རབ་ཏུ་ཚོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མ་
བཞིན་ནོ།

རྩལ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་བཞི་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་
བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྩལ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྦྱོམ་
མོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
རྩལ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
རྩལ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཉིང་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་
རྩལ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྤྱི་མ་བཞིན་ནོ།

དབང་པོ་ལྟ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དཔྱད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་འཛིན་
ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་། འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ།།

སྟོབས་ལྡན། དེ་དག་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལམ་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ་སྔ་
མ་བཞིན་ནོ།།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་
པར་འབྲེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དག་འཕ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གིན་ཏུ་སྦྱངས་
པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དབེན་
པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ་རྣམ་
པར་སྦྱང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྟོམ་མོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་
བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ནི།)

ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོམ་པ་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།

ས་འདིར་དེའི་རང་རྩ་ལྟ་བུ་ཟད་པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐས་
 དག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔའ་དེ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིག་
 དང་། གསོ་བ་དང་། སྦྱིས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། སྤང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྦྱོ་
 མཆེད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་བའི་ལྷག་པར་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམས་དང་།
 བརྟན་པར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། བདག་གིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་། རྣོར་དུ་འཛིན་པ་
 རྣམས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་དེ་བྲལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེད་པ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། ॥

(ལྷ་པ་སྤྱད་དཀའ་བཤད་པ་ལ། སའི་མིང་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་བཟུན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྷ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྒྱུས་ཀྱིས་གྱུར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་།

སྤྱད་དཀའ་སྤྱད་པ་ལ་ཐམ་པར་རྒྱས་མ་ཡིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷ་པའི་བདུད་རྒྱུས་ཀྱིས་གྱུར་ཐམ་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་བདུད་ཀྱི་བཀའ་ཉན་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྱད་པ་འདི་མིང་སྤྱད་དཀའ་བ་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བཟུན་པ་ནི།)

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནི།

བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་ཅིང་སྒྲོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན།

ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལའང་གིན་རྒྱ་མཁས་པ་ཐོབ། ༡

པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་པ་རྟོག་ཕྱིན་པ་བརྒྱལ་ས་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རྟོག་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྟག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྒྱམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་རྒྱམས་ནི་སྒྲོ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྒྱམས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོ་བྱས་པ་བཟང་པོའི་བདེན་པ་རྒྱམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷ་མོ་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་མཁས་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན། ལྟག་བསྐྱེད་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་

པ་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ནི་
གཉིས་ཁོ་ནར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ། ལབ་སྤྲུལ་མཛུགས་པའི་མདོ་ལས།

འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལས་མ་གསུན་པར།།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།།

གང་ཞིག་ཀྱན་ཚོ་བ་དེ་བཞིན་རོན་དམ་སྟེ།།

བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དབྱུང་མ་ལས་གྲང་།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ།།

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན།།

འཇིག་རྟེན་ཀྱན་ཚོ་བ་བདེན་པ་དང་།།

དམ་པའི་རོན་བྱི་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ།།

དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་གཞན་ག་
ལ་ཡོད་ཅེ་ན། བཤད་པ། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྤང་བར་བྱ་བ་
དང་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་ཅེ་མེད་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་འདི་དངོས་པོ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
འདིར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚྭ་གསལ་ནི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལོ། །དེའི་འབྲས་སུ་ནི་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་ལོ། །རྒྱ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་
གི་བདེན་པ་ལོ། །སྤང་བར་བྱ་བའི་ཚྭ་གསལ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་སུ་
ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལོ།།

དེ་ལ་སྟག་བསྐལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་བདེན་
པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་རོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་

གི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཞན་གང་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་
པར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་ཅི་བདེན་པ་བཞི་ལས་ཐ་དད་པའི་བདེན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེན། བཤད་
པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པ་ལས། འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་
འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་
སྟག་བསྐལ་ཀྱང་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྟག་བསྐལ་
འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཀྱན་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྟོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱེ་སྡེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། དངོས་
བོའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། རབ་ཏུ་སྒྲེབ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ཟད་པ་
དང་མི་སྒྲེབ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། ལམ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་
པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚམས་
སྒྱར་བ་སྒྲུབ་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་ཀྱི་
བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གི་བསམ་པ་ཤེས་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་པར་བྱེད་པས་ཀྱན་ཇོ་བ་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །བགྲོད་པ་
གཅིག་སྟེ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བས་རྟོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །རང་
དང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཆོས་རྣམ་
པར་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །ཡུང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་བྱེ་སྡེ་
རྟོགས་པའི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཁྱེས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ཉམས་སུ་འབབ་

བས་དངོས་པོའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་གེས་སོ། །འགྲོ་བར་ཉིང་མཚམས་སྟོར་བརྟོགས་
 བས་རབ་རྒྱ་སྟེ་བའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་གེས་སོ། །རིམས་ནད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་
 ཐམས་ཅད་གིན་རྒྱ་ཞི་བས་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་གེས་པའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་གེས་སོ། །མི་
 གཉིས་པ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་ལམ་གེས་པ་ལ་འཇུག་པའི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་གེས་
 སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔའི་སའི་གོ་རིམས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚམས་སྟོར་བསྐྱབ་པ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་གེས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་བར་གྱི་བདེན་པ་རབ་རྒྱ་གེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ།

དབྱམ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས། སྐྱང་དཀའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་
 པའོ། །

(དྲུག་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། ལུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ལུལ་ལྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་
བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཆོག་བསྟེན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ས་དངོས་དང་། ཡོན་ཏན་གཤམ་
ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

མངོན་ཏུ་བྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་བྱོགས་གིང་།

འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

གཤམ་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་བྱོབ་པར་འགྱུར། ༡

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་
པ་བྱོབ་པས་ས་དྲུག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པར་སེམས་ལ་གནས་གིང་། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གཤམ་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་བྱོབ་པར་འགྱུར་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གཤམ་རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སྤུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་འགོག་པ་བྱོབ་པར་མི་རུས་སོ།

གཟུགས་བརྟན་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྔ་པར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་ཏུ་བྱོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ས་
འདི་ལ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཤམ་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ནི།)

ད་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་རྣམས་གཤམ་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་རྒྱ་བཟུང་བའི་བྱིར། བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་པ་བཞེས་ཏུ།

མིག་ལྟ་སྒྲིམ་བྱ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི།

ཡུལ་རྒྱ་ཁྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲིམ།

མིག་ཉམས་ཡོན་ཉན་སྒྲངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། ༡

ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་བྱ་མིག་དང་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ལོང་བའི་ཚོགས་མཐའ་དག་མངོན་
བར་འགྲོ་བར་འདོད་པའི་ཡུལ་རྒྱ་བཞེས་ཏུ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ། ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཉན་རྒྱམས་
སྒྲངས་ནས་བཞེས་པར་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱི་ལྟ་འདོད་ཅེས་བྱ་བར་འཇོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་སྒྲིང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་
བཤད་པ་དང་། ཚོས་གང་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲིམ་པ།

འདི་རྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེ།

ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་དེ་རྒྱད་རྒྱ་གང་སྒྲིམ་ན། ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཞེན།

བཤད་པ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་མཐུག་པོས་སྒྲིབ་མིག་མ་ལུས་
བར་གཤེགས་པ་བདག་ཅག་གི་ཡུལ་རྒྱ་ཉིད་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་

པ་ས་གོང་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནི་འགྱུར་ཞེན།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་མཐོང་བའི་མིག་སྒྲན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་འཛམས་པས་བསྐྱས་
པ་སྟོའི་སྒྲན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཐོག་དང་བྱལ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདུངས་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་དེ་དག་ཉིད་ལ་མེད་པར་བྱའོ།

གལ་ཏེ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་
ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་གང་དག་འདོན་པ་དེ་དག་ལས་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ལྡན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུང་བ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ལུང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
ནས་བཤད་པར་རིགས་སོ་ཞེན།

འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། བདག་
ཅག་འདྲ་བས་ལུང་ལས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རང་དབང་ཉིད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་སྒྲུབ་དུ་བཞུགས་ཀྱི། བསྟན་བཙུངས་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་
བྱས་ཤིང་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཆད་པ་མཐོང་བ་ལས་ལུང་གི་དགོངས་པ་ངེས་
པས་ནི།

རི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ།

ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན།

དེ་ལྟར་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གཞུང་ལུགས་ལས།

རི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བཞུགས་པར་བྱ། ༡

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛམས་ཀྱིས་

བདག་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལྟར། འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། ལུང་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐེན་ནས་དབ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས། རིགས་པ་དང་། ལུང་
 དག་གིས་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་
 ཉིད་ཅན་ཆོས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ།།

དེའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལལ་ལྷན་ནས། རིགས་པ་དང་། ལུང་དག་
 གིས་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། བདག་གིས་དེས་ཉི་བར་བསྟན་
 པའི་ལུགས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

ཅི་སྟེ་རེ་ཞིག་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་དེ་ཉིད་ལ་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ཅི་ལྟར་
 ཡོད་ཅེན། ལུང་ལས་ཤེས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྟོ་ཕྱགས་པེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སྦྱོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་བྱགས་པ།།

དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་བོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ།།

ར་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བསྟན་ནས།།

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་འཕགས་པ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་སྦྱང་ཕྱག་བཅུག་ཉིས་པ་ལས་
 གྱང་། ཀྱན་དགའ་བོ། ལི་རྩ་བློ་གཞོན་ལུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ར་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། གྲུ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་གྱུར་ནས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། མཐར་གྱིས་རབ་
 ཏུ་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་འདིས་ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་གྲུབ་བོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོའི་སྡོད་བརྟག་པ་དང་། དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྡོད་བརྟག་ དེ་ལ་སྡོད་ཉིད་བསྟན་པའི་ཡན་ཡན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

རྟན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཡང་སྤར་གོམས་པས་རྒྱད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཁོན་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཉན་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་གྱང་། དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལྟར་ངེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྱུར་འགྱུར་པར་འབྱུར་རོ། །ངེས་འགའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ངེས་པར་བརྟུང་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱར་བ་འདེབས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་སྟེན་ནས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་པོས་ལྟག་པར་མོས་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། ཉན་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཤད་པར་བྱའོ།

ཡང་ཅི་ལྟར་འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པར་འོས་སོ། །འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཉིད་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་པར་དགའ་བ་ངེས་པར་རུས་ཤིན། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་རུས་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

སོ་སོ་སྟེ་པོའི་རུས་ན་འང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས།

ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།

རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང་།

ལུས་གྱི་བ་སྤྱ་ལྷང་བར་གྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། ༤

དེ་ལ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒོ་ཡི་ས་བོན་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ།

(གཉིས་པ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་ཐན་ཡོན་བཤད་པ་ནི།)

དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཉན་པ་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་པོའི་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། ༥

ཉན་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པའི་བྱིན་ཅི་ལྷག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་
པ་དང་ལྷན་པར་མི་འགྱུར་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ཉན་པའི་
རྒྱ་ཅན་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

ཅི་ལྟར་ཞེན། དེ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ཉན་པ་ལ་གཏོར་རྟེན་པ་དང་འབྲ་བར་སེམས་
ཤིང་དེ་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་བྱིར།

རྒྱག་ཏུ་རྒྱལ་བྱིས་ཡང་དག་སྒྲུང་ས་ནས་གནས་པར་འགྱུར།

སྦྱོན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྦྱིང་རྗེ་སྦྱོན་པར་བྱེད།

བཟོད་པ་སྒྲིམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཏུ།

འགོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་སྟོང་བྱེད་ཅིང་། ༦

ཚོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད།

དེ་ལ་བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ངན་འགྲོར་ལྟར་ན་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟེ་འདྲ་རིག་ནས་དྲག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་ནས་གནས་སོ། །བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ཀྱང་དབུལ་པོར་
ལྟར་ན་ཟས་དང་། ལྷན་དང་། ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་འཆོལ་བའི་ཡོ་བྱད་ཆོལ་བ་ལྟར་
བྱེད་པས་སྤོང་བ་ཉིད་ཉན་བ་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་དུ་འོང་ངོ་སྟེ་མ་ཞིང་སྤྱོན་པ་གཏོང་
བར་བྱེད་དོ། །སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤྱིང་རྩེས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
འདྲན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྤྱིང་རྩེ་སྤྱོན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱོ་
བས་ནི་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་འཕགས་
པ་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་སྤྱིང་པ་སྤྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟོས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་
འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བས། དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་དགོལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་
རབ་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དག་གིས་རྟོན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་རི་ལྟ་བ་ཉིད་ཉི་བར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་སོ་སྟེ་
དུ་བསམས་ནས། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད་དོ། །

(གཉིས་བདེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་བཞི།)

དེ་ལྟར་ལྟན་རིང་པོར་བར་ཆད་མེད་པར་དགོ་བའི་ཆོགས་གདོན་མི་ཟ་བར་བསགས་
པར་ལྟར་ནས།

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱོད་བོས་ནི།

རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་ཐོབ་འགྱུར་བས།

དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། ༥

ས་རབ་རྩ་དགའ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ། །འདི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཚོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་
བརྩུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་
བསྟུང་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ།
ལུང་དང་། རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལུང་ཡིན་
ཉི། ཇི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ས་བརྩ་བ་ལས། གྱུ་ལ་བའི་སྤྲུལ་དག་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་ས་ལྟ་བུ་ལ་ལམ་གྱི་ཉིད་ལོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དེ་བྱང་
རྩལ་སེམས་དཔའི་ས་དུག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩས་འཇུག་གོ།

བརྩ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྦྱོས་པ་
མེད་པ་དང་། སྒྲང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་
ཅད་སྦྱུ་མ་དང་། མི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། བྲག་ཅད་དང་། ལུ་ལྷ་དང་། གཞུགས་
བརྣན་དང་། སྤྱལ་པ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དེ་ལྟར་རབ་རྩ་རྟོགས་པ་ན་ནོ་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའི་ས་དུག་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

(གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞིའི་སྦྱེ་བ་རྩལ་བར་དགག་པ་དང་། ལྱན་རྩལ་པའི་སྦྱེ་བ་

རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་དགག་པ་དངོས་དང་། བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། སྒྲེམ་དེ་གྱི་དམ་བཅའ་རྗེས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཆོས་སྒྲེབ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་
གྱིས་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྤྲོ་བར་དགོངས་ཏེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་གྱི་དང་པོར།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་སྐྱེ་མེད་མིན།།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྒྲེབ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་ཉེ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

ནམ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་
འགར་ཡང་གི་སྒྲུའི་རྣམ་གྲངས་རྟེན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་
བཤད་དོ། །གང་དག་གི་སྒྲུབ་བཞུགས་པའི་ཆོག་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་བཞུགས་པའོ།།

དེས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་དུས་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་འགར་
ཡང་བདག་ལས་སྒྲེབ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ལྟར་སྤྲོ་བར་བྱའོ། །འདིར་མ་ཡིན་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྲེབ་དང་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བཀག་སུམ་
ཅར་ལ་ཡང་སྤྲོ་བར་བྱའོ།།

དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བཞུགས་པས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག།

གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།།

བདག་ལས་སྒྲིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་
མིན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟག་མ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རང་དང་། གཞན་
དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེབ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དང་། སྒྲན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་
བར་རང་ལས་སྒྲེབ་དགག་པ་དང་། ཐ་སྟད་དུ་རང་ལས་སྒྲེབ་དགག་པ་དང་། བཀག་པའི་མཚུག་བསྟེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་ལས་སྒྲེབ་དོན་མེད་པ་དང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཡང་འདི་གང་ལས་ངེས་ཤི་ན། འདི་ལྟར།

དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྒྲིས་པར་གྱུར་པ་སྒྲུར་ཡང་སྒྲེབ་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད།། ༡

དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེབ་ཞེན་པ་སྒྲེབ་འེ་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་སྒྲུག་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲེབ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་པོ་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུག་འེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ལས་སྒྲུག་འེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དེ་
ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འདིར་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྒྲུག་འེ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ལྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་ཉིད་སྒྲར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས། དམ་བཅའ་དང་། འཐད་པ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)
བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་བྱུགས་འདི་ནི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་
པ་ནི།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ། གསུམ་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་།
མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། སྐྱོ་ལ་སྤང་མི་སྤང་མཚུངས་པར་འགྱུར་
བའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི་དམ་བཅའ་བ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས་རིགས་པ་འདི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

སྐྱེས་ཟེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི།།

སྐྱ་གྲུ་ལ་སོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་ཞིང་།།

ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། སྐྱེས་ཟེན་པའི་ས་བོན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། གང་གི་འདི་
ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྐྱར་ཡང་དེ་སྐྱེ་བ་ལ་
གོགས་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་གྲུ་དང་སྤོང་བ་དང་སྐྱབས་འཆའ་བ་ལ་སོགས་པ་
ན་མས་གཏན་ན་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།

ས་བོན་སྤྱིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།

ཇི་སྐད་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་
ཤྱེན་ཅུ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་ན་མས་ནི་ས་བོན་ན་མ་པར་འགྱུར་བར་བྱེད་ཅིང་སྐྱ་གྲུ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། སྐྱ་གྲུ་དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ས་བོན་འཛིག་པར་བྱེད་ཅིང་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་སྐྱས་པའི་ཉེས་

པའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། ས་བོན་དང་སྐུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར།

རི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །

ས་བོན་དང་སྐུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྐུ་གུས་ཀྱང་འདི་འཛིག་པར་
བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པའོ།

(གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བྱེད་སྐྱེ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་སྐུ་གུའི་དབྱིབས་དང་ནི།

།ཁ་དོག་རོ་རུས་སྒྲིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར།

དེ་ལ་དབྱིབས་ནི་རིང་བོ་དང་རྒྱུ་པོ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁ་དོག་ནི་སེར་བོ་ལ་སོགས་
པའོ། །རོ་ནི་མངར་བ་ལ་སོགས་པའོ། །རུས་པ་ནི་མཐུའི་ཁྱད་པར་རུས་མཐུའི་བྱེ་བྲག་
སྟེ། དཔེར་ན། གཞང་འབྲུམ་གྱི་སྒྲན་ལུས་དང་ཉེ་བ་ཙམ་གྱིས་གཞང་འབྲུམ་སེལ་བ་
དང་། ཅི་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཅངས་པ་ཙམ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ལྟ་
བུའོ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་སོབ་པར་བྱ་བ་སྟེ།
དཔེར་ན། བི་པི་ལིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མངར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ།

གལ་ཏེ་ས་བོན་དང་སྐུ་གུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ས་བོན་གྱི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྐུ་གུ་ལ་ཡང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་མི་དད་པར་
དམིགས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱོག་སྐྱུ་ལ་
སོགས་པའི་ས་བོན་དག་ལས་ཁྱུ་གིང་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་གུ་རྣམས་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དུ་མི་རིགས་སོ།

ཅེ་ལྟེ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བརྟེན་གནས་སྐབས་གཞན་འཐོབ་པས་ས་བོན་
ཉིད་ལྷ་གྲུ་འགྲུ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་སྤར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།

ངོ་བོར་འགྲུ་བ་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུ་བ། ༡༠

དེའི་དངོས་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དེ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། ། ཉོག་པ་འདི་
ལས་ལྷ་གྲུའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་པས་འདིའི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
སྟེ་མ་པ་ཡིན་ནོ།

ཅེ་ལྟེ་ས་བོན་དང་ལྷ་གྲུ་དག་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐུས་ཐ་མི་དད་དོ་
སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུང་ན་དེ་དག་གི་ཐུས་མ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་སྟོ་ལ་སྤང་མི་སྤང་མཚུངས་པར་འགྲུ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན།

ས་བོན་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུ་ཞེས་བྱ་དེ་བཟུང་མེད་པའམ།

ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་ལྷ་གྲུ་འདི་བཞིན་དུ།

དེ་ཡང་བཟུང་དུ་ཡོད་འགྲུ་བ་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་སྤང་། ༡༡

ཇི་ལྟར་ལྷ་གྲུའི་གནས་སྐབས་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་གཟུང་དུ་མེད་པ་
དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ས་བོན་གྱི་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལྷ་གྲུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་མི་འགྲུ་བ་རོ།

ཡང་ན་རིམ་ལྔ་ལྔ་གྲུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟར་
ས་བོན་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས་ནི་ས་
བོན་དང་ལྷ་གྲུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཐ་སྟད་དུ་རང་ལས་སྤྱེ་བ་དགག་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཞན་དུ་བརྟག་པའི་བདག་
ལས་སྤྱེ་བ་བརྟོག་ནས་ལུགས་གཞན་དུ་སློ་མ་སྤངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
རྟོག་པ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་གི་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།།

དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན།།

འདི་ལྟར་རྒྱ་ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་འགགས་ཐེན་ཀྱང་འབྲས་སུ་ལྷ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་
བ་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ས་བོན་ལྷ་གྲུ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་མི་
མཐོང་སྟེ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བཞིན་དུ་འབྲས་སུ་ཡང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་
ཞིག་ན་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་བཀག་པའི་མཇུག་བསྟར་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉི་ག་ལྟར་ཡང་བདག་ལས་སྤྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ།

དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།།

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༡༩

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་མཛད་པར། བདག་ལས་མ་ཡིན་

ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་
ལས་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེས་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱ་བྱེད་
པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱེད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་སྤྲོད་ཀྱི་ལམ་གཞན་བཞུགས་ནི།)

གཞན་ཡང་།

བདག་ལས་སྒྲིབ་པར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་།

ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན་དེ་དག་ནི།

གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྒྲིབ་པར་ཁས་བླང་པར།

བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བྱིར་རོ། ༡༩

རི་རྒྱུད་ཏུ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ཏུ། བྱམ་ཡང་འབད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་དང་བྱ་དག་གམ། མིག་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
འཇིགས་པ་ལས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་
དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲིབ་པར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ།

(གཉིས་པ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཞར་ལ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་ས་མ་པ་ཆོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་པ་
ཡིན་ལ། རྒྱལ་ས་འདི་ནི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ན། གང་འདི་སྐད་དུ། གཞན་དག་
ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག། ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་
རྒྱུ་བཞི་པོ་རྒྱ་དང་། དམིགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་པོ་སྟེ།
རྒྱུ་རྣམས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལ་ལྟོས་
ནས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་གཞན་ལས་སྟེ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱུ་བཞི་པོ་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལོ། །དེ་ལ་དམིགས་
པར་བྱས་ན་དམིགས་པ་སྟེ། ཅི་རིགས་པར་རྣམ་པར་གཤེས་པ་དུག་གི་དམིགས་པ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནོ། །ལུང་པོ་ལྟག་མ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་འབྲུག་པའི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ནོ། །བྱེད་རྒྱ་ནི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

གཞན་དག་ན་རེ། རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གང་
ཞིག་གང་གི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་ཡིན་ལ།
སྟེས་སུ་གན་པོ་ལྟང་བ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ལས་སྟེས་བཞིན་པ་
རྣམས་རྟེན་ཁར་བ་དང་འདྲ་བའི་དམིགས་པ་གང་གིས་བསྟེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་
དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཏེ། རྒྱ་བཞིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྒྱ་
འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་འབྲས་སུ་སྟེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་བོན་འགགས་མ་
ཐག་པ་སྟེ་གྲུའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་
གང་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་བདག་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཡང་རྒྱུན་གཞན་གང་དག་ལྟ་བུ་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དང་ཕྱི་ནས་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ཀྱང་འདི་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ལྷུག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྒྱུན་མ་
ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ངེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་
སྒྲོའོ།

(གཉིས་པ་དེ་དག་ག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་དག་ག་པ་དང་། བཀག་
བས་བྱབ་པ་བའི་དོན་དང་། བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལས་སྒྲེ་བ་དེ་ཁོ་
ནར་དག་ག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དག་ག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་རྩ་ཅང་
ཐལ་བ་བཞིན། སྤྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན། མཐའ་བཞིར་
བརྟགས་ཏེ་འབྲས་སུ་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་།
ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དག་ག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི་གཞག་པར་རྩས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞིན་པ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།

འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།

སྤྱི་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཉིད་དུ། །ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་.....

རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་འབྲས་
 བྱུང་བ་དང་འབྲས་བྱུར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

.....གང་གི་ཕྱིར།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ༡༧

རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱ་ལུས་བོན་རང་གི་འབྲས་བྱུ་ལུའི་སྐྱ་གྲུ་ལས་གཞན་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་
 ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། རི་ལྟར་སྐྱ་ལུའི་ས་བོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལས་སྐྱ་
 ལུའི་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། མེད་དང་། སོལ་བ་དང་། ཉན་གྱི་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་
 དག་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ།

ཡང་རི་ལྟར་སྐྱ་ལུའི་སྐྱ་གྲུའི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱ་ལུའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་
 དུ། བུམ་བ་དང་། ལྷུ་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱས་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱུ་གཉིས་ལ་གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཐམས་ཅད་
 ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིར་དེས་བཞི་འདི་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར།

རབ་ཏུ་བྱ་བར་རྒྱས་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱུར་དེས་བརྗོད་ཅིང་།

གང་ཞིག་དེས་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་རྒྱ་ཡིན་ལ།

རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་གུ་ནས་ལ་སྐྱེས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེན། ༡༥

འདིར་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩལ་པའི་དོན་ལ་གྱི་ཅའི་རྒྱུ་ཅན་ཅན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་
གིས་བྱ་བར་རྩལ་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་འབྲས་སུ་འདི་བསྐྱེད་པར་
རྩལ་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ཁོ་
ནས་རྒྱུ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་ཐ་
དད་པར་གཏོགས་པ་ནས་གྱི་ས་བོན་ལ་སྐྱེས་པ་འཇམ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ཀྱང་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བྱི་མ་ལས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན།

འདི་ནི་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་གང་སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་གུའི་རྒྱུ་ནི་སྤྱུ་ལུའི་ས་བོན་ཁོན་ཡིན་གྱི་
གཞན་མ་ཡིན་ལ། སྤྱུ་ལུའི་ས་བོན་གྱི་འབྲས་སུ་ནི་སྤྱུ་ལུའི་སྤྱུ་གུ་ཁོན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གོ་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་འདི་ཉིད་རྒྱ་
དང་འབྲས་སུ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །སྤྱིས་པ། དེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མཐོང་ཞེས་བརྟེན་ལ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་
ངེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྤྱེ་བ་འདིས་ནི་ངེས་
པའི་རྒྱུ་མ་བརྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་རྩུས་སོ།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་གཞན་ཉིད་ཐུན་མོང་བ་ཁྱད་པར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པ་གིན་ཏུ་གཤགས་
པ་འདི་ཉིད་འདིའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་
པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

རི་ལྟར་ནས་དང་གོ་སར་དང་ནི་གིང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས།
 སྤ་ལའི་མུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ལུས་ལྡན་མིན།
 རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན།
 སྤ་ལའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར། ༡༥

རི་ལྟར་ནས་དང་། གོ་སར་དང་། གིང་གྲུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། སྤ་ལའི་མུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སྤ་ལའི་མུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་
 པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། སྤ་ལའི་ས་བོན་ཡང་དེ་ལ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་ཅན་
 ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་གཞན་ལ་
 བྲགས་པའི་གཞན་ཉིད་བྱུབ་བྱུབ་ལྟར་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་སྐྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ལྷ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྲིད་པར་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ལྷ་ཕྱི་ལ་
 གཞན་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་གི་གཞན་ཉིད་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ།

མུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།
 དེས་ན་མུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འབྱུབ་པར་འགྱུར་མིན་ནས།
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཚུགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས། ༡༦

འདི་ན་བྱམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་ཡོད་བཞིན་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གཞན་
 ཉིད་དུ་མཐོང་གི། །ས་བོན་དང་མུ་གུ་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ། ས་བོན་རྣམས་པར་མ་གྱུར་པར་མུ་གུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ས་བོན་

དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲུ་གྲུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་སྒྲུ་གྲུ་ལས་གཞན་ཉིད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་ན་གཞན་ལས་སྒྲུ་གྲུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱའོ།

དོན་འདི་ནི།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད།

ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྒྱུན་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུའམ་རྒྱུན་དག་
གས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པའམ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་རྣམ་པར་
མ་སྒྱུར་པ་ན་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
ཡོད་པས་ན་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་
གཞི་ཡིན་པ་དེའི་ཆོན་འབྲས་སུ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་འཁར་
གཞོང་དང་རྒྱ་ཁྱུག་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གང་ཞིག་གང་ན་མེད་
པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱེ་མ་དག་ལ་ཉི་ལ་མར་བཞིན་ཏེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྐྱེ་འགྲུར་ན།

རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྐྱེད་མི་འགྲུར།

ཞེས་རི་རྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྒྲུར་བ་ཁོ་ནས་ཆེས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བས་ཉེ་བར་མ་
བཞོད་དོ།

(གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དང་། དེ་དག་ག་

པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྤྲུལ་པ། ལྷ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གང་སྤྲུལ་
པ་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་ར་སྤང་མདའི་མཐོན་དམན་དག་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་
མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ན་ལྷ་གུ་སྤྲེ་བར་འགྱུར་རོ།།

འདི་ལྷ་ར་གང་ཁོ་ནའི་ཆེ་ས་བོན་འགག་པ་དེའི་ཆེ་ཁོ་ནར་དུས་གཅིག་ཉིད་དུ་ལྷ་གུ་སྤྲེ་
བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་འགག་པ་དང་ལྷ་གུ་སྤྲེ་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
ས་བོན་དང་ལྷ་གུ་དག་གྲང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ་ནི།

རི་ལྷ་ར་སྤང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་དམའ་བ་དག།

དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྤྲེ་འགག་འགྱུར་ཞེན།

ཞེས་བྱ་བ་སྤྲེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེའི་ལཱ་དགག་པའོ།
།དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྷ་ན་ཡང་།

གལ་ཏེ་གཅིག་ཆེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། ༡༥

གལ་ཏེ་སྤང་གི་དཔེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲེ་བ་དང་
འཛིག་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྟོག་ན་དེ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གལ་ཏེ་ཡང་སྤང་
གི་དཔེར་མཐོན་དམན་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དཔེ་ལས་བྱུང་

བའི་དོན་དངོས་པོ་ལ་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པས་འདི་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

རི་ལྷ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྷ་ར་བསྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་།།

འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ།།

དེ་ཆེ་འདི་ནི་རི་ལྷ་བྱར་ན་སྤང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ།
འགག་བཞིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱིར་དུ་ལྷ་ར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་བྱིར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ལྷ་ར་
བ་ཡིན་པས་འགག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་དེ་ལྷ་ར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་རི་ལྷ་ར་སྤང་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར། སྤང་མདའ་གཉིས་ལ་ནི་དུ་ལྷ་ར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོན་དམན་
གྱི་བྱ་བ་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་ཀྱིས་བོན་དང་ལྷ་གྱུ་དུ་ལྷ་ར་བ་དང་མ་འོངས་པ་
དག་ལ་ནི་དུས་གཅིག་མེད་པས་འདི་ནི་སྤང་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཆོས་དག་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྷ་ན་ཡང་དེའི་བྱ་བ་དག་ལ་དུས་
གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པར་
ཁས་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན།། 96

སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གྱུ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡང་རྟེན་མེད་པར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི་འགག་པ་དང་དུས་གཅིག་པར་ཅི་ཉམས་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱ་བ་དག་
དུས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ། །འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན།།

དེ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་དངོས་པོ་དེ། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། ལྷ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་
བའི་སྔ་རོལ་དུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། སྐྱེ་བའི་
སྔ་རོལ་དུ་ནི་འགའ་ཡང་འགའ་ཞིག་ན་ཡོད་པར་གཞག་པར་མི་རུས་རྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་དངོས་པོ་སྐྱེ་བའི་སྔ་རོལ་དུ་མེད་ན་སྟེ་མི་བདོག་
ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ཡིན་
པས་གཞི་མཐུན་ནོ། །དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པའོ། །མེད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་
དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཅི་ཞིག་གི་སྐྱ་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་བར་
བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ།།

གལ་ཏེ་སྤང་མདའི་མཐོན་དམན་གྱི་རྩྭ་ལ་གྱིས་སྤང་ཅིག་གང་ཁོ་ན་ལ་ས་པོན་འགག་
པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱ་གྲུ་སྐྱེའོ་ཞེས་འཕགས་པ་སྔ་ལུ་ལྷང་པའི་མདོ་ལས། སྤང་གི་དཔེ་འདི་ཉི་
བར་བཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉི་བར་བཞོད་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། དེ་གཞན་ལས་
སྐྱེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་

ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རྟེ། རི་རྒྱན་དུ།

ས་བོན་ཞིག་དང་མ་ཞིག་ལས། ལྷ་གུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ།།

ཁྱེད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷ་མ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་གསུངས།།

ཞེས་བཤད་དོ།།

(གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་མྱོད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་ནི།)

འདིར་སྐྱུས་པ། ས་བོན་དང་ལྷ་གུ་དག་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་མེད་པས་གཞན་ཉིད་མེད་
བའི་བྱིར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ན། གང་དུ་ཅིག་ཅར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དེར་གཞན་ཉིད་ཡོད་
པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འབྱུར་རྟེ། དཔེར་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དང་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་བ་ཚོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་
དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་མིག་གི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་དང་སེམས་ཀྱང་
དུས་མཉམ་ཁོ་ནར་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ། །དེ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེན།

གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ།།

མིག་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས།།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་རྟོ།། ༡༠

གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་འདྲ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་རྣམས་
མིག་གི་སྒོ་ད་ལྟར་བའི་རྒྱུན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་གཞན་ཉིད་
དུ་འབྱུར་མོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།།

ཅི་སྟེ་སྟེ་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་ནས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་
ནི། དེའི་ཆོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཞན་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་སྟེ་བར་
འདོད་པ་ན་གཞན་ཉིད་སྤང་གྱང་སྟེ་པ་མ་སྤྱིད་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་གཉི་ག་མི་སྤྱིད་
ཅིང་། སྟེ་པ་སྤྱིད་གྱང་གཞན་ཉིད་མི་སྤྱིད་པ་དེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་ཀྱི་ཡང་མི་
སྤྱིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་གྱི་སྤོང་བས། སོང་སོང་ནས་སྒྲུ་ཅམ་འབའ་ཞིག་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
རྟོགས་པ་འདི་ནི་མི་རུང་ངོ་།

(གསུམ་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་རྒྱལ་ལྷོས་བའི་དུས་མི་སྤྱད་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་འབྲས་ཁུག་ཅིས་ལས་སྐྱོལ་ལྟོས་པའི་དུས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟན་
པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ལྷོད་པར་བྱེད་པ་བཞེད་པུ་གཞན་བཞེད་པ་དེ་རྒྱ་ཡིན་ན།

ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉི་གའི་གཉིས་བྲལ་ཞིག་བསྐྱེད་གང་།

ཡོད་ན་སྤྱད་ཕྱིད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དཔེ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཉིས་ཉིད་ལ་དཔེ་བྱ་གཉིས་དང་བྱལ་ལའང་དཔེ་བྱ། ༢༡

ཞེས་བྱ་བ་ནི། ར་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདི་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པར་ལྷུར་པ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་
 བྱི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ས་པར་ལྷུར་པ་སྐྱར་ཡོད་སྐྱེ་བར་རིག་ས་པ་འདར་མ་ཡིན་ཉིད། །ཅེས་བྱ་
 བ་ལ་སྐོག་ས་པ་ས་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རྒྱུན་དག་
 གིས་དགོས་པ་ལྷུར་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷུར་པ་ལ་
 ལང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བོང་སྤྱི་ར་ལྷུར་མེད་པ་འདི་ཕྱིར་
 དུ། །རི་སྐྱོད་དུ།

འབྲས་ལྷོད་པར་གང་འདོད་དང་། འབྲས་ལྷོད་པར་གང་འདོད་ལ།
 བྱི་མ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སྐྱེས་། བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར།
 ཞེས་བཤད་དོ། །དུས་མ་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་ལྷོད་པོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྦྱེད་པར་བྱེད།
 འབྲས་ལྷོད་པོ་ཉིད་མེད་ན། རྒྱུ་ནི་ཅི་ཞིག་སྦྱེད་པར་བྱེད།

སྦྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 རྒྱུ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། འབྲས་ལྷོད་པའི་ཡིན་པར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་ཉིད་ཡིན་པར་དེ་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་མཐས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།
 བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་
 གཉིས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་གཉིས་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཅན་ཉིད་ནི་དུས་གཅིག་གི་ཆོ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། དེའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་
 སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། རི་སྐྱོད་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས།

ལྷ་མོ་འདས་པ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་རི་ལྟར་འགྱུར།
 དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷ་མོ་འདས་པའི་ལྷ་མོ་འདས་པ་བཞིན།
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དོ།
 ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། ལན་ཚུན་འགལ་བས་གཤམ་ཞིག་།
 ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉི་ག་དང་བྲལ་བ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་འབྲས་ལྷོད་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་

སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རོ་བོ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་ཉིད་མི་སྤྱིད་ན་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་དག་
བཀག་པས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་རྩུང་པར་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆོའདི་གཉི་ག་མ་གྲུབ་པ་
དེའི་ཆོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ། །རི་སྐད་དུ།

དངོས་མིན་དངོས་བོ་མེད་མིན་པ། །ལྷ་ངན་འདས་པར་གང་སྟོན་པ།།

དངོས་མེད་པ་དང་དངོས་བོ་དག། །གྲུབ་ན་དེ་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་སྒྲ་མ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་བོ་ནི།)

གལ་ཏེ་སྟེ་བ་རབ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གང་དང་གང་སྤྲུས་པ་དེ་དང་
དེ་ནི་ཐུང་གིང་སྐམ་བོ་མར་གྱིས་བྱན་པ་ལྟར། རྩོད་ཀྱི་སྟོའི་མེས་མ་ལུས་པར་བསྐྱེགས་
པས། རྩོད་ཀྱི་གེས་རབ་ཀྱི་མེས་སྟོར་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་ཐུང་གིང་བསྐྱེལ་
བས་ཆོག་གོ།

གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཉི་བར་མ་བསྟན་པར་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་མི་
འགྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ཉིད་
ལས། གྲུབ་པ་དེར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཡང་བྱ་བ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ནི་
གིན་ཏུ་ལྟོབས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྤྲུས་པ།

གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན།།

འདིར་ནི་རིགས་པ་སྤྲུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ།།

གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ།།

དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པས་ཅི་ཞིག་དགོས། ༡༩

འཛིག་རྟེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་གནས་པ་ན་གིན་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བུ་ཡང་ཡིན་ལ། རིགས་པ་ཉེས་པར་
འགོད་པ་ཡང་དངོས་པོ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལ་ནི་འོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་མེད་པར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
ཁོ་ན་འོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཞོད་
བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འང་མ་གྲུབ་པའོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱར་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། །དབྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན། ས་སའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

གང་ཞིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་གིང་ཐོག་མ་མེད་པའི་
འཁོར་བར་དངོས་པོའི་བག་ཆགས་གཞག་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་མཛའ་བོ་དང་བྲལ་བར་ཐོས་པ་མི་བཟོད་པས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
པའི་རྟོལ་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱང་རྩལ་གིན་ཏུ་མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
མ་བཤད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་སྒྲ་རྟོལ་ལས་བསྒྲིག་པར་མི་རྒྱས་པས།
འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་
པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས།།

དངོས་རྟེན་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།།

ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ།།

མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ༡༩

འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐུན་པ་སངས་རྒྱལ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས། འདྲུ་བྱེད་དང་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉི་བར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་
རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའོ།

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་གྱི་
ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་
ཀྱི་ལིང་ཐོག་གིས་སྒྲེའི་མིག་མ་ལུས་པར་ཁེབས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་
སྟོབས་ལས་བདག་གི་ཡོད་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་
འགྱུར་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དེ་
གཉིས་ལས་ཀྱང་མཐོང་བ་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བཤད་པར་
བྱའོ། །མཐོང་བ་བརྟན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་བ་བརྟན་པའི་རབ་དབྱེ་
དངོས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་འཕྲིག་རྟེན་པས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ཅན་
དང་། ཡུལ་གྱི་སྟོན་སྟེན་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་ནས། མཐོང་བ་བརྟན་པ་རྣམས་
ལ་མཐོང་བ་ཡང་དག་པ་དང་། བརྟན་པ་ཉིད་ལས་གཉིས་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་གཟུང་
བར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཤེས་པ་གཉིས་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མཐོང་བ་བརྟན་པ་འང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ།

དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟ་ནི།

སྟོན་ལྟ་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི།

དབང་པོ་ལེགས་སྒྱར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། ༡༤

དེ་ལ་དབང་པོ་གསལ་བ་ཅན་ནི་རབ་རིབ་དང་བུལ་ཞིང་མིག་མེར་ལ་སོགས་པས་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
འཛིན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་དང་ལྟ་ནི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་དག་
གོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལེགས་པར་སྒྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོན་དང་ལྟ་
པའི་དབང་པོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལོག་པར་ཤེས་པར་འདོད་དོ།

(གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་བདེན་རྟུན་གཉིས་སུ་སྒྱིར་དབྱེ་བ་དང་།
ཡུལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

རི་ལྟར་འདི་དག་གི་ཤེས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་
བཤད་པ།

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས།

བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ།

འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི།

འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག། ༡༥

དེ་ལ་རབ་རིབ་དང་། མིག་མེར་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། ད་དུར་ཟོས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྟེན་ནང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉིལ་མར་དང་། ལུ་
དང་། མེ་ལོང་དང་། བྲག་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྗོད་པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟལ་དང་། ཏུས་བྱང་པར་ཅན་དང་། ཉི་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབང་
 པོ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་དག་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཅ་དང་
 སྒྲིག་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་
 མཐན་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲགས་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་དག་གྱང་གཤམ་
 པར་བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ནི་དེ་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱས་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དག་སྟེ།
 མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དབང་པོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱུ་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་མེད་པར་
 དབང་པོ་དུག་ཅར་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་
 བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ན་ལྟལ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ལྟལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི།)

ད་ནི་བཤད་ཟིན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེར་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བཤད་པ།

མི་གཤམ་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱོད་མ་སྟེགས་ཅན།

རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་།

རྒྱ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་།

དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་གྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ༡༥

སྟེགས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཕྲག་པར་འདོད་པས་སྒྲེ་བོ་མ་བྱང་བ་

གནག་རྩི་དང་བྱང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བ་དང་
འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་མ་བཟུང་བར།
སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བར་འདོད་པས་གིང་ལ་འཛིགས་པས་ཡལ་ག་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་
ཡལ་ག་བྱི་མ་མ་བཟུང་བ་ལྟར་ལྟར་བ་ཆེན་པོས་ལྟ་བ་བན་པའི་རིམ་སྤུལ་དག་ཏུ་ལྟར་
བར་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་མཐོང་བ་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་གིས་གང་བརྟགས་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པར་བསྟན་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འདིར།

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས།

རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ངེ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས།

དེ་མེད་སྟོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥

གཞན་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་
ལ་གནས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཁས་
སྤངས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆོ་སྟེ་བ་དགག་པ་འདི་བྱུང་བར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ངེ་ལྟར་
རབ་རིབ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོའི་སྟེ་
བོ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུ་སྤུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པ་རོལ་པ་
ནི་དམ་པ་དག་གིས་བཞད་གང་དུ་བྱུང་བར་འོས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་

ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། གུན་ཚྭ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གུན་ཚྭ་དང་། དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གུན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གཉི་མཁུ་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་གུན་ཚྭ་སྟེ།

དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི།

གུན་ཚྭ་བདེན་ཞེས་བྱ་བ་དེས་གསུངས་ཏེ།

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་གུན་ཚྭ་ཏུ་ལོ། ༢༡

དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོངས་པར་
བྱེད་པས་ན་གཉི་མཁུ་སྟེ། མ་དེག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་
འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གུན་ཚྭ་
པོ། །གུན་ཚྭ་དེས་གང་ཞིག་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་རང་
བཞིན་ཏུ་སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གུན་ཚྭ་ཏུ་བདེན་
པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གུན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་བཅོས་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་ངོ་། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཟུགས་བརྟན་དང་བྲག་ཅེས་སོགས་པ་ཅུང་
ཟད་ཅིག་ནི་བརྟན་ཡང་མ་དེག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
གཟུགས་དང་སེམས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བདེན་པར་སྤང་སྟེ།
རང་བཞིན་ནི་མ་དེགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྤང་
ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་གང་ཞིག་གུན་ཚྭ་ཏུ་ཡང་བརྟན་པ་གུན་ཚྭ་གྱི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྟིང་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་

ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འི་དབང་གིས་ཀྱན་ཚོའི་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉན་མོངས་པ་
ཅན་གྱིས་གཟིགས་པ་སྤངས་པ། འདྲ་བྱེད་གཞུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
བདེན་པར་མངོན་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀྱན་ཚོའི་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ཙམ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
སྤང་བ་དང་བཙས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་གི། སྤང་བ་མེད་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མངའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བཙོས་ལྟར་འདས་དེས་ཀྱན་ཚོའི་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་ཚོའི་ཙམ་
དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
འཕགས་པ་སྤང་བ་དང་བཙས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་ཚོའི་ཙམ་ཡིན་ལ།
དེའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འོ། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཀྱན་ཚོའི་གྱི་བདེན་པ་ནི་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་ནས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་ལུས་པས། ཉན་པར་འདོད་པ་སེམས་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་བཤད་པ།

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི།།

ངོ་པོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟླགས་པ།།

དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས།།

མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་ཀྱིས།། ༡༮

རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་སོགས་པའི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་སྟོད་ཀྱི་ནང་ན་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་བ་དེས་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྟོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེ་ཞོག་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཞིག་སྟམ་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་གན་དུ་བྱིན་ནས་སྐྱ་ཤད་ལ་ལུལ་གྱི་ལུལ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་གིང་། སྐྱ་ཤད་དེའི་རྟེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་ཤད་དང་། སྐྱ་ཤད་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་གང་གི་ཆོ་རབ་རིབ་ཅན་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆོ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྱ་ཤད་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྐྱ་མོད་ཀྱི། སྐྱ་བ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་

ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲ་གད་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིབ་མེད་པས་
མཐོང་བ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་གོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་
གནོད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲི་
མཆེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀྱང་
ཚོ་བ་པའོ། །ཀལ་ཏེ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་
བྱལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
མཐོང་བའི་རྒྱལ་དུ་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པའོ། །

ཀལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་
ཕྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤིང་། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་མ་གཟིགས་པའི་
རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད།

རི་སྒྲ་དུ། འཕགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། ལྟའི་ལྟ། ཀལ་ཏེ་དོན་
དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལྟས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལྟལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
འཇུག་ནི། དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགོ་སྟེ་ཀྱན་ཚོ་བ་ཀྱི་
བདེན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་རོ། །

འོན་ཀྱང་། ལྟའི་ལྟ། དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པ། ཕྱེ་བྲག་མེད་པ། མ་སྒྲིམ་པ། མ་འགགས་པ། སྒྲ་བར་བྱ་བ་དང་། སྒྲ་
བ་དང་། ཤེས་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་བ་དང་བྲལ་བའོ། །

ལྟའི་ལྟ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་

བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་ཏེ་སྤྱི་བའི་
ཆོས་སོ།།

ལྟའི་བུ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་
གིས་སྟོན་པ་དང་། ཅི་སྟོན་པ་དང་། གང་ལ་སྟོན་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་
དམ་པར་རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའོ། །རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རབ་རྒྱ་མ་སྐྱེས་
པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེའི་ཡུལ་ཅན། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།
རང་གི་དངོས་པོ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཉག་པ་དང་། ཆད་པ་དང་། ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་དང་། གཙང་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། བདག་དང་། བདག་མེད་པ་དང་།
སྟོང་བ་དང་། མི་སྟོང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་།
གཞན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་དག་སྤིད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དཀྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་
མཚན། དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཞར་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་
བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི།

འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས།

ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།

སྒྲུབ་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠

འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ན། གང་གི་ཕྱིར་
སྒྲུབ་པོ་ནི་ཚད་མར་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་
ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་ཐུང་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྩལ་
ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་པ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་ངེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོད་པ་མེད།

རི་སྐད་བཤད་པའི་རྩལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

(གཞུམ་པ་ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི།)

འོན་ཅི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞེན། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་གྱིས།

གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། ༡༡

དཔེར་ན། ཁ་ཅིག་གིས་འདི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་དེ་ལ་
བཀྲལ་ཞིང་བརྟགས་པ། རྒྱུ་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་བུམ་པོའི་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། བུམ་
པ་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དེ་
དེས་སྟན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་
འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་
པར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ཆེ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱི་བོ་མཁའ་པ་
ཚད་མར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཁའ་པས་
ཕྱོགས་འདིས་གཞན་ཡང་དབྱེད་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་འང་མ་བྱུང་པ་ནི།)

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་ཁས་སྤངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པར་འདོད་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ་བཏབ་ནས།

བདག་གིས་སུ་འདི་བསྐྱེད་ཅེས་སྒྲུ་བྱེད་ཅིང་།

ཤིང་ཡང་བརྟགས་སོ་སྒྲུམ་དུ་རྟོགས་དེས་ན།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། ༡༢

ཡོད་དཔེ་པོས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ན་ཅུ་
འདི་བདག་གིས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་གི་ལུས་
ལས་བརྟོན་ནས་དེའི་མའི་ཁོང་དུ་འཕྲུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེས། དེའི་ས་བོན་
དུ་སྐྱར་བ་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཞིག་གོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེའི་སྐྱུ་གསལ་ནས་རང་གི་ལུ་
གཏོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་དང་ལུ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་
འཛིག་རྟེན་དུ་གསལ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གང་ཟག་གཞན་
ལྟར་དེ་ཡང་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་ལྟུན་
ཤིང་དག་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་པ་དང་། རོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་པའི་སྟོན་བསྟན་
བའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟག་པ་
དང་ཆད་པ་མེད་པར་གྲུབ་པའི་སྟོན་སྟེན་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་སྐྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ཕྱིར་སྐྱུ་གཞེས་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད།

གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་།

སྐྱུ་གཞེས་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་མི་བྱ། ༡༣

གལ་ཏེ་སྐྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྐྱུ་གྲུ་ཡོད་བཞིན་
དུ་ཡང་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བ་མིན་ཡོད་པས་བ་ལང་གི་བར་
སྐྱར་ཀྱང་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་

ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱ་གྲུའི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ལྟར་ས་བོན་ཆད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཆད་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་
 ཉིད་མེད་པས་ས་བོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱ་གྲུ་མ་ཡིན་པས་ས་བོན་མི་འཛིག་པ་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཡང་བཀག་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་དུ།

ས་བོན་ཡོད་ན་སྐྱ་གྲུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་སྐྱ་གྲུ་དེ་ཉིད་མིན།།

དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ས་བོན་ཡོད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བོན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
 ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ས་བོན་གྱི་རྩ་ཅན་སྐྱ་གྲུ་ཡང་འགྱུར་བ་ནི་ས་བོན་ལས་གཞན་
 ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། གསུངས་པ། ས་བོན་གང་ཡིན་སྐྱ་གྲུ་དེ་ཉིད་མིན།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྐྱ་གྲུ་དེར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་
 མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 གཉི་གཉི་ཕྱོགས་མི་སྤྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མི་
 རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་ཡང་བཀག་པ་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་
 ས་བོན་དང་སྐྱ་གྲུ་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། དེ་གཉིས་
 གཅིག་པ་འམ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་འང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཆེ་དག་ལ་རང་
 བཞིན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པའི་ས་བོན་དང་སྐྱ་གྲུ་དག་
 ལྟར་གཅིག་པ་ཉིད་དམ་གཞན་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། །དོན་འདི་ཉིད།

འདུ་བྱེད་ནམས་ནི་མ་རིག་ཞུན་ཅན་ཏེ།།

འདུ་བྱེད་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་མིན།།

འདྲ་བྱེད་མ་རིག་པ་གཉིས་སྟོང་པ་སྟེ།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་བའོ།

ཞེས་བྱ་བས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན།།

དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་མིན་ཆད་པའང་མིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་དོ་བོར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་བསྟན་པ་ནི།)

ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་འགའ་ཡང་སྟེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན།།

དེ་ལ་སྐྱར་པས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར།།

སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ན།།

དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན།། ༡༧

གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་
རང་གི་དོ་བོ་དང་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི། དེ་གང་གི་ཚེན་ནལ་འབྱོར་
པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངས་པར་ཇི་ལྟར་སྟེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱར་བ་བཟུང་པས་
སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་སྤུལ་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ལ་སྐྱར་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་

རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྤྱི་བར་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ།།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བཅུགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྤངས། གཞན་
ཡང་དུམ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་
མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། གང་སྟོན་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་སྟོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་
སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
གང་མ་སྐྱེས་པས་ཚོས་རྣམས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་
དང་། གང་མ་ཐུང་བས་ཚོས་རྣམས་མ་ཐུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མ་ཐུང་བ་
དང་། ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

གང་ཞིག་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་
ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན།

སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྟོང་མིན་སྟོང་ལྟར་མཐོང་མིན་དེ། བྱང་འདས་བདག་གིར་གྱུར་ཅིག་ཅེས།།

ལོག་ལྟས་བྱ་བ་མི་འདའ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།།

ཞེས་བཤད་ལ། བཟུན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནི། །ངེས་པར་འབྱོན་པར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།
གང་དག་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།།
ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མཐོང་
བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་
དབྱེད་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ། དབྱེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲིམ་པ་དང་བྱལ་བའི་རྩལ་
སོ། །དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུམ་པ། དོན་དམ་པར་སྒྲེབ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེམ་པ་བདག་
ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་
དབག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་
སྒྲེབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྟོན་དེ། བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་
ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྒྲེབ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་
སྟེ། འདི་བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྲོང་
དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུར་ལས་
འདས་པ་ལོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟུན་པ་སྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་གཞན་དག་ལས་སྒྲེབ་པ་མ་དབྱེད་
པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན།།

དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུ་རོལ་དུ།

གནས་རྟེན་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་མི་བྱ། ༣༥

འདི་ལྟར་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཅི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་
གས། ཅི་ག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
ན། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཅན་ལས་ཚུ་རོལ་རྟེ་
གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མེད་
པར་བྱས་རྟེ། འཇིག་རྟེན་པས་ཡོངས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཙམ་ཞིག་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།
འཕགས་པ་ལྟས།

ཇི་ལྟར་གྲུ་གྲོ་སྐད་གཞན་གྱིས། །གཟུང་བར་མི་རུས་དེ་བཞིན་དུ།

འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་མ་རྟོགས་པར། །འཇིག་རྟེན་གཟུང་བར་རུས་མ་ཡིན།

ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར།

དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །ཕྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་ན་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པར་
འགྱུར་རྟེ། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་ལས།

དབེར་ན་ཤིང་དང་རྩྭ་ལ་བརྟེན་བྱས་ལ།

ལག་པ་རྩྭ་ལ་བྱས་པ་གསུམ་ཆོགས་ན།

སྒྲིག་བྱེད་པའི་མང་གྲིང་ལ་སོགས་ལས།

དེ་དག་ལས་སྒྲིག་སྒྲུ་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།

དེ་ནས་མ་ཁས་པ་ལ་ལས་བརྟག་བྱས་ཏེ།

དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས།

སྒྲིག་ས་དང་སྒྲིག་ས་མཚམས་ཀྱན་ཏུ་བརྟག་བྱས་ན།

སྒྲུ་ཡི་འོང་བའམ་འགོ་བ་རྟེན་མི་འགྱུར།

དེ་ལྟར་རྒྱ་དག་དང་ནི་རྒྱུན་དག་ལས།

འདུ་བྱེད་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སྟེ།

ཡང་དག་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ནི།

འདུ་བྱེད་སྟོང་བ་གཡོ་བ་མེད་པར་མཐོང་།

ཕུང་པོ་དག་དང་སྒྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི།

ནང་ཡང་སྟོང་ལ་བྱི་རོལ་སྟོང་བ་སྟེ།

སེམས་ཅན་བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་གནས་མེད་ལ།

ཆོས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད།

ཅེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་དབྱེད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣལ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནས་
གཙོད་པ་ན་བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཞིག་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཇས་ཀྱི་བདག་ཉིད་འགའ་

ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་སྐད་ཀྱི་སྒྲུ་པ་ལ་ཚིག་
ཙམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས།

བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པའི།

རིགས་དེས་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡང་རིགས་མིན་པས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། ༡༥

དེ་ལྟ་རྟོག་དམ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་པས་
ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་འགྱུར་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་
ཡང་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ། །གང་དག་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་
བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སེམས་པ་དེ་དག་གི་
འདོད་པ་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་མི་གྲུབ་པས། དེ་སྐད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དེ་དག་ནི་
བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོམ་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྩུ་འབྲས་སུ་སྤང་བ་མི་
འགལ་བའི་ཚུལ། དེས་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

འོ་ན་ནི་གལ་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟ་ན་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིག་རྟེན་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་

ཞེན། བཤད་པ།

དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ།
 ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན།
 ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས།
 ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། ༣༥

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་།
 སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡང་ཤེས་
 བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་ལས་ཐ་
 དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དོ། །རི་རྒྱུད་སུ།

མེ་ལོང་གིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།

གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྟོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།
 ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་དེས་རྟག་ཆད་དང་བལ་བར་བརྟན་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པ་འང་མེན།། ༣༥

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་
སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་རང་
བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ། ཇི་སྐད་དུ་
བསྟན་བཅོས་ལས།

གང་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག།

སྤོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན། རྟག་དང་ཆད་པར་ལྟ་བར་ནི།།

ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་ཕྱིར་རོ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེ་བཞིན་དུ།

རི་ལྟར་སྤོན་པས་སྐྱལ་བ་ནི། རྩུ་འཕུལ་ཕུན་ཚོགས་གྱིས་སྐྱལ་ཞིང་།།

སྐྱལ་བ་དེ་ཡང་སྐྱལ་བ་ན། སྐྱར་ཡང་གཞན་ནི་སྐྱལ་བ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། བྱས་པ་འང་སྐྱལ་བའི་རྣམ་པ་བཞིན།།

དཔེར་ན་སྐྱལ་བས་སྐྱལ་གཞན་ཞིག། སྐྱལ་བ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དག།

དྲི་ཟའི་གོང་ཁྱིར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།།

ཞེས་སྐྱལ་བའི་དཔེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་སྐྱེ་བར་

བསྟན་ཏོ།

(གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཐད་པ་དང། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་དང། དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུར་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། ལས་རྒྱམས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྒྱམས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་པར་གྱེས་པའི་རྒྱན་དང་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དི་ལྟར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ།

དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར།

ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་།

འབྲས་སུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ༣༥

གང་གི་ལྟར་ན་ལས་འགགས་པ་དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ལས་དེ་ལས་འབྲས་སུ་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཞེས་བརྟན་པའི་ལན་དུ། འགགས་ཟིན་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་པར་གྱེས་པ་འཕམ། སུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཞན་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་འཕམ། ཐོབ་པ་འཕམ། ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གྱིས་བསྒྲོས་པའི་རྒྱུ་པར་གྱེས་པའི་རྒྱན་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ལྟར་ན་ལས་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲུས་པ་དེའི་ལྟར་ན་ནི་དེ་འགག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ལས་རྒྱམས་མི་འཛིག་པས་ལས་དང་

འབྲས་ལུང་འབྲེལ་བ་ཆེས་གིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱན་དུ། བསྟན་བཅོས་
ལས།

གང་ཕྱིར་ལས་ནི་སྒྲེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲེས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མདོ་ལས་གྲང་།

མི་ཡི་ཆོ་ཆད་ལོ་བརྒྱ་ཉེ། །དེ་སྤྱིད་འཆོ་ཞེས་བརྗོད་མོད་ཀྱི།

ལོ་ལ་ཤུང་པོར་སྤངས་པ་མེད། །སྤྱབ་པ་དེ་ཡང་དེ་དང་མཐུངས།

ཟད་པ་མེད་ཅེས་གང་སྤྲིས་དང་། །ལས་ཟད་ཅེས་ནི་གང་སྤྲིས་པ།

སྟོང་པའི་རྒྱལ་དུ་ཟད་པ་མེད། །ཐ་སྟངས་རྒྱལ་དུ་ཟད་པར་བསྟན།

ཞེས་འབྱུང་རོ།

(གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱབ་པ་ནི།)

རི་རྒྱན་བསྟན་པའི་དོན་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ།

མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི།

སད་གྲང་སྤྱན་ལ་ཆགས་པ་སྒྲེ་འགྱུར་བ།

དེ་བཞིན་འགགས་གིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི།

ལས་ལས་གྲང་ནི་འབྲས་ལུང་དཔ་ཡིན། ། ༡༠

རི་རྒྱན་དུ། སྤྱིད་པ་འཕོ་བའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ལྟ་ཉེ། དཔེར་ན། མི་
ཞིག་ཉལ་བའི་མི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པ་མིས་ལ། དེ་
ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། འདི་ཅི་སྟམ་

དུ་ཐེམས། གང་མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་མིས་ལ།
 དེ་ཉལ་བ་ལས་སད་ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དེ་དྲན་པའི་མི་དེ་མཁས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། བཙམ་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་
 ཞེན། བཙམ་ལྷན་འདས། མི་ལམ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་མི་དམིགས་
 ལགས་ན། དེ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྷ་ག་ལ་མཆིས་ཏེ། འདི་ལྟར་མི་དེ་ནི་མོངས་ཤིང་
 དྲབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ།
 རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡང་མིག་གིས་
 གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཡིད་བདེ་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཆགས་ནས་འདོད་
 ཆགས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཏི་མུག་ལས་བྱུང་བའི་ལས་ལུས་
 དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པར་
 གྱུར་ནས་འགག་གོ། །འགགས་པ་ན་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནས་
 ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དུས་གཞན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་དུས་དང་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཆེ་དེ་དང་སྐལ་བ་
 འདྲ་བའི་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉལ་
 ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་མིའི་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་ལྷ་སྤར་ཡིད་ལས་དེ་ཉིད་ལ་
 མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
 འགག་ཅིང་སྤྱོད་པའི་ཆར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ཡང་ན་ནི་ལྷ་དག་གི་
 བྱད་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཡང་ན་ནི་ཡི་དྲགས་རྣམས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དང་།

རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་དེ་འགགས་མ་ཐག་དུ་གང་ལ་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་མྱོང་བར་འབྱུང་བར་མངོན་པ་དེ་དག་སྒྲུལ་པ་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འབྱུང་
 རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་
 འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་
 ལ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པ་དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་ཞེས་བྱ། གང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དང་པོ་འབྱུང་བ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་
 འགག་པའི་ཆེ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་སྐྱེ་བའི་ཆར་
 གཏོགས་པ་འབྱུང་བའི་ཆ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མི་འོང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཐ་མས་སྟོང་རོ། །འཆི་འཕོ་བ་ནི་འཆི་འཕོ་བས་སྟོང་རོ། །ལས་ནི་ལས་
 གྱིས་སྟོང་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་པོས་སྟོང་རོ། །སྐྱེ་བ་
 ནི་སྐྱེ་བས་སྟོང་ལ་ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་བླ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་པ་
 ལྟ་བུའོ།

(གསུམ་པ་དེ་ལ་སྐྱག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གནིས། སྐྱག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་
 དང་། སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་
 འདོད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། ཇི་ལྟར་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འབྱུང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་བྱས་ཟེན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལ་ལས་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སྒྲིན་ཟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་རྣམ་པར་སྒྲིན་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འབྱུང་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྲོ་ཤད་རྣམ་པར་ནི།

མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ལྟར།

དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མིན་གྱིས་ཀྱི། ༧

དཔེར་ན། ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདྲ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་མཐོང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་བོང་
བུའི་རྒྱ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ལས་ཀྱི་རང་
བཞིན་མ་འགགས་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ནི།)

དཔེ་འདིས་ལས་རྣམས་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡང་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས།

རྣམ་སྒྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་།

དགེ་མི་དགེ་མེད་སྟོ་ཅན་མཐར་འགྱུར་ཏེ།

ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་། ༨

གལ་ཏེ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་སོགས་པའི་མཐོང་བ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་
པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་དགེ་བ་ལས་མ་
ཡིན་ནོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མི་དམིགས་པས་ནི་ཐར་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲུར་བ་བྟལ་བ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་པར་འགྱུར་
དུ་འོང་ངོ་རྣམས་སྟེ། ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
བོ་ཞེས་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་པ་དགག་པ་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ། གུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ལས་རྒྱམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་བ་རྒྱམ་པར་གཞག་ན། འོ་ན་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ལས། གུན་གཞིའི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱས་པའི་བྱང་པར་གྱི་གཞི་སོགས་ཐམས་ཅད་ཐ་རྒྱལ་ས་རྒྱམས་ལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཅི་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཉི་ཤར་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱམས་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོན་གུན་གཞིའི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གུན་གཞིའི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་འབང་ཞིག་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་གང་ཟག་གྲང་ཡོད་དེ། དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་སྐད་དུ། དགེ་སྦྱོང་དག་ཕུང་པོ་ལྟ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་ཁུར་བཞི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་མཛད་དེ། སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འམ་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་འམ། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་དུས་རིང་པོར་དད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲོས་ཤིང་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱི་མ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་

དགོངས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ།

མུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས།

བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན།

རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། ༤༩

གཏུལ་བྱ་གང་དག་ཡུན་རིང་པོར་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ཆོས་
ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པར་མི་རུས་ཤིང་། བདག་མེད་དོ་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
རི་རྒྱན་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་རྒྱག་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་ལ་གཡང་ས་དང་འབྲེལ་བར་སེམས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་བྱོགས་པས་དོན་ཆེན་པོ་
བསྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐོག་མར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
བསྟན་པས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་གས་བསལ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཆེན་པོ་འབྲེན་
པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱིན་སྐྱོང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིག་པ་རྣམས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་སྟོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
རྒྱན་དུ། འཕགས་པ་ལྟས།

གང་ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྤར་དབྱེད་བྱ།

ཉམས་པར་གྱུར་བ་དམ་ཆོས་ཀྱི། །སྟོད་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་ནི།)

གཞུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་པོར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་
པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

རི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་དངོས་རྒྱུ་ས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི།

ཡོད་ཅེས་དྲུག་ཉིད་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། ༥༥

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་
སྤངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། ང་དང་ངའི་ཞེས་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་
བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཐུང་། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ང་དང་ངའི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རི་
སྒྲིད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྒྱུ་ས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཐུང་། ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མཛད་དོ།

རི་སྒྲིད་དུ། ཤར་གྱི་རི་པོའི་སྤེ་དང་མཐུན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དག་ལས།

གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་འབྲེན་རྒྱུ་ས། འཛིག་རྟེན་མཐུན་པར་མི་འཇུག་ན།

སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་དང་། སངས་རྒྱས་སུས་ཀྱང་ཤེས་མི་འགྱུར།

མུང་པོ་དག་དང་ཁམས་རྒྱུ་ས་དང་། སྤྱི་མཆོད་རང་བཞིན་གཅིག་བཞེད་ལ།

ཁམས་གསུམ་པོ་དག་སྟོན་མཛད་པ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

མིང་མེད་པ་ཡི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་ས། བསམ་དུ་མེད་པའི་མིང་དག་གིས།

སེམས་ཅན་རྒྱུ་ས་ལ་ཡོངས་བཞིན་པ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དངོས་མེད་ཉེ་བར་སྟོན་མཛད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ལ་བཞུགས་པས།

དངོས་མེད་འགའ་ཡང་འདིར་མེད་པ། འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།

དོན་དང་དོན་མེད་མི་གཟིགས་ལ། །འགོག་པ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན།།
 སྒྲ་བ་རྒྱམས་ཀྱི་མཆོག་གསུངས་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།།
 ཞིག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲུ་མེད་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་གྱུར་གྱང་།།
 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།།
 དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི། །རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ།།
 སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱང་སྟོན་མཛད་པ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ཡིན།།

ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། རྟོགས་མ་མ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།
 དང་པོ་ལ་གཉིས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱམ་གཞག་བརྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱིས་མིང་གསུམ་རྒྱམ་གྱིས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱམ་ཆོན། རྟེན་དོན་
 མེད་གྱང་གེས་པའི་རྒྱ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྒྱམ་པར་གེས་པ་སྒྲ་བ་པ་དབྱེ་མ་པའི་ལུགས་རི་རྒྱད་བརྟན་པ་མི་
 བཟོད་ཅིང་། རང་གི་རྒྱམ་པར་རྟོག་པས་སྒྱུར་བའི་ལུགས་བརྟན་པའི་སྟོན་སྒྲུ་ དོན་དག་
 འཛོག་པར་བྱེད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་རི་རྒྱད་བཤད་པའི་ལུགས་བསལ་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་པ།

གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།།
 མིང་གསུམ་རྒྱམ་གྱིས་ཅམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།།
 གེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་དེས།།
 རྒྱམ་གྱིས་ཅམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ༤༥

གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་བཞུགས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །གེས་རབ་ལ་གནས་པ་ནི་
 གེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། དེ་འདི་ལ་ཡོད་པས་གེས་རབ་ལ་གནས་ཏེ། གེས་རབ་སྟོན་

པར་བྱེད་པ་ལ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
རབ་དུ་གནས་པའོ། །གང་གིས་དེ་ཞོན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྷག་པར་སྒྲོ་མ་
བཏགས་པར་རྟོགས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་དེ་རྟོགས་པ་སྟེ།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཞོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྒྱུར་
རོ། །གཟུགས་མེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཞོན་
ཉིད་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཡང་ཇི་ལྟར་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཞོན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།
དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར།

གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་།

སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་རིགས་པས་སེམས་ལ་གཟུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
མཐོང་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་
གོ་མས་པར་བྱེད་ལ། དེ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཙམ་
ཞིག་རང་རིག་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིམ་པ་འདིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་དེ་ཞོན་
ཉིད་རྟོགས་པ་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཏགས་པ་ནི།)

གལ་ཏེ་འདི་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ན། འོན་འདིར་ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་མེད་པར་དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲུས་པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ཆེ་ལས་ཁུ་རྒྱལ་ས་ལྟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཤི་ཁེས་བྱ་ལས།

འད་གི་ལུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་།། ༤༦

རི་ལྷར་གྱི་མཚོ་ཆུ་རྒྱུ་ཡི་རྟེན་དུ་ལྷུང་པའི་ཆུའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་གིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱོད་པ་ལས། རྒྱུང་ཙམ་གྱི་ཁྱེན་ཉི་བར་ལྷགས་པས་གཉིད་ཡོག་པ་ལྷ་ལུའི་བྲ་རྒྱུས་
 རྣམས་འགྲན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གི་ལུས་རྟེན་པ་ལྷར་ཀྱན་ནས་ཡོངས་སུ་རྒྱག་པར་
 རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་
 ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཞུགས་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེས་པའི་
 བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཐོབ་པར་འགག་
 བཞིན་པས། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རང་གི་རྣམ་
 པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་སྡེ་བའི་རྒྱར་ལྷུང་པ་གཞག་པ་མིས་
 གྱིས་རང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་ཁྱེན་ལྷགས་པས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གང་
 ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཙམ་ཞིག་ཉི་བར་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་
 རྣམས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ལྷུང་པའི་གཟུང་བ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 འོ། །དཔེར་ན། དབང་ལྷག་ལ་ཐོགས་པ་རྒྱར་སྒྲུབ་རྣམས།

པ་ནི་པ་སྒྲུ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་རྒྱ། །རྒྱ་སེལ་རྒྱ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་པ་ཞིན་དང་།

ལྷག་གཡལ་ག་རྣམས་ཀྱི་ལྟར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་གྱི་ལྟར།།

ཞེས་དབར་སྐྱུག་པ་མོགས་པ་འགྲོ་བའི་ཕྱིད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་ཕྱིད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ།
ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་

མཐའ་དག་གི་དམིགས་པའི་ས་བོན་གྱི་རྟེན་ཉིད་གྱིས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྐྱབས་པར་
བྱེད་དོ། །གང་དབང་ལྷག་རྟག་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཁྱད་པར་རོ།

(གཉིས་པ་དེས་རང་ལུགས་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་གསུང་རབ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་འདི་ཡིན་པར་གྲགས་པ།

དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་།

དངོས་བོ་བརྟག་པར་ཡོད་པའི་རྒྱར་འབྱར་ཞིང་།

ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱར་འབྱར་ལ།

ཡོད་དང་སྐྱོས་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ༡༥

གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
དེ་ནི་རྟག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པའི་གཞིར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐུ་ལ་དུ་འབྱུང་བ་ཐག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་རིགས་ལ། ལུས་པར་འབྱུང་བ་ས་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་མཁའི་ཁམས་
སུ་འབྱུང་བར་མི་འབྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་སྟོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་རྟག་པ་ཅིའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུར། དེའི་ཕྱིར་གདོན་མི་ཟ་བར་རྟག་
པའི་རྒྱ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ན་གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
མཐོང་ལ། གང་ཞིག་འདིར་ལྷག་མར་ལུས་པར་བྱུང་བ་དེ་འདི་ན་བདེན་པར་ཡོད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གཤིས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱིན་
ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ལེགས་པར་

གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཡང་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་བརྟོག་པ་ནི་བདག་ས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྤྱིད་
མངོན་པར་བརྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་རྟུ་དངོས་པོ་བརྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་མདོར་བསྟུན། འདིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་པོ་ལ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་ཡོད་པ་
ཉིད་དང་སྤྲོས་པའོ། །གཅིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །གདགས་པར་ཡོད་པའི་
དངོས་པོའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གསུམ་པོ་ལས་ཐ་མི་དད་
དོ་ཞེས།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས། བགག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ།
ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག། གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་གྲུབ་དགག། སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་
མིན་པར་ཡོད་པ་དགག། ཀྱུན་རྫོབ་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མི་ལམ་གྱི་མཐུན་
དཔེ་དགག། རབ་ཅིབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། ཀྀང་རུས་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། འབྲུལ་པའི་དཔེ་གཞན་
ཡང་དགག། །དོན་བསྟུ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ། མི་ལམ་དུ་སེམས་མི་འགྱུབ། དན་པས་འགྱུབ་ན་ཡུལ་
ཡང་འགྱུབ། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་རྟུ་ཡོད་།

ཅེས་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པར་དབྱད་པར་བྱའོ། །སྤྲོས་པ།

མི་ལམ་རི་བཞིན་ཞེན་.....

ཁང་མིག་གིན་རྩ་རྩུང་འཕྲེ་ནང་རྩུང་ཉལ་གིང་གཉིད་གྱིས་ལོག་པས་ཁང་པའི་ནང་རྩུ་
གྲང་པོ་ཆེ་མྱོས་པའི་ཁྱེ་མིས་པ་ནི་རི་ཞིག་ལྟར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་

རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་གཤེས་པ་འདི་ཁས་སྒྲུང་བར་
བྱའོ།།

འདི་ཡང་སྟོང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

-----དེ་བསམ་བྱ།།

ཡང་དེ་ཅི་ཞིག་ཅེན། བཤད་པ།

གང་ཆོང་ལ་ཕྱི་ལམ་ན་ཡང་སེམས།།

ཡོད་མིན་དེ་ཆེ་བྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན།། ༤༧

གང་བ་སྒྲུང་བྱེས་པའི་ཁྱའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྟེས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གཤེས་པ་མེད་ན་ཡང་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་
པའི་དཔེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དྲན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཕྱི་ལམ་ན་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ནོར་བ་མེད་ན་དེའི་ཆོས་དཔས་ཕྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་
སུ་མྱོང་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན་འདི་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར།

གལ་ཏེ་སད་ཆོ་ཕྱི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད།།

ཡོད་ན་བྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར།།

ཅིའི་བྱིར་ཞེན།

རི་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་ངས་མཐོང་སྟུམ་དྲན་པ།།

དེ་འདྲ་བྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན།། ༤༨

རི་ལྟར་ཕྱི་ལམ་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དྲན་པ་ལས་ཡིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་

དུ། ཡུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་དྲན་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ། གལ་ཏེ་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མི་ལམ་ན་ཡོད་ན་དེ་
གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་
ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་ཀྱིས་དཀྱུགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡེ་ཚོགས་མི་
སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར།

གལ་ཏེ་གཉིད་ནང་མིག་སྒྲོ་མི་སྤྱིད་པས།།

ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད།།

དེ་ཡི་རྣམ་པ་བྱེ་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན།།

མི་ལམ་ཇི་བཞིན་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན།། ༥༠

སྤྱི་མི་ལམ་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
མེད་པས་སྤྱང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་མིག་གི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་
དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེ་རོལ་
ཀྱི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བྱེ་རོལ་ཉིད་དུ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ནི་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་དོ།།

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་བྱེ་རོལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པར་བསྟན། ལྷ་དེ་
སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཆུངས། དེས་ན་དོན་གཤམ་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཆུངས་པར་བསྟན་པ་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། མི་ལམ་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །འདི་ལྟར།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་མི་ལམ་དུ།
མ་སྦྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྦྱེས་མ་ཡིན།།

དེའི་ཕྱིར།

མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་བསྦྱང་མེས་ས།།
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྒྱལ་པ་ཡིན།། ༡༡

ཇི་ལྟར་གཞུགས་མཐོང་བ་ནི་མིག་དང་གཞུགས་དང་ཡིད་དེ་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་གྱུར་
བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་ཡང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་ན་གསུམ་འདུས་པར་དམིགས་
བ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་དེར་མིག་དང་གཞུགས་གཉིས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མིག་གི་རྣམ་
པར་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ།

ན་སོགས་གསུམ་པོ་ལྷག་མའང་སྦྱེ་བ་མེད།།

ན་སོགས་ཞེས་བྱ་བའི་སོགས་པའི་སྒྲིམ་ནི་སྒྲིམ་དང་ན་བའི་གཤམ་པ་ནས་ཡིད་དང་ཆོས་
ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པའི་བར་བསྟོད། །དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་གསུམ་པོ་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་བ་དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཁང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཞུགས་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པས་གཞུང་བར་བྱ་བ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་འགར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡང་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མི་ལམ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གསུམ་པོ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི། དེའི་
 ཆོ་མི་ལམ་གྱི་དབེ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བརྒྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་
 ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབེ་ལས་བྱུང་བ་དངོས་ཀྱི་དོན་བརྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྩལ་དེ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཚུངས་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་མི་ལམ་ན་གསུམ་ཅར་ཡང་མི་བདེན་པ་དེའི་ཕྱིར་རབ་རྒྱ་བྱ་བ་པའི་སྒོ་
 གས་མ་གྲུབ་པ་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར། སད་པའི་ཆོན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་བརྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

མི་ལམ་ནི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་།

དངོས་རྣམས་བརྒྱན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན།

སྟོང་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད། ༡༩

ནི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་བརྒྱན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་སད་པ་ན་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར།

ནི་ལྟར་སྒྲུ་མའི་སེམས་ཅན་དམིགས་པ་ལྟར།

སྣང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ན་ཡང་དག་མིན།

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ།

དེ་ལྟའི་ཆོས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ།

འདི་ལ་སྲུ་ཡང་མི་སྟེ་འཆི་བ་མེད།

སེམས་ཅན་མིང་དང་སྟོག་གྲང་མི་རྟེན་དེ།

ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་ལྷ་བ་རྩ་གིང་འདྲ།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་དེས་ན་དོན་གཤམ་ཡོད་མེད་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི།)

དེའི་བྱིར་སད་པའི་གཤམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསུམ་ཆར་ཡང་མ་སྟེས་པར་བཤད་ལ། མི་
ལམ་ན་མི་ལམ་མི་བཞིན་པའི་གཤམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི།

འདི་ན་རི་ལྟར་སད་བཞིན་རི་སྲིད་དུ།

མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད།

རི་ལྟར་མི་གཤམ་པའི་གཉིད་ཡོད་གྲང་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིད་དང་བྲལ་བས་སད་
བ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་བདག་གཉིད་གྱིས་མ་སྟེས་གྲང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་མི་ལམ་
མི་བཞིན་པས་དམིགས་པར་གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་དང་མ་བྲལ་
བ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལས་མ་ལངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་
གསུམ་ཆར་ཡང་ཡོད་དོ།

སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར།

གཉི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ༥༩

རི་ལྟར་གཉིད་སད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པར་བྱུངས་སུང་བ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་
པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་
འགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུལ་ཤེས་བདེན་རྒྱུ་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞན་གྱིས་
ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འོ་ན་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་གད་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པས་སྒྲོག་གིས།།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྱེ་རྣམས་གང་མཐོང་བ།།

དེ་སྒྲོ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ།།

དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉི་གའང་བརྒྱན་པ་ཡིན།། ༥༥

ཆེ་ལམ་ཁོ་ན་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་
གད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཉི་ག་
ཡང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །ལུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བ་ནི།)

འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།

གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒྲོ་ཡོད་ན།།

སྐྱེ་དེའི་ལུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི།།

རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱེ་གད་སྒྲོར་འགྱུར་ན།།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། ༥༥

གལ་ཏེ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་དག་མེད་པར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
ན་ཡུལ་གང་དུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་དག་མཐོང་བ་དེར་མིག་གཏད་པའི་རབ་
རིབ་མེད་པ་ལ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྐྱེ་ཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་མེད་པར་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། རུས་པའི་སྐབས་ཕྱེད་དགག་པ་དང་། རུས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་མཐའ་འཇོག་ཚུལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཉེས་སྒྲོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཡོད་པ་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན་ནི་འདི་དེ་
ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་གོ། །འོན་ཅི་ཞེན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་སྤར་གཞག་པ་
དེ་སྤྲིན་པ་དང་མ་སྤྲིན་པ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞག་པའི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་གི་གཞན་ལ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒྲོ་རུས་ནི།།

སྤྲིན་མེད་དེ་ལྟར་དེ་ལ་སྒྲོ་མི་འབྱུང་།།

ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེན།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། ༥༦

ཤེས་བྱ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་སྤྲིན་པ་དང་མ་སྤྲིན་
པ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ་དག་ཏུ་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་མི་འགྲུབ་པོ།

(གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་གསུམ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྤྲིན་པ་སྤྱིར་བཏགས། འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྤྲིན་
པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་རི་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། བཤད་པ།

སྤྲེས་ལ་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

མ་སྤྲེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཡོད་མིན།

འདིར་རྣམ་པ་འདི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའི་འབྲེལ་པ་ཅན་
ཞིག་གསུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་འབྲེལ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་
གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྤྲིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་
རྣམ་པའི་ཞེས་རྒྱལ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲས་སུ་འོ་བོར་སྐྱར་བ་ནི་
རྒྱ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ནི་འབྲས་སུ་
རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཏུ་འབྱུར་ཞིང་རྒྱ་ཁྱ་སྤྲེས་པ་ན་ཡང་ས་བོན་མི་འཛིག་པར་འབྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་སྤྲིན་དོ། །གང་གི་ཆོ་རྣམ་པ་
ལས་ཞེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲེས་པ་རྣམ་པ་ལས་འབྱུང་བར་མི་
རིགས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐར་བཤད་ཟིན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་སྤྲེས་པ་ལ་རྣམ་
པ་སྤྲིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྤྲིན་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མ་འོངས་པ་དང་། འདས་པ་ལ་

རྒྱལ་པ་མི་སྲིད་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། བྱད་པར་མེད་པའི་བྱད་པར་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་
ལན་དགག་པ་དང་། རྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར།

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།།

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་འང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ།། ༥^པ

བྱད་པར་མེད་པར་བྱད་པར་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་པ་ཞེས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་ནི་
བྱད་པར་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇམ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་དགག་པ་དང་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོས་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །གང་
གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་འདིའི་རྒྱས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་གང་གི་རྒྱས་པ་བྱད་
པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་འདི་ནི་
འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱད་པར་དུ་མ་སྐྱེས་པ་འདིས་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་བསྟན་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ཡང་གལ་ཏེ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་འདོད་ན། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལ་ཡང་
འདོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྟིང་ལ་བསམས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདིའི་རྒྱས་པ་འདི་ཡིན་
ཞིང་འདི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་གྱི་གཞིའི་
དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་འབྲས་ཆན་ཆོས་ཤིག་ །སྤྲུལ་
མ་འདི་ལ་རས་ཡུག་ཐོགས་ཤིག་ཅེས་སྐྱེས་ལ།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྟེ།

འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་དང་རང་འབྱུང་གཉིས།

ཞེས་བཤད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་སྒྲིང་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྟན་འདོད་ན།

རྒྱས་པ་མེད་པ་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད།

རེས་འགའ་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན་ནི་དེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་
ཡིན་པར་རེས་པ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤ་ལ་སོགས་པ་འམ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ནི་
མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་གལ་ཏེ་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། གང་གི་ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་འོངས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་མེད་པར་དེའི་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདིས་ནི་འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་ལྟོས་པས་མ་གྲུབ་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འགྱུར་ལ་རག་མོད། དེ་
ལྟར་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

ཡན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི།

གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ༥༥

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ན་ནི་དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡན་ཚུན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རིང་བོ་ཡོད་ན་མུང་ཅུར་འགྱུར་ལ་མུང་ཅུ་ཡོད་ན་རིང་བོར་
 འགྱུར་ཞིང་། ས་རོལ་ཡོད་ན་ཚུ་རོལ་དུ་འགྱུར་ལ་ཚུ་རོལ་ཡོད་ན་ས་རོལ་དུ་འགྱུར་བ་
 ལྟར་བདག་ས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་དག་ལ་གྲུབ་པ་རང་བཞིན་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་
 ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྒྲིབ་འཛིན་སྣ་འབྲང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།

འབྲས་སུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡི་ནི། རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འབྲས་སུ་ཀུན། རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་ལ།
 བརྒྱན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འགྲུབ། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི།

ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྲུབ་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ།

ཅེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་
 ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྟོས་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་
 རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲུབ་ན། དེ་ནི་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱ་བ་གང་ལ་
 ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་།

དངོས་པོ་ལྟོས་འགྲུབ་གང་ཡིན་པ།

དེ་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྟར་ལྟོས།

ཅི་སྟེ་འགྲུབ་པ་ལྟོས་ཤིང་།

དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་པ་
ལ་ལྟོས་ནས་འགྲུབ་ན། དེ་གྲུབ་པ་ལས་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་རྒྱས་པ་ལ་ལྟོས་གང་། གལ་ཏེ་
མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། །མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བོང་བྱའི་རྩ་ལྟར་རྒྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་སོ། །འོན་
ཏེ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ན་ནི། གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟོས་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡན་ཚུན་
དོན་ལ་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་ནི་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་མཁྱེན་རབ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

(གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་རྒྱས་པ་མི་འབད་བར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་འདས་པ་ལ་ཡང་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གལ་ཏེ་འགགས་པའི་རྒྱས་སྒྲིན་ལས་འགྱུར་ན།

གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར།

གལ་ཏེ་སྒྲིས་ནས་འགགས་བཞིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཀྱན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་གཞག་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་
པའི་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་
ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། །ཀའ་གི་ཕྱིར།

རྒྱན་ཅན་རྣམས་དེར་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད།

ཏ་རུ་ནི་རྒྱས་པ་ལ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ལྟར་ན། བརྒྱད་པས་ན་རྒྱན་ཏེ་རྒྱུང་གི་རྒྱན་
ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པ་རྒྱན་ལྷགས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ན་སྒྲིབ་དང་
འཆིབ་བརྒྱད་པས་བར་མེད་པར་རིམ་བཤུགས་པར་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

སྐད་ཅིག་དུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་ལ། དེ་རྒྱུན་གྱི་ཆ་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན་རྒྱུན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཅན་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་དག་ཡན་རྒྱུན་ཉེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཐ་དད་ཅིང་གཞན་ཉིད་དུ་
 གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཅན་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱའི་སྐད་ཅིག་བག་ཆགས་འཛོག་པར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་
 ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ལྟར་
 འདོད་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ༥༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་གཞན་ལས་སྟེ་བ་འགོག་པ་བཤད་ཟེན་པས་སྤྱར་ཡང་མི་
 བརྗོད་དོ། །

(གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ།

གལ་ཏེ་དེར་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི།

དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར།

ཉེས་མེད་ཅེ་ན་.....

གལ་ཏེ་ཡང་དེར་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་རྒྱུན་གཞན་ཉིད་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུན་འདི་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལས་
 སྟེ་བར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

(གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ལོ།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཉེས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། འདི་ཉིད་མ་གྲུབ་
པས་ན།

-----འདི་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཞིག་གོ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཐ་མི་དང་རྒྱུན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། ༤༠

སྐབས་ནི་གོ་སྐབས་སོ། །བདག་གི་དངོས་པོ་ལན་ཚུན་ཐ་དང་པ་རྒྱུས་ནི་རྒྱུན་ཐ་མི་
དང་པའི་ཉེན་ཉིད་ཡོད་པར་མི་འོས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ་ཞེས་
བརྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

བྱམས་པ་ཉིད་སྐབས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི།

གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ།

གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ།

དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༤༡

དེ་བཞིན་ཏུ་འདིར་ཡང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུང་ཏུ་
བསམས་པ་ལོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དག་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་གང་སྐབས་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པར་བརྟེན་པས་རྒྱལ་འདིས་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གནས་
པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་རྒྱལ་དག་གི་ལ། རྩོགས་ལྷ་མ་དང་། དེ་

དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་
ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། དཔེས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་རྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱོད་པས་རང་གི་ལྷགས་
བརྗོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པར་བསམས་ཤིང་
སྤྱས་པ།

མིག་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་རང་རྣམ་གང་ཞིག་ལས།།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་ཞིང་།།

རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་རྣམ་དེ་ལ།།

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས།། ༥༩

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་འཛིག་བཞིན་པ་ན་གཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
པ་ལས་དུས་ཤིས་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པའི་རྒྱད་ཅིག་བར་མེད་པ་གང་ཞིག་ལས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པའི་
རྒྱད་ཅིག་བར་མེད་པ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་གཏི་མུག་གིས་འཛིག་རྟེན་ན་དབང་པོ་
གཟུགས་ཅན་མིག་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་རྟོགས་གྱི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་
གི་དབང་པོ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་གཞན་ཡང་ངེས་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་
བསྟན་ནས། གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྤྱས་པ།

འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག།

ཕྱིས་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས།།

སྡོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་རྟོགས་ནས།།

སྤྱི་བོས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་བར་སེམས་ཁས་ལེན།། ༥༣

དེ་ལྟར་བརྩོད་ཅིང་ཁ་དང་གིང་ཤུ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དག་དམར་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤྱི་
བན། རྟོར་བྱ་དག་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཉེ་བར་བསྐྱར་བའི་ཚོན་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱི། འོན་
ཀྱང་སྤྱི་གུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རང་གི་ས་བོན་གྱིས་འཕངས་པའི་རུས་པ་དང་རྩེ་སྤྱི་
འབྲེལ་བ་ལས་རྣམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཉིད་དུ་སྤྱི་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྡོན་བོ་
ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྡོན་བོ་ལ་སོགས་པར་
སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྡོན་བོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་
འཛིག་རྟོན་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ། དཔེར་ན། མཚོ་རྒྱ་གིན་ཏུ་
དངས་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རོགས་ཀྱི་མཐར་སྤྱོད་པའི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་བཏགས་
པའི་བདུ་རྩ་གའི་གཟུགས་བརྙན་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་རིན་པོ་ཆའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྒྱུའི་
ནང་ན་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་དམིགས་མོད་ཀྱི། དེ་དེའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དཔེས་བསྟན་པ་ནི།)

རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན།

མི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པར།།

རང་རུས་སྒྲིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས།།

འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་སང་ལའང་འདིར།།

བྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེན།། ༤༤

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། གནོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་
པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྦྱེན་ཡོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་འི་བྱིར་ཞེན།

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་མི་ལམ་དུ།།

སྒོ་སོགས་སྤང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར།།

དམིགས་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི།།

སྒྲིན་ལས་ཡོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྦྱེ།། ༤༥

གལ་ཏེ་འདིར་ཇི་ལྟར་སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་
ལྟ་བ་ལས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆེས་གསལ་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། མི་ལམ་དུ་
ཡང་མིག་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མིག་
གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱེན། སང་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོང་བ་ལ་ཡང་གང་གིས་ན་འདིས་མ་ཡོང་བ་ལྟར་མཐོང་བར་འབྱུང་བ་རང་གི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་འི་བྱིར་འབྱུང་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། གཉི་
ག་ཡང་མིག་མེད་པར་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ། དབྱེད་ན་མི་ལམ་དུ་ལུས་པ་མི་འཐད་པ་
དང་། མ་དབྱེད་ན་མིག་གྱང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལུས་པའི་ངོ་བོ་དང་། ལྷུ་མི་འཐད་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་ནི་མིག་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་

ན་ཅི་ཞེན། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པ་དེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པ་
ཡིན་གྱི་སང་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་མི་ལམ་དུག་པ་ཡི།

རྣམ་པ་སྒྲིན་ཡོད་སང་པར་མེད་འགྱུར་ན།

དུག་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ཇི་ལྟར་འདིར་མེད་པ།

དེ་ལྟར་མི་ཆོ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། །

དུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་ཆོག་
གི་ཚུལ་ཙམ་ཁོ་ནས་མི་ལམ་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
སྒྲིན་པ་འདོད་ཀྱི། སང་པ་ལ་མ་ཡིན་ན་ངེད་ཅག་གི་ཆོག་གིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སང་
པ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་མི་ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

(གཉིས་པ་རྒྱ་མི་འཐད་བཞི།)

ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱ་མིན་ལྟར།

མི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན།

པར་བརྗོད་པར་རྣམས་སོ། །མི་ལམ་མཐོང་བ་ནི་སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོང་བ་
ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་རྟེན་དབང་པོ་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
མིག་གི་དབང་པོ་རྣམ་པའི་མིང་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ། ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲིན་པའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མིག་མེད་པས་སང་པའི་ལོང་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཇི་

ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། གཉིད་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་རྒྱུ་བར་གཤམ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་
མྱིན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མ་དབྱད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ།

དེ་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག།

བརྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱར་ཁས་སྲུང་།། ༤༥

དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་ཡང་རྒྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གྱི་གཤམ་པ་རྒྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་།
མིག་གི་རྒྱམ་པར་གཤམ་པའི་རྟོན་དུ་རྒྱར་པ་རྒྱམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁས་སྲུང་བར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་སྐབ་བྱེད་མེད་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་སྐབ་བྱེད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན།

འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ།

དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས།

རྩྱད་འདི་སེལ་བྱེད་.....

སང་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གསུམ་པོ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་
པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་དང་། ཡ་རེལ་པོ་གང་ཞིག་སང་པའི་རྒྱམ་
པར་གཤམ་པ་ནི་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱམ་པར་གཤམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་
རྒྱམ་པར་གཤམ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དམིགས་པའི་
ཡུལ་ནི་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱམ་པར་བྱང་བ་

དག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་མེད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར། རུས་སྤུལ་གྱི་
སྤྱི་གོས་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་གྱི་དབང་དག་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་འདིས་ལན་གང་དང་གང་
བཏབ་པ་དེ་དང་དེ་ནི་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ན་
ཅོད་པ་འདི་སྟེ། རྣམ་པར་གྲུབ་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ།།

(གཉིས་པ་ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཡང་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར།

.....སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི།།

འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བཟླ་ན་རྟོ།། ༥༥

རི་རྒྱུད་དུ།

སྤྱིད་པ་གསུམ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད།།
བཏགས་པ་དངོས་པོའི་རོ་བོར་ནི། །རྟོག་གི་བ་དག་རྟོག་པར་འགྱུར།།
རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀྱན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན།།
བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གི་བ། །རོ་དང་འབྲུ་བས་འདི་དག་བཏགས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་
ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་གཤམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་

རོ། །བ་ཡང་རྩ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པ་ནི་རིགས་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
བརྗོད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་དག་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལ་འཇུག་པ་ནི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། ༡ མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ༢ རྩ་བའི་
དབང་པོ་དང་། ༣ སྤུའི་དབང་པོ་དང་། ༤ ལྗེའི་དབང་པོ་དང་། ༥ ལུས་ཀྱི་དབང་
པོ་དང་། ༦ ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༧ མའི་དབང་པོ་དང་། ༨ མོའི་དབང་པོ་
དང་། ༩ རྒྱལ་གི་དབང་པོ་དང་། ༡༠ བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༡ སྐྱབས་ལྡན་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་། ༡༢ ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ༡༣ ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་
དང་། ༡༤ བཅད་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༥ དད་པའི་དབང་པོ་དང་། ༡༦
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༡༧ དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ༡༨ ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་
དབང་པོ་དང་། ༡༩ ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ༢༠ མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༡ ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ༢༢ ཀྱན་ཤེས་པ་དང་ལྷན་
པའི་དབང་པོ་སྟེ།

དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་རྒྱས་གསུམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །གང་རྒྱས་གསུམ་དུ་
མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་མིག་གི་དབང་པོ་མ་ལགས་
པ་དེ་དེའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་འཆལ་བར་བསྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཆད་པ་སྟོང་པ་ནི་
བརྒྱན་པ་ཡང་དག་པ་མ་ལགས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་
བས་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ནི་སྟོང་པ་མི་དམིགས། ཆད་པ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཡང་ཆད་པ་སྟོང་པ་ལྟར་བརྒྱན་ཞིང་མ་མཆིས་ལ་ཡང་དག་པ་མ་
ལགས་པ་སྟེ། འོག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་པ་འདྲིད་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པ་

མ་ལགས་པ། འདི་ལྟར་མིང་དུ་གདགས་པར་བས་གྱི། རྟོན་དམ་པར་ནི་མིག་དང་
དབང་པོ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཆེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་བརྟེན་ནས་ཅི་ཙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་པའི་ཐེམས་ཅན་རྣམས་གཟུང་བའི་
སྤྲད་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བཏགས་གྱི་རྟོན་དམ་པར་ནི་མ་ལགས་སོ། །དབང་པོ་ནི་
རང་བཞིན་དང་བྲལ་ཞིང་དབང་པོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་ལ་མིག་ནི་མིག་ཉིད་དུ་
མཆིས་པ་མ་ལགས་ལ། དབང་པོ་ནི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། མིག་ནི་མིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་ལགས་ཏེ། ཆོས་གང་
ལ་རང་བཞིན་མཆིས་པ་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མ་ལགས་སོ། །གང་དངོས་པོ་མ་
ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ནི་མ་སྟེས་པ་དང་མ་འགགས་པའོ། །དེ་ནི་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཞེས་གདགས་པར་བགྱི་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་ཞིག་གི་མི་ལམ་ན་
དགོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཅེ་བ་དག་ཉལ་ཉལ་བ་ལས་སད་དེ་རྗེས་སུ་དྲན་ལ་
དེ་དྲན་ཡང་རྟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་ཡང་དེས་དེ་དག་མ་རྟོད་ན་ཉལ་བ་ལས་སད་པའི་ཆོ་
ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ་ཏེ་འདིའི་གནས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དམིགས་སུ་མ་
མཆིས་པ་སྟེ། དེའི་སྤྲད་དུ་དེ་དག་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་
ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དང་། ཁམས་དང་། སྤྱི་མཆོད་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་ལ་སོགས་པ་དག་དབང་པོ་ལྟར་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་རང་
བཞིན་གོ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་པ་མ་དཔྱོད་པ་དག་

གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་མེད་པར་སྒྱུར་བ་རྣམས་པར་ཤེས་པར་སྒྱུ་བ་འདི་བསལ་བར་བྱ་
བཞོན་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ། གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། མིན་ན་གནོད་
བྱེད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་པར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འོན་
གང་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
གང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ལྟར། འགྲུག་པ།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལས།།

ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་།།

དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྒྲེ་བ་མེད་པར་མཐོང་།།

ཉེ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ཅི་འདྲི་བྱེད་ཞེས། ཉིང་འཛིན་དེ་ནི།

ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་བྱེད་རོ།། ༥༩

འདི་ནི་དེ་ཞོན་ཉིང་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱེད་རོ།།

(གཉིས་པ་མིན་ན་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི།)

འདི་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་དེ་ལྟར་ཁས་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་དབང་སྤོའི་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟར།།

དེ་ལྟར་མི་སྤྲུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འབྱུར་ན།།

དེ་བཞིན་ཡུལ་དེར་སྤྱོད་གཏད་ཅིག་གོས་ཀྱིས།།

རྟོགས་འབྱུར་དེ་ནི་བརྟན་པར་ཡང་མི་འབྱུར།། ༦༠

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོས་གར་གྱི་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ན། ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་
 པ་རྒྱམས་ལས་ཇི་ལྟར་གཅིག་ལ་མིག་གི་རྒྱམ་པར་གཤེས་པ་དེའི་རྒྱམ་པ་ཅན་སྦྱེ་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལྟར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཀེང་རུས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ལྟ་བུ་རྒྱམས་ལ་ཡང་དེའི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་གཤེས་
 པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱམ་པར་གཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉིང་དེ་
 འཛིན་འདི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

(བཞི་བ་ལུལ་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག་པ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ།

རབ་རིབ་དང་ལྟན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ།

རྒྱ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དགས་རྒྱག་སྒོ་ཡང་།

གཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྒྲུ་རྒྱམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་གང་བཤད་པ་
 དེ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ།

(ལྟ་བུ་དོན་བལྟ་བུ་ནི།)

མདོར་ན་ཇི་ལྟར་གཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན།

སྒོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་གཤེས་པར་གྱིས། །

གཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། གཤེས་བྱའི་རྒྱམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡང་
 རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཇི་སྒྲིད་དུ།

མ་གཤེས་པ་ནི་གཤེས་བྱ་མིན། །དེ་མེད་རྒྱམ་པར་གཤེས་མེད་པ།

དེ་ཕྱིར་གཤེས་དང་གཤེས་བྱ་དག། རང་བཞིན་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་གསུངས།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རྒྱལ་ཤེས་སྒྲུ་མ་དང་མཚུངས་པར། ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན།།

དེ་ཡི་དམིགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །འཇིག་རྒྱུ་མའི་དངོས་དང་འདྲ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་རྒྱས་སྒྲུ་བའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སྒྲུར་བ་ཡད་བས་པ་འདི་ནི་ཅི་ནས། བདག་ཉིད་གཡང་སར་ལྷང་བར་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་བར་དམ་པ་སྟོང་རྗེ་སྟོང་པ་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་བཟང་པོ་བཏབ་པས་ཚབས་ཆེར་མཐན་ཏེ་གཟུང་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྒྱུ་བ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འཐད། རང་རིག་གི་རྒྱུ་བྱེད་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རྒྱལ་པར་ཤེས་པ་མི་སྟོང་བར་བསྟན་ནས། དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གཡའ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་།།

གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན།།

འདི་ནི་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར།།

མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་།། ༥༩

གཡའ་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་ན་དེའི་ཡོད་པ་དེ་ཚོར་གྱིས་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་བྱེད་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་ལྟར་རལ་གྱི་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཙོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལ་མི་རིག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་གཞོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྤྲུག་པ་ལ་ཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྟོག་

ལ། མིག་གིས་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གེས་པ་གཞན་གྱིས་
འཛིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གལ་ཏེ་
རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་ཞིག་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་
ཉིད་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེའི་འཛིན་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ་མ་གཞིར་བཤད་པ་ཞི་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་དོ།

(གཉིས་པ་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་ ལྷན་
འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་གཞན་གཞན་གྱིས་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་མོད་གྱི།
དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཁོ་ནས་དེ་འཛིན་
བའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མ་གྲུབ་བོ།

(གཉིས་པ་དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ། མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། རང་རིག་
གྲུབ་ཀྱང་དན་པས་མི་འགྲུབ་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་
བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་མེན་སྒྲེས་པ་ཉིད་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་བཅུ་བཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་ལ། སྒྲུས་ཀྱང་རང་གི་བདག་
ཉིད་དང་དོན་ལྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་གེས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྒྲུབ་ཉིད་ན་
གཉིས་སུ་མི་འཇུག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་། ཡུལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་

བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་མི་
འདོད་པ་དེས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་རིག་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་
མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་དྲན་བས་ལུལ་དྲན་པ་ཉིད་དང་། རས་མཐོང་ངོ་
སྙམ་དུ་ལུལ་གྱི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དྲན་པ་ནི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་
ཉམས་སུ་མ་སྤྱོད་བས་དྲན་པ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རེ་
ཞིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་དེ་
སྤྱོད་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ན་ཐུག་པ་
མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དེའི་མཇུག་ཐོགས་
སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཙོད་པར་ཁས་ལེན་ན། སྒྲོན་པོའི་ཤེས་པའི་ཤེས་
པ་དེ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བ་པོ་གཞན་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་ཞིག་འགྱུར་
དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་ལོ། །ཤེས་པ་ལུལ་གཞན་ཡོངས་སུ་མི་གཙོད་
པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ལུགས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་ལུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱད་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟན་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་
བ་རྣམས་འཇུག་པ་ལྟར་བས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུར་མཛོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གདོན་མི་ཟ་བར་རང་
རིག་པ་ཁས་སྒྲུངས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་རས་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་གཉི་གའི་ལུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་
ཡང་འགྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རང་རིག་པ་མཛོགས་པར་ལ་ནི་དེའི་ལུལ་ཅན་

གྱི་བྱན་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་མཐོང་ངོ་སྟེ་མ་རྟུ་རྟུས་ཕྱིས་བྱན་པའི་ཤེས་པ་
སྦྱོས་པ་ལས་གང་ལས་རྟུས་ཕྱིས་གཉི་གའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱན་པ་སྦྱེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་
བའི་ཤེས་པའི་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་གྱི་བདག་ཉིད་མྱོང་ཞིང་སྦྱོས་པར་དཔོག་
པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་རྟུས་ཕྱིས་གྱི་བྱན་པ་ལས་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རང་
ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་ན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདི་ནི་ཡོད་
པར་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གང་སྦྱས་པ་ལ། འདི་ཉིད་རང་བཟླན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྦྱས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟླན་པའི་ཕྱིར། བཤད་བ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཕྱི་རྟུས་བྱན་པ་ལས་འགྲུབ་ན།

མ་གྲུབ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བྱིར་བཞོད་པ་ཡི།

མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། ༥༩

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་ཇས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་དབང་རྟུ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་རྟུ་
སྦྱ་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟུ་བྱན་
པ་མི་སྲིད་པས་རི་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་བྱན་པས་མ་གྲུབ་པའི་རང་རིག་པ་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་རྟུ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་
ཅན་གྱིས་བྱན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདིར་མེ་བཞིན་རྟུ་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་རིག་པ་
འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ཡོད་པས་རྟུ་བས་མེ་ལྟར་རྟུས་ཕྱིས་འགྱུར་བའི་བྱན་པའི་སྒོ་
ནས་ཡོད་པ་ཉིད་རྟུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་རིག་པ་དེ་ནི་དེ་རྟུ་ཡང་མ་
གྲུབ་པས། རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་རང་རིག་པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱན་པ་གལ་ཡོད།

འདི་ལྟར་རྒྱ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་རྒྱ་ཤེལ་ལམ། མེ་ཙམ་མཐོང་བ་ལས་ནོར་བུ་མེ་
 ཤེལ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མེད་པར་ཡང་ཆར་ལ་སོགས་པ་དང་གཙུབ་
 ཤིང་གཙུབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱ་དང་མེ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
 འདིར་ཡང་རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་འབྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཙན་གྱི་དྲན་པ་ནི་དེ་མེད་པར་མེད་པས། མ་གྲུབ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱིར་ཏེ། རང་རིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ཆོག་བཟོད་པའི་
 མ་གྲུབ་པ་འདི་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ཙན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱ་མི་ཉག་པ་ལ་མིག་གིས་གཟུང་
 བྱ་ཉིད་བཞིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དྲན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ལ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲངས་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རི་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་པར་དཔྱོད་པ་བཏང་ནས་ཀྱང་།

རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི།།

དེ་ལྟ་འང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ།།

གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་བཞིན།།

གཏན་ཆོགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས།། ༥༥

གལ་ཏེ་ཡང་ཤེས་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་
 ཡང་དྲན་པའི་ཤེས་པས་དེ་དག་དྲན་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དྲན་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
 བུམས་པའི་ཤེས་པའི་རང་རིག་པ་དང་ཡུལ་མྱོང་བ་ནི་སྒྲར་ཉམས་སུ་མ་མྱོང་བས་ཉེར་
 སྐྱས་ཀྱི་ཤེས་པས་དྲན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལས་ཤེས་པ་ལྟར་
 གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མ་པར་ཤེས་པ་དུས་ཕྱིས་

འབྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་དོན་དག་ཉམས་སུ་མ་ཐྱོང་བའི་ཕྱིར། དྲན་པར་མི་འགྱུར་
རོ།

ཅི་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་གནས་པའི་
ཕྱིར། དྲན་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་སེམས་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛམས། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་།
རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ཉི་པར་འཛམས་པར་
བྱེད་དོ། །དྲན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ཅིག་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་དུས་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་གཞན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་
གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་
ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི།)

ཁྱོད་གྱི་ལྟར་ན་ངེ་ལྟར་ཞེན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་གང་གིས་ལུལ་ཐྱོང་འགྱུར་དེ་ལས།

དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ།

དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟེ་དྲན་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟོན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། ༥༥

གང་གིས་ལུལ་ཐྱོང་བ་དེ་ལུལ་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་
གཞན་ཉིད་དུ་ངེ་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གང་གི་ཕྱིར་དྲན་པ་
གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བས་ཐྱོང་བ་དེ་དྲན་པའི་

ཤེས་པས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱན་པ་ཡུལ་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་ལ། ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱན་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་
 པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་འབྱུར་རོ། །འདི་ཡང་འཛིག་
 རྟེན་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཤིན་ཏུ་དབྱད་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟན་པའི་དོན་ཅན་
 ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་སྟན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་བྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེའི་བྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།

ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འབྱུར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། ༥

བདག་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་རིག་པར་བྱ་བ་ཞིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་དངོས་པོར་
 འབྱུར་ལ། རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱ་བ་ཡང་ཐ་མི་དད་
 པ་ཉིད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུར་ན། འདི་དག་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཙོད་པ་པོ་དང་ཤིང་དག་གཙོད་པའི་བྱ་
 བ་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ཀྱང་རང་རིག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་དེ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས་ཀྱང་།

རི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སྐར་མོ་ནི།

རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

(གསུམ་པ་སྒྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག་པ་ནི།)
དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རང་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི།
བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའི་དངོས་ཡོད་ན།
གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིག་པ།
གཞན་ལ་མོ་གཤམ་སྤྲུལ་གཞོད་རི་ཞིག་བྱ། ༥༧

གཞན་གྱི་དབང་བདག་དང་གཞན་ལས་མི་སྒྲེ་བ་ནི་གོང་དུ་ཅིར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་ནི་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཉིད་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
གལ་ཏེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དོ་
ཞེས་བྱ་བར་ཁས་ལེན་ན། གང་ལས་གཞན་གྱི་དབང་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
དུ་ཟེན་ཀྱང་འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བ། ཁྱོད་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲུལ་
གཞོད་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲུལ་བ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
གིང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བརྟུན་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཅི་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པར་གྱིས་གིག།

(བཞི་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྒྱུར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་
ཉམས། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་
ལ། མེད་པ་རྒྱུར་མི་རུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཡང་དངོས་པོ་བདགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིང་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཡང་གཞན་
གྱི་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན།

རིགས་པ་ཞིག་ན།

གང་ཆོག་ཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན།

ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར།

ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་
འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱི་
མ་གྱི་དུང།

(གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བ་ནི།)

གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས།

འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་གྱང་བསྐྱུག། ༥༩

གཤིས་རབ་མེད་པས་རྫས་གསུམ་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ལུས་
བ་སོ་མ་བཏང་བར་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་སྐྱགས་ནས་རང་གི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་རན་པའི་ཕྱིར།
འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་འཛིག་རྟེན་ཁོན་ལས་བྱུང་བ་འདུག་གིག། །སོང་
ཞིག། །བྱོས་གིག། །ཆོས་གིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་རྟོགས་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། མདོན་པར་མཐོ་བ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མཐོ་བ་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱར་བའི་
ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཁོན་ར་ལྷགས་པ།

སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་སྦྱུང་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི།

ཕྱི་ལོ་ལྷ་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ།

ཅེའི་ཕྱི་ལོ་ཞི་ན།

འདི་ལྷ།

དེ་དག་གྲུན་ཐོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས།

དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། ༥༩

(གསུམ་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ་ནི།)

ཡང་ཅེའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཐར་པ་མི་གྲུབ་ཅེ་ན།

བཤད་པ།

ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་།

དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་འབྱུང་གྱུར་པ་དེ།

དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ།

དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། ༦༠

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས།

འཛིག་རྟོན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར།

བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད།

གང་ཞིག་གྲུན་ཐོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ།

བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས།

བདེ་བའི་དོན་དུ་དད་པར་སྟེ་འགྱུར་བ།

རྒྱལ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སྤྲད་དུ།

འཛིག་རྟེན་ཡན་ཕྱིར་ཀུན་ཚོ་བ་དེ་བསྟན་ཏོ།།

སེམས་ཅན་ཚོགས་གྱི་འགོ་དྲག་གང་བསྟན་པ།།

སེམས་ཅན་དམུལ་དང་རུད་འགོ་ཡི་དྲགས་དང་།།

ལྷ་མིན་རིས་དང་མི་དང་ལྷ་ཡི་རྣམས།།

མི་ཡི་སང་གས་ཀུན་ཚོ་བ་བཏགས་པ་མཛད།།

རིགས་དམའ་དེ་བཞིན་མཐོ་བའི་རིགས་རྣམས་དང་།།

ལྷག་པོའི་ཁྱིམ་དང་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་རྣམས་དང་།།

བྱན་གྱི་ཚོགས་དང་དེ་བཞིན་གཡོག་གི་ཚོགས།།

བྱད་མེད་ཚོགས་དང་སྐྱེས་པ་མ་ཞིང་དང་།།

འགོ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་སྟོད་གང་ཡང་རུང་།།

མཚུངས་མེད་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་བསྟན་མཛད་པ།།

ཀུན་ཚོ་བ་བདེན་པར་མཁས་པས་བྲགས་ཚུད་ནས།།

འཛིག་རྟེན་ཡན་པས་མི་ལ་དེ་བསྟན་ཏོ།།

འདི་ལ་དགའ་བའི་འགོ་བ་འཁོར་བ་ན།།

འགོ་བའི་ཚས་བརྒྱད་ལ་ནི་འཕྲུག་འབྱུར་ཏེ།།

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྟན་དང་མི་སྟན་དང་།།

བསྟོད་དང་སྐྱད་དང་བདེ་དང་སྐྱག་བསྐུལ་ལོ།།

ཐོབ་པ་རྟོད་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྟེད།།

མ་ཐོབ་གྱུར་ན་དེས་ཀྱང་འབྲུག་པར་འབྱུར།།

གང་གཞན་མ་བསྟན་ཚུལ་འདིས་ཤེས་པར་བྱ།།

ནད་ནམས་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་རྒྱན་གཞོད་པར་འགྱུར།།

ཀྱན་ཐོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་སྤྲུལ་བ།།

དེ་དག་ཞོར་བའི་སྒོ་ལྟ་གེས་པར་བྱ།།

མི་སྤྱག་སྤྱག་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་བའི་བ་དང་།།

བདག་མེད་རང་བཞིན་བདག་ཏུ་སྤྲུལ་བ་དང་།།

མི་རྟག་ཆོས་ལ་རྟག་ཅེས་སྤྲུལ་བའི་བྱེད་ཅིང་།།

དེ་ལྟར་དག་འཕྲེ་མཚན་མར་གང་གནས་བ།།

དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་ཐོས་སྤྱར་ནས།།

འཛིགས་ཤིང་ཐིམ་ཞིན་མི་རྟགས་སྤོང་བར་བའི་དུང་།།

དེ་དག་བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་སྤངས་སྤྱར་ནས།།

མེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་མྱོང་།།

དེ་དག་ཚུལ་མེན་བདེ་བཞོལ་བའི་བྱེད་ཀྱང་།།

སྤྱག་བསྐྱེད་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།།

འཛིག་རྟེན་ཡན་པའི་བསྟན་པ་སྤྲུལ་གིས།།

མ་ལོག་སྒོ་ཡིས་ནམ་པར་རྟོགས་སྤྱར་ན།།

སྤྱལ་གྱི་བགས་བརྟེན་ལྟར་རབ་སྤངས་ཏེ།།

མེད་པ་ཀྱན་ལས་འདས་ནས་ཞི་བར་འགྱུར།།

ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དབེན་པ་སྟེ།།

སྤོང་བ་མཚན་མ་མེད་པ་དོན་དམ་ཞེས།།

གང་གིས་ཐོས་ནས་དག་འཕྲེ་འགྱུར་བ།།

དེ་དག་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།།

རྒྱལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་མུང་པོ་དཔེན་པར་གཟིགས།།

ཁམས་དང་སྤྱི་མེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ།།

དབང་པོའི་གྲོང་ནི་མཚན་མས་དཔེན་པ་དང་།།

ཀུན་གྱང་ཐུབ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངི་བཞིན་གཟིགས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
དཔེན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གྲེས་པར་སྤྱི་བ་དེ་དག་ནི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལོག་པར་དག་གིས་ལམ་གོ་ལ་བར་ལྷགས་པ་ཁོ་ནའོ།།

འདིར་ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།

ཡི་གེ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་ནི། ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་།།

འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྟོ་བཏགས་པས། འོན་ཀྱང་ཉན་ཞིང་སྟོན་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། ཐ་སྟད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
ལ། དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་འཐོབ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།
བསྟན་བཅོས་ལས།

ཐ་སྟད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་འགྱུར།།

དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། བྱང་ན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ཞིང་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་
དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

(གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་དང་

འགལ་བ་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཀྱན་རྫོབ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྒྲུབ་སྟེ། འཛིག་
རྟེན་ལ་མི་སྣང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ། འཛིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་རྫོབ་དགག་མི་ཐུས་པ་དང་གསུམ་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གིན་ཏུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་
སྒྲུབ། ད་ནི་དེད་ཅག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བཟོད་པ་མི་བྱེད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཞན་གྱི་
ཕྱོགས་སུན་འབྱེན་པ་ཙམ་ལ་མ་ཁས་པར་མངོན་པར་བྱེད་ཅིང་འཐད་པས་མི་རིགས་
པའི་བྱིར། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་སེལ་བར་བྱེད་ན། འོན་དུ་ནི་དེ་སྐད་སྒྲུས་པའི་
འཐད་པ་ཁོ་ནས་མི་རིགས་པའི་བྱིར་ཁྱོད་ལ་གཤགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་སེལ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གིས་བསགས་པའི་ནོར་
གྱི་ཚོགས་འཕྲོག་པ་པོ་མཛའ་བོའི་ཚོལ་གྱིས་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་བྱིན་ནས་
སྒྲུབ་ཕྱོགས་པ་བཞིན་དུ། ལན་དུ་གཞོད་པ་བྱས་པས་རངས་པར་གྱུར་ན་འགྱུར་ལ་རག་
སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མངོན་པར་མཐོ་ཞིང་དགེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།

འདི་ལྟར།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར།

ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྒྲུབ་ས།

འབྲས་བྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས།

འཛིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྒྲུབ་བར་བྱེད། ༥༡

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་གནས་ནས། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
དབང་གི་ངོ་བོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཞིག་སྒྲུབ་དེ་ལྟར་

ནི་ཁོ་བོས་ཀྱན་ཚོལ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་
ལ་གྲགས་པར་གྱུར་བས་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོ་ཁོ་ནར་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཇེས་སུ་བཟོད་པ་ནི་དེ་ལྷོག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

རི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ང་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་གྱི། ང་ནི་
འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། གང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ངས་ཀྱང་ཡོད་
པར་བཞེད་དོ། །གང་འཇིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་
བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་མི་སྣང་ན་ཁས་མི་ལེན་རྒྱུ་ཡིན།)

ཅི་སྟེ་ཀྱན་ཚོལ་འདི།

རི་ལྟར་སྤང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པས།

དག་བཙམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར།

འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདི།

འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྤྱ། ༡༩

རི་ལྟར་དག་བཙམ་པ་སྤང་པོ་སྤངས་མ་མེད་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀྱན་ཚོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་དེ་བཞིན་དུ་དག་བཙམ་པའི་
སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། འདི་དག་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་ཁོ་
བོ་མི་སྤྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་ཀྱན་ཚོལ་
ཁས་སྤངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཀྱན་ཚོལ་དགག་མི་རྒྱས་པ་ནི།)

ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སེལ་བ་ན་བསལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་ན།

འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས།

ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་།

ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། ༡༩

ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཆོག་ས་ཆེ་
བར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་སོལ་ཅིག གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོངས་གདབ་པར་
བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱིས་ནི་གཞོད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཉིད་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་གྱིས་དང་། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་
རྒྱལ་ན་ནི་དེའི་ཕྱིར་འདི་ཁོ་ལོ་ཅག་འདོད་པ་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་
བྱའོ། །འོན་ཏེ་ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ལམ་པར་བྱས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་བདག་ཉིད་བརྟེན་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ས་བརྩུ་བའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོ་
གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ཅམ་སྐྱ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་
ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད། གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཛུངས་
པར་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྐབ་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པས་

འཛིགས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཁས་སྒྲུབ་ན་ནི། ལུང་གི་གཞོན་པས་འཛིགས་པས་
 སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
 ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་ནོར་བུ་ཡི་རྒྱ་ལྡན་ལས་སྐྱར་
 བའི་མདོ་ལྟེན་ས་གཞི་བསྟར་བ་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཟིན་པར་བྱས་
 བས་རྣམས་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྣམས་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འབྱུང་པ་
 ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཙམ་ཞིག་བརྒྱུ་བར་འདོད་པས། རང་གི་
 སློ་གྲོས་ཀྱི་སའི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བ་བཤལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ནས་དུམ་བུ་རྣམས་པ་བརྒྱར་
 སློག་པ་ན། བདག་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་དགོངས་པ་འདི་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་སློལ་སྒྲུང་བ་དེ་
 ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་འདིར་མདོའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིས།།

སྤྱད་གསུམ་རྣམས་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ།།

རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས།།

བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས།། ༡༧

གང་གི་ཕྱིར། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ལུགས་སུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བཞུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེས་བཞུགས་ཀྱི་ལྗན་པ་
 བྱེད་པ་པོ་དང་ཚེར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་པོ་
 སྙམ་མོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པས་ལས་རྣམས་
 ཡོད་པར་གྱུར་ཏོ། །གང་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དེ་ན་དོན་དམ་པར་ལས་གྱུར་མི་དམིགས་

སོ་སྟུང་མོ། །དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་
སྟེ། སྟོན་པའི་ཡན་ལན་བརྒྱ་གཉིས་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་
བཀའ་སྟུང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། ཞེས་སྐྱ་
ཆེར་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་བཀག་ནས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཙམ་ཞིག་
ཁོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་གསེས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེར་སེམས་པ་སྟེ་སེམས་གིང་
མནོ་བ་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ཡོད་
པ་ཉིད་དེ་བདོག་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པ་འཇམ། བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ངེས་པའི་སེམས་ཙམ་གང་ཟག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་
པར་བྱས་པའི་ཆོག་བསྟར་བའོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མངོན་
ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་འོ། །མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ས་དུག་པར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དོན་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོ་འགྲོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་མདོའི་དོན་བཤད་ནས། དོན་འདི་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཕྱིར་སྟོ་ལྟན་སྟོ་ནི་འཕེལ་བའི་ཕྱིར།།

ལང་ཀར་གསེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀྱན་མཐུན་གྱིས།།

སྟེགས་སྟོ་མཐོན་རི་འདྲེམས་ངག་རང་བཞིན།།

དོ་རྗེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་བཅད་ཕྱིར་གསུངས། ༥༥

འདི་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདོན་པ་ནི།

གང་ཟག་རྒྱན་དང་མུང་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་།

གཙོ་བོ་དབང་ལྷག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་
འདོན་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི།)

འདིའི་དོན་དགྲོལ་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

རི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས།

སྤྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག།

རྒྱས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོར་མ་གཟིགས་ནས།

རྩལ་བས་སེམས་ཙམ་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས། ༥༦

སྤྲེགས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་པ་དག་གིས་
ཀྱང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དག་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་གཅིག་རྒྱན་དེ་དག་
ཀྱང་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེགས་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་
དུ་མ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ངས་བར་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་
ཁོ་ན་ལོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

གང་ཟག་མུང་པོར་སྤྲེགས་པ་ཡི། །འཛིག་རྟེན་གངས་ཅན་ལྷག་ལྷག་དང་།

གོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག། ཡོད་མེད་འདས་པ་སྤྲེག་བྱིས།

དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས།

འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། ཁོས་ཀྱི་ཁུད་པ་ཡིན་ཞེས་གྱིས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་
ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དི་ལྟར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་རང་གི་གྲུབ་པ་འི་མཐར་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་དོན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་
ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཉི་པར་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་འདི་ནི་ཐོག་མ་
མེད་པས་འདིར་རྟོག་པ་ཅི་ཞིག་མ་བྱུང་བར་གྱུར་ཅིང་ཅི་ཞིག་མི་འབྱུང་བར་འབྱུར།
འདི་ལྟར་ད་ལྟ་ཉིད་ཏུ་ཡང་སྤང་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་
སྟོན་པར་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་མ་གཟིགས་པ་ན་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་
བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོའདི་དོན་ཡིན་ཏོ།

(གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་
བཤད། དོན་བསྟར་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་བཀག་པས་དོན་བྱས་ཟེན་པ་འདི་ཕྱིར། ཙམ་གྱི་
སྒྲས་ཤེས་བྱ་འགོག་པར་མི་རྣམས་པར་བརྗོད་ནས། རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་བཤད་པ་ལས་
ཀྱང་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མི་སྤྲོད་པར་བསྟན་པ་འདི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་བཞེན།

དེ་བཞེན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཛིག་རྟེན་ལ།

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར།

འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། ༡༧

དི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཆིག་སྤྲེལ་མ་མི་མངོན་པར་བྱས་
ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞེན་ཏུ། སེམས་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་

ཡང་གཞན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་
 སེལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཡོད་
 པ་ཉིད་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགལ། སེམས་
 ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཟུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

མདོའི་དོན་འདི་ནི་རི་སྐད་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་
 འདོད་པར་བྱའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར།

གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས།།

དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི།།

སྒར་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས།།

གཏི་མུག་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས།། ༡༩

འཕགས་པ་ས་བཙུབ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་
 རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་མ་རིག་པ་འཕྲ་བྱེད་ལ་མི་
 རྟོས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་རྟོས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་
 པའི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེན་ཡོད་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ཁོ་ན་
 ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱེན་མེད་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ།།

རི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོག་གོ། །དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདེན་པ་རྣམས་
 མི་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་རིག་པ་ལོ། །མ་རིག་པས་བྱས་པ་ལི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 སླིན་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་ནི་མིང་དང་
 གཟུགས་སོ། །མིང་དང་གཟུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གོ། །དབང་པོ་
 དང་ཕུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཕྱད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་
 རིག་པ་ལོ། །རིག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཚོར་བ་ལོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྤྲེད་
 པ་ལོ། །སྤྲེད་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི་ལེན་པ་ལོ། །ལེན་པ་ལས་ཕྱུང་བའི་ལས་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལོ། །ལས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་ཕུང་པོ་རྣམས་
 འབྲུང་བ་ལོ། །ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་སླིན་པ་ནི་ཀ་པ་ལོ། །ཀས་པའི་ཕུང་པོ་འཛིག་པ་ནི་འཆི་
 པ་ལོ། །འཆི་ཞིང་འབྲུལ་བའི་ཆོ་ཕྱོས་ཤིག་ཆགས་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་
 གཏུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་ཕྱུང་བའི་ཆོག་དུ་བརྟེན་པ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེགས་
 འདོན་པ་ལོ། །དབང་པོ་ལྗེ་ཉམས་སུ་བབ་པ་ནི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཉམས་
 སུ་བབ་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལོ། །སྐྱེག་བསྐྱེལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མང་པོ་འབྲུང་བ་ནི་
 འབྲུག་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེག་བསྐྱེལ་གྱི་ལྗན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་
 ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འདི་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་སྐྱམ་མོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
 དམིགས་པ་ལ་ཀྱུན་ཏུ་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། མ་
 འོངས་པའི་རྣམ་པར་སླིན་པ་ཡང་མངོན་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་པའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། མིང་

དང་གཟུགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ཀྱང་བྱ་
 བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ཚུན་རྟེན་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། སྦྱི་མཆེད་
 རྒྱ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །སྦྱི་མཆེད་རྒྱ་ཀྱང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་དང་། རིག་པ་
 མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །རིག་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་རིག་པ་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཚོར་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཚོར་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་
 ཏུ་འོང་བ་དང་ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ་དང་གཉི་ག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་མྱོང་བར་ཡང་
 བྱེད་པ་དང་། སྤྲེད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །སྤྲེད་པ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པར་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀྱུར་ཏུ་ཆགས་
 པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ལེན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ལེན་པ་
 ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲེད་པ་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །སྤྲེད་པ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྲེད་པའི་རྒྱ་གཞན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱི་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་
 འབྱེན་པའོ། །སྦྱི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་མ་ལྟ་བུ་དང་།
 སྦྱི་བ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །སྦྱི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་ཐུད་
 པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །འི་སྤྲེད་ཏུ་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་
 ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་
 རྒྱན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་
 ལྟ་བུ་ལ་སྐོགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དུ་བརྟན་
 པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རྒྱུན་ཡོད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་
 པར་བྱས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མེད་པས་དེ་ཡང་མེད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེན། མ་ཤིག་པ་འགགས་པས་
 འདུ་བྱེད་རྣམས་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་མ་ཤིག་པ་མེད་པས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་
 པར་ཞི་ཞིང་རྫོན་པ་མེད་པའོ། །འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་འདུ་བྱེད་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་པར་ཞི་ཞིང་རྫོན་པ་མེད་པའོ་
 ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། དེ་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། འདུ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་
 འབྱུང་ངོ་། །བྲལ་བ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཚོགས་པ་ལས་ནི་འདུས་བྱས་
 འབྱུང་ངོ་། །མ་ཚོགས་པ་ལས་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟས་བདག་གིས་འདུས་བྱས་ཉེས་པ་
 མང་པོའི་སྒྲིན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ཤེས་པར་བྱས་ལ་འདུ་བ་འདི་དང་ཚོགས་པ་
 འདིའི་རྒྱན་གཅད་པར་ཡང་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 འདུ་བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བཅོམ་པར་ནི་མི་བྱའོ་སྟུང་མོ།།

ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཉེས་པ་མང་པོའི་སྒྲིན་ཆགས་
 ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྒྲིས་པ་མ་འགགས་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། ཞེས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་
 གསུངས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ།
 ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བུས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་སེམས་ཅམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་
 དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ལུང་འདི་གཟུགས་མེད་པ་གསལ་པར་
 བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 བཤད་པ།

སེམས་ཉིད་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་།

སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད་།

འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྦྱིས་པར་གསུངས།

སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥༧

དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་
བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་རྣམས་སོ། །སྟོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ནི་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་
གི་ལས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དག་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་འོག་མིན་གྱི་གཞལ་ལས་
ཁང་གི་མཐར་ཐུག་པ་དག་གོ།

དེ་ལ་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོངས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ནི་མ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའོ། །བདུ་ལ་སོགས་
པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ལས་ཐུན་མོང་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རི།

ནག་པོ་དུས་སུ་སྦྱིས་ཏེ་དབང་།

སེམས་དཔུལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ།

མཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤིང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལས་ལས་སྦྱིས་ཤིང་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ལས་སོགས་པའི་ཕྱིར་ལ། སེམས་མེད་
ན་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་གསུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ལ། སེམས་ཉིད་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་

ཡིན་པས་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་གཞག་གི་གཟུགས་ནི་མ་ཡིན་
ན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི།

སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

གཟུགས་ནི་བེམས་པོ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེས་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

བརྒྱུག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༠

འདི་ན་ཁ་ཅིག་དག་གིས་ནི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ།
ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སེམས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚོད་པ་
མེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་དོགས་པར་བྱས་པ་དེའི་
མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་བསལ་བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་རྩལ་པར་མཐོང་བའི་
སེམས་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་བརྗོད་པ་ན་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་
བསལ་ནས་ཚོད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡུལ་གཞོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གཅིག་ལ་
དབང་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དག་ལྷ་གཅིག་བཏོན་ནས་རང་
གི་ཡུལ་འཐོབ་ཅིང་གཉི་གལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་བོ་པལ་པ་ལ་གཞོད་པ་མེད་
པ་སྟར་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གཉི་གལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་རྟག་
ཏུ་གཞོད་པ་མེད་པས་གཟུགས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་
མེད་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་རྩལ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི་
དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ དང་པོ་ལ། སྤྱི་འཕགས་གཉིས་

ཀྱི་སྒོ་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། དབྱད་མ་དབྱད་ཏུ་མཚུངས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ངེ་སྐྱད་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས།

འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ།

ཕུང་པོ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྷ་ཆར་ཡོད།

དེ་ཉིད་ཡི་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན།

རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༡༡

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར།

(གཉིས་པ་དབྱད་མ་དབྱད་ཏུ་མཚུངས་པ་ནི།)

གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག།

སེམས་ཡོད་ཉིད་ན་འང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག།

གང་གི་ཆེ་འཐད་པས་གཟུགས་མེད་པར་རྟོགས་ན་ནི། དེའི་ཆེ་གཉི་གའི་ཡོད་པ་
འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ལ། ཡང་
གང་གི་ཆེ་སེམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། གཉི་ག་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་ཕྱང་གི་སྒྲུབ་ཕྱིན་མཚུངས་པ་ནི།)

ཕུང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར།

དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།

མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། ༡༢

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་དག་ནི་ཆོས་མངོན་པ་ལས། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་

ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་གསུངས་ལ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་ཡང་མཚུངས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རབ་འབྱོར་གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།
 ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་ཐུག་པ་ནི།)

དེ་བྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པས་བྱུབ་པ་ཡི།

བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་ནི་བཀག་པས་འབྱུབ་མི་འགྱུར།

གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་པས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 བ་དག་གི་རིམ་པ་རི་སྐད་དུ་སྒྲིམ་པ་བཞིག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་བདེན་བ་དག་གི་
 རིམ་པ་དེ་དག་བཞིག་ནས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུག་ནི་འབྱུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་
 བ། གང་གི་བྱིར་སྤར་ཐུག་བཀག་པ་དེའི་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ངལ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི།)

དེ་བྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་གདོད་ནས།

དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། ༡༩

(གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དང་
 དོན་དུ་བསྟན། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། ཞར་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྤྲུལ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་མདོའི་དོན་འདི་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་
ལུང་གཞན་ལས་སེམས་ཙམ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།

ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྤང་།།

ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ལོངས་
སྟོང་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སོ། །གནས་ནི་སྟོང་གི་འཛིག་
རྟེན་ནོ། །སེམས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཕྱི་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲུས་
པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་ལུས་དང་ལོངས་སྟོང་དང་གནས་སུ་སྤང་བ་སྤྱེ་བ་ན་ཡུལ་གྱི་དངོས་
པོར་གནས་པ་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གྲུས་པ་ལས་ཐ་དད་པར་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་
མངོན་པ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། མདོ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་
ཙན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

མདོ་སྟེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་མིན།།

སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྤང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།།

དེའི་དགོངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ།།

གཟུགས་བརྗོད་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྲང་དོན་ཉིད།། ༧༥

དེ་ལ་འདི་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་རེ་བ་དང་བཅས་
པ་དེའི་རྟེན་ཙན་གྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་

དེ་དག་ཤིག་པ་ཆེན་པོ་དང་སྐྱར་བ་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་པས་གསལ་
ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་
ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞིས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་པ་ཅན་དག་ལ་བྱེ་རྩལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་
འཛོམས་པའི་ཀེང་རུས་ལྟར། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་སེམས་
ཅམ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དཔེ་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད་པ་ལ། ལུང་དང་། རིགས་པའི་སྐབ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། མདོ་འདི་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་སྐབ་བྱེད། དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་
པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་ལུང་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ངེས་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་
གང་ལས་ངེས་ཤིང་། ལུང་དང་རིགས་པ་ལས་སོ། །དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་གིང་།

འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད། །ཅེས་བྱ་བའོ།

(གཉིས་པ་དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ནི།)

མདོ་འདི་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ཡང་ནི།

དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །༥

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་
བའི་མདོ་ལས། བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། བརྟགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ཟབ་ཅིང་གྲ།
 ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་འབབ།
 བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་འདི།

རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ།
 སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར།
 སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ།
 སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས།

ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དང་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བཟོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་གསུངས་
 བ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འདོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་
 མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བཟོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རིན་པོ་ཆེ་རིན་
 ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ་ལྟར། ལུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་
 མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གིས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཏྲག་པ་བརྟན་
 པ་ཐེར་ཟུག་པར་མི་བཟོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟིང་པོར་སྐྱ་བ་འདི་ནི་ཕ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་རི་ལྟར་འདྲ་
 བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཕ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པ་པོ་མ་
 ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་

དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུ་ལ་པ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། ངའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྤྲེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སློབ་སྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུ་སྟོན་ཏེ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། རྩ་མཁན་ནི་འཛིན་པའི་རྩལ་གྱི་སྤང་བོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་། ལག་གཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྤང་བྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལས་སྤྱོད་རྣམ་པར་སྤྲོ་ཆོགས་བྱེད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་ཏུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་འཇམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྩ་མཁན་བཞིན་ཏུ་ཆོག་དང་ཡི་གའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པར་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདའོ། །སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་

རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་རྟོ། །ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་ལྟ་
 པའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱད་ལུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་
 ཏང་ལྡན་ཞིང་། ལྷུང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཛང་གྱུ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མི་སྤྱེ་བ་དང་། མི་གཉིས་པ་
 དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་
 པ་འདི་ཞེས་བསྟན་རྟོ། །

(གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་ཕྱེད་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་
 འདིས་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་ནས། རིགས་པས་དྲང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་གསལ་བ་ནི།

བདེ་སྒྲག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས།

ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས།

དང་པོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། ༥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་བསོད་ནམས་བྱས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེ་
 སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ཐོག་མར་
 སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་སྦྱོར་བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་བྱ་བཀག་པ་ཡང་

བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་
ལྷ་མོ་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཁོ་ན་གསུངས་ཏེ། ཤེས་བྱའི་བདག་མེད་པར་རིག་པ་རྣམས་
ཤེས་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་
པར་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རེས་འགའ་རང་ཉིད་ཁོ་ནས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགའ་ནི་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་འགྱུར་
པར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་ཉིད་ལྷ་མོ་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་ཞར་ལ་དང་རེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ནི།)

ཤེས་རབ་ཅན་དག་གིས་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ།

མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན།

དང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དང་བྱ་ཞིང་།

སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་རེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ལ

མདོ་ལྷེ་གང་དག་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་དངོས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རི་ལྟར་རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།

འབྱུང་རྣམས་མིག་བཟུང་མ་ཡིན་ན། །དེ་འབྱུང་མིག་བཟུང་རི་ལྟར་ཞེས།

གཟུགས་ལ་དེ་རྒྱད་གསུངས་པ་ན། །ཁྱིད་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འཛིན་པ་བསྒྲོག།

ཅེས་གསུངས་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་
ཉིད་དོན་ཅན་ཡང་ཤེས་པར་གྱིས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར།

ངེས་དོན་མདོ་མྱེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས།།

གང་ལ་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྦྱེས་བྱ་བ་ལྟན།།

ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ།

འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཤག་ཏུ། །ང་ཡིས་མདོ་རྣམས་གང་ག་སྤངས་པ།།

ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་རུས་མ་ཡིན།།

དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ནས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་འགྱུར་རྟེ།།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མོ་མང་པོ། །དི་སྟེང་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་རྣམས།།

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཉི་མོ་བདག་མེད་ཡིན། །མི་གང་དོན་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།།

གནས་འདི་ལ་ནི་བསྒྲུབ་བྱས་ན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྟེན་མི་དགའ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སློ་བྱོས་མི་ཟད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་
མྱེ་དག་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །དཔེར་ན། སྤྱི་ལ་ནི་ཐག་པས་བསྟོམས་པ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་རྟེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྱི་ལ་དངོས་པོ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་རྟེ། ཀྱན་རྒྱ་མ་བརྟགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་རྒྱ་
བརྟགས་པ་ཡིན་རྟེ།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མེད་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །བཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྒྱན་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུ་མྱེད་ལྟུང་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྩ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་
 དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
 བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་
 བྱའོ། །གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱན་རྩ་བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་
 བྱ་ཞྩ། སྒྲིས་པས་ཚོག་གོ། །དཀྱུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། མཐུག་བསྟེ་བ།
 སུན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་བསལ་ནས། ད་ནི་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་བསལ་
 བར་འདོད་པས་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་དོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་རྩ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལ་ཚོག་འགལ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་བདག་ལས་ཀྱང་འབྱུར་ཞིང་གཞན་
 ལས་ཀྱང་འབྱུར་བས་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ།

དེ་ལ་འཛི་བའི་གོང་བྱ་དང་། དབྱུ་བྱ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྐྱུ་བ་དང་། རྩ་དང་།
 རྩ་མཐན་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འཛི་བ་
 དང་བྱུང་བ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་འཛི་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་

ན་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐའ་གྱི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གཞན་དུ་གྱུར་བ་དག་འདིའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེའོ་
སྙམ་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་སེམས་སོ། །ཁྱིཾ་ལ་གྱི་བདག་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་དུ་ནང་གི་རྒྱམས་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་ལས་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་སློག་དང་། སློག་མ་ཡིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། སྤྲིག་པ་དང་། ཟག་པ་
དང་། སྡོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་གི་དོན་དགུ་ནི་དེ་ཉིད་དག་གོ་ཞེས་ཆོག་གི་དོན་གྱི་
རྒྱམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་སློག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་ལེན་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
བྱམས་པ་དང་སློག་གཉིས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློག་ནི་འགྲོ་བ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་རྒྱ་བར་ཡང་འདྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
གི་ཕྱིར་བ་དང་མ་དང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཞེས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པར་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེསོ། །

ཚུད་པ་འདི་ཡང་། མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར།

བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱོགས་གཉི་ག་དག་ལ་སྒྲོན་གང་དག་བརྟན་པ་དེ་དག་གཉི་གའི་བྱོགས་
འདི་ལ་ཡང་འབབ་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྤྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་

ཕྱིར་བུམ་པ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། རི་རྒྱུད་དུ།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ཉིད།།

ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་གནས་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་བུམ་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུད་པ་དང་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་
ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་དུ།

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི།།

འོ་ན་མེ་མེ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།།

ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར།།

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །པ་དང་མ་ལ་སོགས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་
ལས་བུམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་མཐུག་བསྟར་བ་ནི།)

དེ་ལས་རི་ལྷར་གོང་དུ་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀྱན་རྒྱུ་དང་
དོན་དམ་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཚིག་གལ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་
ལ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གོང་དུ་བསྟན་པ་མཐུག་བསྟར་
བའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡང་འདྲོད་མིན་རྟེ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ།

(གསུམ་པ་སྟན་འཕྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།)

སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་གཉི་གའི་ཚྭ་གས་ལ་ཡང་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
རིགས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་གྱི་འདིར་བཤད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥

དཔེར་ན་ཉིལ་གཅིག་གིས་འབྲུ་མར་འཕྱིན་རྒྱས་པས། མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་འགྲུར་ལ། རྒྱས་པ་མ་མཐོང་བའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པ་ལྟར་རེ་རེས་
བསྐྱེད་པར་འགྲུར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུར་བ་
ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། མེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྲུར་བ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་དགག་ དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རྒྱ་ལས་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་དེ་འབྲས་བུའི་བདག་
ཉིད་རྒྱ་ལྟར་བ་དང་། གཞན་རྒྱ་ལྟར་བ་དང་། གཉི་གར་གྲུར་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲུར་བས་
ཉེས་བ་དེ་དག་ཏུ་འགྲུར་བ་ཞིག་ན། བདག་གིས་ནི་རྒྱ་ཁས་མ་སྒྲངས་པས་བཤད་ཟིན་
པའི་ཉེས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ།

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་རྟེ། འདི་
ལྟར་བསྐྱེད་ཆུ་བ་དང་དེའི་འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་དང་དེའི་འཇམ་ཤ་དག་འགའ་

ཞིག་གིས་བསྐྱེམས་ཏེ་བྱེད་པར་མ་མཐོང་ལ། དེའི་འདབ་མ་དང་ཟེུ་འབྱ་དང་ལྟེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ་དག་ཀྱང་བྱེད་པར་མ་ཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་པ་ན་ས་དང་བལ་པོ་སེུལ་སོགས་པའི་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བྱི་རོལ་
 དག་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་དང་བྱ་ཉི་ཉི་རི་དང་། བྱ་གག་ལ་སོགས་པ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དག་ལ་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འབད་པས་བཟུང་ནས་ཁ་དོག་
 དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འགོད་པར་མ་དམིགས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྒྲུབ་ཤོ།

འདི་ལ་བཤད་པར་བྱ་ཞྩ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི།

དེ་ཚེ་མཐའ་དག་ཏྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་།

འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི།

བརྒྱ་ཕྱག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ། ༡༩

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་ན་ནི་ཇི་ལྟར་པ་ན་སའི་གིང་
 དེའི་གིང་ཐོག་གི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། བྱི་མ་པ་དང་ཨ་ཕ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མ་ཡིན་པ་
 ཉིད་དུ་འབྲས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་ཇི་ལྟར་གིང་ཐོག་པ་ན་ས་དེའི་གིང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་
 གསུམ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་ཞིག་ཨ་ཕ་དང་ལ་ཀྱ་ཅ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐྱེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་དུས་ཚོགས་ལ་ལྟོས་གིང་རེས་འགའ་མངོན་པ་དེ་ཡང་དེ་
 དག་ལ་ཏྟག་ཏུ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ཚོགས་ཀྱི་ལྟོས་པ་ལ་མི་ལྟོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱ་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་བྱ་འོག་ལ་ཡང་
མདོངས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མ་བྱ་ལ་ཡང་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་སྡེ་མངལ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ནི་ཚོའི་སྡོ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་འོ་ཅོག་
ཏྲག་ཏུ་སྡེ་བར་འགྱུར་ན་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྡེ་བ་མི་
རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་ནས། མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། འབྲས་འབྱར་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་ཐོན་ལ་སོགས་ནི། བརྒྱ་
ཐག་དག་གི་སྡོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་སྡེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་དགག་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི།།

ཡུལ་ཡི་དྲི་མདོག་རི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན།།

གིན་ཏུ་ཆེས་བྱའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་དེའི་ཕྱིར།།

རང་གི་སྟོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་གཤམ་པར་གྱིས།། ༡༠༠

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཡུལ་ཡི་དྲི་དང་ཁ་དོག་བཞིན་
དུ་འཛིན་པའི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ན་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྟོ་
ལྟར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྡེའོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་གྱིས་གཤམ།།

ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་སྟོན་པོ་གསལ་ནས་ཉེ་བར་སྡེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ས་

ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ནི་མི་དགས་སོ།།

(གཉིས་པ་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱར་བ་དག་གི་ཐུ་དམིགས་པ་ཞིན་པ་ལ་ནི་བསྟོན་པར་མི་
འགལ། ས་རྒྱུ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱར་བ་དག་ནི་རྒྱ་དམིགས་པ་ཞིན་པ་ལ་ནི་བསྟོན་པར་མི་
ཅུས་ཏེ། མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོན་ཏེ་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་གཤགས་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་
ཉིད་ནི་བཞི་ཁོན་སྟེ། འགྲོ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྒྱར་སྐྱར་བ་ས་དང་རྒྱ་དང་
མེད་རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ།།

དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱེད་པར་ལས་བསྐྱེད་དང་བལ་པོ་སེའུ་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤག་གི་ཚོགས་པ་དག་གི་སྣ་ཚོགས་པ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་ཞིན་པ་
འཐད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། སྒྲོ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པ་པོར་སྐྱར་བ་ཡང་དེ་ཁོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རི་ལྟར་ཆང་དག་ལས་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐུད་པ་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་བྱེད་
པར་ལས་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོས་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་ཕྱོས་པར་འབྱུར་བའི་ཅུས་
པ་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཅུར་ཅུར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་བྱེད་པར་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲོ་དག་སྟེ་ཞིང་། དེ་དག་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་ཡང་འབྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་
ཁོན་ཡིན་ཀྱི། གང་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་
པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་འཛིག་རྟེན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་དག་ཡོད་པ་

ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་སོ།།

མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྒྲིད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས།།

ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།།

ལུས་འདི་ཆོགས་པར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།།

འཛིགས་མ་སོང་བ་ལྟོག་པར་མི་འབྱུར་རོ།།

ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། འདི་ནི་སྤྱི་མོ་ལ་མངོན་པར་བགྲོད་པར་འདོད་ཅིང་སྤྱི་མོས་འཛིག་རྟེན་
ལ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་པའི་
ངས་པ་འདི་ག་ལས་ཡིན། མངོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེན།

ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་མངོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཅི་མངོན་སྐྱེས་ཞིག་གས།
འོན་ཏེ་མངོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་གང་། མངོན་སྐྱེས་མོ་ཞེན། འཛིག་རྟེན་ལ་
རོལ་མངོན་སྐྱེས་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་པ་མངོན་སྐྱེས་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་
མངོན་སྐྱེས་ཉིད་དུ་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོར་
འབྱུར་ཏེ། མངོན་སྐྱེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་པས་སྒྲུ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་
རོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་ན་ཡང་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་།
འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འབྱུར་རོ།།

ཅི་སྟེ་མངོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་ན་ནི་རེ་ཞིག་མངོན་སྐྱེས་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་སྐྱེས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་བཟུང་བས། ཅི་ལྟར་མ་བཟུང་བ་དེའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལ་རོལ་མེད་
པར་ཐེས་སུ་དཔོག་པར་འབྱུར།

ཅི་ལྟེ་རྗེས་སུ་དབག་པས་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་
པས་ཀྱང་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་འདི་ནི།

ཇི་ཙམ་དབང་པོའི་སྤྱོད་ལུལ་བས། །སྦྱིས་སུ་དེ་ཙམ་ཁོར་ཟད།།

བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲུབ། །དེ་ནི་སྤྱང་གི་འི་རྗེས་དང་འབྲ།།

ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པར་བྱེད་པ་ན། སེམས་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་སྐྱར་བ་ལ་སྐྱན་འབྱིན་པ་
བཤད་ཟིན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱན་འབྱིན་པ་བརྗོད་པར་
བྱའོ།།

གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་ཅན་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པ་ཡོད་དོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་མཐོང་བ་སྒྲུབ་དང་སྒྲུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ལུལ་ཅན་དུ་རྒྱུ་པ་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་མི་བདེན་པ་ཁོར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཐོང་བའི་
དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྟན་པའི་
ཕྱིར། བཤད་པ།

འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོའི།།

ལུལ་དུ་འབྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན།།

གང་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱན་པ་མཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ།།

དེས་ན་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡང་དག་རྟོགས་པར་འབྱུར།། ༡༠༡

ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོར་ཉིད་བཞི་པོ་གང་དག་སྒྲུས་པ་དེ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཤེས་
པའི་ལུལ་ཉིད་དུ་འབྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་

ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ། འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ཏེ་བོར་བྱ་བ་ལྟའི་མིག་གི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི་ལྟར་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཏེ་མི་སྤྱིད་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་པ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་བརྗོད་པ་
དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།

གང་ཆོ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན། ༡༠༩

མཚུངས་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་འདྲ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །རྟེན་ནི་གནས་པའི་
རྒྱལོ། །ལུས་ནི་ཁོག་པའོ། །དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པ་དེའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའོ། །རྟེན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་མཚུངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་
ཞེས་བྱུང་བར་གྱི་ཚིག་པ་སྟུ་བའོ། །རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ལུས་ཡིན་པས་ན་དེའི་ལྟ་
བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་འདི་ལ་ཡོད་
པས་ན་མ་རྟུབ་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །དེའི་དངོས་པོ་ནི། དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་
ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་སོ། །

རྟེན་དེ་ནི་རི་སྤྱིད་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་
དུ་ལྟ་བའོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྟེན་ཉིད་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ལོག་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུར་བས་འབྱུང་བའི་བདག་

ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལ་དེའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་
 པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་གནས་
 སྐབས་ནི་གཉིས་ཏེ་གཅིག་ནི་འབྲུང་བའི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་
 མོ། །གཞན་ནི་འཇིག་རྟེན་གཞན་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་གནས་སྐབས་མོ། །དེ་ལ་
 གཅིག་ནི་ཕྱོགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞན་དཔེ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་
 ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གནས་
 སྐབས་དེར་ཡང་དེའི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་རྟེན་དུ་མཚུངས་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་
 ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བདག་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བསྟུབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 བ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་འབྲུང་བ་དག་ལ་སྦྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉིད་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འབྲུང་བ་དག་མ་སྦྱེས་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་བསྟུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ་
 བསྟུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ་སྟེ།

འབྲུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉི་ག་ལས།།

སྦྱེ་དང་རྒྱ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

མ་བཤད་འབྲུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༡༠༩

དངོས་པོ་རྣམས་ཐུན་མོང་དུ་རང་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྦྱེ་བ་

འགོག་པར་བྱེད་པ་ན། འབྲུང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་བདག་གིས་བྱིར་བཀག་པ་ཁོ་ན་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར། འབྲུང་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་
 ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་
 པ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱར་བ་དང་། དབང་ཐུག་དང་དུས་དང་
 རྒྱལ་དང་རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་བ་རྣམས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་རང་རང་གི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སྐྱར་བ་ན་རྟོགས་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་སྐྱར་བར་
 བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་བྱིར།

གང་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་
 དགག་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གནས་སྐབས་འགར་ཡང་མི་འདོད་
 པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ལ་ཆོགས་སུ་
 བཅད་པ་འདི་ཉིད་གྲིས་གཞན་གྲིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་བྱོགས་སྐྱ་མ་མ་ལུས་པ་
 བསལ་བར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོག་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པར་བཀག་པར་དོན་དམ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་བྱིར་རོ།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཙམ་མཚུངས་སོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་དཔེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ།

འཇིག་རྟེན་གཞན་རྟོགས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།
བདག་གི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར།
གང་གི་ཆོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དེ་ཆོ་བཞིན།

ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་པར་རྣམས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ།

འདི་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པའི་དུས་སུ་བདག།
ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་དམ་པའི་དོན་ནི་ལྟ་བར་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

གཏན་ཆོགས་དང་དབེ་དག་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ངེས་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིས་ནི།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག།
གཉི་ག་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད།
ཅེས་གང་དམ་བཅས་པར་གྱུར་པ་དེ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྟན་པ་ནི།)

འདིར་སྤྱུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་
པ་ལས་མི་སྟེ་ན། འོན་ཇི་ལྟར་སྟེ། བཤད་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་
འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྟེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་མི་སྟེ་དཔའི་ཕྱིར། ཐེ་ཆོམ་མེད་
པར་དེ་བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉི་གམ། རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྟེ་བའམ་
དམིགས་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ།

གང་དག་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་བར་མངོན་པར་

འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བདག་ཏུ་གྱུར་པའམ།
གཞན་ཏུ་གྱུར་པའམ། གཉི་གར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་
གྱུར་སྒྲ་བ་དག་གྲང་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲིན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྦྱིད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་འབྲས་པར་རྟོག་པ་གཞན་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྦྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བརྟན་པའི་ཕྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་ལས་སྦྱེ་དང་།

རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ།།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་སོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྦྱེ་བ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། འོ་ན་མ་སྦྱེས་པ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཟུང་།
བཤད་པ་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཇི་ལྟར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་ལྟ་ལ་
ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བཟུང་བ་མ་
ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་
ན་མ་སྦྱད་ཏུ་འདེམས་པར་འགལ་བའི་རྩྱུང་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། གཉི་སྟག་དབང་གིས་མི་
སྐལ་པས་མཐོང་བའི་རྒྱལ་དང་། སྐལ་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་།
མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ནི་འོ་ན་གང་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ལྟལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་མཐུན་ན་
སྤང་བར་མཐོང་བ་དེ་ཅི་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བར་འོས་ཤིང་། བཤད་པ་འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་
ཉིད་ཀྱིས་ན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་

དེར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ལ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་སྤྱིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ།

ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བར་འགྱུར། ༡༠༧

སྤྱིན་ཚོགས་ནི་ཆར་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྤྱིན་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲུ་བའི་
གཏི་མུག་སྟུག་པོ་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་གཡོགས་ནས་གནས་པ་
དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ནི་བྱིས་པ་
བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། དཔེ་དང་། རྟོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུས་པ། གཏི་མུག་གིས་བཀའ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མི་མཐོང་བར་ནི་འགྱུར་ལ་རག་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བ་གཡོགས་ཤིང་། དེ་ལྟ་སྒྲུར་
གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་སྒྲུའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་
བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགལ་ཞིག་སྒྲུ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་།

མ་བྱའི་མདོངས་དང་སྤང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལྟར་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ།

(གཉིས་པ་དོན་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྒྲོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས།

འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྒྲ་ཚོགས་སྒྲོ་གོས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། ༡༠༥

འདི་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་
བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་
བྱེད་འགག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་མཁས་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འདིས།

གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་བྱུང་གཏི་མུག་མེད་པར་དེ།

མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྫོགས་པར་གོར་མ་ཆག།

སྒྲོ་བཟངས་ཉི་མས་སྐྱུན་པ་སྐྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་བཞིན།

མཁས་པ་དག་ནི་སྤྲོད་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། ༡༠༦

གིས་རབ་ཅན་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་བ་ན་འདུ་བྱེད་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། དེ་རྫོགས་
པ་ལས་མ་རིག་པ་སྤངས་གིང་འདུ་བྱེད་དག་ཀྱང་ཉི་བར་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ཉི་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྐད་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་།
ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲིལ་བ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་ན། འོ་ན་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཚོ་བ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཇུག་བཞིག་ན།
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀྱང་ཚོ་བ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་སྒྲིལ་བ།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན།

ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡང་མོ་གཤམ་སྤྱོད་བཞིན།

དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་འཇུག་དེ་ཡི་ཕྱིར།

དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། ༡༠༧

(གཉེས་པ་ལན་ལ། དཔེ་མ་ངེས་པར་བཞུན། དཔེ་མ་པ་ལ་འདིའི་ལྷན་ཀ་མི་འཇུག་རང་གི་སྤྱོད་པས་
བརྒྱལ་བར་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། རྩོད་རང་ཉིད་ལ་
མ་ངེས་པ་གཉེས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞྩ།

གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་གྱུར་བ།

སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྒྲིལ་བས།

རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཞྩ།

ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། ༡༠༨

དེ་ཅིའི་ཕྱིར། རྩོད་ཅག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་
མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་གང་དག་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་
མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ལ། ཕྱིས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྒྲིལ་

པའི་རང་བཞིན་ཅན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་མཐོང་ལ། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྲི་མ་ཡིན་
ཞེས་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེབས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་
པར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་དག་འདི་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་གཞན་གང་དག་རྣལ་
འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་སྐད་
བཤད་པ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་རིམ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆད་པར་ཞུགས་
པ་ཡིན་གྱི། རང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་
རིབ་ཀྱིས་སྒྲོའི་མིག་བསྐྱེབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།

ཕུང་པོ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།།

བྱང་རྩུབ་རང་བཞིན་དབེན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།།

གང་སྟོད་དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ།།

ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་ཤེས་ཀྱི་བྱིས་པ་མིན།།

ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་འགྱུར་ཏེ།།

ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྟོང་པར་རིག་གྱུར་ནས།།

ཤེས་པ་པོ་དང་འབྲུ་བར་རྟོགས་གྱུར་ན།།

བྱང་རྩུབ་ལམ་ལ་དེ་དག་སྟོད་ཅེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་ནི་རྒྱན་ཐོབ་ཏུ་ཡང་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་མ་གཟིགས་ལ། རོན་དམ་
པར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་རིབ་ཅན་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལྟར་ཡར་འདུག་ཅིག།

(གཉིས་པ་ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་མ་ངེས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

རེ་ཞིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཆེར་བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་མི་ལམ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས།

སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྟན་སྟགས།

སྤྱི་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་།

ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། ༡༠༧

དཔེར་ན། མི་ལམ་དྲུད་མིགས་པ་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
འདྲ་ཡང་མི་ལམ་མཐོང་ལ་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་ཟེའི་
གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡང་ངོ་། །སྤྲིག་རྒྱུའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མིག་འཕྲུལ་ལ་ཡང་ངོ་། །གཟུགས་བརྟན་ལ་སྟགས་ཞེས་བྱ་བའི་སྟགས་པའི་
སྟུང་ནི་བྲག་ཅ་དང་སྤུལ་པ་ལ་སྟགས་པ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་ངོ་། །དཔེར་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་བ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དེ་དག་མཐོང་གི་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་བདག་ཉིད་ལ་བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིས་ང་ལ་
བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་ལུང་གིས་མ་ངེས་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་སྤྱི་མེད་ཀྱང་།

མོ་གཤམ་སྤྲུང་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི།

མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་ན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲིས་འདི་མ་ངེས་པ་ལོ། ༡༡༠

ཞེས་བཅོད་པར་རྟུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། བཙུམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས།

འགྲོ་བ་དག་ནི་མི་འདྲར་བཤད། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་རྣམ་པ་གཞག།
 མི་ལམ་གང་ལ་འང་དངོས་པོ་མེད། །ལོག་པའི་སྒོ་ཅན་མངོན་པར་ཞེན།།

དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་རི་ལྷར་སྒྲུང་གྱུར་གྱང་།།
 གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བརྒྱར་ཡོད་མེན་གཞན་ན་འང་མེད།།
 གྲོང་ཁྱེར་མིང་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག།
 དེ་བཞིན་བདེ་བར་གསེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས།།

རུ་ཡི་འདུ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ནི། །མཐོང་ཡང་སྤྲིག་སྒྲུ་ལ་རུ་མེད།།
 དེ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་བརྟུགས། །སྤྲིག་པ་མེན་པར་སྤྲིག་པར་རྟོགས།།

མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །རི་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི།།
 གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྷོན་པ་ཚོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ལས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
 སྤྲིས་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། མོ་གཤམ་
 གྱི་སྤྱི་ནི་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་རང་ཉིད་ལས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་དཔལ་པ་ལ་དེའི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ། རིགས་པ་དང་། ལུང་དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་
 གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཁོ་པོ་ཅག་ལ་ནི་འདི་བརྒྱད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ་འདི་ལྷར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲེལ་བར་ཁས་སྤངས་ནས་དོན་དམ་
 པར་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རི་ལྷར།

མོ་གཤམ་སྤུལ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས།།

སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་གཞན་དུ་འདྲ་།

ཡོད་མེན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་རོ་བོ།

ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། ༡༡༡

(གཉིས་པ་ལུང་དང་མི་འགལ་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱང་།

གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་སྐྱེ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་།

ཡོངས་སུ་བྱ་བ་འདས་པ་གསུངས་ལྟར་པ།

དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༡༢

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུང་བརྟོན་པ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱར་བ་ནི། གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་པ།

རང་བཞིན་སྐྱ་བ་འདས་པ་ཡི། ཆོས་རྒྱམས་མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོན།

ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞི་བའོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེན། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཞི་བའི་ཡུལ་ལོ།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཤེན། གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱ་བ་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་ཏེ་རོ་བོ་ཉིད་ཡིད་ན་དེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། རང་བཞིན་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར། འདིས་ནི་དུས་

ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཉོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཁྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ཞིང་ཁྱིས་འབྱུང་ནས་ཀྱང་ཡང་འབྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཉིད་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལོ། །གཏོད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་པས་ནི་དེ་དག་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། དེའི་གོང་རྩལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་དེ་དག་རང་
 གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉོན་པར་བྱེད་དོ། །གཏོད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དང་
 བའི་སྐྱེ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་
 ཤེས་པར་བྱ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལ་བསྐྱར་བའི་དུས་སུ་ཆོས་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱིས་
 བརྟན་ཏེ་ཞེས་ཡོན་ཏན་སྤུངས་པ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་བརྟོད་པ་
 ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་རང་གི་སྤྲེ་བས་བཀྲལ་བར་མི་རིགས་པ་ནི།)

རང་གི་སྤྲེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ནི་བཀྲལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཁས་བླངས་པ།

ཐམས་ཅོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་།

འཛིག་རྟེན་རབ་དུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅིང་བཞིན།

དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འབྱུར་བས་ན།

མོ་གཤམ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འབྱུར། ༡༡༩

ཅི་སྤྲེ་གལ་ཏེ་གདགས་པའི་རྟེན་ས་དང་། རྒྱ་དང་། མེ་དང་། རྒྱུ་དང་། གཟུགས་
 དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤུམ་པར་བརྟགས་
 པ་ནི་རྒྱུ་དང་བཙས་པ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན། གང་གི་ལྟར་ན་ས་ཐམས་ཅད་བརྟགས་

པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བརྟགས་པའི་རྟེན་རྫས་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ལ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་
དང་འབྲུ་བར་ཐལ་བ་བརྒྱུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། བརྟགས་
པའི་རྟེན་རྫས་སྐྱབ་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐད་དུ།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །རི་ལྟར་བུམ་པ་ཡོད་མིན་ལྟར།
དེ་བཞིན་རྒྱང་སོགས་མ་གཏོགས་པར། །གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

ས་ཁུ་མེད་རྒྱང་རྣམས་ནི། །རེ་རེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད།།
གང་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་དོ།།
གལ་ཏེ་གསུམ་མེད་རེ་རེ་མེད། །གཅིག་མེད་པར་ཡང་གསུམ་མེད་ན།།
སོ་སོ་རང་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅི་ལྟར་འདུས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

རི་ལྟར་རྟག་པ་ལས་མི་རྟག་པ་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྫས་སྐྱེ་ཡོད་པ་
ལས་ཀྱང་རྫས་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རྟག་པ་ལས་བྱུང་བ། །མི་རྟག་པར་ནི་རི་ལྟར་འགྱུར།།
རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ། །ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དཔེར་ན་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མེ་ཡོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་བརྟགས་པ་ཙམ་དམིགས་པ་དང་། བརྟགས་
པར་ཡོད་པ་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིམ་དུ་བརྟགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་

གིང་གི་རྟེན་ཅན་ནགས་བརྟགས་པ་དང་། རི་ལྟར་མི་ལམ་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། དངོས་པོ་བརྟགས་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བརྟགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་བརྟགས་
 པ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། རི་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲུལ་པ་ནི། ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཤི་ཟའི་གྲང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་
 བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་བཀལ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞུན་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
 བཞུན་པ་དངོས་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཡན་ཡོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱས་པ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་དང་གཞན་དང་གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་
 སྐྱེ་བ་ཕྱོགས་གཉི་གར་ཡང་བཀག་ནས། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་ས་བོན་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྒྲུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཅི་
 ལྟར་ངེས་པར་བྱ། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷག་གི།

རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉི་ག་ལས།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༡༡༧

གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
 བྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དབང་ལྷག་དང་། རྒྱས་དང་། རྒྱལ་དང་། རང་བཞིན་དང་།
 སྐྱེས་བྱ་དང་། སྐད་མེད་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
 འབྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་མི་བཅད་པའི་དོན་དུ་བརྟེན་

ཏྲོ།

ཇི་སྒྲིག་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདུན་ཉི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
འདུ་བྱེད་རྣམས། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ།

འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་ཐུང་བ་བཞིན།།
འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་དཔེར། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་བཅོམ་ལས་ཀྱང་།

བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ།།
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །བྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་།།
དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།།
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་པོ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱ།།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཡན་ཡོན་ལ། ལྟ་བུ་དང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་།
དེའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ན། རྒྱ་མེད་
པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདི་དག་མི་སྲིད་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི།
རྟོག་པ་དང་ཆད་པ་དང་རྟོག་པ་དང་མི་རྟོག་པ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་གཞན་དག་གྱང་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།།

རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ལུས་པ།།

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི།།

ལྟ་བུ་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད།། ༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་དངོས་པོ་ཀླུ་རྫོབ་པ་རྣམས་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འཛོལ་གྱི་གཞན་ཏུ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་རིགས་པ་འདིས་ཇི་སྟངས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏུ་རྣམ་པར་འཛོག་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་ཁས་མི་བྲལ་ས་ཏེ། འདི་སྟངས་ཏེ།

དེ་དང་དེ་རྟེན་གང་འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་བོར་དེ་མ་སྟེས།།

རང་གི་ངོ་བོར་མ་སྟེས་གང་། །དེས་ནི་སྟེས་ཞེས་ཇི་སྟངས་ཅུ།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏེ།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་རྫོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད།།

དེ་ནི་རྒྱར་བཅས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོ་སྡེ་ལས་ཀྱང་།

གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པ་དེ་མ་སྟེས།།

དེ་ལ་སྟེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཀྱི་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད།།

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།)

གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཁས་མ་བླངས་པ་དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ན་རི་སྐད་
བཤད་པ་རྣམས་གང་ཞིག་རྟུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་
ན་ནི། དེ་ཡི་ཆོ་སྟེ་བའང་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ། བདག་དང་གཞན་
དང་གཉི་ག་དང་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འགྱུར་ཞིང་། སྟེས་ཟེན་པ་གནས་
པས་རྟག་པ་དང་། འཛིག་པས་ཆད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་འབྱུང་བ་སྤྱིད་པ་ཞིག་ན།
རྣམ་པ་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིས། བཤད་པ།

རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ།།

དངོས་པོ་རི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དབྱུང་ཟིན།།

དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར།།

བྱད་གིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན།། ༡༡༤

གང་གི་བྱིས་རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་སྤྱིད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིས། རྣམ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་ལམ་མངོན་དུ་མཛད་
པར་གྱུར་པས་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་བྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་གང་
ལ་ཡང་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་གིང་། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་དགེ་བ་
དང་མི་དགེ་བ་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་འདུ་བྱེད་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གོ་མས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ལོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་
སྟན་བསྟན་པས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་ལོག་པ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་ལ་འབྲས་
བྱུང་འབྱུར་གྱི་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་

ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

(གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དབྱེད་གྱི་འབྲས་ལུ་དངོས་
དང་། རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

སོ་སའི་སྒྲུབ་པོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས།

མི་རྟོག་རྣལ་འབྱུང་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་བས།

རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ།

རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལུར་མཁས་རྣམས་གསུང་། ༡༡༥

གང་གི་ཕྱིར་སོ་སའི་སྒྲུབ་པོ་ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པ་རྣམས་རྟོག་པ་ཁོ་ནས་
བཅིངས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་འདི་དེ་ལྟར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པ་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་
གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་འབྲས་ལུར་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། །རི་སྐད་དུ།

དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན།

སྒྲོང་མཐོང་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

རྟོག་པས་མཐོང་བ་འཆིང་བ་སྟེ།

དེ་ཉིད་འདིར་ནི་འགོག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བར་བསྟན་པ་ལ། དངོས་དང་། གྲུག་
སྒྲུང་བ་དང་། ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་རིགས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

བསྟན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚུངས་ཆགས་པའི་ཕྱིར།།

མ་མཐོང་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་
ཤིན་ཏུ་ཆེར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚུངས་ཆགས་པ་སྟེ། གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་
པར་འདོད་པས་མཐོང་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་མཐོང་བ་ན་
དབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
འདི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་ཞེས་སྟེ།
བོ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་སྟེན་ཀྱི་སྐད་པ་ནི།)

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོལ་བ་རི་ལྟར་བརྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞོད་ཅིང་བཞོད་ཅིང་
བསྟན་བཅོས་ལས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་ཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་འབྲས་ལུང་ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་
ཅི་ན།

བཐོང་བར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདི་ནི་ཚུངས་པའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིད་བར་བསྟན་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོབས་རྒྱུང་བས་གཞན་གྱི་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐེན་མི་འཇུགས་ཤིང་། ལྷང་བ་ཉིད་པ་ན་མུན་པ་ལྟར་
རང་ཉིད་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན།།

གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད།། ༡༡༥

རི་རྒྱུད་བླ།

ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།།

ཚུད་པ་མཛད་ཕྱིར་གསུངས་མ་ཡིན།།

འོན་ཀྱང་མེ་ཡིས་སྤྱད་ཤིང་ལྟར།།

འདི་ཡིས་པས་གྱི་ཚོལ་བ་སྟེན། ཁྱེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་ཆགས་སྒྲུང་སྒྲུངས་ཏེ་རྣམ་པར་དཔྱད་རིགས་པ་ནི།)

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཏེ་བར་བསྟན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོས་ཆོས་མེད་པར་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སྟོན་དང་ལྟན་པ་ལ་སྤང་ཞིང་རིགས་པ་དང་ལྟན་པའི་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས་རྟོག་པ་ལྟག་པ་ཉིད་མི་སྟོང་དོ། ཁྱེས་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར།

རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་སུ། །

གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འབྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད།།

དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མ་ལོག་པས་བཅེངས་པ་ཉིད་སུ་འགྱུར་གྱི། བར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་འདི་ཚུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ།

དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྣམ་བསལ་ཏེ།།

རྣམ་དཔྱད་པ་ན་སྦྱར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༡༡༮

རི་སྐད་སུ།

ཚུད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། རེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་དོ།།

གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། རེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་གལ་ཡོད།།

ཅེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་སུ།

རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན།།

ཟུང་ན་འདས་པར་མི་འགོ་སྟེ། གཉིས་སྟོང་ཞི་བར་ཡོད་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོ་སྤེལ་སྤྱད།

གང་ཞིག་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་།

ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཐོས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བྱེད།

ང་རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པས་ལོག་པ་སྟེ།

ང་རྒྱལ་དབང་གིས་སྤྱད་པས་ཤེས་སུ་མྱོང་། །ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བདགས་པ་
ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ནས།
དེའི་ལོག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ།

ལྟ་ལས་བྱང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་།

བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས།

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ། ༡༢༠

དེ་ལ་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ང་དང་ངའི་སྒྲུལ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཁྱགས་པ་
གེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་བྱང་བས་ན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་བྱང་
བའོ།

དེ་དག་གྱུང་གང་དག་གཅིག་ཅེན། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་སྟོན་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །སྟོན་རྣམས་ནི་སྟེ་བ་

དང་། རྒྱ་བ་དང་། རྩ་བ་དང་། འཛི་བ་དང་། ལྷ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་དག་
 བློ་མ་ལུས་པར་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 མདོ་ལས། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཀླར་འབྱུང་བ་ཅན་དག་གོ་ཞེས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྩ་
 ཅན་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་མངོན་
 པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། མ་
 ལུས་པ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ནི་བདག་ཁོ་ན་
 ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་སྤྱོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འདོད་པས་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྤང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྩྱུང་བ་ལས་སྤོང་བར་འབྱུར་བས་
 ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་ན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞག་པ་ལས་འཛིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤངས་པར་གྱུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱོན་མ་ལུས་པར་ལྡོག་
 པས་ན་བདག་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཐར་པ་སྤྱུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་
 ཞིག་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པར་གྱུར་པ་བདག་ཅས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅས་
 རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཐོག་མར་བདག་ཁོ་ན་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

(གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པའི་རིགས་པ་རྩམ་པར་བཤད་པ་ལ། ལུང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡན་དབྱེད་དེ་བདག་
 དག་གི་པ་དང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དག་གི་པ་དང་། བཞག་པས་མཇུག་
 བསྟུ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དག་གི། ལུང་པོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
 པའི་བདག་དག་གི། ལུང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དག་གི། ལུང་པོ་དང་ལྡན་པའི་བདག་དག་གི།
 བཞག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉིན་པོར་འབྱུར་རྩལ་དང་ལྡོ། །དང་པོ་ལ།

ཐུགས་ལྡན་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དག་ག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་བདག་དེ་ཅི་ཞིག་ཅས་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ལ་རེ་ཞིག།

ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག།
ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མེད་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།།
དེ་དབྱེ་བྱུང་ཟད་བྱུང་ཟད་ལ་བརྟན་ནས།།
མེད་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར།། ༡༡།

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་ནི།

རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ།།
ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཁིང་།།
བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།།
སྟེས་སྟེས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།།

ཞེས་སྟེ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རབ་རྩ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་ནོ། །གནས་སྐབས་གང་
ཞིག་རྩ་བ་བྱེད་ཅེ་ན། སྟེས་སྟེས་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ལོ། །གང་གི་ཆེ་སྟེས་
སྟེས་ལ་སྟེས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྟེས་པ་
དེའི་ཆེ་སྟེས་སྟེས་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྟེས་སྟེས་ཁིང་དེ་ནས་
སྟེས་ལ་སོགས་པ་འཕྱིན་པར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལས་ར་རྒྱལ་ལོ། །དེ་
ལས་བཅུ་དྲུག་པོའི་ཚོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལྟ་ནི་ལྟ་ལས་ཉེ་སྟེ་
ལ་སོགས་པ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་

པར་འགྱུར་མིན་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་
 རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་བརྟན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དག་གྲང་རང་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ལ་
 ལྟོས་ནས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་ཏུག་པོ་ནི་རྣམ་
 པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བརྟན་ཏུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་
 སོ། །ནིའི་སྒྲ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ལོ། །སྟེས་
 ལུ་ནི་རབ་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུལ་ནི།
 སྟེས་ལུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །

ཇི་མ་པ་འདིས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྟེས་པས་འདོད་པ་སྟེས་པའི་
 སྟེས་ལུ་ཉེ་བར་ཟ་བ་པོར་རི་ལྟར་འགྱུར་བ་བརྟོན་པར་བྱ་སྟེ། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྱི་དབང་པོ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་
 ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྟོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྟོས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་ལ་
 སྟེས་ལུ་མཐམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་སྟེས་ལུ་མཐམས་པ་ཡོད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བདག་ཡུལ་དག་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་དོ་ཞེས་བརྟོན་དོ། །

དེ་ལྟར་འདོད་པས་ཡུལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་ཅིང་། གང་གི་ཚོ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་
 གྱིས་སྟེས་ལུ་ཡུལ་དག་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ཇི་མ་གྱིས་བསམ་
 གཏན་བསྐྱེད་ཤིང་ལྟེ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པས་ལྟེ་མིག་གི་སྒྲོ་ནས་རང་
 བཞིན་ལ་ལྟར་བར་བྱེད་ལ་དེས་བལྟས་པ་དང་དེ་གཞན་གྱི་ལུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་གྱུར་
 པས་བདག་ལ་མི་ཁྱོད་ཞིང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོགས་ཐམས་

སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན་དང་། མུན་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་དེ་
 ཅམ་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་། སྤྱ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་དག་གོ། །དེ་ཅམ་དག་
 ལས་ནི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཏེ། ས་དང་། ལུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། བམ་མཁའ་ཞེས་
 བྱ་བ་དག་གོ། །སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་བོ་དག་དང་།
 ལག་པ་དང་། ཀླུང་པ་དང་། རྒྱུ་དང་། མདོམས་དང་། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་བོ་མིག་དང་།
 རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྟེ་དང་། བགས་པ་དང་། གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན་བརྟུག་ཅིག་གོ། །མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཉི་གའི་འཇུག་པར་བྱེད་
 པའོ།།

དེ་ལ་ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཅམ་ལྟ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དབང་པོ་བརྟུད་དང་། ཡིད་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་
 འགྱུར་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་མི་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གཞུང་ལུགས་སོ།།

རི་ལྟར་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེའི་དབྱེ་བ་ཅུང་
 ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཏེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི། སྒྲོ་དང་། བདེ་བ་དང་། རླུག་བསྐལ་དང་། འདོད་པ་
 དང་། སྤང་བ་དང་། འབད་བ་དང་། ཆོས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བའི་ལུགས་
 ཏེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་སྟེ་བར་བྱེད་དོ།།

དེ་ལ་སྒྲོ་ནི་ལུལ་འཛིན་པའོ། །བདེ་བ་ནི་འདོད་པའི་ལུལ་ཉམས་སུ་བྱུང་བའོ། །རླུག་
 བསྐལ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །འདོད་པ་ནི་འདོད་པར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་ལ་རེ་བ་
 འཇུག་པའོ། །སྤང་བ་ནི་མི་འདོད་པའི་ལུལ་ལ་རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དོ། །འབད་བ་
 ནི་དོན་བསྐབ་པར་བྱ་བ་ལ་དེའི་མཐར་ཐུག་པར་སེམས་གྱི་མཁས་པ་ཉིད་དོ། །གང་

ལས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པ་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལས་
བཞེད་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལོ། །ཤེས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ཤེས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཉིད་ནི་
འདུ་བའི་ཤུགས་སོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་དེ་དག་རི་བྱིད་དུ་བདག་ལ་འདུ་
ཤིང་ཡོད་པ་དེ་བྱིད་དུ་དེ་དག་གིས་སྦྱར་བའི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ལས་སྦྱབ་པའི་
ཕྱིར་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ། གང་གི་ཆོ་སྦྱེས་སུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་སྒོ་
ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པར་གཙོན་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་གནས་ཤིང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ།།

བདག་དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་
དང་། རྩབ་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་མེད་པར་ཡང་སྒྲུའོ། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་བསྐྱམ་པ་དང་།
བརྒྱང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ།།

ཟིག་བྱེད་དུ་སྦྱ་བ་དག་ནི་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་པས་
གཅིག་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁས་ལེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདག་གི་
ཁྱད་པར་རྩད་ཟད་རྩད་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་པན་རྩན་ཐ་
དད་པར་འགྱུར་རོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་གི་ངོ་བོ་དགག། ཁྱད་པར་དགག། ལུང་པོ་ལས་གཞན་དུ་མི་
འཐད། ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་བཞིའི། དང་པོ་ནི།)

སྦྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ལས་བདག་གང་ཞིག་སྦྱས་པ་དེ་ནི།

མོ་གཤམ་སུ་ལྟར་སྦྱེ་བ་དང་བྲལ་བྱིར།།

དེ་ལྟར་རྒྱར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཁྱིད།།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ།།

འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། ༡༩༩

རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སྐྱོད་པག་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། རི་སྐད་སྒྲུལ་པའི་བདག་ནི་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། མ་སྒྲུལ་པའི་བྱིར་ཏེ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་ནོ། །འདི་ནི་རང་
འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། མ་སྒྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི།
ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡང་འདི་གཉིས་ཆར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤིས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཁྱད་པར་དགག་བ་ནི།)

འདི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་རང་འཛིན་པའི་རྟོན་ཉིད་དུ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་ཀྱི།

གཞན་ཡང་།

གང་བྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད།

མ་སྒྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ།

རང་གྲགས་མ་སྒྲུལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞོད་པ།

དེ་བྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་གྱི་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༩༩

དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་བདག་གི་ཁྱད་པར་རྟག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་
ཡིན་པ་དང་། ཟ་བ་པོ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ།

དེ་ལ་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནས་བྱ་བ་མེད་
པའི་བར་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲུལ་པའི་བྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་
བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྲུལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བྱེད་བྲག་

པའི་གཞུང་ལ་ཡང་བཞེད་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་འདི་ས་ནི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་
མ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་། མོ་གཤམ་གྱི་སྤེལ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
ཁྱད་པར་གསལ་བར་རིག་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན།

དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།།

དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་
པར་བདག་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་ནི། དེའི་
ཆོ་སོ་སོར་གྱུ་བ་པར་བཟུང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་
སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ།

སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྱུ་བ་ཕྱིར།།

རི་རྒྱུད་དུ།

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།།

གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད།།

ཅེས་བྱ་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(བཞི་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་བཤད་པ་

གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི།
གཞན་ཡང་།

འཛིག་རྟེན་ངར་འཛིན་སྒོ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་།།

མི་འདོད་དེ་རིགས་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར།། ༡༡༤

གང་དག་བདག་དེའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུར་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་གྲང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
ཁྱད་པར་ལས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བདག་རྒྱ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
འདི་མུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་སོ།།

ཅི་ལྟེ་གང་དག་དེ་ལྟ་རྟག་པར་དང་མ་སྦྱེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་དེ་
མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྒར་གོམས་པའི་དབང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ངར་འཛིན་པའི་
ལྟ་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། ཁ་ཅིག་དག་ཁོ་ན་ལ་དེ་
དག་གི་བསྟན་བཅོས་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བདག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

གང་དག་ལ་སྒར་གོམས་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་འདིར་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པ་
ར་ཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ།

གང་དག་དུད་འགོར་བསྐལ་མང་སྦྱེས་གྱུར་པ།།

དེས་གྲང་མ་སྦྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ།།

ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ།།

དེས་ན་མུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད།། ༡༡༥

སེམས་ཅན་གང་དག་བསྐྱེད་པ་གཏངས་སུ་ཟེན་གྱིང་ད་ཅུང་དུ་ཡང་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་
གནས་ལས་བརྒྱུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་གྱང་ནམ་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་བདག་མ་
དམིགས་སོ། །གྱང་གི་སྒྲིམ་ནི་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིམ་པ་ནམས་སུད་པའོ། །ནམ་
པ་དེ་ལྟ་སྟེ་བདག་མ་དམིགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་འཇུག་པར་མཐོང་ནས་
ཤེས་རབ་ཅན་སུ་ཞིག་བདག་ནམ་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་ངར་འཛིན་པའི་རྟེན་དུ་ཞེན་པར་བྱེད།
དེའི་ཕྱིར་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་དོ།

(གཉིས་པ་སྤང་པོ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྲུ་མ་བཞེད་པ་དང་། དེ་
དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། འདོད་ཚུལ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་རང་གི་སྒྲེ་པ་དག་ན་རེ།

སྤང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་པོ་ཁོ་ནའོ།

གང་གི་ཕྱིར་ངེ་སྒྲིད་བཤད་པའི་རིགས་པས་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མ་གྲུབ་
པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་དག་ལས་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་
ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་པོ་དག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་
པོ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྟོགས་འདི་ནི་རང་གི་སྒྲེ་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་
བཀྱར་བ་པ་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི།)

དེ་ལས་གྱིང་།

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི།

ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ༡༩༥

ཁ་ཅིག་བདག་ནི་གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་ལྷ་བའི་དམིགས་པར་
འདོད་ཅིང་། བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འདི་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་
ཅིག་བདག་གོ་སྒྲུ་ལུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་
ལྷ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བའོ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཁྱེད་ཅག་གི་ལྷ་བ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
ཆོག་ས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། བདག་གསུང་བདག་གི་བ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་མཛད་
པའི་སྐད་དུ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ལ་འཛིན་ཆོག་ས་ལ་
ལྷ་བར་གསུངས་སོ་ཞེས་སྒྲུ་ས་སོ།

གཞན་དག་ནི་སེམས་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དེ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི།

གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི།

མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ལས། སེམས་ཉིད་ལ་བདག་གི་སྒྲུར་གསུངས་སོ།

འདི་གང་ལས་གེན། ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་

གཞན་དག་ལས་ཀྱང་སེམས་འདྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སེམས་འདྲེལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་ཐུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲེན།།
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། བདག་ལྷ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྟུ་བ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། གཞོད་བྱེད་བཞོད། སྟུང་བྱེད་དགག་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་གསུམ་
ཀྱི། དང་པོ་ལ། རིགས་པས་གཞོད། ལུང་གིས་གཞོད། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པ་དང་
གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བདག་མང་པོ་སྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། ཆད་པ་སྟགས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མཇུག་
བསྟུ་བ་གསུམ་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་བདག་ཅེས་གདགས་སོ་ཞེས། །འདི་ལ་
ལན་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ།

མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར།།

བདག་ནི་རྩལ་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྷ་བ།།

རྩལ་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་མི་འགྱུར།། ༡༩

དེ་ལ་ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་གང་གི་ཡིན་པ་དེའི་ལྷར་ན་
ཕྱང་པོ་རྣམས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ལྷར་ན་སེམས་
བདག་ཡིན་པ་དེའི་ལྷར་ན་ཡང་མིག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབྱེ་བས་སམ།
སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བ་དང་འགག་པས་མང་བའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་
མང་པོར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་ན་རྩལ་རིགས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་བཞོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་ཉེས་པ་འདི་ཕྱང་

པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། འཆད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཉེས་པ་གཞན་ཡང་འདི་ལ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐོགས་གཉི་ག་ལ་ཡང་བརྟེན་
 པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུང་ལས་ན།
 བདག་ནི་མང་བ་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཞིང་སྟེ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པར་གྱུར་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་བསྟན་
 བའི་ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན། དགོ་སྒྲོང་དག་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ནི་མིང་
 ཙམ་ཐ་སྟན་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་
 འོངས་པའི་དུས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྩ་བཅ་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་
 ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ།

བརྟེན་ནས་གིང་རྟར་བརྟེན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས།

ཀྱན་རྩེ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ན་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སྤང་བོ་རྣམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་པོ་
 དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་སྤངས་བར་མི་འགྱུར་བའོ། །སྟོན་པོ་དང་སེར་
 པོ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ལྟར་དེ་ལ་དམིགས་པའི་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །

(གཉིས་པ་ཆད་པ་སྐགས་སུ་ཐལ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

མྱ་ངན་འདས་ཆོ་དེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར།།

མྱ་ངན་འདས་སྡོན་སྒྲུང་ཅིག་དག་ལ་ནི།།

སྤྱི་འཛིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད།།

གཞན་གྱིས་བསགས་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར།། ༡༩༤

གལ་ཏེ་བདག་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་དེས་པོ་
ལྷ་ཆར་ཡང་རྒྱུན་འཆད་པས་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་པའི་མཐར་
འཛིན་པས་མཐར་ལྷ་བར་ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་གི་ནི་བདག་དང་
བདག་གི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱང་གང་བཟུང་བ་དེ་
ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པས་མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བར་རྣམ་པར་གཞག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པར་
ཁས་སྤང་བར་མི་བྱ་སྟེ་མཐར་འཛིན་པར་ལྷ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
ཞུགས་པའི་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྒྲུང་ཅིག་དག་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྤང་པོ་རྣམས་སྒྲུང་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱེ་ཞིང་
འཛིག་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གྱང་སྤྱེ་ཞིང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་སྤང་
པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ངའི་ལུས་འདི་བྱང་བར་གྱུར་
ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན། ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ལྷ་ཞེས་བྱ་
བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆོ་བདག་གྱང་ལུས་ལྟར་

ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་གཞན་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་
བཅོས་ལས་གྱུང་།

ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཛིག་པ་ཡིན།།

ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

གལ་ཏེ་མུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་བདག་མེད་པས་
དེའི་འབྲས་ཁུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ལས་གང་གིས་བྱས་པ་དེ་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་ལས་ལ་ཡང་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་
པས་ལས་རྒྱམས་འབྲས་ཁུ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ཁུ་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྒྱམས་སུ་ཉེ་
བར་ཡོངས་སྟོད་ན། དེའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་པར་སློན་པ་གཞན་
གྱིས་ཡོངས་སྟོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་རྒྱུད་ཟོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་
བཅོས་ལས་གྱུང་།

གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། །དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།

དེ་བཞིན་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། །དེར་མ་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།

ཆད་དང་ལས་རྒྱམས་རྒྱུད་ཟ་དང་། །གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྒྱམས་ནི།།

གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྟོང་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།།

(གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི།)

འདིར་སྤྲུམ་པ། གལ་ཏེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་དག་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་།
རྒྱུད་འདི་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཉེས་པ་འདི་མེད་དོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྦྱོན་མེད་དེ།།

སྤྲུམ་རྣམས་དཔུང་ཆོ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟེན།།

བྱམས་པ་ཉེར་སྤྲུམ་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། ཞེས་བྱ་བ་དེར་རོ།།

གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་མི་རྟག་འཁྱུར།།

གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འཁྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་
ཉིད་མི་རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཐལ་བར་འཁྱུར་བ་ལྟོག་པ་མེད་དོ།།

(གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས།།

(གཉིས་པ་ལུང་གིས་གནོད་པ་ནི།)

དེ་སྐད་དུ། བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འཁྱུར་བ་ལས་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་

བདག་རྒྱ་མི་འཐད་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཟད་ཀྱི། འདི་ལས་ཀྱང་སྟེ།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། ༡༡༮

གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོན་པ་དེའི་
ཕྱིར་མུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།

འདི་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ནི་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོན་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །འདི་དག་ནི་བདེ་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོར་
རྣམ་པར་གཞག་གོ།

དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་། དག་སྒྲོང་ཞིག་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་
ན། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྟེ་པའི་གཞུང་ལས། འཛིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་
ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་
གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་པའི་ལས་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་
ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བསྐྱད་
པའི་ལས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དང་མི་འགོགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ཙམ་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་
གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུས་མུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན། དེའི་ཆོ་མུང་པོ་རྣམས་སྟེ་བ་དང་
འཛིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་

དུ་བརྟན་པར་འགྱུར་ལ། མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་སྤང་བོ་རྒྱམས་མེད་པས་
འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལུང་བརྟན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ ཡན་ཆད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ལུང་
བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་བཀག་པའི་
ཕྱིར་སྤང་བོ་རྒྱམས་ཁོན་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།།

(གསུམ་པ་རྣམ་འཕྱོར་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་ལ། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་སྤང་བོ་མི་སྣང་
བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྣང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། གྲུན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འཕྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ།།

དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྒྱམས་མེད་པར་འགྱུར་།།

གལ་ཏེ་སྤང་བོ་རྒྱམས་སམ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། གང་གི་ཆེ་རྣམ་འཕྱོར་བ་འདིས་
བདེན་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པའི་
རྒྱམ་པར་སྟག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་སྤང་བོ་མེད་པར་མཐོང་བ་བདག་
མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་
རྒྱམས་བདག་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་ནི།)

ཅི་ལྟེ་གང་གི་ཆེ་ལས་དང་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་དུས་སུ་བདག་གི་སྒྲ་སྒྲོར་བ་དེའི་ཆེ་
བདག་གཞན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་རྒྱམས་ཁོན་ལ་འཇུག་པ་གང་གི་ཆེ་བདག་
མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བརྟགས་པ་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲེས་སུ་

ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
སྒྲེས་སུ་དང་བྲལ་བ་འདུ་བྱེད་ཅམ་མཐོང་བ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་
ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན། བཟློན་པར་བྱ་སྟེ།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་སྤང་བོ་བདག་མི་འགྱུར། ༡༣༠

གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་འཛིགས་
ནས། བདག་གི་སྒྲེས་བདག་རྟག་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞིང་སྤང་བོ་རྣམས་སམ་
སེམས་བདག་རྒྱ་མི་འདོད་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་འོན་ཏྲུགས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།

ཅི་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་འདི་འཇུག་པར་མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་ན་མེད་དོ་
སྟམ་ན། འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ནི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྒྲེས་སུ་བདག་ཡིན་
ལ་གཞན་དུ་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དགུར་སྦྱོད་པ་རིགས་པ་མེད་པར་འདི་
གོ་གཤམ་རྟེན་པ་ཡིན། མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་བོ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་འཇུག་
པ་སྤྱིད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་བདག་གི་སྒྲེས་སུ་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་
ན་གཞན་དུ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཅི་སྟེ་གཞན་དུ་སྤང་བོ་ལ་འཇུག་པར་
འདོད་ན་ནི་དེ་འདིར་ཡང་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

(གཉིས་པ་བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡི།

གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་།

གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས།

སྤྱི་འཇུག་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ༡༣༡

ཟུ་འབྲུ་ལ་ཁུ་བྱུག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཟུ་འབྲུ་འི་མངར་བོ་ཉིད་མ་ཐུངས་
པར་སྤྱི་ཁྱད་དེའི་མངར་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཁུ་བྱུག་མེད་ཅེས་ཏེ་རོ་
ཐུངས་བཞིན་དུ་ཡང་མངར་བ་ཉིད་མ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེར་གཏོགས་པའི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
རྟག་པའི་བདག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན། དེའི་ཆེ་དེའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མ་
ཤེས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྤོང་ན་ཡང་བདག་གི་དངོས་བོ་མེད་པ་ལ་ཅི་
ཞིག་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་དེ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་དེ་ཡུལ་
དག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤོང་བར་འབྱུར་པ་འགའ་ཡང་ནང་གི་བྱེད་པའི་
སྤྱིས་བྱ་བ་དེ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་བདེ་བ་སྤོང་བར་འབྱུར་བའི་ཡུལ་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་
ལ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པར་དོགས་པས་མི་འདོད་པའི་ཡུལ་དང་བྲལ་བ་སྤོང་བར་ཡང་མི་
བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སྤྱི་བར་འབྱུར་ཏེ། དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ནོ་སྤྱི་བར་བསམས་
པའོ།

(གཉིས་པ་སྐབས་བྱེད་དགག་པ་ལ། ཕྱོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་
དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལུང་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་གི་ཚད་མས་གནོད་པ་མ་ཡིན་ལ་
 ལུང་གིས་ལུང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་རྟུ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ། དག་སྟོང་
 དག་དག་སྟོང་རམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྟུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་
 བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 བལྟ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན།

གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ལུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས།

གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ལུང་པོ་བདག་འདོད་ན།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། ལུང་གི་དགོངས་པ་ལུང་པོ་བདག་མ་ཡིན། ལུང་པོ་བདག་ཡིན་གུང་
 ཚོགས་པ་བདག་རྟུ་མི་རུང་། ལེན་པོ་ཉེར་ལེན་རྟུ་མི་རིགས་པ་དང་གསུམ་གྱི། དང་བོ་ལ། མདོར་
 བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི། དང་བོ་ནི།)

དེ་ནི་ལུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགོག་སྟེ།

གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ༡༡༩

མདོ་འདིས་ནི་གང་ལས་ལུང་པོ་རྣམས་བདག་ཅེས་བྱ་བར་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་བ་
 ལུང་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་རྟུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟེགས་ཅན་གྱི་གཞུང་
 དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་རོ།

ཡང་འདི་ནི་ལུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདག་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 དེ་ལྟར་ག་ལས་ངེས་ཤི་ན། མདོ་གཞན་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་

ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

ཅི་ལྟར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདྲ་གཤམ་གྱང་།

མ་ཡིན་འདྲ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་གཤམ་གྱང་།

མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར།

མདོར་བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། ༡༩༩

དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བོ་འདི་དག་ཁོ་ན་ལ་བདག་གོ་སྟུམ་དུ་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ལས་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་བཀག་
པ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །གང་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་
བཀག་པ་དེ་ལས་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདྲིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ལུས་
སྤང་པོའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སེམས་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

གང་གི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་མ་དམིགས་ན་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཐད་པ་
ཉིད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་མདོ་གཞན་ལས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤང་བྱི་མདོར་
བསྟན་སྤང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན།

(གཉིས་པ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་གྱང་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ། ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དག་ག་
ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དག་ག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། ཚོགས་པ་རྗེས་སུ་མ་བྱལ། དེའི་ཕྱིར་
མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་། དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དག་ག་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་ངེས་ཀྱང་སྤང་བ་ནམས་བདག་
ཡིན་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར།

སྤང་བོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོས་སྤང་ནམས་ཀྱི།

ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བོའི་ངོ་བོ་མིན།

དཔེར་ན་གྲིང་ནམས་ནི་ནགས་ཚལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་གྲིང་གི་ཚོགས་པ་ནགས་
ཚལ་ཡིན་གྱི། གྲིང་རེ་རེ་དག་ལ་ཡང་ནགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲིང་གི་ངོ་
བོ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་བོ་ཚོགས་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར་མགོན་མོགས་སུ་མི་རུང་བ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དཔང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན།

དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༡༣༧

གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རི་སྐད་དུ།

བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་ཏེ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དབང་ཡང་ཡིན།

ལེགས་དང་ངན་པ་བྱས་པ་ལ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་དཔང་བོ་ཡིན།

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལས་མགོན་ཉིད་དང་དཔང་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།

བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི།

མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་འདུལ་བར་གསུངས་ནས། ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བའམ་དཔང་བོ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་

ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོགས་པ་བདག་མ་ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ། དཔེ་དང་། དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

རི་སྟེ་ཚོགས་པ་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་ཚོགས་པ་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མགོན་ཉིད་དང་འདུལ་བ་དང་དབང་པོ་
ཉིད་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། འདིར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ཉེས་པ་
བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས་།

ཤིང་རྩ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས་།

མདོ་ལས་གྲང་།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས་། །ཁྱེད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་།

འདུ་བྱེད་སྤང་བོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན་།

རི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩ་བཞེད་པ་ལྟར་།

དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གཉིས་པ་དོན་ནི།)

དེ་ལྟར་ན།

མདོ་ལས་སྤང་བོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ་།

དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་། ། ༡༣༥

གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་བཏགས་པ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་

ལག་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་
བཞིན་ནོ།།

ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་མེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་
མིག་ལ་སོགས་པ་བཏགས་མེད་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལུང་པོ་རྒྱུར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་ལུང་
པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་དེས་པ་ཉིད་
དོ་ཞེན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཀྲ་ལ་ཞིང་བཏགས་
པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ་།།

(གཉིས་པ་ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེན།
གང་གི་ཆེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་
དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩའི་མིང་རྟེན་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་བཀོད་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར།།

ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི།།

སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༩༥

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་པའོ།།

(གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ། དངོས་དང་། བྱེད་པོ་མེད་པ་ལེ་ལས་དགག་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན།།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར།།

འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེན་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་ཉེ་བར་སྒྲངས་པ་
ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་ལས་སོ། །འདིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། ཉེ་བར་
ལེན་པ་ནི་སྒྲུང་པོ་ལྟ་རྒྱུས་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བདག་ཡིན་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་
དང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་དག་དང་སྒྲུང་པ་དང་ཇ་མཁན་དག་གྱུར་གཅིག་ཉིད་དུ་
ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

སྒྲུང་གི་དང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་།

མེ་དང་གི་དགུ་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་སྒྲུང་བའི་རིམ་པ་ཀུན་།།

སྒྲུང་སྒྲུལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མ་ལུས་པར་ནི་རྒྱལ་བར་བཤད།།

ཅེས་གསུངས་སོ།།

འདིར་རི་ལྟར་མེ་དང་སྒྲུང་གི་དགུ་བདག་གཅིག་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་
དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

(གཉིས་པ་བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ་སྟེ་མ་ཏུ་སེམས་
ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟེ་སྟོང་ལྟར་ཡིན་ན།

མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། ༡༣༧

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་ཀྱང་འདོད་
པར་མི་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

དེ་བཞིན་ཉི་ཤེས་ལེན་གསུང་བར་བྱ། །ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་ཕྱིར་རོ།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དགག་གིས། །དངོས་པོ་ལྟག་མ་གསུང་བར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་དངོས་པོ་ལ་ལྟའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཉི་ཤེས་ལེན་པས་ན་ཉི་
ཤེས་ལེན་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཡང་སྐབ་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
མ་ཡིན་པས། རང་གི་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་དང་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་པོ་ཉི་ཤེས་
འཇོག་པ་ཡིན་ན། ཉི་ཤེས་ལེན་པའི་སྐྱེས་ནི་གྲིང་དང་ལྟའི་ནི་ལ་ལ་ཆེར་རོ་ཞེས་བྱ་བས་
ལས་ལ་ལྟའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཉི་ཤེས་ལེན་པར་བྱ་བ་ལས་ཀྱང་བཟོད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྒྲུག་དགས་པར་བྱ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་པོར་
གདགས་པར་བྱ་ལ། ཉི་ཤེས་ལེན་པ་པོ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཤེས་ལེན་པ་པོ་ཡིན་ནོ།

ཡང་དེ་ལྟར་ལེན་པས་གཞན་མ་ཡིན།

དེ་ནི་ཉི་ཤེས་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན།

བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན།

མེད་པ་ཉིད་དུ་འང་དེ་མ་ངེས།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་
ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་
བྱའི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་
ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་
མངོན་པར་འདུ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།

(གསུམ་པ་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་རྒྱ་མེ།

རྒྱང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ།

ཁམས་དུག་དང་ནི་མིག་སྟགས་རིག་པ་ཡི།

རྟེན་དུག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྟར་ཞིང་། ༡༣༤

མེམས་དང་མེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས།

དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་།

དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཆོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་གྱོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། ༡༣༧

མདོ་ལྟེ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙུང་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་ཁམས་དྲུག་ནི། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། རྣམ་མཁའ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྩ་བཏགས་སོ། །མིག་ལ་སྟགས་
པ་རེག་པའི་རྟེན་དྲུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་
རེག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྩ་བཏགས་སོ། །

ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བཙུང་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་དང་། སྦྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་།
རེག་བྱ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དྲུག་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་ཕུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཉེ་བར་བཟུང་
ནས་བདག་རྩ་གང་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁམས་ལ་སྟགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
བདག་རྩ་གང་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་
ཏེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ཆོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་
ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་
ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་གྲོ་མི་རིགས་སོ། །གང་གི་ཆོ་དེ་ལྟར་ལུང་པོ་རྣམས་
ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མ་
དམིགས་པ་ལས་བདག་གི་བ་ཡང་སྟིང་པོ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
ཤིང་། འདུས་བྱས་མཐའ་དག་བསལ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པར་རྒྱ་བ་ལས་འདའ་

བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ཆེས་མཛེས་སོ།།

(གཉིས་པ་བདག་ལྷ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བས་མཐུག་བསུ་བ་ལ། འབྲེལ་མེད་སྤང་གཉེན་དུ་མི་
རིགས་པ་དང་། དེ་དབའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་སེམས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་གང་གི་ཕྱོགས་
ཡིན་པ་དེའི་ལྷར་ན་རི་སྤྱིད་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་ངར་འཛིན་པ་འཐུག་
བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པ།

བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་།།

འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ།།

དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྷ་བ།།

ཅིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྒྲུབ་ཤིན་ཏུ་མཚར་།། ༡༧༠

གལ་ཏེ་བདག་རྟག་པ་དང་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ནི། དེ་མེད་པས་ངར་འཛིན་
པ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ན་ནི་གཞན་ཡིན་ཞིང་གཞན་
དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ངར་འཛིན་པ་ལྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀྱེ་མ་མ་ལ་ཁྱོད་
ཀྱིས་མཛེས་སོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དབའི་སྒྲོ་ནས་བསལ་བ་ནི།)

ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དབའི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
བཤད་པ།

རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ།།

འདི་ན་གྲང་ཆེན་མེད་ཅིས་དོགས་བསལ་ཏེ།།

སྤྱལ་གྱི་འཛིགས་པ་འང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི།

གྱི་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། ༡༩༡

གང་ཞིག་འཛིགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིགས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་
 བྱིར་འཚོས་པར་མི་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཛིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་
 མངོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཐེབས་པ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱལ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་
 རོ། །གང་གི་བྱིར་གླུང་པོ་ཆེ་མེད་པས་ནི་དེའི་སྤྱལ་གྱིས་འཛིགས་པ་སེལ་བར་མི་རུས་
 གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་པོ་དག་དང་རྣམ་པར་གཤམ་པ་དག་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདིའི་ལྟར་ན་ཡང་།
 རྟག་པའི་བདག་མེད་པས་སྤང་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་པ་བསལ་བར་མི་རུས་ཏེ།
 དེའི་བྱིར་ངེས་པར་འདིའི་འཁོར་བ་པ་ཉིད་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་སྤང་པོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།)

དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་རྣམས་ལས་
 གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་སུའི་ཕྱགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
 བས་བདག་གི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་པའི་བྱིར་
 བཤད་པ།

སྤང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་།

སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་བྱིར་འདིར།

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན།

གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་བྱིར་འདི་རྟོགས་པའོ། ༡༩༢

གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོར་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
 བ། འཕར་གཞོང་ན་ཞོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་སུའོ། །འཕར་གཞོང་དང་ཞོ་གཉིས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མཐོང་ངོ་། །སྤང་པོ་

རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་བདག་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ལ། བདག་གྲང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་ཐ་
དད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(བཞི་པ་ཕྱང་པོ་དང་ལྟན་པའི་བདག་དགག་པ་ནི།)

ཕྱང་པོ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་གྲང་བདག་ལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

བདག་ནི་གཟུགས་ལྟན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག།

ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྟན་དོན་སྦྱར་བ་མེད།།

གཞན་ནི་གནག་ལྟན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྟན་ན།།

བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད།། ༡༤༩

བདག་ཕྱང་པོ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་སྒར་བཀག་ཟེན་ལ། ལྟན་
པའི་སྦྱོན་ཡང་ལྟ་སྦྱོན་གཟུགས་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ལ་
དམིགས་ལ། བ་ལང་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་དང་གཞན་
ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་བདག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་ནོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་མི་སྤིད་དོ།

(ལྟ་བུ་བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཛིན་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཞེན་པོར་འགྲུར་ཚུལ་ལ། འཛིན་
ལྟའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གྲངས་བསྟན། དེ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེས་འཛོམས་ཚུལ་གྱང་
དང་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་བཀག་ཟེན་པའི་སྦྱོགས་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་བསྟན་པས་འཛིན་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོག་པ་ལ་འཇུག་པར་གྲངས་ཀྱི་སྟོན་སྟན་པའི་ཕྱིར།
བཤད་པ།

གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན།

གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་འང་གཟུགས་ཡོད་མིན།

དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་ཤིང་བྱེ།

དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུར་འདོད། ༡༧༧

སྤང་བོ་ལྟ་བོ་བདག་དང་བྱལ་བ་དག་ལ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་
ནས་བདག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སྤང་མིན་སྤང་བོ་ལས་གཞན་མིན།

དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཆ་ལྟར་འགྱུར་ན། ཆ་ཉི་ཤུར་ཇི་སྒྲིང་
བཟོད་ཅེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆ་དེ་དག་ནི་མདོ་སྤེལ་སྣམ་པར་གཞག་ལ་
དེས་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་མ་བསྐྱེད་བར་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས་རྣམ་
པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་འཇུག་གོ། །འདི་ལྟར་སྤང་བོ་མ་
གཏོགས་པར་ནི་འགའ་ལ་ཡང་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་འཇིག་ཚོགས་ལ་
ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མི་སྤྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཆ་ཉི་ཤུ་ཁོ་
ནའོ། །བསྐྱེད་བཅོས་ལས་ལྟ་བུ་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྲེལ་གས་
པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དེ་ཡི་ཤིས་རྩི་རྩིས་འཛམ་སྐུ་ལ་ལུང་དང་སྐུར་བ་ནི།)

དེ་ལ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་ཅེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་གང་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ནི།

ལྟ་རིམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྗེ་ཡིས།

བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་འཁྱུར་བ།

འཛིག་ཚོགས་ལྟ་རིམ་ལྟན་སྟག་ལ་གནས་པའི།

ཅེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། ༡༥༥

འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིམ་པོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་བབས་བས་ཉིན་རེ་
བཞིན་ཉིན་མོངས་པའི་བྲག་དོ་འཕེལ་བ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་བ།
དཔངས་ཁམས་གསུམ་དུ་མཐོ་བ། ཐོགས་ཀྱི་ངོས་མ་ལུས་པར་བྱབ་པ། མ་རིག་པའི་
གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལས་མཐོན་པ། བདག་མེད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པའི་དོ་རྗེས་བཞིག་པ་ན།
ཅེ་མོ་ཆེས་མཐོ་བ་གང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིག་པར་འཁྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཅེ་མོ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱོལ།

(གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། ཐོགས་ལྷ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྱར་བ་པ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་
ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་བསལ་བའི་བྱིར། བཤད་པ།

ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག།

ལ་སྟགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད།

རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་།

དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥༦

དེ་ལ་རེ་ཞིག་སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། གང་ཟག་སྤང་བོ་དག་ལས་
གཞན་དུ་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །སྤང་བོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་དང་འཇིག་
བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
དོ། །རི་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་། མི་
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་དོ། །རྣམ་པར་གཤམ་པ་དུག་གིས་གཤམ་པ་ཡང་ཡིན་
ནོ། །གང་ཟག་དེ་ནི་རྣམས་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་།
ཟ་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་དང་། ལྷ་ལས་འདས་པ་དང་།
བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དོ།།

(གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། བདག་རྣམས་སྤྱབ་དགག་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞུགས། དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་
པས་མ་གྲུབ་པར་བཞུན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

སྤྱི་བ་འདི་ཡང་མི་རིགས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས།།

དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།

གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་འགྱུར་ན།།

སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར།། ༡༧

དེའི་ཕྱིར་ཆོགས་སྤྱབ་ཅན་པ་འདིས། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་རྣམས་སྤོང་བ་ཉིད་མི་
སྤྱི་བ་བཞུན་ནས།

(གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞུན་པ་ནི།)

བདག་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་ལི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལྷ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ལི།

ངོ་བོ་གཟུགས་སྟགས་ལས་བཞུད་མེད་འགྱུར་བས།

བདག་གང་ལྷ་པོ་ལས་བཞུད་མེད་འགྱུར་ཏེ།

རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། ༡༤༥

ལྷ་པ་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བཞུད་ཏུ་མེད་
ཅིང་། བདག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བདག་གྲང་ལྷ་པ་ལྷ་ར་བདག་པ་
པར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ཏུ་བསམས་པ་ལོ།

(གསུམ་པ་དངོས་པོ་ལི་ཚོས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི།)

དེ་ལི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་ར་ཆེགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཉི་བར་
བསྟན་ནས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་དངོས་པོ་ལི་རྟེན་ཉིད་ཏུ་བཞུད་ནས་
དངོས་པོ་ལི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་འགོག་པར་རྩོམ་པ།

ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི།

མིན་འདོད་གཟུགས་སྟགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་།

དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་མ་ཐོང་གྱུར་བ།

དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། ༡༤༦

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ར་བདག་ཇུས་སུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྷ་ར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་
སྟགས་པ་དག་ལས་ཐ་དད་པ་ལི་ངོ་བོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། འདི་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ན། །དེ་ལི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལི་ཚོས་དག་གི་རྟེན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལྷ་ར།

བདག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་བཀག་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་གང་ཟག་རྣམས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་མི་
རིགས་པ།

དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོས་མིན།།

སྤང་ལས་གཞན་མིན་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་མིན།།

སྤང་བོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྟར་མིན།།

ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་ངེས་པར་གཞིག་པ་ན་རྣམས་སྤྱོད་པར་མི་རིགས་གིང་།
སྤང་བོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཡང་མི་རུང་ལ། སྤང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་།
སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་ན་འདི་ལ་རྟེན་སྤང་བོ་ཡོད་པས་ན་སྤང་བོ་ལ་རྟེན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་ཕྱོགས་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་བསྟུ་བ་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་དོ། །བདག་
ནི་སྤང་བོ་དང་ལྟན་པར་ཡང་མི་རིགས་སོ།།

(གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་རྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། མདོར་བསྟན། དཔེ་
དོན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་
གསུམ་གྱི། དང་བོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར། བདག་བཏགས་པའམ། མ་དམིགས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཇི་
སྐད་སྒྲས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་བདག་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི།

འདི་ནི་སྤང་བོ་རྣམས་རྟེན་གྲུབ་པར་འགྱུར།། ༡༥༠

ཞེས་བྱ་བོ། །ཇི་ལྟར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཀྱན་
 རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་ཆད་པར་བའི་ཕྱིར་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱ་མེད་ལ་
 སོགས་པ་དག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
 ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲིན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་བསལ་
 བྱས། སྤང་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཙམ་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྟོང་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁས་སྤང་བར་བྱ་གྱེ། བདག་ཏུ་ཐ་སྟོང་བཏགས་
 བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲིན་རྣམས་ཐུས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་འདི་མཚོན་ཁྱེད་དཔེ་དང་། དཔེས་
 མཚོན་པའི་དོན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཐུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
 པོ་ནི།)

བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ཉིད་
 གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་སྟོན་ཞིང་བཤད་པ།

གིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན།
 གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་།
 ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན།
 འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་རི་བཞིན་ནོ། ༡༥༡

དེའི་ཕྱིར། འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་དང་། གཞན་ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་དང་། རྟེན་གྱི་
 ཚུགས་དང་། བརྟེན་པའི་ཚུགས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་ཚུགས་ཏེ། ཚུགས་ལྡ་པོ་དག་
 བློ་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་དགག་ །ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི།

དང་པོ་ལ། རྩོགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་དགག། །དབྱིབས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་
ལ། རྩོགས་ཙམ་དགག། །དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཚོགས་པའི་རྩོགས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་རྩོགས་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པས་དེ་
དག་སྟོན་པ་བརྩམ་པར་བྱ་སྟེ།

གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་ལྟར་འབྱུང་ན་ནི།

སེལ་བྱུང་གནས་ལ་གྱིང་རྟེན་ཡོད་ཐུང་།

འདི་ནི་སྐར་བཤད་དུ་ཟིན་ཁྱད་སྤྲུང་ཡང་ཉེ་བར་བཞུགས་དེ་སྟོན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྒོ་
ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དབྱིབས་ཐུན་མོང་དུ་དགག་པ་ནི།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་

གང་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག།

མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་གྱི་རྟེན་ལྟར་རིགས་པའང་མིན། ༡༥༩

ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཡན་ལག་དག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་བྱིར་གང་དག་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་
གྱིང་རྟེན་ཐུང་། འང་གི་སྐྱེ་ནི་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཉེ། དབྱིབས་ཙམ་ཡང་གྱིང་རྟེན་མི་རིགས་
ལ། ཚོགས་པ་ཙམ་པོ་འང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ།

གལ་སྐབས་ཤི་ན། །གང་གི་བྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ན་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་
སོ། །དེའི་བྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་གྱིང་རྟེན་མི་རུང་ངོ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ནི་དེ་དག་གི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་དགག་པ་ལ། དབྱིབས་ཐུག་ཡོད་པ་དགག། བྲག་པ་ཡོད་ཡིན་ན་ཀླན་ལ་འང་མཚུངས། རང་ལ་ཐ་སྟོད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་དང་། ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། རྩར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དང་། བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཞན་ཡང་། གལ་ཏེ་དབྱིབས་ཙམ་ཞིག་གི་རྟེན་འདོད་ན་དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་དག་གི་འཇམ། ཚོགས་པའི་ཡིན་པར་རྟོག་གུང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་རྩར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དག་གི་འཇམ། རྩར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཏང་བ་དག་གི་ཡིན་པར་འགྱུར་གུང་ན། དེ་ལ་གལ་ཏེ་གོང་མ་གོས་འདོད་ན་ནི་དེ་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་རྩར་ཡོད་ལྟར།

ཇི་བཞིན་གི་རྟེན་གཏོགས་ལ་འང་དེ་བཞིན་ན།

བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར།

ད་ལྟ་ཡང་ནི་གི་རྟེན་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༩

གལ་ཏེ་གི་རྟེན་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོང་ཚུལ་ན་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར། གི་རྟེན་གྱི་དུས་སུ་འང་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ཡན་ལག་བྱེ་བར་གྱུར་པ་དག་ལ་མེད་པ་ལྟར། གི་རྟེན་གྱི་དུས་ན་འང་གི་རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་སྟེ་དབྱིབས་གཞན་ཁོ་ན་གི་རྟེན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་ལྟ་

ན་ཡང་།

ད་ལྟ་གལ་ཏེ་གིང་རྟ་ཉིད་རྒྱལ་འདིར།
 འཕང་ལོ་སྒྲིགས་ལས་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན།
 འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།
 དེ་བྱིར་དབྱིབས་ཅམ་གིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། ༡༥༧

གལ་ཏེ་འཕང་ལོ་དང་། རྒྱག་གིང་དང་། གཟེར་བྱ་ལ་སྒྲིགས་པ་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་ལྟམ་པ་དང་། རིང་བ་དང་། རྒྱུ་པོ་ལ་སྒྲིགས་
 པ་གང་ཞིག་སྤར་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་ཞིག་
 ཁོ་ན་གིང་རྟ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། དེ་བཟུང་རྒྱལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་བཟུང་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

རི་ལྟར་རྩིབས་དང་། སྤྱུ་ཁྱུ་དང་། ལྟེ་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱུར་པའི་
 དབྱིབས་ཅན་འཕང་ལོ་ལ་ནི་གིང་རྟའི་གནས་སྐབས་ན་རང་གི་དབྱིབས་གཞན་རྒྱུར་
 པ་ཉིད་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་རྒྱག་གིང་ལ་སྒྲིགས་པ་དེ་དག་གི་ལྟམ་པ་ཉིད་ལ་
 སྒྲིགས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་རྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱིར་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་
 དབྱིབས་གིང་རྟའི་ཞེས་བྱ་བ་མི་རིགས་སོ།

(གཉིས་པ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པ་ནི།)

ཅི་སྟེ་འཕང་ལོ་ལ་སྒྲིགས་པ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གིང་རྟ་ཡིན་ནོ་
 སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བཤད་པ།

གང་བྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས།

དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན།

གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས།

འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཅི་ལྟར་འགྱུར། ༡༥༥

གལ་ཏེ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དངོས་པོ་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ནི་དེའི་བརྟེན་ཅན་
དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་འགྱུར་ན། ཡན་ལག་ཚོགས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
དབྱིབས་སུ་གདགས་པར་ཡང་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་པ་ནི་ཐུག་གི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ནར་
ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱན་ལ་འང་མཚུངས་པ་ལ། དངོས་དང་། སུམ་སོགས་དང་།
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཅི་སྟེ་མི་བདེན་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའི་དབྱིབས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།

ཁྱོད་གྱི་འདི་ན་རི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར།

མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས།

འབྲས་སུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྟེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། ༡༥༦

མ་རིག་པ་མི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཁོ་ན་
སྟེ་ལ། མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ་གུ་མི་བདེན་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་སྟེ་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་མ་ལུས་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་ཚོ་ལ་བརྒྱ་ཡག་དག་གིས་ཀྱང་གང་གིས་
གདགས་ཟ་བར་མི་རྣམས་པའི་དངོས་པོ་གི་པ་མའི་རི་དྲགས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དོན་མེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།

(གཉིས་པ་སྤྱི་འཇུག་གི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།)

འདིས་ནི་གཞུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱི་མས་ལ།

སྤྱི་འཇུག་གི་ཕྱི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཉིད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྤྱི་འཇུག་རོལ་སྤྱི་པ་དེ་ཡང་ཤིང་རྩེ་དཔེ་འདིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་གཞུགས་སོགས་གི་དབྱིབས་མི་རིགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

སྤྱི་པ་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས་། ༡༥

ཇི་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ནི་སྤྱི་
བཤད་ཅིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གདགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་ཇུས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་
སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་རིགས་པས། སྤྱི་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གཞུགས་ལ་
སོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་མ་ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྟངས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། བདེན་གཉིས་སྤྱི་པ་རྟེན་གྱི་མ་དབྱེད་པར་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པ། དེའི་ཐ་སྟངས་ཅན་གྱི་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད། དེས་དེ་ཁོན་
ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྤྱི་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལོན་ཤིང་རྩེ་འདི་ནི་སྤྱི་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དུ་རྣམ་པ་བརྟེན་

གྲིས་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་གིང་རྟ་མེད་པས་གང་ཞིག་གིང་རྟས་འཛིག་
རྟེན་ན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ན། གིང་རྟ་འོན་ཅིག གིང་རྟ་ཉོས་
ཤིག གིང་རྟ་ཆོས་ཤིག་ཅས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་
འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ན། གིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།

བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་བཤད་
པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བདུན་གྲིས་བཅའ་བ་ན་གིང་རྟ་མི་འཐད་ཅིང་ཁྱོད་གྲིས་ཀྱང་རྣམ་
པར་དབྱེད་ནས་དངོས་པོ་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། གྲུབ་པའི་ཐབས་
གཞན་ཡང་ཁས་མ་སྐྱངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་གིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁྱོད་ལ་ཅི་ལྟར་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་ཉེས་པ་
འདི་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕམ་འཛིག་རྟེན་དུ།

རྣམ་པ་བདུན་གྲིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི།

རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར།

རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན།། ༡༥༧

གིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། ཁྱེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་འདི་
དེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན། དོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་ཚོབ་ཏུ་གིང་རྟ་འགྲུབ་པར་
མི་འགྱུར་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྐྱངས་ཏེ། རྩོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལྟར་
བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་

སྟད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྒྲུང་བར་འོས་
 པ་ཡིན་ནོ། ། བྱོམས་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་མ་གྱིང་རྟེན་ཐ་སྟད་འདོགས་
 པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་རྒྱུ་མ་ཟད་ཀྱི། འདིའི་མིང་གི་བྱད་པར་གང་
 དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་མ་
 ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱུང་བར་གྲགས་པས་འདོད་པ་ལ། དེས་དང་། ཡན་
 ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལྟ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་གས་ཅན།།

གིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན།།

སྟེ་པོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་རྒྱུའང་གྲུབ།།

དེ་ལ་གིང་རྟ་ནི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་ཅན་
 ཉིད་རྒྱུ་འགྱུར་རོ། ། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཆ་གས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཆ་གས་ཅན་ཉིད་
 དོ། ། འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུང་བ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་བྱེད་
 པ་པོ་ཉིད་དོ། ། རང་གི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཉིད་དོ།།

(གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པ་ནི།)

གང་འགའ་ཞིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱ་རྟོགས་པས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
 ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཐ་
 དད་པར་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། ། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཆ་གས་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཆ་གས་ཅན་
 ནི་མེད་དོ། ། ལས་འབའ་ཞིག་ཁོན་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མེད་དོ། ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་

ཐ་དང་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ནི་
མེད་དོ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
སྤྱོད་དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཆོག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་བས།

འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་མ་བསྐྱེད་ཅིག། ༡༥༩

ཅེས་འདི་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ།

(གསུམ་པ་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཡོད་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་
པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན་ཆེས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
གཏིང་དཔོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་རི་ལྟ་བུར།

ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདི་འོ་ཡོད་མི་རྟེན།

དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་བས།

འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། ༡༦༠

ཉེ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཐེ་མོམ་མེད་པར་དེ་རྣམ་པ་བདུན་
ལས་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།
རྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་
ཉམས་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་

པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་
 པ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །འདུག་སྐྱེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉམས་པར་ཡང་མི་
 འགྱུར་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་བཟླས་པར་གྲགས་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པར་
 བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གིས་བྱོགས་འདི་ནི་སྒྲིན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྟེ་མ་
 ཏུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་ག་པ་ལ། རོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་གསལ་བར་
 བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྐྱེས་པ་རྣལ་འབྱོར་པས་གིང་རྟ་མི་དམིགས་ལ་རག་མོད་དེའི་ཡན་ལག་
 ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་དམིགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་
 སྟེ་སྐྱེས་ཐོག་ན་ཐལ་བ་ལ་སྟེ་མ་ཚོལ་བ་བྱོད་ནི་བཞད་གང་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ།

གིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཆོ།

ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་གྱུང་མེད།

གལ་ཏེ་གིང་རྟ་ཞིག་ན་དེའི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པ་དམིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
 བ་མ། དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་ཡན་ལག་དག་གྱུང་མེད་དོ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་
 ཅིན།

དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྟ་པ་པོ་གིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བར་རིག་པ་ཁོ་ནས་འཕང་ལོ་
 ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་གིང་རྟ་ཡིན་ནོ་སྟེ་རྟ་ཏུ་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེས་ནི་རང་གི་ཆ་གསལ་ལ་སྟོན་ནས་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཅན་
 ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཡང་རྒྱུད་རིང་ཏུ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཆོ་དེ་དག་གིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་

རྟོགས་སོ།

(གཉིས་པ་དེ་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བ་ནི།)

གཞན་ཡང་དོན་འདི་ནི་དཔེ་འདི་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

ཤིང་རྩ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན།

སྒྲོ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་སྟེག་ཡན་ལག་གོ། ༡༩༡

དཔེར་ན་ཤིང་རྩ་ཡན་ལག་ཅན་མེས་ཚིག་ན་དེའི་ཡན་ལག་དག་གྲང་ངེས་པར་ཚིག་
པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་དཔྱད་བའི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་བྱུང་བ་
སྒྲོའི་མེ་མི་དམིགས་པའི་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཅན་གྱིས་ཤིང་རྩ་ལུས་པ་མེད་པར་བསྟེགས་
པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེའི་བྱུང་ཤིང་དུ་གྱུར་བ་ཡན་ལག་དག་གིས་གྲང་བདག་ཉིད་ཟུག་
ཚུགས་པར་མི་བྱེད་དེ་ངེས་པར་བསྟེགས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དཔེས་མཚན་པའི་དོན་ལ། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། དེའི་ཡན་ཡོན་ལྟ་
བ་ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་བ། བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་གསུམ་གྱི།
དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་
ཚུལ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

རི་ལྷ་རྩལ་རྩལ་གྱི་བདེན་པ་མི་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་སྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་རྣམ་པར་དཔྱད་བའི་ཚུལ་
ལ་བསམས་ཏེ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ།

དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕྱང་པོ་དང་།

ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ་མཆོད་དུག་བརྟེན་ནས།

བདག་གྲང་ཉི་བར་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད།།

རི་ལྷ་རྩེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གིང་རྟ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་འདོགས་གིང་དེར་འཕང་
ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
དུ། བདག་གྲང་གུན་རྩོད་ཀྱི་བདེན་པར་འཛིན་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
བའི་ཕྱིར་གིང་རྟ་ལྷ་རྩེ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
དུ། ལམས་
དུག་དང་། སྤྱི་མཆོད་དུག་ནི་བདག་དཔེ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་ལྷ་རྩེ་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་དག་
གིང་རྟ་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
གི་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་

(གཉིས་པ་ལས་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་ནི།)

རི་ལྷ་རྩེ་ཉི་བར་ལེན་པོ་དང་ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
གཞན་པ་ཡང་གིང་རྟ་ལྷ་རྩེ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་

ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ ༡༥༡

ཉི་བར་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་

(གཉིས་པ་དཔེ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་)

བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ན་བདག་རྩེ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
བརྟེན་པ་དང་མི་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་
དང་མི་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་ལེན་པོ་

དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་།

མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྤྱེ་འཇིག་མིན་།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་།

ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད་། ༡༤༩

མུང་པོ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པའི་བདག་འདི་ནི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཞིང་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་བདག་མི་བརྟན་པ་ཡིན་ན་ནི་
དེའི་ཚེ།

ཉི་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། །དེ་དག་འབྱུང་དང་འཇིག་པ་ཡིན།།

ཉི་བར་སྒྲངས་པ་ཅི་ལྟ་བུར། །ཉི་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་བྱ།

མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། །འདི་ལ་སྒྲོན་བྱ་ཐལ་བར་འགྱུར།།

བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་འཇམ། །འབྱུང་བ་འང་རྒྱ་མེད་ཅན་བྱ་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་འང་བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
མུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་བྱ་འགྱུར་ན་སྤྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་ཅན་བྱ་
འདོད་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་མུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་བྱ་ཡང་མི་
འཐད་དོ།

དེ་བཞིན་བྱ་བརྟན་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཇི་སྐད་བྱ།

འདས་པའི་བྱས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་མི་འཐད་དོ།

སྒྲོན་ཆོ་རྒྱལ་སྤྱུག་བྱུང་བ། །དེ་ཉིད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་ན། །ཉི་པར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར།།

ཉི་པར་ལེན་ལས་མ་གཏོགས་པར། །ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐལ་བར་འགྱུར་
བ་འདི་ཉིད་ལས་ན་འདི་ན་སྟེ་འཛིག་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རི་རྒྱད་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་བརྟགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བདག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛད་པ་ན།

རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།།

མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།།

གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་ཡོད་ཅེས། །འཛིན་པ་སྟུག་པོ་བཟུང་གྱུར་བ།།

དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་པ་ལ། །མེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་རྟོག་པར་བྱེད།།

རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་དེ་ལ། །སངས་རྒྱས་མུ་ངན་འདས་ནས་ནི།།

ཡོད་དོ་ཞེའམ་མེད་དོ་ཞེས། །བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་སྤང་པོ་དག་ལས་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་ཏུ་
ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱད་ཏུ།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྟེ་དང་འཛིག་པ་ཅན་ཏུ་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་སྤང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ།

གིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།།

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྟོག་པ་འདི་རྣམས་བདག་ལ་མི་རུང་ཞེ་ན། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ།
 གལ་ཏེ་བདག་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དེ་ལ་མི་བརྟན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བདག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ།
 དེ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། མདོ་ལས།

མི་བཟད་པ་ཡི་ཆོས་བཞི་ནི། །འཛིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེ།
 སེམས་ཅན་ནམ་མཁའ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུས་ཆོས་རྣམས་སོ།།
 གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐུས་ཡོད་ན། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་ཟད་འགྱུར་གང་།
 མེད་པ་དེ་དག་མི་ཟད་དེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་མེད་གསུངས་།
 ཞེས་གསུངས་སོ།།

(གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བཟེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ། བདག་དང་བདག་གི་བམ་
 རིག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དབྱེད་པར་བདག་ས། དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་
 གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཞིག་རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཙལ་ན། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་སྲིད་ཅིང་
 གང་ཞིག་གི་མེད་པ་ཉིད་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞེན་
 པར་བྱས་ནས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུས་འདི་ནི་བདག་གོ་སྟུམ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 རྣམས་འཁོར་བར་འགྱུར་ལ།

གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ།
 རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར།
 ང་ཡི་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི།

མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ༡༧༧

གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ནི་སྤྲུལ་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་འཐད་པས་དེའི་རང་
བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཞིང་། རང་
གི་སྤེལ་ཆུང་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་སྤང་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འབྱུང་བས་
སྤང་པོ་ཙམ་ཉིད་བདག་ཏུ་ཁས་སྤངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་དུ་རིག་པར་
བྱས་ནས་ལན་བརྒྱར་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཞིང་། འགྲོ་བ་མི་
དང་། ཡི་དྲུགས་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་གང་ཞིག་ལ་རར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དེ་
དག་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། གང་དུ་འདི་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དམ་འབྲེལ་བ་འགའ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པ་འདི་གདགས་པའི་རྒྱུན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་
དང་། བྱི་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེར་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་འབྱུང་བ་དང་བདག་དེ་ནི་
ཤེས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(གཉིས་པ་དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་རྒྱལ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཏི་མུག་ལས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་བ་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་ལ། དེ་མ་
དམིགས་ན་ཡང་མིག་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།

འདི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་མེད་
དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

ནང་དང་བྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན།

ཉི་པར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་།།དེ་ཟད་པས་ན་སྤྱི་བ་ཟད།།

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རི་ལྷ་ར་བདག་མེད་ན་བདག་གི་བ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ།།

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན།།

དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་།།

རྒྱལ་འབྱོར་པ་དེ་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར།། ༡༥༥

རི་ལྷ་ར་རྒྱ་མཁན་མེད་པར་བུམ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་
བདག་གི་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་ཉི་པར་མ་དམིགས་པས་
ལའོར་བ་མ་གཟིགས་པ་ན་རྒྱལ་འབྱོར་པ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མ་དམིགས་ན་ནི་དེ་ལ་དེར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་རྒྱམས་མི་འབྱུང་བས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ལེན་པ་མེད་
པར་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་རྒྱལ་པར་གཞག་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དཔའ་རྒྱམས་ནི་
བདག་མེད་པར་མཐོང་དུ་ཟེན་ཀྱང་སྟོང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་
སྲིད་པའི་རྒྱན་འཛིན་པར་བྱེད་པས་མཁས་པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ།
དངོས་པོ་རྒྱམས་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་ཀྱང་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག། ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་
དང་མི་འགལ་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཇི་ལྟར་བདག་དང་དེའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་གདགས་པ་གིང་རྟེན་མ་པར་དབྱེད་པ་དང་
མཚུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། །དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་གྱི་འདུག་མོད་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཐུམ་པ་སྐྱུ་མ་བྱ་རེ་ལྟེན་མག་དང་ནགས་ཆལ་བྱེད་པ་ལྟར་གིང་དང་།

ཁང་ཁྱིམ་གིང་རྟེན་དང་འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་།

ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་ཏེ། དེ་རྣམས་གིང་རྟེན་མ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་མེད་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོན་མ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་
བྱ་བ་འདི་དང་སྐྱར་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

དེ་བཞིན་གང་དག་སྒྲོན་མ་སྐྱེ་འདིས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ།

མ་བརྟགས་པར་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

གང་ཕྱིར་སྐྱབ་དབང་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚུང་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། ། ༡༥༤

འཛིག་རྟེན་དང་དང་ལྟན་ཅིག་ཚུང་གྱི་ང་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་མི་ཚུང་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་
ལས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་ནི།)

ཡང་འཛིག་རྟེན་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་འདོགས་གིན། དེ་བསྐྱར་
པའི་ཕྱིར་བཤད་པ།

ཡོན་ཏན་ཡན་ལག་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བྱད་གིང་ལ་སོགས་དང་།

ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག།

དེ་རྣམས་གིང་རྟེན་མ་དབྱེད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱར་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོན་མ་ཡོད་པ་ཡིན། ། ༡༥༥

རི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་ལ། གྲོ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ཞིང་། སྤྲུལ་པ་ཡིན་ཏན་ཅན་ཡིན་ལ། མེ་རིས་སྒྲོ་བསངས་ལ་སོགས་པ་དག་འདིའི་
ཡིན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། སྤྲུལ་པ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། ལྟོ་སྤྲད་ལྗོངས་བ་དང་། མཚུ་འཕྱང་བ་
དང་། མགོན་པ་རིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
སྤྲུལ་སྤྲུལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱའོ།།

འདོད་ཆགས་ནི་ལྟག་པར་ཞེན་པའོ། །ཆགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །མེ་ནི་
སྤྲེག་པར་བྱེད་པའོ། །སྤང་གིང་ནི་བསྤྲེག་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡན་ལག་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡན་
ལག་ཅན་དུ་གདགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡན་ལག་དག་འདོགས་པས་གིང་
རྟེན་དཔེ་དང་མཚུངས་ཏེ། སྤང་གིང་ལ་ལྟོས་ནས་མེ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤང་གིང་
ཡིན་པའི་བར་དུའོ། །འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་དབྱད་ན་མི་གཞུག་
གོ།

(གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བལྟོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། རྒྱ་
འབྲས་ཐུགས་སྤྱད་པ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། མིན་ན་མི་འཐད་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།)

ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་པན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ། གང་
གི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།།

གལ་ཏེ་འབྲས་སྤྱད་མི་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།།

འབྲས་སྤྱད་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱིས་ན་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་འདི་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་ཡོད་ན་ཅིག་གོས་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་
 བོ་ཞེས་གོས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
 བོ། །ཅི་ལྟ་ཁྱོད་དེ་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན་གྱེ།

(གཉིས་པ་མིན་ན་མི་འཐད་པ་ནི།)

གང་ལས་གང་ཞིག་འཇུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འཇུར་དེ་སྟོན། ། ༡༥
 ཅི་རྒྱུའམ། འབྲས་ལུ་སྤར་གྲུབ་པ་གང་ལས་རྒྱུའམ། འབྲས་ལུ་སྟེ་བར་འཇུར་བ་དེ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་རྒྱུའམ། འོན་ཏེ་འབྲས་ལུ་ཞིག་ཏུ་འཇུར། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་
 ལུ་གདགས་པ་ཡང་གིང་ཏྟ་ལྟར་རྒྱར་བྱས་ནས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་རང་བཞིན་
 ལས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་སྤྲུབ་པ་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། མཚུངས་པ་སྤར་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་
 བོ་ལ། གྲང་མ་གྲང་བརྟགས་ནས་དགག། འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་
 འགལ་བ་གསུམ་གྱི། དང་བོ་ནི།)

གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད་པར་བྱེད་ན་གྲང་ནས་སམ་
 མ་གྲང་པར་སྟེད་པར་བྱེད་གང་། དེ་ལ་རེ་ཞིག།

གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་གྲང་ནས་འབྲས་སྟེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ།

དེ་དག་ཞུས་པ་གཅིག་པས་སྟེད་བྱེད་འབྲས་ལུ་ཐ་དད་མེད་རྒྱར་ཞིང་།

སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནས་སྤར་བྱེད་པར་མེད་འཇུར་ལ།

གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤར་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འཇུར་མ་ཡིན། ། ༡༦

དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་ལུ་གྲང་ནས་སྟེད་པར་བྱེད་ན་དེའི་ཚེ། གྲང་པ་ཡིན་དང་།
 གྲུང་དང་། རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་གྲང་པ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟར་ཅིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་རྒྱའོ། །འདི་ནི་

འབྲས་སུ་འོ་ཞེས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

ཅི་སྟེ་མ་སྤང་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངོ་ལྟར་མ་སྤང་པར་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་
པ་གཞན་མི་སྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་སྤང་པར་འབྲས་སུ་ཡང་བསྐྱེད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །འོན་ཏེ་མ་སྤང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་དང་
འབྲས་སུ་རང་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བ་
དག་ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པ་གཞན་ཡང་གྲིང་པ་མ་ཡིན་པས། །རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ།

(གཉིས་པ་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད་པ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར།

ཅི་སྟེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས།

གསུམ་བྱ་ཡོད་མིན་.....

གང་གི་ཆོ་རྒྱས་འབྲས་སུ་མི་སྐྱེད་པ་དེའི་ཆོ་རྒྱས་སུ་མེད་པས།

.....འབྲས་བུ་ལ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པ་འང་མིན།

རྒྱ་རྒྱ་ཉིད་དུ་བྱ་བ་ལ་ནི་འབྲས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་འབྲས་སུ་མེད་པར་
ཡང་རྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེའི་ཆོ་རྒྱུ་རྒྱ་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་
འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ།

(གསུམ་པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བ་ནི།)

ཁྱོད་གྱི་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར།

བདག་ལ་སྒྲིན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། ༡༥༠

གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་
པར་ཀྱན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྒྲུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
ལ་ཇི་སྟེན་བཤད་པའི་སྒྲིན་གྱི་སྒྲུབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་
མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ།

(གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ། བྱོན་ས་ལྟར་དང་། ལན་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ལ། མཚུངས་པ་
འགོད་པ། དེས་ན་སུན་འཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། སྒྲིན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་ཁ་ཅིག་ལན་དུ་འདི་སྟེན་དུ་ཅི་རྒྱས་འབྲས་ཁྱ་སྟེན་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ།
འོན་ཏེ་མ་སྟེན་པར་ཡིན་ཞེས་གང་སྒྲུས་པས་འདིར་ཁྱོད་ལ་ཡང་བརྟུན་ཞིང་བརྟག་པ་
མཚུངས་སོ། ཅི་ལྟར་ཞེན།

སུན་འཕྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སྟེན་ནས་འཕྱིན་ནམ་མ་སྟེན་པར།

ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ།

གལ་ཏེ་སུན་འཕྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སྟེན་ནས་སུན་འཕྱིན་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། འོན་ཏེ་མ་སྟེན་པར་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོགས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན།

(གཉིས་པ་དེས་ན་སུན་འཕྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནི།)

གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱི་སྙན་འབྱོན་པ་ལ་སྙན་དབྱུང་བྱ་སྙན་འབྱོན་པའི་རྒྱལ་པ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ཁྱོད་གྱི་སྙན་འབྱོན་པ་ཉིད་སྙན་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ཡང་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་སྤྲོས་པ།

གང་ཚེ་དེ་སྐད་སྒྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོན་ནམས་འཛོམས་པ།

དེ་ཚེ་ཁྱོད་གྱི་སྙན་དབྱུང་སྙན་ནི་འབྱོན་པར་རྒྱས་མ་ཡིན། ༡༧

(གསུམ་པ་སྟོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གང་བྱིར་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཚད་གྱི།

རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྱར་འདེབས་དེ་ཡི་བྱིར།

ཁྱོད་ནི་སྒྲུ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་བྱིར།

ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སྙན་ཅི་བྱིན་དུ་ཁྱོད་ལ་བའང་ཡིན། ༡༨

དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བར་འགྱུར་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ནི་སྤྲོས་ཟིན་
དོ། །རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྒྱར་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བཤད་པར་
བྱའོ། །གང་མ་སྟངས་པར་མཚུངས་པས་སྟེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ལ་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལྟར་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་སྟངས་པ་ཉིད་དུ་རུང་བའི་
ཡུལ་ན་གནས་པའི་ལྷགས་འདྲེན་པར་བྱེད་གྱི་ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
མིག་གིས་མ་སྟངས་པ་ཁོན་རུང་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའི་གཟུགས་མཐོང་གི་ །རིལ་ནི་
མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་ཀྱང་མ་སྟངས་པར་བསྐྱེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མ་སྟངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྟེད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། འབྲས་བུ་རུང་བ་ཁོན་སྟེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་བྱིར་དེ་
ལྟར་རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་པོའོ་ཅིག་ལ་སྒྱར་བ་འདེབས་པ་དེའི་བྱིར་ཁྱོད་སྒྲུ་བོ་
དམ་པས་བཞེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་ནི་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་རྟེ། རང་གི་ཕྱོགས་
གཞན་པ་དང་བྲལ་ཁིང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཙམ་ལ་ཞུགས་པའི་ཚོལ་བ་ནི་སུན་
ཅི་ཕྱིན་དུ་ཚོལ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བོ། ཁྱོད་ལ་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡང་
མ་ཡིན་རྟེ། ཁྱོད་གྱི་ནམ་པར་དབྱུང་བ་ནི་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སེལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་སྒྲུས་སོ།།

(གཉིས་པ་ལན་ལ། ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འཕྱིན་
གྱིས་སུན་འཕྱིན་རྒྱས་པར་དབེས་སྒྲུབ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་བ་བྱེད་པ་མི་རིགས།
ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གནོད་པར་མི་རིགས། སུན་འཕྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་
ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ལཱ། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

སུན་འཕྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐུང་སུན་ནི་འཕྱིན་བྱེད་དམ།།

འོན་ཏེ་ཐུང་ནས་ཡིན་ཞེས་སྒྲུས་ཟེན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ།།

ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི།།

ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱིད་མ་ཡིན།། ༡༥༩

དེ་ལ་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས། ཞེས་གང་སྒྲུས་པ་ནི་
ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་
གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སུན་འཕྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཐུང་ནས་ཀྱང་སུན་འཕྱིན་པར་
མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སུན་འཕྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཐུང་པར་ཡང་སུན་འཕྱིན་
པར་མི་བྱེད་དེ། སུན་འཕྱིན་པ་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་གཉི་ག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཐུང་པ་དང་མ་ཐུང་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ།།

རི་སྒྲུབ་དུ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་
 འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཁོ་ཐོན་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་
 པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཤུ་རིའི་ལུས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཡང་
 ཅི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་
 ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི། གཉིས་
 གྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་ལུ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱང་རུབ་
 མེམས་དཔའ་ཡང་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིར་རིེ་ལྟར་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པའམ། མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་བཀག་ཅིང་གཉིས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 མ་བརྟགས་པར་འཛིག་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སུན་
 དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་སུན་འཕྱིན་པ་དག་ཀྱང་སྤང་བའམ། མ་སྤང་བར་མ་ཡིན་མོད་གྱི།
 འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འཕྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བ་སུན་འཕྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་
 པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འཕྱིན་གྱིས་སུན་འཕྱིན་རུས་པར་དཔེས་སྒྲུབ་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྒྱུས།
 གཟུགས་བརྒྱན་ལ་ཡང་གཟུགས་གཟུང་ལ་སོགས་རྣམ་འཛེ་མཐོང་འགྱུར་ལ།
 ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྒྱན་རྣམ་པ་ཤད་དང་མ་ཤད་པར།
 མི་རིགས་མོད་གྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། ༡༥༤

མི་བདེན་བཞིན་དུ་འང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛོས་པར་སྐྱབ་བྱའི་ཕྱིར།
 དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་།
 སྐྱབ་པར་བྱ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི།

འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། ༡༥༥

ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉི་
 མའི་དགྱིལ་ལ་ཁོར་དང་ཤད་པ་འཕམ་མ་ཤད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མི་སྲིད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་རྟེན་གཟུགས་ཉི་བ་ལས་གཟུགས་བརྒྱན་དུ་དམིགས་
 པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་སྐྱན་འབྱིན་པས་སྐྱན་དཔུང་བྱ་སྐྱན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་
 འཐད་པ་དང་བྲལ་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་
 སྐྱ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལ་འང་ཐལ་བལ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་
 སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

ཤེས་རབ་ཉིད་གདོང་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་གདོང་དོ། །དེ་སྐྱབ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སྐྱངས་
 པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྩས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེར་
 རྩས་མཐུ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་པ་
 རྒྱུས་ལ་གཉིས་སྐྱ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱན་
 འབྱིན་པ་དང་ལན་སྐྱ་བས་དཔུང་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱགས་མི་རྟོན་དོ། །ཇི་

སྒྲིབ་ཏུ། འཕགས་པའི་ལྟ་ས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ལའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་མ་ཡིན།།

ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།

སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅད་བྱས་ཏེ། །གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲུབ་བྱེད་པ།།

དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།།

ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱུང་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིར་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་གྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྟང་བ་དང་མ་སྟང་བའི་བཀྲ་ལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ་ཡིན་གྱི་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚིག་རྣམས་ལ་ལྟག་ཚད་ཀྱི་སྐབས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་གང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་འདི་ནི་ལན་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་སྒྲགས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྗོད་ན་ལ་རོལ་པོ་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟེད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་མི་རིགས་པ་ཉིད་དོ།།

གཞན་ཡང་འདིས་བསྟན་བཅོས་སུ་དམ་བཅས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱེན་བ་རྣམས་ལ་ལྟག་ཚད་འགོད་པར་བྱེད་པའི་ལན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཏབ་པའི་ལན་ཁོ་ན་ཆེས་མཛོས་སོ།།

(གསུམ་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་མ་རྟོགས་པར་དགག་པ་བྱེད་མི་རིགས་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་།

དངོས་སྤྱོད་བྱ་ཉིད་འབྱུང་བསྐྱབ་བྱའི་ངོ་བོ་འདྲ་ཡོད་འབྱུང་ན།

ཕྱད་པ་ལ་སོགས་ཤིགས་པ་ཉི་པར་སྒྲོར་པར་འབྱུང་ཞིག་ན།

དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། ༡༥

ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་བྱོགས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དགོད་པ་
 ཁྱོད་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དོན་མེད་པར་ཡིད་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན།
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྤྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་།
 མང་བོ་ཉིད་དང་། རིང་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་བོ་ཉིད་དང་། བྱ་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱོགས་
 སྤྱན་འབྱེན་པས། རབ་རིབ་མེད་པ་རྣམས་ལ་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་
 མེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བས་སྤྱན་འབྱེན་པ་བཞོད་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་དག་མིག་དང་
 ཁབ་ལེན་ལ་སོགས་པ་མ་ཕྱད་པར་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དཔེ་དེ་
 དག་ཀྱང་བཀག་པར་ཤིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འབྱུང་བ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ།

(བཞི་པ་ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཛིན་རྟེན་ལ་གཞོད་པར་མི་ཤིགས་པ་ནི།)

གང་ཞིག་ཁྱོད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དར་པོ་བཏང་ནས་རྟོག་གོ་ངན་པའི་
 ལམ་གིན་ཏུ་འབྱོག་པ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་བོ་ངན་པས་སྒྱུར་བ། ཡང་དག་
 པའི་ལམ་འགོགས་པར་བྱེད་པར་སྒྲོ་བ་ཏེ་པོར་ཆོགས་ཆེ་བ་འདིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།

གཞན་ཡང་།

དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི།

རུས་པ་ཆེས་སྤྲི་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ།

ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

རྟོག་གི་ངན་པའི་བྱ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་གཙོ་ལ་བྱེད།། ༡༧༧

ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཕྱོགས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྣམས་ཁོ་
ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རུས་པ་
དེ་ལྟར། འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་བཞིན་དུ་གཞུག་པར་
རུས་པར་སྤྲི་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ཡིན་དང་། ཁོ་བོས་ཚུད་པ་ཐམས་ཅད་བསྒྲོག་པ་ཡིན་ལ་ལན་ཡང་སྤྲི་བ་ཀྱང་བརྟེན་
པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར། སུ་ཞིག་གིས་སྤྱིད་ཅིང་ཁྱོད་
འཇིག་རྟེན་ཉོན་མོངས་དར་གྱི་ཕྱིན་བྱ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་པའི་སྤྱབས་ཀྱིས་གཞུགས་པའི་
སྟེང་དུ་རྟོག་གི་ངན་པའི་སྤྱད་བྱས་བྱེས་པའི་རྒྱ་མིན་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་མ་གྲལ་ནས་འཇུགས་
པར་ཅི་སྟེ་བྱེད། ཚུད་པ་འདི་ནི་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གཞུགས་བརྟན་དང་
འབྲེལ་བས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་
ལ་མངོན་སྲུང་མཐུ་ཇེས་སུ་དཔག་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་མངོན་སྲུང་གཅིག་
ཉིད་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་གང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

(ལྷ་པ་སྤྱན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟོགས་པར་བྱ་བཞི།)

གཞན་ཡང་།

སྤྱན་འབྱེན་ལྟག་མ་གོང་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས།།

ཐུད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདི་གཏང་བ།།

སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ།

དེ་སྐད་སྨར་བཤད་ལྟག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ༡༥༤

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་པ་གང་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལས་སུན་
འབྱིན་པ་ལྟག་མ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ཅི་རྒྱས་འབྲས་བུ་བྱང་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དམ།
འོན་ཏེ་མ་ཕྱད་པར་ཞེས་བྱ་བའི་སུན་འབྱིན་པའི་ལན་གྱི་དོན་དུ་གང་གིས་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་
སུན་འབྱིན་གཏང་བར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་རྟོག་པ་ལྟོག་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ལས་
སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། འདིར་བདག་གིས་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་བསལ་
བར་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བསལ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། གང་གིས་ན་མཚན་ཉིད་བྱས་
པ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་སུས་རང་གི་ཕྱོགས་གཞག་ཅིང་གཞན་གྱི་
ཕྱོགས་བསྒྲེག་པ་ལྟེ། དེའི་ཕྱིར་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒྱུ་ལ་བའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སུན་འབྱིན་ལྟག་མ་ནི་ཕྱོགས་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྟམས་
ཏེ། རྣམ་དབྱེད་པ་ན་སྤྱད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་
འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་འབྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

(གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བའོ།)

དེའི་ཕྱིར་འདི་སྟོན་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་རྒྱུད་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བཤད་པ།

བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར།།

ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས།།

བདག་མེད་པ་འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལོ། །ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་ཉི་ཤེས་བསྟན་ཞེ་ན། བཤད་པ། འགྲོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ཉི་ཤེས་བསྟན་ཏོ།།

དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་
རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་གཉི་ག་བསྟན་
ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཤེས་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་མཐོང་ཡོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉན་ཐོངས་པ་སྤྱོད་
བའི་ཐབས་ཙམ་ཞིག་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་
སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ།།

(གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིབ་ནས་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྒྲུབ་བ་དང་། རྟོན་བཤད་པ་གཉིས་
ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སྒྲུབ་ཡང་འདི་ཉིད་ནི།

གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། ༡༥

བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྒྲུབ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བའི་
བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོར་བསྟན་ཏོ།

(གཉིས་པ་རྟོན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རྟོན་བསྟུང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི།)

དེ་ལ།

སྒྲིབ་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད།

བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ།

སྒྲུབ་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི།

ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ༡༦

ཇི་སྐད་དུ། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ བྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༢ བྱེ་སྟེ་པ་ཉིད་དང་། ༣ བྱེ་བྱང་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་། ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༦ རྟོན་དམ་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༨ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
དང་། ༩ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༠ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ༡༡ རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༢ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་།
༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༤ རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥

མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ༡༥ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེ་སྐད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་བཙུག་བརྟན་ནས། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་། ༡ དངོས་
པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ངོ། ༢ དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ། ༣ རབ་
བཞིན་ནི་རབ་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ། ༤ གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོས་
སྟོང་ངོ་ཞེས་སྒྲུར་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་བརྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དབང་གིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་ཟད་དོ། ཇི་སྐད་དུ། བརྟན་བཅོས་ལས།

གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་རྩང་ཟད་ཡོད། སྟོང་པ་རྩང་ཟད་ཡོད་པར་འབྱུང་།

མི་སྟོང་རྩང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། སྟོང་པའང་ཡོད་པར་གལ་འབྱུང་།

སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོན་དེ། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་།

གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གཤགས་པའི་དོན་དུ་བརྟོན་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྟོས་དང་བཅས་པར་བཙུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། སདོར་བརྟུན་
ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ནང་དང་། ཕྱི་དང་། ཕྱི་ནང་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་
པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་དང་། རབ་བཞིན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རབ་གི་
མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་བཙུག་གི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་པ་སྣ་དང་ལྟེ།

ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ། ༡༡

ཐེར་ཟུག་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་།

འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་ཡི།

རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ།

དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། ༡༢

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་གང་དག་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ནང་གི་ཆོས་རྒྱམས་གང་དག་
ཡིན་ཞེན། ནང་གི་ཆོས་རྒྱམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མིག་དང་། ལྷ་པ་དང་། སྣ་དང་། ལྟེ་
དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དེ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རང་བཞིན་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་
ཡིན་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་མི་འདོར་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དུས་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་གནས་ནས་
ལྟོག་པར་ཡང་འགྱུར་བས་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།

འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་ཉིད་དེ་
ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྟོག་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་སོ།

ཇི་སྐད་ཀྱི།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་ལས།

འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།

རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཏུ་གྱུར།

རང་བཞིན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས།

ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར།

རང་བཞིན་ཉིད་ནི་བཅོས་མིན་དང་།

གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ།

ཡང་ཅི་གང་ཞིག་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཁྱད་བར་ཏུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེན། གང་
གི་དབང་ཏུ་མཛད་ནས་བཅོས་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་
རུང་། སླུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་
གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་
ཞིག་ །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ།

དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅིན། །འདི་དག་ནི་བཅོས་མ་པ་ཡིན་པ་དང་
གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ས་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་
བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ་མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་སྒྲུ།
གལ་ཏེ་དེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དབང་རྣམས་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ལམ་སྟོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་བྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དབང་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་པག་ཚུལ་པ་ཡིན་ནོ།

རི་སྒྲོན་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་།
 འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བསྟན་དུ་མེད་ཅིང་སྒྲོས་
 བས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་མེད་ཅིང་ཞིབ་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱང་ཡང་རུང་མ་སྤྱང་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔལ་འཕྲུལ་སྒྲོན་དག་ཐེགས་ནས་གོས་དུར་སྒྲིག་བགོས་ཏེ། ཡང་
 དག་པར་དད་པས་ཁྱིམ་ནས། ཁྱིམ་མེད་པར་རབ་རྒྱ་བྱང་ཞིང་། རབ་རྒྱ་བྱང་ནས་ཀྱང་
 ཚོས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྤྲེལ་གོས་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་
 ཞིང་གནས་པ་རྣམས་པར་འཇིག་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཡོད་
 པར་མ་ལྟར་ན་ནི་ཚངས་པར་སྒྲོན་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 བྱང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་དེ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔལ་འཕྲུལ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ།

འདིར་སྒྲུས་པ། ཀྱི་མ་མ་ལ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་བྱང་ཟད་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་། སྒྲོ་བར་
 དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་འདོད་པ་
 ཁྱོད་ནི་ཡན་རྩལ་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པ་ཞིག་གོ།

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རིག་པ་ཞིག་སྟེ།
 འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱིས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཟུང་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། རང་བཞིན་དེ་ཕྱིན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་ལྟར་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་དེའི་ཕྱིར། དེའི་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཆངས་པར་སྒྲིབ་པ་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
དང་། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་ལྟོས་དོ། །གང་ཞིག་བྱིས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་དུ་རིགས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་དངོས་པོ་མ་
ཡིན་ཞིང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིབ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འདི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་ས་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་དོན་འདི་ཁས་ལེན་དུ་གཞུག་པར་རྒྱས་པས་རང་
བཞིན་འདི་ནི་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

གང་དག་མེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཆ་བཤེས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་གི་
ལྟར་ན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་
བཅས་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ལྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དེ་ལ་བཅས་མ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་མེད་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
བར་བརྟེན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་དངོས་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཆེན་
པོས་ཆོག་གོ།

དཀའ་ས་མ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིག་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པས་ནི་རང་བཞིན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡོངས་
སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ནི་ནང་གི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོང་ཞིང་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྒྲོང་དོ་ཞེས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་སྒྲོང་
པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།

གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ།

ཡིན་ཕྱིར་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟངས་།

སྟངས་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་།

ཆོས་རྒྱམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ༡༥༣

གཞུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

ཕྱི་རོལ་སྟངས་པ་ཉིད་དུ་འདོད།

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཕྱི་སྟངས་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཕྱི་ཆོས་རྒྱམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞུགས་
ལ་སོགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར། གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟངས་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། རྩ་མ་བཞིན་ནོ།

(གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི།

ཕྱི་ནང་སྟངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥༤

རི་སྐད་དུ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྒྱམས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་
པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་སྟངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩ་མ་བཞིན་ནོ།

(བཞི་པ་སྟངས་པ་ཉིད་སྟངས་པ་ཉིད་ནི།)

ཆོས་རྒྱམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད།

མཁས་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན།

སྤྱོད་ཉིད་དེ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི།

ངོ་བོས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཡིན། ༡༥

སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྤྱོད་ཉིད་གང་།

སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་འདོད་དེ།

སྤྱོད་ཉིད་དངོས་པོའི་སྒོ་ཅན་ཀྱི།

འཛིན་པ་སྒྲིག་བྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། ༡༦

རི་རྒྱུད་ཏུ། དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། །ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་
སྤྱོད་པ་ཉིད་དེས་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ།

གང་དག་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དངོས་པོར་མཛོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ཉིད་
ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་བསྒྲིག་པའི་དོན་ཏུ་ཉེ་བར་བརྟན་ཏེ། རི་རྒྱུད་ཏུ།

ཀྱན་རྟོག་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་བྱིར།

སྤྱོད་ཉིད་བདུད་ཅི་བརྟན་པར་མཛད།

གང་ལ་དེ་ལ་འང་འཛིན་ཡོད་པ།

དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུད་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ།

(ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ། རྟེན་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། སྤྱོད་རྒྱལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི།
དང་པོ་ནི།)

མེམས་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི།

མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་བྱིར་དང་།

ཆད་མེད་དཔེ་ཡིས་མུ་མཐའ་ནི།

མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། ༡༥

ཕྱོགས་ལས་ལོགས་གིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་ཅིང་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་
མེད་པས་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད་
དོ། །གང་གི་ཕྱིར་བྱམས་པ་ལ་སོགས་བསྐྱམ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་སྒྲོམ་
བས་ན། ཕྱོགས་རྣམས་ཆད་མེད་པའི་དཔེ་ཅན་ཏུ་གནས་པ་དེའི་ཕྱིར་མུ་མེད་པས་ཀྱང་
ཆེན་པོ་ཉིད་དོ།

(གཉིས་པ་སྟོང་རྩ་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ནི།)

འདི་དག་བརྩ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་གྱིས།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་ཏེ།

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་ཕྱིར་གསུངས། ༡༦

ཇི་སྐད་ཏུ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་གྱིས་སྟོང་
དོ། །ཞེས་བྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གང་དག་ཕྱོགས་ཆད་མེད་དོ་སྟེ་ཏུ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་ཆེན་
པོར་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་འཛིན་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་བཞུན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་
དག་གིས་ཕྱོགས་རྣམས་ཇུས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་སོ།

(བྱག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

དེ་ནི་དགོས་པ་མཚོག་ཡིན་པས།

དོན་དམ་སྤངས་འདས་པ་ཡིན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲིང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་དོན་དམ་སྒྲིང་ཉིད་དེ། ༡༥

ཕྱ་ངན་འདས་དངོས་སྒྲིང་ཅན་གྱི།

འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བའི་བྱིར།

དོན་དམ་མཆོད་པས་དོན་དམ་པ།

སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི་བསྐྱོག་པ་མཛད། ༡༦

ཇི་སྒྲིང་དུ། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་སྒྲིང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་སྒྲིང་། ཐེང་ཐུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་པ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པས་སྒྲིང་སྒྲིང་། ཞེས་བྱ་
ཆེར་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དངོས་པོར་མཛད་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་བསྐྱོག་པར་བའི་བྱིར་གསུངས་སོ། །དོན་གྱི་སྒྲིང་ནི་དགོས་པའི་ཆོག་གམ་
གེས་བྱའི་ཆོག་གོ།

(བདུན་པ་འདུས་བྱས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ནི།)

ཁྱེན་ལས་བྱུང་བྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ།

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྒྲིང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྒྲིང་ཉིད་གསུངས། ༡༧

ཇི་སྒྲིང་དུ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་སྒྲིང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་སྒྲིང་སྒྲིང་། ཞེས་

ཁྱེ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད།།

དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས།།

དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།།

དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།། ༡༩༩

དེ་ཡིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་
འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ཉིད་མེད་པ་འོ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩ་མ་བཞིན་ནོ།།

(དགུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ།།

དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།།

དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད།།

མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བརྟན།། ༡༩༩

རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རྟག་པའི་མཐའ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། གང་ལ་མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་
ལས་འདས་པ་འོ། མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་ཁྱེ་
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བཙུའ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ།
 དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི།
 ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད།
 འགྲོ་འོང་བྱལ་ཞིང་མི་ལམ་ལྟ་འདྲི། ༡༧༣

ཐིག་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་།
 དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ།
 མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས།
 བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྟན། ༡༧༤

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་ཐོག་མ་
 དང་ཐ་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་དབུས་མེད་ཅིང་། གང་ལ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དབུས་མ་
 དམིགས་པ་དེ་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེར་རྒྱལ་རྩ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ནི་ཐོག་
 མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་ལ་བྱའོ། །ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐའོ། །

(བཙུག་ཅིག་པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

དོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོར་བ་དང་།
 འཁོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད།
 དོར་མེད་སྟོང་པ་མེད་པ་སྟེ།
 འགའ་ཡང་འཁོར་མེད་གང་ཡིན་པ་འོ། ༡༧༥

དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན།

དེ་དེའི་བྱིར་ན་དོར་མེད་པ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། ༡༩༦

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། དོར་བ་ནི་འཕྲོར་བ་དང་
འཕྲོར་བ་དང་གཏོང་བ་ལོ། །དེ་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པས་སྟོང་སྟེ། ཞེས་ཀྱང་
ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དོར་བ་ནི་གཏོང་བ་ཡིན་ལ་དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་འགའ་
ཡང་གཏོང་བ་མེད་པ་འོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།

(བཙུག་ཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད།

གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས།

རྒྱལ་སྐས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས།

མ་མཐེད་དེ་བྱིར་འདུས་བྱས་ལ། ༡༩༧

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད།

རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ།

དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༩༨

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེན། གང་ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མ་བྱས་ཤིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བྱས།
ཞེས་ཀྱང་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

(བཟུགས་པ་ལ་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

ཁམས་བཙུག་དང་རེག་བྱུག་དང་།

དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བྱུག།

གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན།

འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཚས་རྣམས། ༡༠༠

ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི།

དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་།

ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། རི་རྒྱུད་དུ། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་། འདུས་
མ་བྱས་རྣམས་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལ་ཁམས་བཙུག་ནི། བླ་གི་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་། བྱིའི་བྱུག་དང་རྣམ་པར་
གཤིས་པའི་ཚོགས་བྱུག་གོ། རེག་པ་བྱུག་ནི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་
ཏེ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དོ། རེག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཚོར་བ་ཡང་བྱུག་གོ། དེ་ལ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་།

(བཟུ་བཞི་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རོ་པོ་མདོར་བསྟན། ཚོས་ཅན་རྣམས་པར་བཤད།
རྟེན་བསྟུ་ཞིང་སྟོང་ལྟལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བགས་མ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་།

དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། ༡༠༡

(གཉིས་པ་ཚོས་ཅན་རྣམས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུང་གི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། བྱུང་པོ་དང་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་

མཚན་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

ཡང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་པར་
བསྟན་པའི་བྱིར་བཤད་པ།

གཞུགས་ནི་གཞུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།།

ཚེར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན།།

འདུ་གཤམ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ།།

འདུ་བྱེད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ།། ༡༠༡

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ།།

རྣམ་གཤམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེ།།

ཕུང་པོ་སྟུག་བཟུལ་རང་མཚན་ཉིད།།

ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུལ་གདུག་འདོད།། ༡༠༢

འཛིན་པར་ཚོས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་རྣམས་ནི་སྐུལ་གདུག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།།

(གཉིས་པ་སྟེ་མཆེད་ནི།)

སྟེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།།

སྟེ་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་ཀྱི་གསུངས།།

ཏེ་སྟུག་བཟུལ་འབྱུང་ཞིང་སྟེ་བའི་སྒོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།།

(གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནི།)

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་།།

དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། ༡༠༣

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི་འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྲུང་བ་འདུ་འཕྲོད་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་རྣམ་བྱུང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། ལས་དང་། འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། ལར་བྱིན་དང་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་ཐར་སྣོ་
གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་བཞིའི། དང་པོ་ནི།)

གཏོང་བ་བྱིན་པའི་ཕ་རོལ་བྱིན།

ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད།

ཁྲིམ་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི།

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། ༡༠༤

བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

བསམ་གཏན་སྣུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན།

ཏི། དགེ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།

ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དོ།

སྤྱང་ན་ལས་འདས་པར་བགྱོད་པའི་ཕྱིར་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཕ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱི།

མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བཟོད། ༡༠༥

བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་།

དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ།

དེ་དག་ཡང་དག་མཆོད་པ་ཡིས།

མི་འབྲུག་ས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས། ༡༠༧

དེ་དག་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁོ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་
དག་ཁོང་ཁོ་བ་སྤངས་པས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་བྱང་ཕྱོགས་ནི།)

བྱང་ཕྱོགས་ནི་སྤུང་བ་དུན།

ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད།

ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐར་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །འཁོར་
བ་ལས་འདྲའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པར་རྒྱས་པས་ངེས་པར་
འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
རྟོ། །བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་རྟོ།

(གསུམ་པ་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་སྤུང་ནི།)

སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། ༡༠༨

དངོས་པོ་མ་དམིགས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མས་ཉེ་བར་མ་སྒྲགས་པའི་ཕྱིར་ན།
རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ།

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱག་བསྐལ་དང་།

གཏི་སྤྱག་མེད་.....

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། །མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞི་

བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གསུམ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་
 བ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྒོན་པ་མེད་པ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 གཉི་སྤྱག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ། འདྲ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ་
 བ་ན་སྒོན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་གཉི་སྤྱག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(བཞི་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནི།)

-----རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱིས།།

མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ།། ༡༠༧

རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་
 ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ནི་གསུམ་པའོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནི་རི་སྐྱད་བཤད་པ་བཞིན་
 བོ། །འདྲ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་དག་ནི་
 སྒོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། མོ་མོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་འབྲས་པ་དང་།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བླ་མ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

སྟོབས་རྣམས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི།།

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་གསུངས།

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྟོབས་བརྩ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོགས་པ་
མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྟོབས་རྒྱམས་ཞེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་ནི།)

སྟོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྒྱམས་ནི།

ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། ༡༡༠

མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ཏེ། ༡ འདི་ལྟ་སྟེ། ༡ ར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱལ་སོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྲེ་མ་དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྒྱམས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་མ་རྒྱལ་སོ་ཞེས་དགོ་སྦྱོར་ངམ། བྱམ་ཟེའམ། ལྟེའམ། བདུད་དམ། ཆངས་
པའམ་སྟེ་ཡང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བདག་ལ་ཁོ་ལ་ལོ་སྟམ་
པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་སྟེ་མི་མཐོང་སྟེ་ཞེས་རྒྱལ་པར་འབྱུང་ཞིང་། ༡ གྲེ་མ་ང་ཟག་
པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན། གྲེ་མ་དེ་ལ་ཟག་པ་དེ་རྒྱམས་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་
བར་བདག་ལ་དགོ་སྦྱོར་ངམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། ༡ །ངས་གང་བར་དུ་
གཙོད་པའི་ཆོས་སྟེ་བསྟན་པ་དེ་དག་བསྟེན་ན་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་སྟེ་མི་འགྱུར་བ་
དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེ་མ་བཞིན་ནོ། ༢ །གང་ཡང་ངས་ལམ་འཕགས་
པའི་ངེས་པར་འབྱེན་པ་དེ་བྱེད་པའི་སྟུག་བསྟེན་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བར་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་ནན་ཏན་བྱས་ན། སྟུག་བསྟེན་ཡང་དག་པར་
ཟད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་
བ་རྒྱལ་པར་འབྱུང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྟུག་གྱང་
གཞན་དུ་འགྱུར་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ།

(གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི།)

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི།

སྒྲིབས་སོགས་ཆད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་ནི་ཆད་
པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

(བཞི་བ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ནི།)

འགོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ།

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ༡༡

བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི།

སྒྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་.....།

སྒྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྒྲུག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ།

.....དགའ་བ་ནི།

རབ་དགའི་མཚན་ཉིད།.....

དགའ་བ་ཆེན་པོ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།

.....བཏང་སྟོམས་ནི།

མ་འདྲེས་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ། ༡༢

བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་

བའི་ཕྱིར་མ་འདྲེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ།།

(ལྷ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་ཚེས་ནི་མ་འདྲེས་པ།།

བརྩ་དང་བརྩད་དུ་གང་འདོད་དག།

གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ།།

དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད།། ༡༡

དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙེ་བརྩད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རབ་འབྱོར།
གང་གི་ནམ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྟུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་དག་དང་། གང་གི་ནམ་ལ་ལེན་པ་མི་མངའ་
བར་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་བ་
མི་མངའོ། ཅུ་ཙམ་མི་མངའོ། བསྟེལ་བ་མི་མངའོ། ལུགས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
མི་མངའོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
སྟོམས་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྱུས་ཉམས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་
པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
ཉམས་པ་མི་མངའོ། །ལུས་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྱང་། དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྱང་། ཡིད་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འཕྲུག །མ་འོངས་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བརྫོད་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚེས་མ་འདྲེས་པ་བཙེ་བརྩད་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མི་
འཕྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འབྲུལ་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བས་གྲགས་མེད་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ལུང་པར་མི་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་བཤད་པ་ནི་ལས་གསལ་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་སྐྱེལ་པོས་ལྷན་པ་ལས་རིག་པར་བྱའོ།།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་གང་གི་ཁྱིར་དེའི་ལུས་ལྟུང་པ་ས་བྱིས་པ་ལམ་མཁས་
 པ་ས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་རྩོད་པར་ལྟུང་བའི་ལྟུང་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཁྱིར་ཞེན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ལྷམས་ནི་
 ལུས་ཀྱི་ལས་ལྟུང་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྷམ་པར་ལྟ་བ་
 དང་། བསྐྱམ་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དང་། ཆོས་གོས་སྦྱར་མ་དང་། ཐང་པ་དང་། ལུང་
 བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པ་ས། རྩོད་ལམ་མཛེས་པར་རྩོད་ལམ་བཞི་ཡོད་པ་
 དང་། ཁྲོད་དང་། ཁྲོད་ཁྱེར་དང་། ཁྲོད་རྒྱ་རུ་འཇུག་པ་དང་། འབྱུང་བ་ན་རྒྱང་
 མཐིལ་ས་ལ་མི་རིགས་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྤྱོད་པ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དྲི་ཡིད་རུ་འོང་
 བའི་བརྒྱ་མངོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱང་པ་འཛོགས།

དེ་ལ་གང་ཕྱོད་མེད་གི་སྡེ་གནས་ལུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་རྒྱང་པ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་ཞག་བརྒྱན་རབ་རྒྱ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འཁྱུར་
 རོ། །གི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་སྡེ་བར་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་སྡེ་ལ་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རེག་མོད་གྱི། རྗེ་རྒྱུ་ཡུག་པའི་རྒྱང་གིས་
 ཀྱང་བརློག་པར་མི་རུས་སོ། །ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་
 བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལུས་ལ་འབྱུལ་བ་མེད་ཅེས་
 བུའོ། །བྱིས་པ་འམ་མཁས་པ་དག་ཀྱང་རུང་ཞེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚུད་པར་འཁྱུར་
 པའི་དག་གི་འབྱུལ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །

དེ་ཅི་འདྲི་མེད། རིགས་ཀྱི་ལྷ། དེ་ལོན་གཤེགས་པ་འུམ་ལྷ་ལ། རྟོག་ལྷ་
ལ། ཡང་དག་པ་ལྷ་ལ། རིགས་ལྷ་ལ་དེ་ལོན་ལྟེད་པོ། ཁིན་ལུ་ལེས་པའི་རྟོག་

དང་ལྷན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །མི་
 རྒྱུས་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །དོན་དང་ཆོག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཆོག་དང་ལྷན་
 པའོ། །སྤྲད་ཅིག་བཞེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་བ་ཆོས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེའི་
 སེམས་འབྲུལ་པས་བྱིས་བའམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཚོད་
 པར་འབྱུར་བའི་སེམས་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སེམས་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེའི་སེམས་འབྲུལ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དང་པོའོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེའི་ཅ་ཙ་གང་ལས་བདུད་དམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྟ་འམ།
 གཞན་སྤྱེགས་ཅན་དག་གིས་སྤྱགས་རྟེན་པར་འབྱུར་བའི་ཅ་ཙ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཅ་ཙ་འམ་རྗེས་སུ་ཅ་ཙ་
 མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་
 དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་བྱས་ཀྱང་མཐོ་བར་མི་སེམས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་མ་བྱས་ཀྱང་སྟོ་ཤི་བར་མི་འབྱུར་རོ། །གང་གི་
 ཕྱིར་དེ་འགྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཅ་ཙ་འབྱུར་བར་འབྱུར་བར་བྱ་དགལ་བའི་བྱ་བ་འམ།
 མཐར་མ་ཕྱིན་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་

པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་ཚུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 ཅ་ཅ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ང་ཡི་
 བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ་མདུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཅ་མེད་དོ། །རི་ལྟར་དེ་ལ་ཅ་ཅ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་ཅ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་
 བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྟུ་དུག་པའོ། །འདི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གཉིས་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་བསྟེལ་བ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་མོངས་པར་འགྱུར་
 བའི་བསྟེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་
 ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་
 པའི་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རི་ལྟར་བདག་ལ་
 བསྟེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་བྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བརྟུ་བདུན་
 པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་གསུམ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། ཉག་ཏུ་

མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མའི་མཚན་ཐོབ་པ་སྤྱིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་སྐབས་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་གཞག་གྱུང་རུང་མཉམ་པར་མ་གཞག་གྱུང་རུང་སྟེ། །སྤྱི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་རྒྱས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་རྟུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཞི་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་ཤ། གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་མི་མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཞིང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། ངང་ཚུལ་ངན་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མེད། བན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ལན་དུ་ལན་འདོགས་པ་མེད། གནོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད། གཏུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་རི་མོར་མ་ཡིན། ལོག་པར་ངས་པ་རྣམས་ལ་སྟོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་ལྔ་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་
 གྲོམས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཏང་གྲོམས་ནི་ལམ་
 བསྐྱེམས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་མ་བསྐྱེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་བཏང་གྲོམས་ནི་ཤེས་རབ་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་གྱི་མ་བསྐྱེམས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་བཏང་གྲོམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པར་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ནི་བཏང་གྲོམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལྡན་སུ་མཆོག་ས་པ། སེམས་ཅན་ནམས་
 ལ་བཏང་གྲོམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་དུག་པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །དེ་
 ལ་འདུན་པ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དག་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེན།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་རྒྱུད་བཞུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱང་རླབ་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་དུ་བརྟག་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་
 རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདུན་པས་
 འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་འདུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་
 དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བདུན་
 པའོ།

རིགས་ཀྱི་བྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་

དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལ་བར་མི་འདོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་བརྟུན་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཀལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ཆོས་ཉན་པ་གང་བསྐྱལ་བར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྒྲིབ་པ་མི་འགྱུར་བ་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ཆོས་སྟོན་ཞིང་ཁ་ཟས་དང་བལ་བའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཀྱང་བསྐྱལ་བར་ཡང་མི་ལྡང་ངོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བུ་པས་ཐ་ན་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གྲུའི་རྒྱང་གི་ཕྱེ་མ་སྟེང་འདུའ་ཞིང་འགོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ལུས་ངལ་བའམ། ངག་ངལ་བའམ་སེམས་ངལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་སྤྲོ་བ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་པ་བྱེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱད་པའོ། །

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཡོང་ཡེ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་ལུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྤྲོ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བསྟེལ་བ་ཤིན་ཏུ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཀྱི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡེ་ཤེས་གཏོང་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ནི་མུང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་བས་
 དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དྲན་པར་བྱས་སམ་བསམས་སམ་
 རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་དྲན་པ་ནི་རི་རྩེ་ཡང་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །དེ་རི་རྩེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
 འདྲེས་པ་ནི་དགུ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་
 མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་མི་མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རི་རྩེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེན། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་
 མཉམ་པ་དེ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཉམ་མོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བསྟུན། ཞམས་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྟུ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་
 རབ་གང་ཞེན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་
 པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ཆོག་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ཤེས་པའོ། །ཆོག་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་

ཤེས་པའོ། །རི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གཙོན་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོན་པར་བསྟན་པ་ཤེས་
 པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་
 པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོང་མེ་ཅི་རིགས་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པའོ། །འདི་
 བློ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་ལས་པ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ཆད་
 མེད་པ་བསྟན་པའོ། །རི་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་བློ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའོ། །འདི་སངས་རྒྱུ་
 གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་པའོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་
 དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྤྱི་རྒྱའི་རྗེས་སུ་
 འགོ་བའོ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཁྱེན་ཁོང་དུ་ཆུང་
 པའོ། །སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ཡང་མ་བཅིངས། ཕྱི་མའི་
 མཐར་ཡང་མི་འཕོ། དེ་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དང་ཆོས་ལ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་
 ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་
 སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་

པ་ནི་བརྩ་གཉིས་པའོ།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བུས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲལ། སྤྱ་བ་དང་ཅང་མི་སྤྱ་བ་དང་ཟ་བ་དང་སྦྱོད་ལམ་དང་
མཚན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདྲལ་ཞེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདྲལ་བར་མི་འབྱུང་བ་དེ་གང་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་
གསུམ་པའོ།

རིགས་ཀྱི་སྤྱ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ནི་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་ཚས་སྟོན་པའོ། །ཆད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་
ངེས་པའི་ཚིག་སྤྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མི་གཡོ་
བའོ། །ལྷ་བ་ལྷིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་ནམ་མཁའི་ཆད་ནི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རྣམ་པའི་མཚོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་ཡན་
ལག་དྲུག་ཅུ་དང་ལྡན་པར་བརྟོག་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
དག་ནི་དེ་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྩ་བཞི་པའོ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་
སེམས་ཀྱིས་བརྟོག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན།

གྱི། ཡེ་ཤེས་གྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པར་བསམས་པའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གིན་རྩ་བ་སྟོན་པའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛིག་པའོ། །དམིགས་པ་ལས་གིན་རྩ་འདས་པའོ། །ཁྱེན་ལས་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །སྤྱིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་། ཚོས་ཀྱི་དཀྱིངས་དང་དཀྱིང་མེད་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་རྩ་འགོ་བཙའི་ཉལ་བའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲིས་པ་ནི་བཙོ་ལྔ་པའོ། །

གཞན་ཡང་འདས་པའི་རྩས་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །འདས་པའི་རྩས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱུང་བ་དང་ཞིག་པ་རི་སྟེང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བགང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་རྩ་དང་གིང་གལ་བ་དང་། སྤྱན་དང་ནགས་ཚལ་རྩ་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྩ་བཀགས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རི་སྟེང་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཚོས་བསྟན་ཞིང་བརྟེན་པ་རི་སྟེང་བ་དང་། །རི་སྟེང་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟལ་བ་དང་། །རི་སྟེང་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །སེམས་གང་གི་འོག་རྩ་སེམས་གང་བྱུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བགང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་རྩ་ཤེས་ཏེ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཤེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་

སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁྱུད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱུད་པ་ལོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །སེམས་ཅན་ནམ་ཆོས་སམ་
ཞིང་གང་དག་ཅིག་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་
ཞིང་། མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་པ་ལ་
ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ། །འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བརྒྱུད་པ་ལོ།

རིགས་ཀྱི་ལུ། གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཕྱོགས་བརྒྱ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་རྒྱལ་
གྱིས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། སའི་ཁམས་རྒྱལ་ཤ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆར་
བརྒྱགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བགྲང་བའི་རྒྱལ་གྱི་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་
རྒྱའི་ཁམས་སྐྱའི་ཅེ་མོས་སྒྲངས་པ་བགྲང་བའི་རྒྱལ་དང་། མའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་
འགག་པ་བགྲང་བའི་རྒྱལ་དང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་
བབ་པའི་རྒྱལ་དང་། གམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་ཅེ་མོས་རྒྱས་པར་དགང་བའི་
རྒྱལ་གྱི་བར་གྱིས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་

འགོ་བར་སྒྲེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གྲེས་སོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲུབ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པར་གྲེས་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ལ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་སུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་སྟེ།
 འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་པའོ།

(དུག་པ་རྣམ་མཁེན་གྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི།)

རྣམ་ཀླན་མཁེན་ཉིད་ཡེ་གེས་ནི།
 མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད།
 གཞན་ནི་ཉི་ཆོ་བ་ཉིད་ཀྱིས།
 མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། ༡༡༥

(གསུམ་པ་རྟེན་བསྐྱེད་སྟོང་རྩ་ལ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་བཞི།)

གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཆན་ཉིད་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གང་།
 དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་བ་ཉིད།
 དེ་ནི་རང་མཆན་སྟོང་བ་ཉིད། ༡༡༦

རང་གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཏོ།

(བཙོ་ལྔ་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི།)

ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་གིང་།
 འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན།

གང་ཏུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ།

དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། ༡༡༤

མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་པོ།

དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།

ཐེར་ཟུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས།

མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟངས་ཉིད་དོ། ༡༡༥

འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལ། ད་ལྟར་བ་མི་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཏུས་གསུམ་ཆར་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་
ཏུ་ཏུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་འོ།

ཇི་སྐད་ཏུ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པས་སྟངས་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེའི་རང་བཞིན་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟངས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ།

(བཅུ་རྒྱལ་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་སྟངས་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།)

རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ།

འདུས་པ་བ་ཡི་ངོ་པོ་མེད།

འདུས་པ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།

སྟངས་ཉིད་དངོས་མེད་སྟངས་ཉིད་དོ། ༡༡༦

འདུས་པ་བ་ནི་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །རྒྱུད་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་འདུས་
པ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ངོ་པོ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་སྟངས་པ་ཉིད་

ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བརྩུག་པོ་དེ་དག་སྟོས་
བ་དང་བཅས་པར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་
ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི།)

གང་གཞན་བཞི་པོ་དེ་དག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དངོས་པོའི་སྟུས་ནི་མདོར་བསྟུས་ན།

ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་།

དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། ༡༧

དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །དངོས་པོ་ནི་དངོས་པོས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་
མ་བཞིན་ཏེ་འདི་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(གཉིས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི།)

མདོར་བསྟུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ།

འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད།

དེ་ནི་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད།

དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། ༡༩

དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ནམ་མཁའ་དང་མུ་
རན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་
སྟོང་སྟེ། འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(གསུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི།)

རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི།

རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྤྲོད་ཉིད་དེ།

འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས།

རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྟན། ༡༡

རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ལ་བྱ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་གྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་སྟེ། འདི་ནི་
རང་བཞིན་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།

(བཞི་པ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི།)

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ།

མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ནི།

དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད།

གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་རྒྱུགས། ༡༢

ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད།

དེ་གཞན་དངོས་པོའི་སྤྲོད་ཉིད་དོ།

གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚན་རྒྱ་བྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེའི་མཚན་རྒྱ་བྱུང་བ་
ཉིད་ནི་རྟག་རྒྱ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་གཅིག་རྒྱ་ན་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལུ་
འབྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ཉིད་གྱིས་སྤྲོད་ངོ་། །ཡང་ན་ཕ་
རོལ་ན་ཡོད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོའོ། །འཁོར་བ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་
དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པས་དོན་དེ་
བཞིན་ཉིད་སྤྲོད་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤྲོད་པ་

ཉིད་དོ།

(གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བཞི།)

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།

དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། ༡༡༩

(གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བལ། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འགོག་པ་ལ་འཇུག ། སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ། ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་
ཀྱིས་གཞོན། བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་དང་བཞིའི། དང་
པོ་ནི།)

ད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལུ་བྱུང་བ་བཟོད་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྒྲུབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། བཤད་པ།

དེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་སྤྱི་ལུ་སྒྲུབ་པ་གསལ་བྱས་པ།

རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྒྲུ་རུ་ར་བཞིན་དུ།

མིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་པར།

རྟོགས་དེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། ༡༢༠

དེ་ལྟར་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་འོ།
རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློབ་གྲྭ་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་སྤྱང་བ་གསལ་བར་བྱས་པ་
གང་ལ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།

(གཉིས་པ་སྒྲིང་རྗེས་ཐེམས་ཅན་མི་འདྲར་བའི་ཚུལ་ནི།)

འགོག་པའི་ངོ་བོས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲར་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

རྟག་ཏུ་འགོག་པར་རྟོགས་པའི་བསམ་ལུན་ཡིན་མོད་ཀྱི།

འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྗེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད།

འདིའི་སྒྲིབ་པ་ནི་འཁོར་བར་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་པའི་བསམ་བ་ནི་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པས་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་འདིའི་སྒྲིང་རྗེས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ།

(གསུམ་པ་ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི།)

དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྒྲུབ་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་བཅས་ནི།

མ་ལུས་པ་རྣམས་སྒྲོ་ཡིས་ལམ་པར་བྱེད་པ་འང་ཡིན། ༡༩༥

སངས་རྒྱལ་བར་མ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་བཅས་
སོ། །དེ་དག་སུ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་ལས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཏེ་ཉན་
ཐོས་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་བླ་མ་པ་དེའི་གོང་རོལ་བདུན་པ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་རབ་གྱིས་ལམ་པར་བྱེད་དོ།

(བཞི་པ་བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི།)

ཀྱན་རྗེ་བ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ།

ངང་བའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་ངང་བ་ཡི།

མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས།

ཀྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཚོག་ཏུ་འགྲོ། ༡༣༥

དེའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པར་རབ་ཏུ་འབར་བར་འགྱུར་
 རོ། །གང་གིས་ན་འདི་སྤྱི་བོའི་རང་བ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བསྐྱེད་པ་ནམས་དང་ལྷན་ཅིག་
 ཀྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཀྱི་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་བདེན་པ་གཉིས་
 བོ་དེ་ནི་འདིའི་གཤོག་པ་ཡངས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་བཤད་
 ཟེན་རྟོ། །དབུ་མ་ལ་འཕུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་།

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་།

ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བ་ཐོབ། ༡

འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགག་
པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

ས་བརྟན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་བྱག་པ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རྟེ།

རི་སྐད་དུ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐས་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བྱག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
བརྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་
སྤྱད་དུ་བྱས་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ།

འདིའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འགྱུར་
རོ། །ཤེས་རབ་ཉིད་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་སྟོབས་
དང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་
ཤེས་རབ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའོ། །

(བརྒྱུད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྤར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།།

གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།།

མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གང་དུ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བརྒྱུད་
པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤར་གྱི་དགེ་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་ནི། རི་རྒྱད་དུ། གྱི་རྒྱལ་
བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འགོ་བའི་གྲུ་བོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ལ་མ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཆེད་དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆོ་རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱིན་མ་ཐུག་དུ་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་ཆེད་དུ་འབད་མི་
དགོས་པར་འགོ་སྟེ། དེས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཉིན་གཅིག་གིས་ཅི་ཆོད་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་ཆད་
དུ་བསྐྱོད་ཅིང་འགོ་བས་ལོ་བརྒྱུར་ཡང་དེ་སྤིང་དུ་ཆད་མེད་པར་ཕྱིན་པར་མི་རུས་སོ།།

གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཆོག་ས་
གིན་དུ་བསགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཅམ་གཞོན་པ་དེ་ནི་སྤྲོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱེད་པ་འབྲུམ་དུ་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་དཔག་དུ་མེད་པ་གཞོན་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། མིད་གསུམ་
སྒྲ་མར་གྱུར་གྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་བ་ཆོལ། འཁོར་བ་འགགས་གྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ཡི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་།།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མཛད།། ༡

འདིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ན་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
ལམ་འབུམ་ཕྱག་གྱངས་མེད་པ་ཕྱག་བརྩེ་གང་དག་མངོན་པར་བཏབ་པ་དེ་དག་འདི་ལ་
ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བས་འདིའི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་
འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤེལ་གཡོ་བ་འདི་ནི་གཞོན་ནུའི་སར་རྣམ་
པར་གཞག་སྟེ། དགྲ་པར་ནི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཐོབ་ལ། བརྩེ་པར་ནི་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་
ལྟར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བར་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་
ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྦྱོང་བར་ཡང་མཛད་དོ།།

རི་རྒྱད་དུ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིས་དག་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་སྟོའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་མཛད་དོ།།

དེ་ལ་འདི་རྒྱད་ཅེས་གྱང་བཀའ་རྩལ་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྲ། ལྷགས་སོ། །ལྷགས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བཟོད་པ་

ཡང་ཡིན་ན། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་བརྟེན་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ཀྱི།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་བྱེད་
ཤིག །བཙོན་འཁྱུས་ཆོས་ཤིག། བཙོན་པའི་སྤྱོད་པའི་ཉིད་ཀྱང་མ་དོར་ཞིག།

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་ཕྱིས་
པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་མ་ཞི་བ་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བར་
གྱུར་བ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་ཡིད་གཡེན་སྤྱོད་པ་འདི་དག་ལ་སོམས་
ཤིག།

གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མ་དང་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་ནས། གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་གཞུག་པ་མཛད་ཏུ་ཟིན་ན། དེ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་འདའ་བར་འབྱུར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་
ཏུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གཉིས་པ་མིད་གསུམ་གྱི་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་ཆུལ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འདི་དེ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་སྤོང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་དེ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆོགས་དག་དང་ལྷན་གཅིག་མི་གནས་ཕྱིར།

ས་བརྒྱུད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩར་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་།

ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ཁམས་གསུམ་གྱི་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ༡

འབྱུར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བུལ་མ་ལུས་ཐོབ་པར་རྟུན་མ་ཡིན།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་གར་བས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་

བ་ལའོར་བར་སྟེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་ཅ་བ་དང་བཅས་པར་ཞི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་དེ་སྒངས་པས་ས་གསུམ་གྱི་
 སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཟེན་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་གནས་སྐབས་དེར་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་འདིས་བསྐྱིམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་
 བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར། འདི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་
 སྟོན་པ་མེད་པའི་བྱིར།

(གསུམ་པ་ལའོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།)

གལ་ཏེ་འདིས་དེར་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
 ལའོར་བ་འགགས་པས་རི་ལྷར་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་ཞེན། བཤད་པ།

ལའོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་རྣམས་བརྩུ་བོ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནིང་དེ་དག་གིས།

སྟོན་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། ༡

འདིར་ལའོར་བ་ནི་འགགས་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལ་དབང་བཅུ་བོ་དག་ཉེ་བར་
 སྟེ་ལ། དེ་དག་གིས་འདིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་སྟོན་ས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 བོ་སྣ་ཆོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་འདིའི་ཆོགས་མ་ལུས་པར་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་མི་འགལ་ལོ།

དེ་ལ་དབང་བཅུ་ནི། རི་སྐད་དུ། བསྐལ་པ་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྟོད་དུ་མེད་
 པར་ཆེ་ཆད་བྱིན་གྱིས་སྟོབ་པས་ཆེ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་རེས་པར་

སེམས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇུག་པས་སེམས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་
 བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞེད་པ་དུ་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན་པའི་བྱིན་
 གྱི་རྒྱབས་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་དུས་རིམ་གྱི་ལུས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་
 འཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། དུས་གང་དུ་ཅི་དགའ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་མོས་པ་ལ་དབང་
 བ་འཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་སྟོན་པས་རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་དང་།
 མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
 བ་འཐོབ་བོ། །མཐའ་དང་དཔུས་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྤང་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟོན་པས་ཆོས་ལ་
 དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དུས་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའོ། །

ད་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དགྲ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་ཚོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་།

དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཕྱོལ་། ༡

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དགྲ་པར་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཀྱི་ལ་རོལ་རྩ་
 ཕྱིན་པ་ཆོས་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་ཞིང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ཡང་འཕྱོལ་སྟེ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རྟོན་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་།
 སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལོ།

དེ་ལ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 རབ་རྩ་གཤིས་སོ། །རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 དབྱེ་བ་རབ་རྩ་གཤིས་སོ། །དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་
 མ་འདྲེས་པར་སྟོན་པ་རབ་རྩ་གཤིས་སོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་རྒྱ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པ་ཉིད་རབ་རྩ་གཤིས་སོ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དུམ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ལས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དགྲ་པ་ལོ། ༥

ད་ནི་མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བརྒྱུད་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀྱན་ནས་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐྱར་བ།

དམ་པ་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའང་ཡིན།

ཆར་སྤྱིན་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི།

དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་ལྷན་གྱུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། ༡

བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའི་ས་བརྒྱུད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའི་ལ་ནི་སངས་རྒྱུས་
བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་བྱངས་མེད་
པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱ་ཇི་སྟེད་པའི་ཐ་མ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་དུ་
འབྱུར་ཏེ། མངོན་དུ་བྱུར་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་མཉམ་པའི་
རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བླ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནས་རྒྱུས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྒྱར་ཆར་བའི་རྒྱལ་པ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱི་བླའི་
འཁོར་དང་ལྟན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆམ་
ཞིང་དེའི་སྤྱོད་དུ་འབབ་པར་གནས་སོ། །དེ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་བླ་དེ་ལ་འདུག་
པར་ཀྱན་ཏུ་སྤང་ངོ། །དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་སངས་རྒྱུས་བཙུམ་ལྟན་འདས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དག་ལྷུང་ནས། བྱང་རྒྱུ་བ་
མེམས་དཔའ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་མཛད་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་ཡང་འབྱུར་ལ། སྤྱིན་ཆེན་པོ་
ལྟར་འཛིན་ཏེན་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་མངོན་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་གྱིས་གྱུབ་པར་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཡང་མངོན་པར་འབེབས་སོ། །མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པ་བཤད་ཟེན་
ཏོ། །དབུ་མ་ལ་འདུག་པའི་བཤད་པ་ལས་མེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་པའོ། །

(གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་སོགས་
དང་། བརྒྱད་པ་དང་། དགུ་པ་དང་། བརྒྱ་པ་འཛིན་ཏན་བཤད་པ་རྟུག་གི། །དང་པོ་ནི།)

དེ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་
ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

དེའི་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱལ་བརྒྱུ་མཐོང་ཞིང་།
དེ་དག་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས།
དེ་ཉིད་ཆེ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་གནས་གིང་།
སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག། ༡

སྟོ་ལྷན་ཉིང་འཛིན་བརྒྱུ་ཕྱག་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དེ།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱུ་འདི་ཡིས་ཀྱན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་རུས།
དེ་བཞིན་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་དེ་སེམས་ཅན་བརྒྱུ་ཕྱག་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།
བརྒྱུ་ཕྱག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། ༢

དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་རྒྱམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྲས།
རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྒྱམས་ཀྱན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན།
རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་།
རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱུ་ཕྱག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། ༣

རི་སྐད་དུ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ཉིང་དེ་འཛིན་
བརྒྱུ་རབ་ཏུ་འཐོབ་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། སངས་
རྒྱལ་བརྒྱུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གཤེས་པ་དང་།

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་ཡང་འགྲོ་བ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྤར་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཡང་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ལ་སྤོན་
 དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བརྒྱ་
 གྲུན་ཏུ་སྤོན་པ་དང་། ལུས་རེ་རེ་ཡང་འཁོར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་བརྒྱ་དང་ཡན་
 པར་གྲུན་ཏུ་སྤོན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

(གཉིས་པ། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི།)

སྒོ་ལྷན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི།

ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས།

དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་-----

སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་འདིས་ཡོན་ཏན་གངས་བརྒྱ་དང་
 རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་གང་དག་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་སེམས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔལ་སྟོང་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་ཆེར་བགྲང་བར་བྱུང་།

(གསུམ་པ། ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་

-----ས་ལྔ་པོ།

འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིས་ནི་འབྲུམ་ཕྲག་དང་། ༡

བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ།

དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་ཕྲག།

ཁག་ཁྱིག་ཕྱག་བརྒྱ་རྩོགས་པར་སྦྱར་དང་སྦྱར་ཡང་སྦྱོང་ཕྱག་ཏུ།

ཡང་དག་པར་ནི་སྦྱར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཛོལ་བར་འགྱུར། ༥

དེ་ལ་སེམས་གསུམ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་འབུམ་འཛོལ་བོ། །སེམས་བཞི་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ནི་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འཛོལ་བོ། །སེམས་ལྔ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་
ཕྱག་སྦྱོང་འཛོལ་བོ། །སེམས་དྲུག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བྱེ་བ་འབུམ་
འཛོལ་བོ། །སེམས་བདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
ཉིད་བྱེ་བ་ཁག་ཁྱིག་ཕྱག་འབུམ་འཛོལ་བར་གཤམ་པར་བྱའོ།

(བཞི་པ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

དེ་ཡན་ཆད་ནི་ཡོན་ཏན་དག་ལ་གྲངས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་མི་སྲིད་པས།
རྟུལ་ཕྱ་རབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགྲང་བར་བཤད་པ།

མི་གཡའི་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས།

སྦྱོང་གསུམ་བརྒྱ་ཕྱག་སྦྱོང་བསྐྱེད་པའི་ཉེན་ན།

རྟུལ་ཆད་རི་སྐད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་།

གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཛོལ་བར་འགྱུར། ༦

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྒྱད་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་རི་སྐད་དུ་བརྟན་པའི་ཡོན་
ཏན་དག་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྟུལ་སྦྱོང་
འཛོལ་བོ།

(ལྔ་པ། ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་ནི།)

ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྤར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག།

གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར།།

བསྐྱེམས་པ་ཕྱག་བརྩའི་རྣལ་ཆད་ཐོབ་པར་འགྱུར།། ༧

སེམས་དགུ་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནི་སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་
སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྣལ་ཕ་རབ་གྱི་
རྣལ་དང་མཉམ་པ་འཐོབ་པོ།།

(དུག་པ། ས་བརྩུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ། སྤར་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་དང་། ཡོན་ཏན་
གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་གྱི། དང་པོ་ནི།)

རེ་ཞིག་བརྩུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་གྱུར་ཞིང་།།

ངག་གི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་བསྐྱེམས་ནམས་ན།།

རྣལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་འགྱུར།། ༨

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་བརྩུ་པ་བསྐྱེད་པས་ནི་ཡོན་ཏན་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྫོད་དུ་མེད་པའི་རྣལ་ཕ་རབ་གྱི་
རྣལ་སྟེད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རེ་ཞིག་བརྩུ་པ་འདིར་དེའི་ཞེས་བྱ་བའི་རེ་ཞིག་གི་སྒྲ་
འདིས་ནི་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་
ཟེམས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ།།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།)

གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདིས་ནི།

བ་སྤྱིའི་ཁུང་ཁུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནམས་དང་།།

ལྷན་ཅིག་ཚོགས་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་བྱང་འདས་དང་།

དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་གྱང་།

སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་ལ་ནི་སྤྱོད་པར་རུས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བརྩ་བ་བསྐྱེད་པ་འདིས་ནི་རྟོག་པ་ཀྱན་ནས་རྒྱ་བ་
མེད་པར་རང་གིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྷ་ག་རེ་རེར་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་
བ་ལས་འདས་པ་རེ་རེ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བའི་འཁོར་
མངའ་བ་དག་སྤྱད་ཅིག་སྤྱད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འང་སྤྱོད་པར་རུས་ལ།
དེ་དག་ལས་གཞན་འགྲོ་བ་ལྡེ་འཁོར་བ་མི་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པས་ཡང་
མ་འདྲེས་པར་བ་སྤྱི་ཁྱད་ལྷ་རེ་རེར་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་པར་རུས་སོ། །གྲང་གི་རྒྱ་
ནི་མ་སྤོས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བྱེད་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤྱོད་པ་
དང་། མིའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཟུང་ནས་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཆོས་སྤྱོད་པར་རུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་གྱི་དོན་སྤྱད་
པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་རྣམས་རྒྱལ་པར་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་བཅའ་བར་བྱའོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཤད་པ་ལ། གནས་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷ་ལ་
 རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་འོང་བོ་སྤྱི་ལྷ་མ་གཞག་དང་། བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་
 བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་དང་
 ལཱོ། །དང་པོ་ནི།)

དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བརྟེན་པར་འདོད་པས་
 བསྟོད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྤྱང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།།
 རྩོན་ཆེ་སྟོབས་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱར་ཡང་འབད་གྱུར་ཞིང་།།
 འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ།།
 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེས།། ༡༠

དཔེར་ན། ཟླ་བས་ནམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་
 ལུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཙུང་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
 བྱེད་པའི་ཐུན་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་མཛད་པ། ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་བ་བརྟེན་པས་རང་
 ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་བརྟེན་ལུས་པར་མཐེན་ནས་དུས་ཕྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་
 འབད་པ་བརྒྱམས་པར་གྱུར་ལ། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པ་འདི་བརྒྱམས་པ་སྤྱོད་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་གྱི་གནས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་
 གྱུར་ཏོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་འདིར་
 མཐར་ཐུག་ཅིང་ལུ་ལྟ་བུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཆུངས་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་
 དང་འདྲ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་གོང་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(གཉིས་པ་ལྷ་ལ་རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྦྱོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

དེར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ན་བཙུག་ལྟར་འདས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་
ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པའི་བྱིར་
བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར།།

དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་བྱིར།།

རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མཛད་རྒྱུར་ནས།།

མཁྱེན་བཟངས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད།། ༡༡

དཔེར་ན། སུམ་པ་དང་ལཁར་གཞིང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
མཛུངས་པའི་བྱིར་དེར་རྫོགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཀྱང་དེར་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྤྱི་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རོ་གཅིག་པ་
ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ཡང་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པས་བཙུག་ལྟར་འདས་
ཀྱིས་མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་སོ།།

(གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདིར་སྒྲུབ་པ།

གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྟོ་གྲོས་འཕྲུག་མི་འགྱུར།།

སྟོ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ།།

ཀྱན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར།།

མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་རྟོན།། ༡༢

སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་
 ཅིང་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཛོག་པ་ན། གང་གི་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སློ་མི་འཇུག་པར་ཁས་
 གུང་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སློ་འཇུག་པ་
 ན་ཅིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ལ་སློ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དོ།

སློ་མི་འཇུག་ན་ནི། འོ་ན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པ་ཡང་མི་རིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་
 འདི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་རི་ལྟར་འོས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷན་པ།
 གྲུན་ནས་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། གྲུན་ནས་
 མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡན་ཚུན་འགལ་བ་ཞིག་སྟེ། གལ་ཏེ་
 གྲུན་ནས་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་ན་ཡང་མཁྱེན་པ་
 བོ་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངས་ཐུགས་སུ་རྟུང་དོ་ཞེས་
 ཁྱེད་ཅག་གི་གཞན་དག་ལ་སུ་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་འདི་མི་
 རིགས་སོ།

(གཉིས་པ་ལན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་རྟོན་
 པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ།

གང་ཆེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བཅུ་བ།

དེ་ཆེ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ།

ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ལུལ།

དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྟངས་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། ༡༩

འདི་ན་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུལ་རིག་གོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དཔེར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་བསྐལ་བ་ཉེ་བར་སྟེ་བ་ན་སྟོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་སྟེ་བ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་གདགས་སོ། །ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། གང་ཆོ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ།

དེ་ཆོ་དེ་རྣམས་བསྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་བསྟེན་པའི་སྟོན་ནས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་རབ་རྒྱ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དཔེ་སྟོས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་བྱིར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གི། །དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་གིས་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉི་ག་ཡང་མ་སྟེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ། ཞི་ཡང་འགྲོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་རྒྱལ། ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྟན་བྱུང་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

གང་ཡང་མ་ཁུན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན་ཞེས་སྟེས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་འདི་སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།

ཇི་ལྟར་ཞེན། བརྟོད་པར་བྱ་ཞེ།

དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱབས་བསྟན་ནམས་ཀྱིས།

ཟིན་དང་སྐྱལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས།

སྐྱ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ།

དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག། ༡༤

དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་བསྟན་ནམས་བརྒྱས་ཟིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་
ཐབ་ཅིང་སྐྱ་ཆོགས་པའི་སྐྱ་མངའ་བ་དེ་ནི་ངོ་བོ་དེ་དང་དེར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྟོན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་ད་
དུང་དུ་ཡང་འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཆོག་བྱ་དགས་སེཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་
སྐྱ་ཆོགས་པ་དག་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ། བསྟན་ནམས་བརྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་ནམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་ཆོས་ཉི་ཤར་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་ཁྱུང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པར་
འབྱུང་རོ། །བསྟན་ནམས་ཀྱིས་འདུས་བསམ་པའི་སྐྱ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཞོག་གི་དེའི་བྱིན་
གྱི་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱལ་པ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱ་གང་
ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་རོ། །སྐྱལ་པ་
དག་ལས་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་གཞན་ཡང་དེའི་མཐུས་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་དག་གཞན་རྩ་དང་གིང་དང་རྟིག་
པ་དང་བྲག་ལ་སོགས་པ་ལས་དེའི་མཐུས་སྐྱ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དེ་ལས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ནོ།

(གཉེས་པ་ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུང་བའི་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།)

ཡང་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམ་པར་རྟོག་
བ་མེད་པ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟར་བ་མི་སྤྲིད་ཀྱང་ཇི་སྒྲིག་བཤད་པའི་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཞེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱི་རོལ་གྱི་དཔེ་ཉེ་བར་བཀོད་པ།

ཇི་ལྟར་ཇ་མ་ཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྟན་པས་འདིར།
ལུན་རིངས་འབད་པས་ཆེས་བསྐྱོར་འཁོར་ལོ་ནི།
དེ་ཙུལ་ད་ལྟ་སྒྲུས་བ་མེད་བཞིན་དུ་འང་།
འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱར་མཐོང་ལྟར། ༡༥

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྒྲུས་ཙུལ་མེད་བཞིན་དུ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྒྲུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི།
འཇུག་པ་སྒྲུ་བའི་དགེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི།
ཁྱད་པར་གྱིས་འཕངས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་བྱེད། ༡༦

དེ་ལ་གང་གིས་ན་རྟོག་བ་མེད་པར་གྱུར་དུ་ཟིན་ཀྱང་གཏུལ་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་འཆོམ་
བ་ལྟར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ།
ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོའི་ལྟན་འདས་འདི་དག་ད་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་བ་མི་མངའ་ཞིང་།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བྱ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་འདྲ་བར་ཇི་ལྟར་འཆོམ་པར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྒྲིག་ཅིག་ཀྱང་མི་
བསྟོད་ལ། སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་དུས་ལས་ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟར་སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་དེའི་
འཁྱུགས་དང་། གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་

ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་འབྲ་བ་དག་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ད་
ལྟར་སྒྲིས་པའི་འབད་ཚུལ་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉིད་བར་སྒྲོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་བྱ་བ་ཡང་འགྲུབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

(གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུའི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་དོན་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲུ་དང་། གཞན་
དོན་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱི་གཞུགས་སྒྲུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི།)

ད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ།།

བསྐྱེད་གས་པས་ཞི་སྟེ་རྒྱལ་རྣམས་ཚོས་སྒྲུ་སྟེ།།

དེའི་ཚེ་སྒྲུ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད།།

སེམས་འགག་པ་དེ་སྒྲུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད།། ༡^པ

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་གས་པ་
ལ་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་བ་མེད་པས་སྒྲུ་བ་མེད་པ་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུའོ།།

འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ།།

ཚོས་ཉིད་ཤེས་བྱའང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་རྟུག་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་འདི་ནི། དེའི་ཚེ་སྒྲུ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་མཛད་ནས་འཇམ་དཔལ་སྒྲུ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོག་བླ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཡུལ་ཅན་སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མི་འཇུག་པས་སྐྱེ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་གྱུ་ན་
ཚོ་བ་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ།

(གཉིས་པ་གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་བཤད་པ་ལ། ཡོངས་སྤྱད་ཚོགས་པའི་སྐྱ་དང་།
རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱ་དང་གསུམ་གྱི་ དང་པོ་ནི།)

འདི་ནི།

ཞི་སྐྱ་དཔག་བསམ་གྱིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག།

འགོ་གྲོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟེན་འཕྱོར་སྤྲད་རྟག།

འདི་ནི་སྤྱོས་དང་བྲལ་ལ་སྤྱང་བར་འགྱུར། ༡༥

སྐྱ་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའི་རང་
བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དེ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐྱིར་རོ། །ཞི་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་སྤྱོད་པ་གསལ་བར་བྱེད་
བ་ནི།

དཔག་བསམ་གྱིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཞིང་།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཅི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།

འདི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱིང་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་དང་ཡིད་བཞིན་
གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཅི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་
དོན་རྟོ། །སྐྱ་འདི་ནི་འཁོར་བ་ཅི་སྤྲོད་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཕྱོར་བའི་སྤྲད་དུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་ནོ། །རྟག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་ཉིད་དུ་མཚོན་

དྲི། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་རི་མིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་རི་མིན་པ་དེ་མིན་ཏུ་སངས་རྒྱལ་
ནམས་ཚུལ་འདིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་ཅིང་ནམ་པར་བཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་
བར་གཤམ་པར་བྱའོ།།

བསོད་ནམས་བརྒྱའི་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོས་
པ་དང་བྲལ་བ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་
པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་གི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ནམས་
ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

(གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐུ་ལ། སྐུ་ཐུན་སྐུ་ཚོགས་པ་དང་། བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྐུར་པ་ཐུན་
སྐུ་ཚོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐུན་སྐུ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། སྐུ་བའི་གནས་
སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྟོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་
གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ཚས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བྱུང་བའམ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། རི་
སྐད་བཤད་པའི་སྐུ་ལས་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐུ་གང་དག་སེམས་ཅན་
འདུལ་བའི་རྒྱལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུའི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངའ་
བར་བཞེད་པའི་བྱིར། བཤད་པ།

བྱབ་དབང་ཏུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན།།

གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐུ་གནས་སྐབས།།

སྤར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་ཆུལ་ནི།།

མ་ལུས་ཀྱིས་བརྒྱ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།། ༡༩

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤར་འགགས་ཐོག་མ་མེད་

པ་རང་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཟིན་པ་འབྱུང་མཐའ་དག་མ་ལུས་པར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཆོལ་བར་དེ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་བྱང་ཚུལ་དུ་
མས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
གིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་གཅིག་
ཉིད་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་བསྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ལུ་འབྱུང་བ་ལ། སྒྲིབ་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་དང་།
བསྐྱེད་ཁང་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ། སྒྲིབ་པ་དང་། ཕར་
ཕྱིན་གཞན་ལ་ལྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

འདི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཚུལ་གང་དང་གང་དུ་རི་ལྟར་གང་
གི་དོན་དུ་བྱང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲིབ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྟོན་པར་སྐྱོད་
པར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་ཞིང་ཅི་འདྲ་དེར་ཐུབ་དབང་དང་།

དེ་དག་སྐྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་།

ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་རི་སྟེད་རི་ལྟ་དང་།

བྱང་ཚུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། ༡༠

ཅི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཅི་འདྲ་དང་།

ཆོས་ཐོས་སྐྱོད་པ་གང་ལ་སྐྱོད་པ་དང་།

སྒྲིབ་གང་རི་ཅམ་དེ་དག་ལ་ལུལ་བ།

དེ་ནི་མ་ལུས་སྒྲིབ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད་། ༡༡

བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲིབ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ལ་སྐྱོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ལྟ་མཁན་ལ་བསྟེན་བཀྲུང་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་
 བེའུ་བྱ་དང་། བུ་རྩ་ག་དང་། ཡི་རྩ་རྩེ་ལ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
 རིན་པོ་ཆེའི་ལྷན་གྱི་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་རྩ་དང་ཞིང་དང་ཀུན་ནས་
 རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་
 ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ན། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དག་བལྟ་མཁན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
 པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱེ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་དང་སྐྱོད་པ་དག་གི་མཐུ་ལུ་དུ་བྱང་བ་
 གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་འདུས་པར་གྱུར་པ་རི་སྟེང་བའམ་
 རི་ལྷ་དང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་དགོ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་ཞིང་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་གིས་ལུས་སྒྲིམ་པ། དབྱིབས་
 དང་ལྷན་པ་ཆོས་གོས་དང་ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འོགས་སྟོད་པ་ཉེ་
 བར་ཡོངས་སྟོད་པ་དང་ལྷན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་
 ཆོས་དང་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྟེ་བུམ་ཟེལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་གཟུགས་དང་སྟོ་
 དང་ལྷན་པ། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྲུངས་ཏེ་སྟོད་པ་གང་ལ་སྐྱུད་པ་དང་།
 སྐྱོན་པ་གང་ཅི་ཅམ་དེ་དག་ལ་ལུལ་བ་སྟེ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཆོས་གོས་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་གང་ལུལ་བ་དང་། རི་ཅམ་སྟེ་དུས་

ཇི་ཙམ་དང་ཚད་ཇི་ཙམ་ལུ་བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་པར་བྱིན་གཞན་ལ་ལྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུན།)

སྟོན་པའི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ།

དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་ཉིང་འཛིན་དང་།

གཤམ་རབ་སྟོད་ཆེ་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་།

མ་ཚང་མེད་དེ་དག་.....

མ་ལུས་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། །ཅིས་གོང་མ་དང་སྐྱར་རོ།

(གཉིས་པ་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་ལ། ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་།
དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱན་གྱི་སྟོད་
པ་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལྟ་ཞོག་གི་འོན་ཀྱང་།

.....ཉིད་སྟོད་པ་ཀྱན།

སྐྱ་ཡི་བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱ་འང་གསལ་བར་སྟོན། ༡༩

(གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་པ་ནི།)

བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཞོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། གཞན་ཡང་།

སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་།

གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར་།

གང་དམ་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱིས་བཟུང་བའི།

འགོ་དབྱུགས་འབྱེན་ཁིང་འཛིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། ༡༣

དང་པོའི་ཐུགས་བརྒྱད་བྱད་ཀྱི་པོའི་བར།

དེ་དག་སྤྱོད་ཀྱན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱིས།།

རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྤྲིལ།།

ཁུང་ཁུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན། ༡༧

ར་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་པ་ཐ་མལ་པ་དག་གྱང་ཐུགས་གྱི་མཐུན་མ་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཙམ་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་ལ་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་སྟོན་ལུས་
 བ། ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ལྷག་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྟན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཐུན་ནས་མི་སྟོད་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར། མཁས་པ་གང་
 ཞིག་མ་རྟོགས་པ་ལམ་སེམ་ཉི་ཟ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པས་དཔེ་འདིའི་སྟོན་ནས་
 གསལ་བར་འདི་ལ་ལྷག་པར་མོས་པར་བྱའོ།།

(གཞུས་པ་གཞན་དུས་གཞུས་ཀྱི་སྒྲེ་ལས་གས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་བ་སྒྲེ་ཁུང་ཅུ་ཅེག་ཀྱི་སྒྲོན་པ་ནི།)

རི་ལྷ་ར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་ཏུ་ས་གཅིག་
ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྒྲུའི་ཁུང་ཁུར་སྤྱོད་པར་མཛད་པ།

དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།

རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི།།

ཕྱིད་དང་དེ་ལྟ་གྱི་བའི་གནས་སྐབས་ནི།

ཐམས་ཅད་བ་སྒྲིའི་ཁྱད་ཁྱད་གཅིག་ཆོ་སྟོན། ༣༥

(གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བའུ་པ་ལྷན་སྐྱེལ་ཆོག་པ་ལ། ལུང་དང་། ཉུས་ལ་བརྟེན་ནས་

བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

སྐྱེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅོད་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བར་ཟེན་གྱང་བཞེད་
པ་ལ་མངའ་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས།།

རྩལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་།།

འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱུང་རྩལ་སྟོན་མོད།།

རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་ཕྱ་མི་འགྱུར།། ༡༥

སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་པའི་སྐོ་ནས་རྣམ་མཁའི་མཐས་
གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འཛིག་རྟེན་
ཕྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་རྩལ་ཕྱ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བཞེད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་རི་ལྟར་གནས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་
མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་བྱུང་རྩལ་ཡང་སྟོན་ཏོ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་
བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཛིག་རྟེན་རྩལ་ཕྱ་
རབ་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

(གཉིས་པ་རྩལ་ལ་བསྟོས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི།)

དེ་བཞིན་དུ།

རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་མཐའི་བར།།

སྐད་ཅིག་དེ་རེ་ལ་སྟོད་ལྷ་ཚོགས།།

རི་སྟེང་སྟོན་པ་དེ་སྟེང་འཛམ་བུའི་གླིང་།།

མ་ལུས་རྩལ་གང་དེ་དག་ལ་གྱངས་མེད།། ༡༦

རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་ཁྱེད་འཁོར་བར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོད་པ་
སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་གྲངས་ནི་འཛམ་གྱའི་གླིང་མ་ལུས་པ་
ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན་པའི་སྟོན་སྐུ་བཙུག་ལ་བསྟོད་པ་
ཡིན་ནོ།།

(གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་སྤུལ་སྤུལ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུབ་ཤིང་བ་
དང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་གིང་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་མི་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུབ་གསུམ། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱལ་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ནི་སྟོབས་བརྩུབ་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱལ་པར་དབྱེ་
བ་ཆ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་།

དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྟོན་སྟོད་དང་།

མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་རྟུང་དང་།

སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༡༥

དེ་བཞིན་དབང་མཚན་མཚན་མ་ཡིན།

མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཉིང་འཛིན་དང་།

སྟོམས་པར་འཇུག་སོགས་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། ༡༦

སྟོན་གནས་བྱན་པ་མཁྱེན་པ་དང་།

དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྒྲེ་སྒྲོ་དང་།

ཟག་རྒྱམས་ཟད་པ་མཆེན་སྒྲོབས་ཏེ།

སྒྲོབས་ནི་བརྩ་པོ་འདི་དག་གོ། ༣༠

(གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཏུ་བརྩའི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཆེན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲེ་འགྱུར་བ།

དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཆེན་རྒྱམས་ཀྱིས་གསུངས།

བཤད་པ་ལས་བརྒྱུག་གནས་མིན་གྱིས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ།

མཆེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྒྲོབས་སུ་བཤད། ༣༡

རྒྱ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་སྒྲེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་དག་ལས་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གང་ལས་གང་ཞིག་འཐོབ་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་གང་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྒྲེ་བ་ཅན་དེའི་གནས་ཏེ་འདིར་གནས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བརྗོད་དོ། །བཤད་ཟིན་པ་དང་འགལ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ལས་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་བ་དག་ལས་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྱུར་བ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆེན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་དང་བྲལ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྒྲོབས་སུ་རྒྱམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས།
 རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་
 མེད་པས་གནས་པ་ལ་ཡང་གནས་སྤྱོད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་གནས་ནི་གང་གནས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་
 བྱི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། དག་
 བེས་ཉེས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་འདོད་པ་
 དང་སྤྱག་པ་དང་འགའ་བ་དང་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་
 བྱི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་།
 དག་བེས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་
 འདོད་པ་དང་། སྤྱག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་
 ཡིན་ནོ། །

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དེ་བྱི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་སེར་སྤྲོས་ལོངས་
 སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྱུར་པ་དང་། ངང་རྩལ་ངན་པས་རྩ་དང་མིར་སྤྱོད་པ་དང་།
 གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་འགྱུར་པ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་
 དང་། སེམས་གཡེངས་པས་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འཚལ་བའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ལོངས་པར་འགྱུར་པ་དང་།
 མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་པ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་དང་། འགྲོད་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པས་
 སེམས་གཏིན་རྒྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་

སྐབས་མེད་དོ། །གང་ཐུག་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ནི་ད་ཀྱིས་ལའོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་འཇུག་
བརྒྱུན་ནས་ཆངས་པ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་
སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། སྐྱིན་པས་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་ཞེས་ཐམས་
ཅད་བསྟོག་ནས་སྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་ལས་དང་པོ་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ།

(གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བཤད་པ།

འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བསྟོག་དང་ཟད་དངས་ཀྱི།

ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྦྱིན་གིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་ལའང་།

མཆེན་པ་ལུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་ལ།

དུས་གསུམ་གསེབ་བྱ་བྱེད་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། ༡༩

ལས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་
དུ་མི་འོང་བའི་ལས་དང་། ཟད་པའི་རྒྱ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་ལས་ལྟར་གིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འདིག་རྟེན་མ་
ལུས་པར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་མཆེན་པས་གསེབ་བྱ་མ་ལུས་པ་བྱུང་བར་མཛད་པའི་མཆེན་པ་གསེབ་བྱ་འགར་
ཡང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་རྣམས་དང་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུངས་པ་རྣམས་གནས་དང་རྒྱ་

དང་། དེས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

རི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་འདས་པའི་ལས་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་གང་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བ་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་
ན། དགོ་བའི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་དེ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ལས་ཡང་དག་
པར་སྒྲངས་པ་གང་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་ལས་ལྷུང་བ་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་མི་དགོ་བའི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

དེ་བཞེན་ཏུ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་ལ།
མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
དུས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆ་དང་མཐུན་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཉམས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

དེ་བཞེན་ཏུ་རེ་རེ་ཞིང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞེན་ཏུ་
ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་འདས་པ་ན་སྒྱུར་བ་རྒྱུད་ལ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་
རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞེན་ཏུ་རྩོམ་པ་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་
པོར་འགྱུར་བ་དང་། རྩོམ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུད་བ་དང་།
ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་དང་། གང་རང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དང་། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞེན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲངས་པ་གང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྟག་བསྐལ་ལ་མ་
 འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་བདེ་ལ་མ་
 འོངས་པ་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སྟག་བསྐལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་ཁོ་ན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་
 དག་པ་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྩ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་སྟོན་
 ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་གཉིས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(གསུམ་པ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

འདྲོད་ཆགས་སོགས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲོད་པ་ནི།

ཤིན་རྩ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདྲོད།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཆེན་པ་ནི།

དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། ༣༣

འདིར་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེ་བར་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་སྟངས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དག་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྱུང་བའི་སྒྲུས་ནི་འདྲོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོན་སྟོས་ཏེ། འདི་ལས་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་
 བས་ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་བསམ་པ་ནི་ལྟག་པར་མོས་པ་

དང་། ལྷག་པར་བསམ་པ་དང་འདོད་པ་དང་མོས་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྟེན་ལ། མོས་པ་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཏུ་སྦྱོད་པས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱེད་
 པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་འབྱུང་བ་དེ་
 བློ། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མཁྱེན་པའི་སྦྱོབས་སུ་
 རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡང་དག་པ་རི་
 ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ།།

རིགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རི་ལྷ་ར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
 རྒྱ་ཤེས་ཤིན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ལ་ཞེ་སྤང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་
 ཟག་གང་ཞེ་སྤྲུག་ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཉི་ཕྱག་
 ལ་གནས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཕྱག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་མོས་
 པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱུང་བ་
 བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་བསམ་པ་རྒྱུང་བ་ལ་
 མོས་པ་དེ་དག་གྱུར་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་
 བ་རྒྱུང་ལ་བྱེད་པར་ལ་གནས་པར་འབྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་ལ་
 རྒྱུང་བ་ལ་གནས་པར་འབྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
 པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འབྱུར་བ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་
 ངེས་པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འབྱུར་བ་དང་། མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་

པའི་ཁམས་ལ་འཛོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་
 ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གང་གིས་
 གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་
 བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་
 གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བཞི་པ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

སངས་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས།

མིག་སོགས་དག་གི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་།

རྣམ་ཀྱན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཕྲུག་སྟོབས་སུ་འདོད། ༣༤

རང་བཞིན་དང་ངོ་བོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གངས་དག་གོ། །སངས་རྒྱལ་
 ཁམས་མཐའ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་གང་ཞིག་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དུ་མར་གྱུར་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཆེན་
 པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས། མིག་གི་ཁམས་དང་།
 གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ནང་
 སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་

དུ་ཁམས་པོ་བརྒྱད་ཆར་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ས་ལ་
སྒྲགས་པའི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གེས་སོ།།

རི་ལྷར་རབ་ཏུ་གེས་གེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདྲི་བ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་གེས་སོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་
ཁམས་ནི་མདོན་པར་འདུ་བའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་
མདོན་པར་འདུ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁམས་ནི་
སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པའི་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་རྩལ་བཞིན་
རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུའོ།།

དེ་ལྷར་ན་འཛིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་པའི་
ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཁམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གེས་
སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ལས་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(ལྷ་པ་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཆོན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
ནས། བཤད་པ།

ཀྱན་རྒྱ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྫོ་ཉིད་ནི་མཆོག་པའོད་ལ།།

འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྒྱལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་།།

མིག་ལ་སོགས་དང་པན་ཚུན་སྒྲུབ་རྒྱས་རྒྱབ་པ་ལ།།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས།། ༣༥

ཀྱན་རྒྱ་རྟོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟག་པར་སྟོ་འདོགས་པའོ། ཀྱན་རྒྱ་རྟོག་པ་
ནི་དབང་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངའ་བདག་ཉིད་རྒྱ་
གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོགས་པའི་སྒྲུས་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྒྱ་ཅན་རྣམས་
སྟུང་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་སྒྲུས་ནི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བཟོད་དེ། རྒྱ་
རྒྱུད་འབྲིང་གི་གནས་སྐབས་ནི་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུས་བཟོད་དོ། །མིག་སོགས་ཞེས་
བྱ་བ་འདིས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་འཛིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་
དབང་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་དང་། པན་ཚུན་འབྲས་སུ་སྒྲུབ་པར་རྒྱས་པའི་
རང་གི་ངོ་བོ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་དབང་
པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་རྒྱུད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
རྒྱུ་ཤིས་སོ།།

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་ལྟ་བ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་
ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤིས་ཤིག་།

རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་བོ་རྣམས་
ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་བོར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྒྱུ་ཤིས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་རྣམ་པོ་ཡང་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་མཐར་མོང་བའི་འདོད་ཆགས་སྡེ་བ་
 དང་། མཐར་མོང་བའི་ཞེ་སྤང་དང་། མཐར་མོང་བའི་གཉི་ཕྱག་སྡེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །མཐར་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྒྱ་གྱུར་པའོ། །ཡོངས་
 སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་ཅི་འདྲ་བས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་བཅས་མ་སྡེ་
 བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་
 གིས་སྡེ་ལ་ཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ཕྱག་སྡེ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་
 རྟོག་པའི་དབང་པོ་གང་གིས་ཚར་བཅད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཕྱག་
 སྡེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་རྒྱ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱན་ཤེས་
 པ་དང་ལྷན་པའི་དབང་པོའི་བར་རབ་རྒྱ་ཤེས་སོ། །དབང་པོ་གང་མིག་གི་དབང་པོའི་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ན་བའི་དབང་པོ་འཛོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་ཤེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ན་བའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་གང་སྤྱིན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བྱིས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་སྤྱིན་པའི་གཏམ་
 བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བྱིས་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་
 སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏམ་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱར་རོ།།

རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་རྣམས་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་
པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤིས་སོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་
རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤིས་སོ། །ངེས་པར་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤིས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤིས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱར་བ་གང་ཡིན་པ་
དང་། གསུམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱེན་གང་ཡིན་པ་
དང་། དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་གང་
ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་
ཏུ་ཤིས་སོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ལྟ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(དུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

ལམ་འགྲའ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་འགྲའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི།།

བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱལ་ཡི་དྲགས་དང་།།

དུད་འགྲོ་ལྟ་མི་རྣམས་དང་དཔྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ།།

དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད།། ༡༥

དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲུས་ནི་ལམ་གྱལ་བ་ཆོད་དོ། །ལམ་གང་ལ་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་

གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུངས་
 ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་ལུ་ཆོས་ཐོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདི་ལྟར་
 རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་སུ་རྒྱུད་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་རུང་བ། ལྷན་པ་སྦྱོད་དུ་མ་བྱུང་
 བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བརྟན་གྱང་རུང་མ་བརྟན་གྱང་
 རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་མེད་པས་དེ་དག་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་སྦྱོད་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་
 དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གོ་ཆ་གྱོན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྟག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟེ་བ་
 ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད།
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་གང་སྦྱོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་སྟངས་
 གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཞེ་སྟངས་གི་ལམ་གང་ཁོང་ཁྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་
 སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྟངས་གི་ལམ་གང་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྒྱུགས་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་
 ཡོད། ཞེ་སྟངས་གི་ལམ་གང་སྦྱོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཏི་མུག་གི་
 ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། གཏི་མུག་གི་ལམ་གང་མ་རིག་པའི་རྒྱ་
 ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་མུག་གི་ལམ་གང་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་
 ཡང་ཡོད། གཏི་མུག་གི་ལམ་གང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གྱང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་

པའི་ལམ་གང་རྗེས་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པའི་ལས་དྲག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་མཐུན་པའི་སྟབས་ནི།)

ད་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་དང་། སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཐུན་པའི་
སྟབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད།

བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྟུང་གང་ཞིག་ནས་གང་དག་དང་།

སྟོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྟུང་གྱུར་པ།

དེ་ལ་མཐུན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟབས་སུ་བཤད། ༡༥

དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་
མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་པ་བསམ་གཏན་དག་ནི་བཞིའོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་
བརྟུང་དོ། །ཞིག་ནས་ནི་ཏིང་འཛིན་དག་སྟེ། དགེ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་ནོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་དག་ནི་དགྲ་སྟེ། བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། །འདུ་ཤེས་དང་། ཚོར་བ་འགོག་
པའོ། །གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། རྣལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་
པའི་རྒྱ་དང་སོ་སོ་རང་གི་རྣལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་
གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རབ་རྩ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་གྱུར་
པ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་མཐུན་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་དེ་ནི་

བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་
དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་མཁུན་པའི་ལྷོ་བས་སུ་
རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྲ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་།
རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལྡང་བ་གསེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རབ་རྩ་གསེས་སོ།།

རི་ལྟ་རབ་རྩ་གསེས་གེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྩ་གསེས་སོ། །སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་རྩ་གསེས་སོ།།

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་གང་། རྒྱུ་ནི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའི་རྒྱ་ནི་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པའོ། །མ་རིག་པ་ནི་རྒྱལོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུ་
རྟོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྒྱལོ། །རྣམ་པར་གསེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྟོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་རྒྱལོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་རྟོ། །ལྟ་བ་ནི་རྒྱལོ། །ཁྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་རྟོ། །བག་ལ་
ཉལ་བ་ནི་རྒྱལོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་ནི་རྒྱུ་རྟོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དང་།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་ནི་གང་རྒྱུ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་
གཉིས་དང་རྒྱུ་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལས་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱ་
དང་། སོ་སོ་རང་གི་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་གཉིས་རྟེ། ཞིག་ནས་

ལ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་འཛེས་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཞིང་། འདི་ནི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་ཁྱེན་ཏེ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གསེགས་པས་རབ་རྒྱ་གེས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་སུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་
རྣམས་ལས་དབེན་པ། སྤྲིག་པ་མི་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འགོག་པ་ལས་ལྡང་
ངོ། །འགོག་པ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ། །རྣམ་པར་
ཐར་ལ་བརྒྱད་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡང་སྦྱོམས་པར་འཇུག་གོ །ལུགས་དང་མི་
མཐུན་པ་དང་། སྦྱེལ་ཁེར་ཡང་ངོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་སྦྱོན།
སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྦྱོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་ཉིང་
དེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་གཅིག་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་ལངས་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོམས་པར་
འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱུ་འཇུག་པ་མེད། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་སྤྲིས་ཀྱང་བལྟ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་

གཞོན་པ་སྟེ། །འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་
འཕྲུག་པའོ། །གང་མས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་དང་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གང་གིས་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏུ་
འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་ཏུ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ལས་བདུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(བརྒྱད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

དེ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རི་སྟོང་གཏི་མུག་དེ་སྟོང་སྟོང་གནས་འདས་བདག་དང་།

སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྟོང་པ་སེམས་ཅན་ནི།

རི་སྟོང་དེ་སྟོང་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་།

བཅས་རྣམས་ལ་སྟོ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། ༢༩

རི་སྟོང་གཏི་མུག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་
མེད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཏུ་བཤད་དོ། །སེམས་ཅན་
རི་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་བསྟུ་བར་བརྗོད་
དོ། །གཞིར་བཅས་སྟོས་པས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་བསྟུ་བ་བཤད་
དོ། །ག་གེ་མོ་ཞིག་ནས་བདག་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར། རྣམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུར་
གྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་ནི་འདི་འདྲ་བར་
གྱུར་ཞེས་བྱ་བར་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་
རོ། །ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ན་བདག་གནས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྟེན།

དེ་ནས་གི་འཕྲོ་མ་ནས་འདིར་སྒྲུབ་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པ་ས་ནི་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་
པར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལོ།།

དེ་ལྟར་ཐོན་གྱི་མིང་པ་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་དང་།
རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མཆོད་པ་གང་ཞིག་ཐོགས་
པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཆོད་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་
འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལུན་འདས་རྣམས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་
འདས་པ་དག་མ་ཡས་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ། སྐལ་བ་དང་ལུན་པ་དང་།
སྐལ་བ་དང་མི་ལུན་པའི་རྒྱལ་མཆོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་ཐོན་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། དེ་སེམས་ཅན་དེའི་ཐོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །ཐོན་གྱི་རྒྱ་རི་ལྷ་བ་
དང་། རྒྱ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་དེའི་ཐོན་གྱི་རྒྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་
པས་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་
གང་གིས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་གང་གིས་དམིགས་པ་ཅན་སྟེ་བ་དང་།
དམིགས་པ་གང་གིས་སྟེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་དང་བྲལ་བ་ན་འགག་པ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རི་ཅམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་
འདུག་པ་དེ་ལྷ་བ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་འདི་ལྷ་བ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་འདི་
ལྷ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་གང་གའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་དུ་ཡང་ཆོག་ཏུ་བཏུན་པས་
བཏུན་པར་དགའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་ལྷ་བ་སོ་སོར་
སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཡོངས་

སུ་བརྟག་པ་ཉི་པར་བཟུང་སྟེ་ཕྱི་མའི་ཕྱར་ཕྱག་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
 ཕྱག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་ཤེས་པ་
 འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་ལ། ཚད་མེད་དེ། །དེའི་མཐའ་ནི་
 བསྟན་པར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཁྱེད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། གྱེ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་
 བསྟན་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱན་
 པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱན་པར་བྱེད་དོ།

འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱན་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དང་དེས་ཅི་
 བས་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་
 སྟོན་དོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བརྒྱད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།

(དགྲུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི།)

དེ་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་།

སྟེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནས་མཁའི་མཐར་ཕྱག་དང་།

བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁུན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས།

མ་ཆགས་རྣམ་ཀྱན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ། ༡༩

འཆི་འཕོ་བ་ནི་སྤང་པོ་འཇིག་པའོ། །སྟེ་བ་ནི་སྤང་པོའི་ཉིང་མཚམས་སྟོར་
 པའོ། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་ནས་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐུས་

གཏུགས་པ། ལས་ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཚོགས་པའི་བཟོས་སྒྲུབ་བཀའ་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ལ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ལུལ་འགའ་ལ་ཡང་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། རྣམ་
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་
འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་ལྟའི་སྒྲུན་གྱིས་འཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་མང་པོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཆང་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

རི་སྐད་དུ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྟའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་
བྱོགས་བཅའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ་ན་མ་ཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
གཏུགས་པ། ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་བགང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་ཞིང་དུ་སྤང་བ་གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་འཇིག་པ་
དང་འཆགས་པ་དེ་དག་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
སྐྱེ་བ་དང་བདེ་འགོ་དང་ངན་འགོ་དང་ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔར་སྤང་བ་འཆི་འཕོ་བ་དང་
མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་སངས་
རྒྱས་སུ་སྤང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཆེའི་
འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་
ལ་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་སྤང་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །གང་ལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སུ་སྤང་བ་རྩལ་ལྡན་པ་ཡོན་
སྤྱོད་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྤང་བར་གྱུར་པ་དག་དང་

དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་གཤམ་པ་ལྟ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཉན་
 བོས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔལ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གྲུང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལྟ་འེ་མིག་ལ་སྤང་
 བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་གིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྤང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་
 དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི། སྤྱང་གསུམ་གྱི་
 སྤྱང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སྤང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་དོ།།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་ལྟ་འེ་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་
 པར་བལྟ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་
 མདུན་དུ་དེ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞུགས་གིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་
 དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་གསུམ་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་དགུ་བལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

(བརྒྱུ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ནི།)

ད་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བཤད་པ།

རྣམ་ཀྱན་མཆེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི།

ཉོན་མོངས་དང་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་།

སྟོབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་སྟོ་ཡིས་འགོག་པ་ཡང་།

དེ་ལ་མཆེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། ། ༧༠

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དག་སྟེ།

འདིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གིས་སེམས་ཀྱི་
 རྒྱད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྒོ་བར་བྱེད་ལ་རྗེས་སུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བག་ཆགས་
 ཉེ་ཉོན་མོངས་པའི་མུར་བྱག་པ་དང་གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 རྣམ་གྲངས་དག་གོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་སུ་ཟེན་
 གྲང་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་བར་མི་རྣམས་ཏེ། ཉི་ལ་མར་
 དང་མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་ཟེན་གྲང་བུམ་པ་དང་རྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལ་དེ་དག་དང་ཐུད་པས་ཡོན་ཏན་ཐུ་མོད་མིགས་པ་བཞིན་ནོ།།

འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོད་པས་དག་བཅོམ་པ་སྡོན་སྤྱེའུར་
 ལྟར་པ་མཚོང་ཞིང་མཚོང་ཞིང་འགོ་བ་དང་སྡོན་བུམ་ཟེར་གྱར་པའི་དམངས་མོར་
 བརྗོད་པའི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་གྱིས་བརློག་ཏུ་ཟེན་གྲང་མ་ལོག་པ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་གེས་བྱ་ཡོངས་སུ་དབྱོད་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་འཕྲུག་
 པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་
 ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དང་སངས་རྒྱལ་ཁོན་ལ་ཐོག་པར་འགྱུར་
 གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལྟག་མ་ལུས་
 བར་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དེ་ལ་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མཆེན་པ་གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མི་མངའ་བ་
 དེ་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ།

དི་སྐད་དུ། རིགས་ཀྱི་བྲག་ཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་
 པས་བདག་གི་སྦྱེ་བ་ནི་ཟད། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་ཏེ་འདི་ལས་

མྱེད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་རབ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་པར་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 དག་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་གསལ་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྟུར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཡང་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟད་པ་ཟད་པ་ནི་ཚད་
 ཡོད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་
 ཟད་པ་ནི་ཚད་ཡོད་པ་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་སྟོབས་པ་དང་བྲལ་པའོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའི་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་བག་ཆགས་
 ཀྱི་མཚམས་སྟུར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཐུགས་ཇེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རྒྱ་
 བབྱང་བ་མི་འཇིགས་པ་དང་སྟོབས་པ་དང་མ་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ཟེལ་གྱིས་མི་གནོན་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ།།

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉན་མོངས་
 པའི་བག་ཆགས་མེད། །སྟོད་ལམ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་ཅིག་
 མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཡང་ལས་
 དང་ཉན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་པའོ། །དེ་ཟག་པ་
 ཟད་པ་དེ་ལྟ་སྟེ་ལུ་རབ་རྒྱ་གནས་མ་ཐག་རྒྱ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་པར་ལེན་པ་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་ཉིད་པར་ལེན་པ་སྤང་བའི་
 ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་
 བྱང་བ་དག་ཞིང་ཟག་པ་དང་ཉིད་པར་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
 སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་

ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞུགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
རབ་ཏུ་གྱེས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་ཉེ་བར་མི་ལོན་པས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་
འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ལས་བརྩུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའོ།

དེ་ལྟར་གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལས་དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་མངའ་བ། དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་མི་དད་པར་བཞུགས་པ།
ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་རེ་རེ་ཞིང་དཔེ་རྣམ་མཐའ་གཅིག་ལས་ཉེ་བར་གཞུགས་པ་མངའ་བ་
རྣམས། འགོ་བ་འདོད་པ་དང་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བོ་ཆེན་
པོ་བཞིའི་ནང་ཏུ་རྒྱད་པ་མགོན་མེད་པའི་མགོན་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བརྩུ་བོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཏུ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གོ།

(གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་ཤིང་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ལ། ཡོན་
ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱལ་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བཟླ། དེས་
ན་བྱིས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱིང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩད་ཅད་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིའི་བ་སྤྱིའི་སྤྱི་ག་རེ་དང་།
སྤྱིས་སྤྱི་ཆེན་པོའི་མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་
ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནས་སྟོད་ལ།

གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་གྱི་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བས་བསྐྱལ་བ་གངས་
མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་སྒྲུ་ཆེའི་ཆད་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་ཐིན་ལས་གཞན་
མི་མངའ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལྟ་ཅི་སྟོན་ཏེ་རང་སངས་རྒྱས་དང་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐིན་པར་ཤེས་པའམ་བརྗོད་པར་
རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས། དོན་འདི་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་ས་བཤད་པ།

ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་འགྱུར་དེ་བཞིན།

སྟོབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི།

ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྟོག་པར་འགྱུར། ༧

འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེད་འདབ་གཤོག་ཡངས་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་
གཞོན་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་ཕ་རོལ་གཞོན་པ་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་
ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ས་བཅུ་པ་ལ་རབ་རྒྱ་གནས་པ་རྣམས་ཐར་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བརྟེས་པ་དེ་དག་གྲང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་པས་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྤྲུལ་མཐའ་མེད་པ་དག་ལས་ལྟོག་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྟོབས་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པས་ལྟོག་པར་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་མཐར་
ཐིག་པ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོན།

(གཉིས་པ་དེས་ན་བྱིས་པའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ཟད་བརྗོད་
པ་ནི།)

གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་བཞུད་པ་ལ་དེ་དག་གི་ལོ་
རབས་འདི་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟ་བུ་མ་དེག་པའི་རབ་འཛམ་གྱིས་ལྟོངས་པ།
ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་གྱིན་ཏུ་ལྷོག་ཏུ་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
ཡོན་ཏན་བཞུད་པར་བྱ་བ་ལ་གོ་སྐབས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་
གནས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བཤད་པ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་འབྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི།

ཤེས་པ་དང་ནི་བཞུད་པར་རྒྱས་འགྱུར་རམ།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ཁྱུ་ལྟ་བུ་གྱིས།

བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤངས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྤྲིས། ༡༩

དེ་ལྟར་བདག་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤས་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
ཡང་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གིས་ཚམ་ཚམ་མེད་པར་ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་གཅིག་
གི་ཆ་ཙམ་ཞིག་གྲེངས་པ་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་སྤྲིས་པ་ནི།
འཕགས་པ་ཁྱུ་ལྟ་བུ་གྱིས་བཤད་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ།

(གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་ནི།)

མདོར་བསྟུན་བསྟུན་བཅོས་འདི་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་པ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་
རྒྱ་ཆེ་བ་ཉི་བར་བསྟུན་རྟེ། །དེ་ལ།

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་རྟེ།

ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ།

ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་རྒྱལ་ཤེས་པས།

ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༢༠

(གསུམ་པ་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་བཤད་པ་ནི།)

ད་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་འབྱུང་བ་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་ལ། བདེ་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་
ཏུ་བྱུར་བ་ཉུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

སྒྲར་ཡང་མི་གཡོའི་སྐྱུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱུ་རྣམས་ཀྱིས།

གསེགས་པ་དང་ནི་བཏུམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་ལཱོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད།

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྟོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི།

མང་བོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་སྐྱ་ངན་འདས་པར་བགྱི་བར་མཛད། ༧༧

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་སུ་ཟེན་ཀྱང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྲས་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་པར་སྟོན་ཞིང་འཛིག་རྟེན་དང་
རྗེས་སུ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ཏུ་གསེགས་ནས་རི་ལྟར་འཚམ་པའི་ཚོས་བསྟན་པ་
འཇུག་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་སྟོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཅན་སྐྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །ཐུགས་རྗེས་ཏེ་གྲགས་པ་དང་ཡན་ལན་ལ་
སོགས་པ་བཞེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

(བཞི་བ་བྱང་ཆུབ་གཅིག་ལ་གསུམ་ཏུ་བཏུན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏུ་བཏུན་པ་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
གསུངས་པ་ངེས་དོན་ཏུ་བཏུན། གསུམ་ཏུ་བཏུན་པ་དང་དོན་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱུའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བྱས་ནས་ཐེག་པ་
གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་བཏུན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཀྱི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི།

ལྟར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྲུར་དབྱེ་བ་འདྲ་བ་སྟེན་མིན་ཞིང་།

དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་སྒོ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་པ།

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། ༧༥

གང་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤང་བར་
མི་རྒྱས་ལ་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཅན་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྤང་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མཐོང་བ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་ལ་དབྱེ་བ་
མེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་རྣམ་པར་མི་འགྲུར་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། གང་གི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་
དང་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་ཉིད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་
རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ནོ།

འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པར་མི་འགྲུར་ཏེ། རང་བཞིན་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་ཐ་མི་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་བསམ་ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །འོད་སྤངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་བཙུང་མ་ལྟར་
འདས་རྣམས་ཏེ། །མ་རིག་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འཕྲོ་དྲ་ར་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཏཱ་ཉིད་དུ་འགྲུར་རོ། །ཡང་ན་ཐེག་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་
ཡང་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་
བ་རྣམས་དེ་ལ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རམ། དངོས་པོའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་

ལུས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ་མི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ན། ཐེག་པ་ཡང་དེ་
ཡིན་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འོ།།

(གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྒྲོན་ས་གསལ་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
པོ་ནི།)

གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་ངི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་ཞེན། བསྟན་པ་འདི་
དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་བཤད་པ།

གང་བྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་བསྐྱེད་བྱེད་སྟིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ།།

དེ་བྱིར་འཛིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྟོད་ལུས་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།།

བདེ་གཤེགས་གང་བྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁུན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་པ།།

མངའ་དང་གང་བྱིར་བདག་གི་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བ་ཞེས་ཏེ།༥༦

ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྟིགས་མ་ལྟ་
བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་། བསྐྱལ་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཆོའི་
སྟིགས་མ་རྣམས་སོ། །གང་གི་བྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འཇུག་པ་གསུམ་ཆེ་བའི་རྒྱར་
གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ལྟག་བར་མོས་པ་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་འདོད་པ་ཡང་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ལ་
འཛིག་རྟེན་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ།

བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱང་འགྲོ་བ་རྣམས་སྟོད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་

པར་དགོལ་བར་བྱ་བ་ལ་གཡེལ་བ་བསྟེན་པར་མི་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མཆིན་རབ་བྱགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་མངའ་བ་དང་། གང་
གི་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སྐར་སྟོན་ལས་སྡུལ་བ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་པར་གོལ་བ་ལ་སྟོམ་ལས་ལ་བརྟེན་པར་
མི་མཛད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གོལ་བའི་ཐབས་ཚོལ་བར་མཛད་དེ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་
པ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་སྐད་ཀོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

(གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་དཔེ་སྟོན་སྐད་གསལ་བར་བསྟན་པ་ནི།)

གང་གི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གིགས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མང་
པོ་འདི་དག་ཡོད་ཅིང་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་ལ་
འགོད་པར་བྱ་དགོས་པ།

དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི།

ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཞོད་པ་ལྟར།

ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སྟོབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྩུལ་ལ་ཡིད།

སྐུར་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་དཔེན་ལ་སྟོ་སྐྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། ༤༥

དཔེ་འདི་ནི་འཇགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོ་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།

བསྐྱས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བསྐྱི་བའི་ཕྱིར་དེད་དཔོན་དེས་རིན་པོ་ཆེའི་
གླིང་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་མངོན་པར་སྡུལ་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་སྐད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩུ་རོལ་ཏུ་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་
གྱུར་ཞིང་ཞི་བའི་བདེ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་གཉིས་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ལའོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱི་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ཁོ་ན་ཉེ་བར་བསྟན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལྟར་ཚོགས་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གདོན་མི་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་
དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པ་འདི་ཡང་མདོ་གྲུན་ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་ལས་ངེས་པར་བྱའོ།།

(ཕྱ་བ་བྱང་ཆུབ་པ་དང་བཞུགས་པའི་རྣམ་བཤན་པ་ལ། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣམ་དང་།
བཞུགས་པའི་རྣམ་བཤན་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི།)

ད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣམ་དང་། བཞུགས་པའི་རྣམ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

བདེ་བར་གསེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལུལ་དག་ན།།

ཕྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ།།

བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གསེགས་པའི་སྐལ་བ་དེ་སྟེད་དེ།།

འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བགྱི་མ་ལགས་སོ།། ༢༥

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྤྱལ་པའི་སྤྱིའི་སྤྱོད་ནས་བལྟམས་པ་དང་ཕྱ་
རན་ལས་འདའ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་མོད་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱལ་པའི་སྤྱི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་
གང་ཡིན་པ་དེའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྣམ་ཇི་ཅམ་ཡིན་པ་དེའི་ཚད་
བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐལ་
བ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་ཇི་
སྟེད་པ་དེ་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྒྱལ་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་དོ། །འདི་ནི་ཐོན་དག་
པའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱ་བར་དཀའ་བའི་བྱིར་ན་
བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་

བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་བསགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བཤད་དོ།

(གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་བསྟན་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་
བཞུགས་པར་བསྟན། ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་སྤྲོས་སུ་ཚྲགས་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་།
འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི།)

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་མངོན་པར་ཚྲགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་དུས་བཟོད་ནས། དེའི་འག་རྩ་
བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ།

རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཚྲག་རྩ་རབ་ཞི་བར།

འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ།

ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡི།

རྒྱལ་ཡུགས་བྱེད་པས་རབ་རྩ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་ག་ལ་མངའ། ༢༩

བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་རྩ་བྱིན་མས་བསྐྱན་ནས་སྤིང་རྗེ་མ་མ་
ལ་གཏད་པས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ཆད་ནི་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དག་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་བསྐྱེད་
པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་སྲིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།

(གཉིས་པ་ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་སྤྲོས་སུ་ཚྲགས་པས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།)

གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུས་མཐར་མེད་
པར་འདི་དག་གསོ་བར་བྱེད་པ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ཅེ་ན།
བཤད་པ།

གཉི་ཐུག་སྦྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཙས་ཟ་བ་ཡི།

སྒྲེབ་ཉིད་གྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྟེ་ཇི་ལྟ་བུ།

དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བྱ་ལ་མ་ཡིས་སྟུག་བསྐྱེལ་མིན།

དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གསལ་གསལ་པར་འགྱུར་མ་ལགས། ༥༠

འཛིག་རྟེན་ཁ་ཟས་གྱི་སྒྲུས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་བཟོད་དོ། །དེ་དག་གྱུར་འདི་
ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཟོས་ན་དུག་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་
ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལ་འདི་ཉིད་དུ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ཡང་གཏི་མུག་གི་སྒྲོན་ལས་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྒྲེབ་འཁོར་བ་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁ་ཟས་དུག་དང་
བཅས་པ་ཟ་བ་ལ་བརྟེ་བ་འབྱུངས་པ་དེ་ལྟར་མ་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ཡངས་པ་དེ་ལས་
གཞན་པའི་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་ཟ་བ་ལ་གདུང་བ་སྒྲེབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
སྒྲིང་རྒྱས་བཅས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་གོ་ག་ལ་མངའ།

(གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་ནི།)

ཐུགས་རྗེས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཐུགས་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་འཛིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཉམས་སུ་འབབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་
རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་མི་མངའ་འོ་ཞེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་བཤད་པ།

གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ཅན་གྱིས།

སྒྲེབ་པ་འཛིག་གནས་སྐབས་དང་སྟུག་དང་མི་སྟུག་བྲལ་བྱེད་ཀྱིས་བསྒྲེད་སྟུག་བསྐྱེལ་དང་།

ཕྱིག་ཅན་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ཐུགས་བརྟེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས།

བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བརྒྱུག་པས་ཁྱོད་ལ་བྱ་ངན་འདའ་མི་མངའ། ༥༡

དེ་ལ་གང་གི་ཕྱིར་མི་མཁས་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཅན་ལས་དང་
 འབྲས་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡོད་པས་ལྟ་དང་མི་དག་ཏུ་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་པས་ནི་སྒྲིབ་
 དང་འཆིབ་འཇི་སྟག་བསྐྱེད་པའི་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཡུལ་སྟག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟག་བསྐྱེད་
 དང་ཡུལ་མི་སྟག་པ་དང་ཐུད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་ཡང་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོ་མེད་
 པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ཅན་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟན་པས་ནི་སྟག་ཏུ་ཅན་གྱི་འགྲོ་
 བ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་། གོང་ཏུ་བཤད་པའི་སྟག་བསྐྱེད་ཡང་འཐོབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི་སྒྲིབ་པོ་སྟག་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དམིགས་ནས་ཐུགས་བྱ་ངན་འདས་པ་ལས་བསྐྱོད་མེད་པ་སོ།།

(གསུམ་པ་བརྒྱམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ། ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྷན་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་བརྒྱམས་པ་དང་། བརྒྱམས་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་བསྡོ་བ་དང་གསུམ་གྱི། དང་
པོ་ནི།)

ལུགས་འདི་དགེ་སྤྱོད་ལྷ་གྲགས་གྱིས།

དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བརྒྱུས་ནས།

ལུང་རི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི།

རི་ལྷ་བ་བཞིན་བརྗོད་པར་ཡིན། ༥༩

འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི།

རི་ལྷ་ར་མེད་པ་དེ་བཞིན་སུ།

འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི།

མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། ༦༠

རི་ལྷ་ར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྤྱོད་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་སུ། ཁོ་པོ་ཅག་
གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བཞུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་
འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྷ་ར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་
པ་རྣམས་གྱིས་ངེས་པར་མཛོད་དུ་གསོལ་ལོ།

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་མེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྤྲས་པ་དེ་
ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྲས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱལོ།

ཡང་གང་དག་ཕྱི་ཕྱག་ཏུ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྲོ་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་གཤིས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 ཆོས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་
 འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ།།

(གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཅུ་མ་པ་ལ། དངོས་
 དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི། དང་
 བོན།)

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཐུགས་དགོངས་མི་གཤིས་གིང་དོན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་
 པར་ཟིན་པ་མེད་པར་ཡི་གེ་ཙམ་ངེས་པས་འཛིགས་པར་འབྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་
 འཇུག་པ་འདི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ།

ཁྱུ་སྤྲོ་བ་སྤོ་མཚོ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཛིགས་པས།།

སྤྲོ་བོས་ལྷགས་བཟངས་གང་དག་རྒྱུང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཆོག།

ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབྲས་ཀྱིས་ཏ་ཁ་བྱེ་བའི་རུས།།

ད་ལྟ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བར་བྱེད།། ༡༧

གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་། ཆོས་སྤོང་ལ་
 སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བོ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤངས་སམ་ཞེན། དེ་སྤང་བྱ་སྤྲོའོ།།

(གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབུ་མའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་པ་ནི།)

ཡང་འདི་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།

ངེས་པར་རྟོགས་འབྱུང་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་མི་འབྱུར།

དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་ཡུགས་རང་སྒྲོས་སྤྱར་བ་དེ་དག་མཐོང་ནས་བདག་རྒྱ་བརྗོད་པ་ཡི།

གཞུང་ཡུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ཡུགས་བཞིན་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར་
བྱ། ༡༡

རི་ལྟར་སྐྱེ་སྤྲུགས་ཅན་སྟོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
བག་ཆགས་མ་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་།
གཟུགས་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཐའ་གཞན་ཉིད་པར་སྦྱོར་རྒྱས་
པར་མཐོང་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྱབ་པའི་དབང་པོའི་དོན་དམ་པ་ཉིད་པར་སྟོན་པ་ལ་ལྷག་པར་
མོས་པར་མི་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསལ་བ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
མངར་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་བལ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་
སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་མི་སྦྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདི་ལྟར་དེང་སང་ཉིད་ནའང་ཆོར་བས་གཞན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་
བགས་ཆགས་གཞག་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་
རྟོགས་པར་སྤང་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་ཁོན་ལས་སྐྱེ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ཡུགས་རྣམས་ལ་འདི་
བདེན་པར་མཐོང་བ་རྣམས་པར་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཉིང་
དཔོགས་པར་མཐོང་ངོ་།

དེའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་གཞུང་ཡུགས་ལས། གཞན་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱལ་ཡུགས་རང་གི་

སྒོ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་བལྟས་ནས་ཀྱང་བདག་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་ལུགས་ནམས་
ལ་བྱ་བ་ལྟར་དགའ་བའི་སྒོ་བྱས་དོར་བར་བྱ་ཞྩ། ལུགས་གཞན་པོ་རང་གི་སྒོ་སྒྲུབ་
བ་ལ་ལ་མཚན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའི། རང་གི་སྤྲོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་
མོས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལ་མཚན་རྟོགས་པར་བྱའོ།

(གསུམ་པ་བཅུ་མཁའ་པའི་དགེ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྟོར་ནི།)

སྒོ་བ་དཔོན་སྒྲུབ་ལུགས་བཟངས་བསྟན་ལས་བདག་གི་བསྟོན་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར།

ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྒོན་སྒོན་ཀའི་རྒྱ་སྒར་ལྟར་དཀར་བའམ།

སེམས་ཀྱི་སྒྲུལ་ལ་གདོངས་ཀའི་ལོ་རྒྱུད་འབྲུག་ལེག་ཐོབ་པ་དེས།

འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བཟོད་ཤོག། ༥༥

(གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུར་བྱང་སྒྲོས་པ་ནི།)

དཔལ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་གསལ་བར་བྱེད་པ།
སྒོ་བ་དཔོན་སྒྲུབ་བྱགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། མི་འཕྲོགས་པའི་
མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞེས་
པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བསྒྲོག་པར་མཛད་པས་སྒྲུབ་པ་རྫོགས་སོ། །

ཁྱད་སྤྲོད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཆེར་མདོ་བཞེན་བྲིས།

བྲིན་ཆད་སྒྲུབ་གཉིས་འབྱུང་མིད་ན།

རྩ་འགྲེལ་སྒྲུབ་དོན་བཞེན་བསྒྲུབ་ལ།

གཟུ་པོར་བྲོས་ལ་དབྱུང་པར་བྲིས།

ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབྱུང་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ།

ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྟའི་སྒྲུབ་རིང་ལ། རྒྱུག་གི་མཁན་པོ་ཉི་ལ་ཀ་ཀ་ལ་

ཤ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་
བསྒྲུབ། བྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱག་པ་གྱི་མཐུན་པོ་ཀན་ཀམ་མ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་ཤར་བྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་
གཏན་ལ་ཡབ་པའོ། །།གཞུང་འདིའི་ཆད་ནི་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་བམ་པོ་སུམ་
གཉིས་སོ། །

རྒྱག་ར་སྐད་དུ། མ་རྩུ་མ་ཀ་ཨ་བ་རྩ་ར་བླ་རྩ་ལ།

བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་
ཟུར་བ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནི་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དགག་བསྐྱབ་
གཉིས་ཀ་དགག་འབའ་ཞིག །དངོས་ལ་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་གོམས་
བྱས་ན། །ཕན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་སྤངས་ནས་ནི། །དགེ་
བ་བཅུ་ནི་དང་དུ་སྤང་། །དངོས་པོར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་ནི། །རང་ལ་བསྐྱབ་ཏུ་ཅུང་
ཟད་མེད། །སྤྲོང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཡང་ནི། །ཡང་དག་པ་ཡི་རང་བཞིན་མེད། །དུ་མ་
དང་ནི་གཅིག་བྱལ་བྱིས། །སྐྱུ་མའི་གྲང་པོ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཆ་ཤས་སྣ་ཆོགས་གནས་པ་
ན། རྩལ་ཕན་གཅིག་སྤྱི་དུ་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མེད་པས་དུ་མ་གང་། །ཡན་ཚུན་སྤངས་
ཏེ་གནས་པས་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཉིད་མེད་པས་དེ་བསགས་
པའི། །རགས་པའི་གཟུགས་དང་རྩལ་སོགས་གང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སྤང་བ་
དང་། །ཤེས་པ་ཐ་ནི་མི་དད་པས། །ཤེས་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །རྣམ་པ་བརྟུན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ན། །ཤེས་པ་དེ་ཡང་བརྟུན་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟ་མིན་ན་བདེན་ཉིད་འགྱུར། །དེ་
ཉིད་བྱིར་ན་སེམས་སྤང་གང་། །གཅིག་དང་དུ་མ་སྤངས་པ་ཡི། །དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་
གནས་ཏེ། །ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་བྱིར་རོ། །མདོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་ཞེ་

ན། །མ་ཡིན་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ། །དེ་ནི་བདག་གིས་བཀག་བ་མེད། །ཐ་སྙད་
 ཙམ་ཞིག་བསྐབ་པའི་ཕྱིར། །དམ་བཅའ་གཏན་ཚིགས་ཉིད་མ་ཡིན། །ཡེ་ནས་སྐྱེ་མེད་
 ངང་ཉིད་ལ། །དགག་བྱ་མེད་ལ་བསྐབ་བྱ་མེད། །མྱ་ངན་འདས་དང་མ་འདས་པ། །སྐྱེ་
 མེད་ངང་དུ་ཁྱད་པར་མེད། །སྐྱེ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་
 རོ། །ཀྱན་རྫོང་མེད་ལ་དོན་དམ་མེད། །སངས་རྒྱས་མེད་ལ་སེམས་ཙན་མེད། །ལྟ་བ་
 མེད་ཅིང་སྒྲོམ་བ་མེད། །འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་སྐྱོད་པ་མེད། །དེ་ཡི་དོན་ནི་བསྒྲོམ་བྱ་
 རྟེ། །རྟོག་མེད་སྒྲོ་ནི་རང་ཁིར་གཞག། །ངོས་གཟུང་མེད་ཅིང་ཡངས་པ་མེད། །མཚན་མ་
 མེད་ཅིང་གསལ་བར་བསྒྲོམ། །ལངས་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཀྱུན། །སྐྱེ་མ་ཙམ་དུ་
 ཤེས་བྱས་ནས། །སྒོམ་བ་ནམ་གསུམ་འབད་པས་བསྐྱུང། །ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་
 སོགས་བྱ། །སྙིང་རྩེ་ལན་སེམས་ཆེ་བར་བྱ། །ཡུལ་ལ་ཆགས་བ་སྤངས་བྱ་ཞིང། །འགོན་
 པོའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་བྱ། །སེམས་ཙན་མ་དད་སྤངས་ནས་ནི། །བདག་ཉིད་དགོན་
 པར་གནས་པར་བྱ། །དེ་ཡི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
 རྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས། །སྐུ་པའི་སྐུ་རུ་གནས་པ་ཡིས། །སེམས་
 ཙན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་འབད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དངོས་པོ་ལྟ་བ་
 ཐག་བཅད་དེ། །བར་དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྐྱུང། །ཐ་མར་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། །དེ་བས་འབད་དེ་བརྩོན་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་བཤད་འདི་ལ། །ཕྱོགས་
 འཛིན་པ་ཡི་སེམས་པོར་ལ། །རིགས་པ་ཡིས་ནི་དབྱད་པར་བྱ། །ཆོས་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་
 མེ་བྱ། །གཡང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །བསྐབ་པ་ལ་ནི་བརྩོན་པར་བྱ། །བདག་
 གིས་འདི་བྱས་བསྐད་ནམས་ཀྱིས། །སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་གྱུར་ཅིག། །དབུ་མ་
 ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པ་
 རྫོགས་སོ། ། །བརྟེན་དེ་ཉིད་དང་ཡོ་རྫོབ་འགོས་ཁྱག་པ་ལྟ་བཙས་ཀྱིས་
 བསྐྱར་བའོ། ། །

དབུ་མ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ས་བཅད།

བཤད་བྱའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

༡ བསྟན་བཅོས་གྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་དང་། 1

༢ བསྟན་བཅོས་དངོས་དང་། 1

༣ བསྟན་བཅོས་གྱི་མཛད་བྱང་དང་འབྱུང་བྱང་སྟོན་པའོ། 403

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་གྱི་འབྲེལ་འགོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མཚན་གྱི་དོན་དང་། 1

༢ འདོད་པའི་ལྷ་ལ་བྱག་བྱ་བའོ། 1

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག། 1

༢ བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་གྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད། 11

༣ བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། 400

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།

༡ དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ། 1

༢ དམིགས་པའི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པའོ། 8

དང་པོ་དག་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ལ་གཉིས།

༡ འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྟོང་རྗེ་སོགས་ཚུལ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན། 1

༢ ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། 7

གཉིས་པ་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་རང་བཞིན་བརྗོད་དེ་དེ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མེས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། 8

༡ ཚཱ་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་བསྟོད་པའོ། 9

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ། རབ་ཏུ་དགའ་བ།

གཉིས་པ་བརྒྱུད་ཕྱི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། 11

༡ འབྲས་ཁུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པའོ། 351

དང་པོ་རྒྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་གཉིས།

༡ ས་བརྩ་དངོས་དང་། 11

༡ དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། 345

དང་པོ་ས་བརྩ་དངོས་ལ་བརྩ།

༡ རབ་ཏུ་དགའ་བ། 11

༡ སྤི་མ་མེད་པ། 33

༡ འོད་བྱེད་པ། 47

༢ འོད་འཕྲོ་བ། 63

༥ སྤྱང་དཀར་པ། 69

༦ མངོན་དུ་སྤྱར་པ། 73

༧ རིང་དུ་སོང་པ། 333

༨ མི་གཡོ་བ། 341

༩ ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས། 341

༡༠ ཚཱ་ཀྱི་སྒྲིན་བཤད་པའོ། 343

དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་གསུམ།

- 1 བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 11
 - 2 བྱད་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། 13
 - 3 སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 31
- གཉིས་པ་བྱད་ཚོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- 1 བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་། 13
 - 2 གཙོ་བོར་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་བའོ། 23
- དང་བོ་བྱད་པར་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གཉིས།
- 1 མིང་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 13
 - 2 དོན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 15
- གཉིས་པ་དོན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ།
- 1 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན། 15
 - 2 ས་གོང་མ་གཞོན་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་ཡོན་ཏན། 16
 - 3 འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། 17
- གསུམ་པ་འཕགས་པ་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།
- 1 ས་དང་བོ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལྷག་བསམ་གྱིས་དང་། 17
 - 2 བདུན་པ་ནས་སྤོའི་སྟོབས་གྱིས་ཀྱང་ཉན་རང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་བའོ། 18
- གཉིས་པ་གཙོ་བོ་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- 1 ས་དེར་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། 23
 - 2 ཞར་ལ་སྦྱོན་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། 24
 - 3 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་སྦྱོན་པའི་བྱད་པར་བསྟན་བའོ། 30
- དང་བོ་ས་དེར་སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- 1 དངོས་དང་། 23

- ༡ དེས་ཡོན་ཏྲན་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ།། 24
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྦྱིན་པའི་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།
- ༡ རྒྱལ་བས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 24
- ༡ གཏོང་བ་པོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ། 25
- ༡ རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་སྦྱར་དུ་བདེ་བ་སྦྱེད་པ། 27
- ༢ དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན། 27
- ༣ རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་བདེ་བ་སྦྱེད་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། 27
- གཉིས་པ་གཏོང་བ་པོ་དང་རྒྱལ་དང་མི་མཐུན་ཡང་སྦྱིན་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གནས་སྐབས་དང་། 25
- ༡ མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པའོ།། 26
- ལྟ་བུ་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་བདེ་བ་བསྦྱེད་རྒྱལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 27
- ༡ རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་འབྲུང་ཡང་གཞན་དོན་འཕེལ་བའི་རྒྱར་འབྱར་པའོ།། 28
- གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། 30
- ༡ མ་འདས་པའི་སྦྱིན་པའོ།། 31

སེམས་བསྦྱེད་གཉིས་པ། གྲི་མ་མེད་པ།

གཉིས་པ་གྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 33
- ༢ ཞར་ལ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་དང་། 39
- ༣ སའི་ངེས་ཚིག་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་བཟོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 45
- དང་བོ་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 33
- ༢ རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 34
- གཉིས་པ་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་རྩལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་རྩལ་དང་། 34
- ༢ ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་རྩལ་ལོ། 38
- དང་བོ་མི་དགེ་བ་སྤངས་པས་དག་རྩལ་ལ་གསུམ།
- ༡ མི་དགེ་བ་བརྩ་སྤངས་པས་དག་རྩལ་དང་། 34
- ༢ ས་དང་བོ་བས་དག་རྩལ་དང་། 37
- ༣ དཔེའི་སྒོ་ནས་དག་རྩལ་ལོ། 37
- གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་རྩལ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་པོར་ལྟ་ན་རྩལ་བྱིམས་མ་དག་པ། 38
- ༢ རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་དངོས་འཛིན་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། 38
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤྱིར་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་དང་། 39
- ༢ རྩེ་བྲག་རྩེ་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་དང་། 45
- ༣ འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 45
- དང་བོ་སྤྱིར་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩལ་བྱིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། 39

- ཉ རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལོ། 41
- དང་པོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ་གཉིས།
- 1 སྤྱིན་པའི་འབྲས་སུ་མི་ཚོགས་པ་དང་། 39
- ཉ རན་སོང་ལས་མི་ཐར་བའི་སྤྱིན་ནོ། 40
- དང་པོ་སྤྱིན་པའི་འབྲས་སུ་མི་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས།
- 1 རན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་དང་། 39
- ཉ སྤྱིན་པའི་འབྲས་སུ་མི་ཚོགས་པ་དངོས་སོ། 40
- གཉིས་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- 1 སྤྱིན་པའི་འོག་དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། 41
- ཉ རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྟེན་དུ་བསྟན་པ། 42
- ཉ སྤྱི་འཕགས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱར་བསྟན་པ་ལོ། 42

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ། འོད་བྱེད་པ།

- གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- 1 བྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 47
- ཉ བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། 47
- ཉ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 62
- གཉིས་པ་བྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- 1 བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་དང་། 47
- ཉ སྤངས་རྟོགས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་དང་། 54
- ཉ པར་ཕྱིན་གྱི་རྟེན་དང་ཆོགས་དང་འབྲས་སུ་འི་རྒྱུ་གཞན་གཞན་བསྟན་པ་ལོ། 60

- དང་པོ་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ས་དེར་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན། 47
 - ༢ ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟགས་པ་བཤད། 49
 - ༣ འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 53
- དང་པོ་ས་དེར་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྤྱིང་རྗེས་བཟོད་པ་དང་། 47
 - ༢ ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཟོད་པའོ། 48
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་བཟོད་པའི་བསྟགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས། 49
 - ༢ བཟོད་པའི་ཡན་ཡོན། 52
 - ༣ དེས་ན་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་བར་གདམས་པའོ། 53
- དང་པོ་ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་ལ་གསུམ།
- ༡ འཛིག་རྟེན་འདིར་དོན་མེད་པ། 49
 - ༢ འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་དང་འགལ་བ། 50
 - ༣ འདི་དང་པ་ལོ་ལྱི་ཉེས་དམིགས་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 52
- གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་ལོ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འཕེན་པ་དང་། 50
 - ༢ ཡུན་རིང་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཟད་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པའོ། 51

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ། འོད་འཕྲོ་བ།

བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 63

༢ སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 63

གཉིས་པ་སའི་མིང་དོན་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མིང་དོན་དང་། 63

༢ སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 66

སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པ། སྤང་དཀའ་བ།

ལྔ་པ་སྤང་དཀའ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སའི་མིང་དོན་དང་། 69

༢ ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། 69

སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པ། མངོན་དུ་བྱེགས་པ།

དྲུག་པ་མངོན་དུ་བྱུར་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 73

༢ ཡུལ་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 74

༣ སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྟར་པའོ། 330

དང་བོ་ཡུལ་ཅན་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ས་དངོས་དང་། 73
- ༩ ཡོན་ཏན་གེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པའོ།། 73
- གཉིས་པ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་དང་། 74
- ༩ ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་དང་། 77
- ༩ ཆོས་གང་བཤད་པའོ།། 80
- གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉན་པ་བོའི་སྟོད་བརྟག་པ་དང་། 77
- ༩ དེ་ལ་མཉན་པར་གདམས་པའོ།། 79
- དང་པོ་ཉན་པ་བོའི་སྟོད་བརྟག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུལ་ལྟན་གྱི་སྟོད་བརྟག། 77
- ༩ དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པའི་པན་ཡོན་བཤད་པའོ།། 78
- གསུམ་པ་ཆོས་གང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུལ་བཤད་པ་དང་། 80
- ༩ སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྟོན་སྒྲུལ་བཤད་པའོ།། 294
- དང་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། 80
- ༩ དོན་བསྟུ་བའོ།། 292
- དང་པོ་བདག་མེད་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། 80
- ༩ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ།། 225
- དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཉིས།

1 ལུང་དང་།	80
2 རིགས་པའོ།།	80
གཉིས་པ་རིགས་པ་ལ་གསུམ།	
1 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་དང་།	81
2 གྲན་ཚོ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དང་།	218
3 རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ།།	222
དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས།	
1 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་དང་།	81
2 བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ།།	208
དང་པོ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།	
1 སྐྱེ་མེད་གྱི་དམ་བཅའ་རྗེས་སུ་བཞུགས་པ་དང་།	81
2 མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	82
3 དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ།།	207
གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	
1 རང་དང་།	82
2 གཞན་དང་།	88
3 གཉིས་ཀ་དང་།	195
4 རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།	198
དང་པོ་རང་ལ་གཉིས།	
1 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དང་།	82
2 སུན་འབྲིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པའོ།།	87
དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་ལ་གསུམ།	

- ༡ རོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། 82
- ༢ ཐ་སྙད་དུ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། 86
- ༣ བཀག་པའི་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 86
- དང་པོ་རོན་དམ་པར་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རང་ལས་སྐྱེ་བ་རོན་མེད་པ་དང་། 82
- ༢ རིགས་པ་དང་འགལ་བའོ། 83
- གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དམ་བཙའ་དང་། 83
- ༢ འཐད་པ་འགོད་པའོ། 83
- གཉིས་པ་འཐད་པ་འགོད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གྲགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། 83
- ༢ མཚན་ཉིད་ཐ་དད་མི་དད་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། 84
- ༣ སྒོ་ལ་སྤང་མི་སྤང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའོ། 85
- གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 88
- ༢ ཞར་ལ་རྒྱུ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པའོ། 131
- དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 88
- ༢ དེ་དགག་པའོ། 89
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་དང་། 89
- ༢ བཀག་པས་གྲུབ་པའི་རོན་དང་། 113

- ༡ བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། 117
- དང་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་དང་། 89
- ༡ ཐ་སྙད་དུ་དགག་པའོ། 100
- དང་པོ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་ནར་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད། 89
- ༡ རྩ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན། 92
- ༡ མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ཏེ་འབྲས་ཁྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་པའོ། 98
- དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བཟོད་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། 89
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ། 90
- གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 90
- ༡ དེ་དགག་པའོ། 91
- གཉིས་པ་རྩ་ཕྱི་དུས་མི་མཉམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩ་ཕྱི་ལ་གཞན་མི་སྤྱིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་དང་། 92
- ༡ དུས་མཉམ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པའོ། 97
- དང་པོ་རྩ་ཕྱི་ལ་གཞན་མི་སྤྱིད་པས་གཞན་སྐྱེ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 92
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། 93
- གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་དཔེ་དང་། 94
- ༢ དེ་དགག་པའོ།། 94
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 94
- ༢ དེའི་ལན་དགག་པའོ།། 95
- དང་པོ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 94
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 95
- གཉིས་པ་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྡེ་མ་དང་། 100
- ༢ དེ་དགག་པའོ།། 101
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་སྟེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཞོད་པ་དང་། 101
- ༢ གཞན་ལས་སྟེ་བ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་འང་མ་གྲུབ་པའོ།། 112
- དང་པོ་གཞན་སྟེ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་མི་གཞོད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཞར་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། 101
- ༢ དཔྱུས་མ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པའོ།། 110
- དང་པོ་ཞར་བྱར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།
- ༡ བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན། 101
- ༢ མ་སེའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 106
- དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བསྟན་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 101

- ༡ ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པའོ། 102
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་མཐོང་བ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐོང་བ་རྟན་པའི་རབ་དབྱེ་དངོས་དང་། 102
- ༡ དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་མི་གནོད་པར་བརྟན་པའོ། 105
- དང་པོ་མཐོང་བ་རྟན་པའི་རབ་དབྱེ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩལ་ཅན་དང་། 102
- ༡ རྩལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བའོ། 103
- གཉིས་པ་རྩལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩལ་ལ་བདེན་རྟན་གཉིས་སུ་སྦྱར་དབྱེ་བ་དང་། 103
- ༡ རྩལ་བརྟན་པའི་དབྱེ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། 104
- གཉིས་པ་སོ་སའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀུན་རྫོབ་དང་། 106
- ༡ དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། 108
- གཉིས་པ་དཀྱུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པར་བརྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན། 110
- ༡ དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གནོད་པ་དང་། 111
- ༡ ཞར་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩལ་བརྟན་པའོ། 112
- གཉིས་པ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟེན་འབྲེལ་རྟག་ཆད་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟན་པ་དང་། 113
- ༡ ངོ་བོར་གྲུབ་ན་སྤོང་ཉིད་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་པའི་སྦྱོན་བརྟན་པའོ། 115
- གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 117

- ༡ མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 120
- ༡ ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 123
- དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་ན་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པ། 117
- ༡ དཔྱད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། 119
- གཉིས་པ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤང་བ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ། 120
- ༡ དེས་ཉག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པའོ། 121
- གསུམ་པ་ལས་འབྲས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 123
- ༡ ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། 128
- དང་པོ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འབད་པ་དང་། 123
- ༡ དོན་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་སྤྱབ་པ་དང་། 124
- ༡ དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། 126
- གསུམ་པ་དེ་ལ་ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཐུག་མེད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། 126
- ༡ སྤྱང་ཡང་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའོ། 127
- གཉིས་པ་ཞར་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀུན་གཞི་སོགས་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། 128
- ༡ དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། 129

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱལ་མིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོག་ས་མ་དང་། 131

༡ དེ་དག་ག་པའོ།། 135

དང་པོ་ཕྱོགས་སུ་མ་ལ་གནིས།

༡ གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། 131

༡ དེས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ལོ།། 134

དང་པོ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས།

१) རྒྱལ་སྤྱོད་གྲིང་གི་ཁྱུ་རྩལ་མཉམ་སྦྲེལ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། 131

༡ ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྒྱ་བརྟན་པའོ།། 132

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ དགག་པ་དངོས། 135

༡ བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ།། 172

དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་བཞི།

༡ ཕྱི་དོན་མེད་པའི་སྒེས་པ་དགག། 135

༡ གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྣམས་ལྷན་དུ། 160

༣ རྩོམ་པ་གྲུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པར་ཡོད་པ་དགག། 167

༧ གྲུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དགག་པའོ།། 167

དང་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་ཤེས་པ་དགག་པ་ལ་ལྷ།

༡ རྩི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 135

༡ རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 141

༣ གེང་རྒྱ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག། 158

- ༤ ལུལ་པའི་དཔེ་གཞན་ཡང་དགག། 159
- ༥ རོན་བསྟ་བའོ།། 159
- དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མི་ལམ་དུ་མེམས་མི་འགྲུབ། 135
- ༢ དྲན་པས་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཡང་འགྲུབ། 136
- ༣ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ།། 137
- གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 137
- ༢ དེ་དགག་པའོ།། 138
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མི་ལམ་དུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་བསྟན། 138
- ༢ རྩལ་དེ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ལའང་མཆུངས། 139
- ༣ དེས་ན་རོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔེ་རོན་མཆུངས་པར་བསྟན་པའོ།། 140
- གཉིས་པ་རབ་རིབ་གྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 141
- ༢ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་འགག་པའོ།། 142
- དང་པོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡུལ་ཤེས་བདེན་རྩལ་མཆུངས་པ་དང་། 141
- ༢ དེ་ལྟ་མེན་ན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་བའོ།། 141
- གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རུས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། 142
- ༢ རུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་རྩལ་དགག་པའོ།། 149

དང་པོ་རྩལ་པའི་སྐབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 142

༢ དེ་དགག་པ་ལོ། 142

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 142

༢ རྩལ་པར་བཤད་པ་ལོ། 143

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩལ་གསུམ་ལ་རྩལ་པ་མི་སྤྱིད་པ་སྤྱིར་བསྟན། 143

༢ འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྤྱིད་པ་བྱེད་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལོ། 143

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་ལ་མི་སྤྱིད་པ་བྱེད་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ མ་འོངས་པ་དང་། 144

༢ འདས་པ་ལ་རྩལ་པ་མི་སྤྱིད་པ་ལོ། 147

དང་པོ་མ་འོངས་པ་ལ་གསུམ།

༡ རྩད་པར་མེད་པའི་རྩད་པར་ཅན་མི་འཐད་པ་དང་། 144

༢ དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། 144

༢ རྩལ་པས་མ་གྲུབ་པ་ལོ། 145

གཉིས་པ་འདས་པ་ལ་རྩལ་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་ཞིང་ཉ་ཅང་ཐལ་པ་དང་། 147

༢ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལོ། 148

གཉིས་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དང་། 148

༢ དེ་དགག་པ་ལོ། 149

གཉིས་པ་རྩས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོགས་སྡེ་མ་དང་། 150

༡ དེ་དགག་པ་ལོ། 152

དང་པོ་རྩོགས་སྡེ་མ་ལ་གསུམ།

༡ དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 150

༡ ཡུལ་མེད་ཀྱང་རྩས་པ་ལས་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། 150

༡ དཔེས་བསྟན་པ་ལོ། 151

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་དང་། 152

༡ སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ལོ། 154

དང་པོ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩས་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་སྒྲེན་ལོང་བ་ལ་མིག་ཤེས་སྒྲེན་བར་ཐལ་བ་དང་། 152

༡ མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལོ། 152

གཉིས་པ་མི་ལམ་ན་ཡུལ་དབང་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ་གཉིས།

༡ དབྱད་ན་མི་ལམ་དུ་རྩས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། 152

༡ མ་དབྱད་ན་མིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ལོ། 154

དང་པོ་དབྱད་ན་མི་ལམ་དུ་རྩས་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས།

༡ རྩས་པའི་འོ་བོ་དང་། 152

༡ རྒྱ་མི་འཐད་པ་ལོ། 153

གཉིས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དེགས་པ་དང་། 154

- ༡ ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའོ།། 155
- གསུམ་པ་ཀེང་རུས་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གསུམ་ཆར་སྒྲེབ་མེད་པ་དང་། 158
- ༡ མེན་ན་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པའོ།། 158
- གཉིས་པ་གཉིས་མེད་གཞན་དབང་རྗེས་གྲུབ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡོད་པ་མི་འཐད། 160
- ༡ རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ།། 161
- གཉིས་པ་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན། 161
- ༡ དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག། 161
- ༡ སུན་འབྱེན་གྱི་ལས་གཞན་བསྟན་པའོ།། 166
- གཉིས་པ་དན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མ་གྲུབ་པས་མ་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་མི་རུས་པ་དང་། 161
- ༡ རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དན་པས་མི་འགྲུབ་པའོ།། 164
- གཉིས་པ་རང་རིག་གྲུབ་ཀྱང་དན་པས་མི་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་དན་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། 164
- ༡ རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པའོ།། 165
- བཞི་པ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྒྱར་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་ཉམས། 167
- ༡ བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་ན་ཐར་པ་མི་ཐོབ། 168
- ༡ དེའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ།། 169
- དང་པོ་གཞན་དབང་ཡོད་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་ཉམས་ལ་གཉིས།

- ༡ མེད་པ་རྒྱུ་མི་རུང་བ་དང་། 167
- ༡ འཛིག་རྟེན་དང་འགལ་བའོ། 168
- གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ གྲུན་ཚྱོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 173
- ༡ ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 175
- དང་པོ་གྲུན་ཚྱོབ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ གྲུན་ཚྱོབ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྤངས་ཚུལ། 173
- ༡ འཛིག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་ན་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ། 174
- ༡ འཛིག་རྟེན་ལ་གྲུན་ཚྱོབ་དགག་མི་རུས་པའོ། 174
- གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ས་བརྩུ་བའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 175
- ༡ མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 187
- དང་པོ་ས་བརྩུ་བའི་མདོའི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཅམ་སྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་བྱ་བཤད། 175
- ༡ གཞུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་བྱ་བཤད། 179
- ༡ གཞུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། 185
- དང་པོ་ཅམ་སྒྱུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་དོན་ཅན་བྱ་བཤད་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོའི་དགོངས་པ་བཤད། 175
- ༡ དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའོ། 177
- གཉིས་པ་དེ་མདོ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོ་འགོད་པ་དང་། 177
- ༡ དེའི་དོན་བཤད་པའོ། 178

གཉིས་པ་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ མདོར་བསྟན། 179

༢ རྒྱས་པར་བཤད། 180

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 185

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡ གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་སུ་བདེན་ན་མདོ་དང་འགལ། 180

༢ སེམས་ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན། 183

༣ གཟུགས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། 184

གསུམ་པ་གཟུགས་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

༡ གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང་། 185

༢ བདེན་གཉིས་བཞིག་ནས་ཇས་མི་འབྱུང་བ་དང་། 187

༣ དོན་བསྟུ་བའོ། 187

དང་བོ་གཉིས་ཀ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་ལ་གཉིས།

༡ རིགས་པ་དང་། 185

༢ ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་མཚུངས་པའོ། 186

དང་བོ་རིགས་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྒྲི་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ངོར་མཚུངས་པ་དང་། 186

༢ དབྱད་མ་དབྱད་དུ་མཚུངས་པའོ། 186

གཉིས་པ་མདོ་གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།

༡ མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན། 187

༢ དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་བཤད། 189

༣ ཞར་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། 193

གཉིས་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུང་རིགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ལུང་དང་། 189

༢ རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། 192

དང་པོ་ལུང་ལ་གཉིས།

༡ མདོ་འདི་དང་དོན་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད། 189

༢ དེས་འདི་འདྲའི་མདོ་གཞན་ཡང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། 189

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡ དགག་པའི་རིགས་པ་བཤད། 195

༢ མཐུག་བསྟུ་བ། 197

༣ སྟན་འབྱིན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 198

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་དང་། 198

༢ སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དགག་པའོ། 201

དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།

༡ བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག། 198

༢ དམིགས་སུ་མི་རུང་བའི་འཐད་པས་དགག་པའོ། 200

གཉིས་པ་སེམས་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ འདི་ལའང་རྫོང་སན་པ་ལོ་རྟོགས་པར་འགལ། 201

༢ པ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པའོ། 204

གཉིས་པ་པ་རོལ་མེད་རྟོགས་ལོག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་བརྗོད་པ་དང་། 204

༢ དཔེ་མ་གྱུབ་པའོ། 205

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། 208

༢ རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལོ། 210

དང་པོ་མཐོང་བ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་ཚུལ་དང་། 208

༢ མཁས་པ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་ལོ། 210

དང་པོ་གཏི་མུག་དབང་གིས་མི་མཁས་པས་མཐོང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 208

༢ མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་ལོ། 209

གཉིས་པ་མེད་པ་མཐོང་བའི་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ དཔེ་དང་། 209

༢ རོན་ནོ། 210

གཉིས་པ་རང་བཞིན་མེད་ན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་ཡོད་པར་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ རྩོད་པ་དང་། 210

༢ ལན་ནོ། 211

གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ།

༡ དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན། 211

༢ དབུ་མ་པ་ལ་འདིའི་ཁྲན་ཀ་མི་འཕྲུག 214

༣ རང་གི་སྤྲེལ་ས་བསྟན་པ་ར་མི་རིགས་པ་ལོ། 216

དང་པོ་དཔེ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། 211

- ༡ རྩོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པའོ།། 213
- གཉིས་པ་རྩོད་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རིགས་པ་དང་། 213
- ༡ ལུང་གིས་མ་ངེས་པའོ།། 213
- གཉིས་པ་དབུ་མ་པ་ལ་དེའི་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རིགས་པ་དང་། 214
- ༡ ལུང་དང་མི་འགལ་པའོ།། 215
- གཉིས་པ་ཀླན་ཚོབ་པའི་སྒྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཀླན་ཚོབ་པའི་སྒྲུབ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བསྟན་པ་དངོས་དང་། 218
- ༡ རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།། 219
- གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས།
- ༡ ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། 219
- ༡ དེའི་རྒྱ་མཚན་ནོ།། 221
- གསུམ་པ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དངོས་དང་། 222
- ༡ རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའོ།། 222
- གཉིས་པ་རྣམ་དབྱེད་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ དངོས་དང་། 222
- ༡ གླན་ཀ་སྤང་བ་དང་། 223
- ༡ ཆགས་སྤང་སྤངས་ཏེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་རིགས་པའོ།། 224
- གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ གང་ཟག་གི་བདག་དགག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། 225

- ༡ དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད། 226
 ༡ བཀག་ནས་གང་ཟག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། 262
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ སྤང་བོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་དབྱུང་དེ་བདག་དགག་པ་དང་། 226
 ༡ དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མཛོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་དང་། 259
 ༡ བཀག་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། 262
 དང་བོ་སྤང་བོ་ལ་རྣམ་པ་ལྡས་དབྱུང་དེ་བདག་དགག་པ་ལ་ལྟ།
 ༡ སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག། 226
 ༡ སྤང་བོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག། 235
 ༡ སྤང་བོ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་བདག་དགག། 256
 ༧ སྤང་བོ་དང་ལྟན་པའི་བདག་དགག། 257
 ༥ བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཛིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་
 ཚུལ་ལོ། 257
 དང་བོ་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ ཟླགས་སྟུ་མ་བཛོད་པ་དང་། 227
 ༡ དེ་དགག་པའོ། 231
 གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་བཞི།
 ༡ བདག་གི་ངོ་བོ་དགག། 231
 ༡ ཟུང་པར་དགག། 232
 ༡ སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད། 233
 ༧ ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། 233
 བཞི་པ་ངར་འཛིན་གྱི་རྟེན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 234
- ༩ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 234
- གཉིས་པ་ཐུང་བོ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྡེ་མ་བཞེད་པ་དང་། 235
- ༩ དེ་དགག་པའོ། 237
- དང་བོ་རྩོགས་སྡེ་མ་བཞེད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ འདོད་ཚུལ་དང་། 235
- ༩ དབྱེ་བའོ། 235
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དགག་པ་དངོས་དང་། 237
- ༩ བདག་ལྟ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། 255
- དང་བོ་དགག་པ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ གཞོད་བྱེད་བཞེད། 237
- ༩ རྒྱབ་བྱེད་དགག། 245
- ༩ གང་ཟག་བརྟེན་ནས་གདགས་པའོ། 253
- དང་བོ་གཞོད་བྱེད་བཞེད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ རིགས་པས་གཞོད། 237
- ༩ ལུང་གིས་གཞོད། 241
- ༩ རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གཞོད་པའོ། 243
- དང་བོ་རིགས་པས་གཞོད་ལ་གསུམ།
- ༡ བདག་མང་བོ་སོགས་སྟུ་ཐལ་བ་དང་། 237
- ༩ ཆད་པ་སོགས་སྟུ་ཐལ་བ་དང་། 239

- ༡ མཐུག་བསྟུ་བའོ།། 241
- གཉིས་པ་ཆད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 239
- ༡ ཉིས་སྒྲིང་གི་ལན་དགག་པའོ།། 241
- གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐོང་བས་གནོད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་སྤང་བོ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དང་། 243
- ༡ བདག་མེད་མཐོང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའོ།། 244
- དང་པོ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ་སྤང་བོ་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 243
- ༡ གླུ་ཀ་སྤང་བའོ།། 243
- གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་སྐྱ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 245
- ༡ དེ་དགག་པའོ།། 246
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤང་གི་དགོངས་པ་སྤང་བོ་བདག་མ་ཡིན། 246
- ༡ སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་པ་བདག་རྒྱུ་མི་རུང་། 247
- ༡ ལེན་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པའོ།། 251
- དང་པོ་ལ་སྤང་གི་དགོངས་པ་སྤང་བོ་བདག་མ་ཡིན་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 246
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 247
- གཉིས་པ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ཀྱང་ཆོགས་པ་བདག་རྒྱུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག། 247

- ༡ ཞར་ལ་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའོ།། 250
- དང་པོ་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཚོགས་པ་ཐུས་སུ་མ་གྲུབ། 247
- ༡ དེའི་བྱིར་མགོན་སོགས་སུ་མི་རུང་། 248
- ༡ དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའོ།། 249
- གསུམ་པ་དེའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དཔེ་དང་། 249
- ༡ རོན་ནོ།། 249
- གསུམ་པ་ལེན་པ་པོ་ཉེར་ལེན་དུ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 251
- ༡ བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་དགག་པའོ།། 252
- གཉིས་པ་བདག་ལྟ་མི་སྤོང་བར་ཐལ་བས་མཇུག་བསྟུ་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ འབྲེལ་མེད་སྤང་གཉེན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། 255
- ༡ དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསལ་བའོ།། 255
- ལྟ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟོམས་ཏེ་འཇིག་ལྟའི་མཐའ་ཉི་ཤུའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ལ་གཉིས།
- ༡ འཇིག་ལྟའི་དམིགས་རྣམས་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་གྲངས་བསྟན། 257
- ༡ དེ་ཡི་ཤེས་རྟོ་རྗེས་འཛོམས་ཚུལ་ལུང་དང་སྦྱར་བའོ།། 258
- གཉིས་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟོགས་སྒྲ་མ་བརྗོད་པ་དང་། 259
- ༡ དེ་དགག་པའོ།། 260
- གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ བདག་རྩལ་སྒྲུབ་དགག། 260
- ༡ བདག་པ་ཡོད་དུ་བསྟན། 260
- ༡ དངོས་པོའི་ཆོས་མེད་པས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། 261
- གསུམ་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་རྟེན་ནས་བདག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན། 262
- ༡ དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། 263
- ༡ དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། 279
- གཉིས་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དོན་འདི་མཆོན་བྱེད་དཔེ་དང་། 263
- ༡ དཔེས་མཆོན་པའི་དོན་ནོ། 273
- དང་པོ་དོན་འདི་མཆོན་བྱེད་དཔེ་ལ་གཉིས།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 263
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 263
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཡན་ལག་དགག། 264
- ༡ ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པའོ། 272
- དང་པོ་ཡན་ལག་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྩོགས་བྱི་མ་གཉིས་སྟན་མོང་དུ་དགག། 264
- ༡ དབྱིབས་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པའོ། 265
- དང་པོ་རྩོགས་བྱི་མ་གཉིས་སྟན་མོང་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཆོགས་ཙམ་དགག། 264
- ༡ དབྱིབས་སྟན་མོང་དུ་དགག་པའོ། 264

གཉིས་པ་དབྱིབས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ།

༡ དབྱིབས་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་དགག། 265

༢ བྲགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱན་ལའང་མཚུངས། 267

༣ རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། 268

དང་པོ་དབྱིབས་རྩམ་སུ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཡན་ལག་དང་། 265

༢ ཚོགས་པའི་དབྱིབས་དགག་པའོ། 266

དང་པོ་ཡན་ལག་ལ་གཉིས།

༡ སྤར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བཏང་བ་དང་། 265

༢ བཏང་བའི་དབྱིབས་ཡིན་པ་དགག་པའོ། 265

གཉིས་པ་བྲགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཀྱན་ལའང་མཚུངས་པ་ལ་གསུམ།

༡ དངོས་དང་། 267

༢ ལུས་སོགས་དང་། 268

༣ གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མི་རིགས་པའོ། 268

གསུམ་པ་རང་ལ་ཐ་སྙད་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ།

༡ བདེན་གཉིས་སུ་མ་རྟོག་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ། 268

༢ དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད། 270

༣ དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོག་པར་འགྱུར་བའོ། 271

གཉིས་པ་དེའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་དབྱེད་པར་གྲགས་པས་འདོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 270

༢ ཡན་ལག་ཅན་སོགས་མེད་པ་མི་འཐད་པའོ། 270

གཉིས་པ་ཡན་ལག་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དགག་པ་ལ་གཉིས།

༡ དོན་དངོས་དང་། 272

༡ དེ་དཔེས་གསལ་བར་བྱ་བའོ།། 273

གཉིས་པ་དཔེས་མཚན་པའི་དོན་ལ་གསུམ།

༡ བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། 273

༡ དེའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་བ། 274

༡ བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའོ།། 277

དང་པོ་བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐ་སྙད་དུ་སྤང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཚུལ། 273

༡ ལས་དང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་འཆད་ཚུལ་ལོ།། 274

གསུམ་པ་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བ་ལ་གཉིས།

༡ བདག་དང་བདག་གི་བ་མ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་མ་དབྱད་པར་
བཏགས། 277

༡ དེ་གཉིས་མེད་པར་རྟོགས་པས་གྲོལ་བའི་ཚུལ་ལོ།། 278

གསུམ་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས།

༡ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན། 279

༡ རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱད་པའོ།། 281

དང་པོ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་པོ་རྣམས་དབྱད་ན་མི་རྟོན་ཀྱང་བྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག། 279

༡ ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་གཉིས་དང་མི་འགལ་བའོ།། 280

གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབྱད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བཏོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན། 281
- ༡ རྒྱ་འབྲས་རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། 282
- དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་པན་ཚུན་བཏོས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 281
- ༡ མིན་ན་མི་འཐད་པའོ། 282
- གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་རྩམ་སུ་གྲུབ་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ དངོས་དང་། 282
- ༡ མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། 284
- དང་པོ་དངོས་ལ་གསུམ།
- ༡ བྱད་མ་བྱད་བརྟགས་ནས་དགག། 282
- ༡ འཛོག་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་མི་འཐད། 283
- ༡ དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་མི་འགལ་བའོ། 283
- གཉིས་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
- ༡ བྱོགས་སྤྲ་མ་དང་། 284
- ༡ ལན་ནོ། 286
- དང་པོ་བྱོགས་སྤྲ་མ་ལ་གསུམ།
- ༡ མཚུངས་པ་འགོད་པ། 284
- ༡ དེས་ན་སུན་འབྱིན་དུ་མི་འགྱུར་བ། 284
- ༡ སྒྲོན་གཞན་ཡང་བསྟན་པའོ། 285
- གཉིས་པ་ལན་ལ་ལ།
- ༡ ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན། 286
- ༡ རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་འབྱིན་རྩམ་པར་དབེས་སྟབ། 287

- ༡ གཞན་གྱི་འདོད་པ་མཆོག་ས་པར་དགག་པ་བྱེད་པ་མི་རིགས། 289
- ༤ ལམ་བཟང་བཏང་ནས་ལམ་ངན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལ་གཞོད་པར་མི་
རིགས། 290
- ༥ ལུན་འབྱེན་གྱི་ལམ་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རྟེན་ས་པར་བྱ་བའོ། 291
- གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཚམས་སྒྱར་བ་དང་། 294
- ༡ རོན་བཤད་པའོ། 294
- གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 294
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། 295
- ༡ རོན་བསྟུ་བའོ། 330
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ རྒྱས་དང་བཅས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། 295
- ༡ མདོར་བསྟུ་ཏེ་བཞིར་བཤད་པའོ། 328
- དང་པོ་སྒྲིམ་དང་བཅས་པར་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་ལྟེ།
- ༡ ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 295
- ༡ བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༡ བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༤ སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 300
- ༥ ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 301
- ༦ རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 302
- ༧ འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 303

- ༡ འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 304
- ༩ མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 304
- ༡༠ ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 305
- ༡༡ རྟོག་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 305
- ༡༢ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 306
- ༡༣ ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 307
- ༡༤ རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 307
- ༡༥ མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 326
- ༡༦ དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། 327
- ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས།
- ༡ རྟོན་ཆེན་པོ་ཅན་དང་། 301
- ༡ སྟོང་ཚུལ་དང་དགོས་པ་བཤད་པའོ། 302
- བརྩ་བཞི་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གསུམ།
- ༡ ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། 307
- ༡ ཆོས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད། 307
- ༡ རྟོན་བསྟུ་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། 326
- གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། 307
- ༡ རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའོ། 309
- དང་པོ་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་གསུམ།
- ༡ སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་། 308
- ༡ སྟེ་མཆོད་དང་། 308

- ༡ རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རང་མཚན་ནོ།། 308
 གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ ལས་དང་། 309
 ༡ འབྲས་སུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནོ།། 311
 དང་པོ་ལས་ལ་བཞི།
 ༡ སར་བྱིན་དང་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། 309
 ༡ བྱང་སྟོགས་དང་། 310
 ༡ རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། 310
 ༡ རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ནོ།། 311
 གཉིས་པ་འབྲས་སུའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་དུག།
 ༡ སྟོབས་དང་། 311
 ༡ མི་འཛིགས་པ་དང་། 312
 ༡ སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། 313
 ༡ བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་། 313
 ༡ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། 314
 ༡ རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནོ།། 326
 གཉིས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བཤད་པ་ལ་བཞི།
 ༡ དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 328
 ༡ དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 328
 ༡ རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། 329
 ༡ གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།། 329
 གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་མཇུག་བསྡུ་བ་ལ་བཞི།

- ༡ བདེན་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགོག་པ་ལ་འཇུག 330
- ༢ སྤྱིང་རྗེས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བའི་རྒྱལ། 331
- ༣ ས་གོང་མར་འཕགས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། 331
- ༤ བདེན་གཉིས་རྟོགས་པས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རྒྱལ་ལོ། 331
- བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། 333
- བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། 335
- ༢ ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། 336
- གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ བར་ཕྱིན་དང་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན། 336
- ༢ སྤྱིད་གསུམ་སྒྲ་མར་གྱུར་གྱིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་བ་རྒྱལ། 337
- ༣ འཁོར་བ་འགགས་གྱུང་དབང་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྟོགས་པར་བྱེད་རྒྱལ་ལོ། 338
- དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་བཤད་པ། 341
- བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་བཤད་པ། 343
- གཉིས་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དུག།
- ༡ ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་། 345
- ༢ ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 346
- ༣ ས་གསུམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། 346
- ༤ ས་བརྒྱད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 347
- ༥ ས་དགུ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། 347
- ༦ ས་བཅུ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། 348

དུག་པ་ས་བརྩ་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ སྒར་བརྩ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་། 348

༢ ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་ཆད་མེད་པར་བརྩན་པའོ། 348

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

༡ གནས་གང་དུ་བྱང་རྒྱུ་བ་རྟེས་པ་དང་། 351

༢ རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་། 351

༣ བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་དང་། 357

༤ བྱང་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བརྩན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། 392

༥ བྱང་རྒྱུ་བ་དང་བཞུགས་པའི་དུས་བརྩན་པའོ། 396

གཉིས་པ་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་བ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 351

༢ ཚད་པ་སྤྱོད་བའོ། 352

གཉིས་པ་ཚད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཚད་པ་དང་། 352

༢ ལན་ནོ། 353

གཉིས་པ་ལན་ལ་གཉིས།

༡ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། 353

༢ འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། 354

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལ་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།

༡ ཞི་ཡང་འགོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་རྒྱལ། 354

༢ ཞི་ཡང་གཞན་དོན་ལྟར་གྲུབ་འབྱུང་བ་དཔེའི་སྟོན་ས་བརྩན་པའོ། 356

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་ངོ་བོ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།

- ༡ རང་དོན་ཕྱན་ཚུགས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོད་དང་། 357
- ༢ གཞན་དོན་ཕྱན་ཚུགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱོད་བཤད་པའོ།། 358
- གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕྱན་ཚུགས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱོད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱོད་དང་། 358
- ༢ རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱོད་དང་། 359
- ༣ སྐྱོད་པའི་སྐྱོད་འོ།། 392
- གཉིས་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱོད་ལ་གསུམ།
- ༡ སྐྱོད་ཕྱན་སྐྱོད་ཚུགས་པ་དང་། 359
- ༢ བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྐྱོད་པ་ཕྱན་སྐྱོད་ཚུགས་པ་དང་། 363
- ༣ ཡོན་ཏན་ཕྱན་སྐྱོད་ཚུགས་པ་བཤད་པའོ།། 365
- དང་པོ་སྐྱོད་ཕྱན་སྐྱོད་ཚུགས་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕྱི་ལྟར་བཤད་དང་། 359
- ༢ སྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕྱི་ལྟར་བཤད་པའོ།། 360
- གཉིས་པ་སྐྱོད་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་པའི་མཐུ་ཕྱི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་པ་དང་། 360
- ༢ བ་སྐྱོད་ལྟར་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་འོ།། 362
- དང་པོ་སྐྱོད་ཀྱི་ལོ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྐྱོན་པ་དང་། 360
- ༢ བར་སྐྱོན་གཞན་ལ་ལྟོད་པའི་བྱང་མཐའ་སྟོན་པའི་མཐུ་འོ།། 362
- གཉིས་པ་བ་སྐྱོད་ལྟར་བྱ་གཅིག་ཏུ་སྐྱོད་པ་མཐའ་དག་སྟོན་པའི་མཐུ་ལ་གསུམ།
- ༡ ཉིད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་། 362
- ༢ རྒྱས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང་། 362

- ༡ གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་འཕགས་ཀྱན་གྱི་སྦྱོད་པ་བ་སྤྲིའི་ཁང་
 བ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོན་པའོ།། 363
- གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བ་སྤྱར་བ་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ ཡུལ་དང་། 363
- ༡ དུས་ལ་བཞུགས་ནས་བཞེད་པ་ལ་མངའ་དབང་བ་སྤྱར་བའོ།། 364
- གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྟན་སུམ་ཚོགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 ༡ ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་བཤད་པ་དང་། 365
- ༡ ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་
 མི་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དང་། 389
- ༡ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་སུ་བསྟར་བའོ།། 391
- དང་བོ་ཡོན་ཏན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོབས་བརྩུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་། 365
- ༡ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།། 366
- གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་ཏུར་བརྩུ།
 དང་བོ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 366
- གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 368
- གསུམ་པ་མོས་པ་སྤྱ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 370
- བཞི་པ་ཁམས་སྤྱ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 372
- ལུ་པ་དབང་བོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 373
- དུག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 376
- བདུན་པ་བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་སྟོམས་འཇུག་སོགས་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས། 379

- བརྒྱད་པ་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱམ་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། 382
- དགུ་པ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཆེན་པའི་སྟོབས། 384
- བརྒྱ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཆེན་པའི་སྟོབས། 386
- གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་པ་ལ་གཉིས།
- 1 ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་འཕུལ་བ་རྣམས་
 གྱི་སྟོད་ལྷལ་མ་ཡིན་པར་བརྟན། 389
- 2 དེས་ན་གྱིས་པའི་སྟོད་ལྷལ་མ་ཡིན་གྱང་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྩེ་ཟད་བརྗོད་པའོ། 390
- བཞི་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་གཅིག་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- 1 ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བསྟན། 392
- 2 གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པའོ། 394
- གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- 1 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། 394
- 2 དོན་དེ་ཉིད་དཔེའི་སྟོན་སྒྲུབ་གསལ་བར་བསྟན་པའོ། 395
- ལྔ་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་བཞུགས་པའི་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
- 1 མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་པའི་རྒྱས་དང་། 396
- 2 བཞུགས་པའི་རྒྱས་བསྟན་པའོ། 397
- གཉིས་པ་བཞུགས་པའི་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
- 1 ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེས་འཁོར་བ་རི་བྱིད་བར་བཞུགས་པར་བསྟན། 397
- 2 ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཐུན་སྟུམ་ཚོགས་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བ་དང་། 397
- 3 འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ཐུགས་རྗེའི་ལྷལ་ཡིན་པས་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའོ། 398

གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ།

༡ ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་བླན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། 400

༢ དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བརྩམས་པ་དང་། 401

༣ བརྩམས་པའི་དགོས་པ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། 403

གཉིས་པ་དགོས་པ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་

བརྩམས་པ་ལ་གཉིས།

༡ དངོས་དང་། 401

༢ དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཞིང་དབྱུང་པའི་ལམ་འབའ་ཞིག་ལ་དགའ་བར་རིགས་བའོ། 402